ΑΣ ΓΕΛΑΣΟΥΜΕ!

Παράξενα τῶν χορῶν

Βλέπει κανένας πράγματα ποὺ δύσκολα πιστεύει.
Ἕνας μὲ βράκα κρητικιὰ τὸ... βὰλς διαρκῶς χορεύει.
Καὶ ἕνας ἄλλος ποὺ φορεῖ
ὡραῖο σμόκιν φρὶ κὸμ φρὶ
χορεύει καλαματιανὸ καὶ κάνει καὶ μιὰ τοῦμπα
κι'ἕνας ψηλὸς φουστανελλᾶς χορεύει πάντα... ροῦμπα.
Καὶ τέλος ἄλλος μὲ μονὸκλ καὶ μ' ὕφος λίγο ἀντάμικο
φράκο φορεῖ πρώτης γραμμῆς καὶ μᾶς χορεύει...
(τσάμικο.

ΗΣΑ·Ι·ΑΣ

Ἡ κριτικὴ τῆς τέχνης

Μιαν σπανίαν ἀπόλαυσιν μᾶς ἐπεφύλασσεν ἡ κυρία Αἰκατερίνη Ποδάγρα. Θὰ εἶχε βεβαίως κανεὶς νὰ παρατηρήσῃ μερικὰς ἀδυναμίας εἰς τὰς λεπτομερείας, ἀλλὰ τὸ σύνολον ἦτο μία ἀληθινὴ δημιουργία, κάτι ποὺ ἤγγιζε τὸ ἀριστούργημα. Ἦσαν συνεπῶς δίκαιοι οἱ ἔπαινοι, ποὺ ἀπενεμήθησαν εἰς τὴν κυρίαν Ποδάγρα ἀπὸ τοὺς παρεστῶτας. Ὅλοι τὴν περιεκύκλωσαν μὲ λυρικὲς ἐκφράσεις θαυμασμοῦ:

—Ἆ, ἦταν ἀριστούργημα ἡ φασολάδα σας, κυρία!...

Ἦταν πράγματι μία φασολάδα μὲ θέσιν, μὲ θερμὸν λυρικὸν χρῶμα, μὲ φιλοσοφικὸν βάθος—τὰ πιάτα δὲν ἦσαν διόλου ρηχά — μία φασολάδα μὲ δραματικὴν πλοκὴν καὶ ὡραῖον ντεκουπάζ. Μόνον ποὺ ἦταν ὑπερβολικά... σονόρ.

*

Ἐξαιρετικὴν αἰσθητικὴν συγκίνησιν ἐδοκίμασαν οἱ παρακολουθήσαντες προχθὲς τὴν ἐπίδειξιν πλαστικῶν σκηνῶν ὑπό τῆς δίδος Τούλας Τσουβάλως. Ἡ καλλιτέχνις ἐλύγιζε μὲ χάριν καὶ μὲ πάθος τὸ σῶμα της, ἐδονεῖτο ὅλη ἀπὸ τὸν παλμὸν τῆς θείας Τέχνης. Εἷς θεατὴς βαθύτατα συγκινηθεὶς ἀνεφώνησε:

—Ποτέ μου δὲν εἶδα μὲ τόσην τέχνην νὰ... τρίβουν τὸ παρκέ.

Ἡ καλλιτέχνις πράγματι ἐξετέλει τὸ τρίψιμο μὲ ρυθμὸν καὶ ἁρμονίαν, ποὺ ἐθύμιζαν Παύλοβαν εἰς τὶς εὐτυχέστερές της στιγμές. Εἶνε κρῖμα νὰ μαραίνωνται τέτοια χορευτικὰ ταλέντα. Ἂς ἱδρυθῇ τὸ συντομώτερον Μελόδραμα, ποὺ νἄχῃ... παρκέ.

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ

Μικραὶ εἰδήσεις

—Σημειώνει μεγάλας προόδους ἡ κτηνοτροφία. Τὰ μαθητικὰ συσσίτια ἤρχισαν...

—Οἱ Ἀθηναῖοι παραγγέλλουν αὐτὴν τὴν ἐποχὴν κοστούμια ἐπὶ πιστώσει. Οἱ λαγοὶ ἐπληθύνθησαν ἐφέτος.

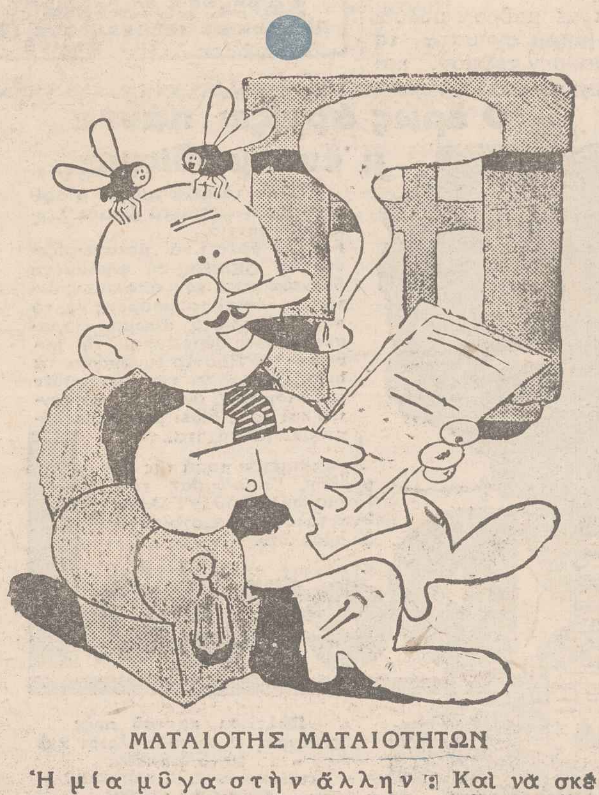

ΜΑΤΑΙΟΤΗΣ ΜΑΤΑΙΟΤΗΤΩΝ

Ἡ μία μῦγα στὴν ἄλλην: Καὶ νὰ σκέπτεσαι, καημένη, πὼς ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια παίζαμε κρυφτοῦλι μέσα στὰ μαλλιά του.

Ποὺ θὰ πάω ἀπόψε

Τὰ σύνεργά μου τοῦ χοροῦ, στὴν τρίχα ἐκανόνισα.
Πρῶτα ἀπ' ὅλα φυσικά, τὸ φράκο μου ξεσκόνισα
ποὺ τὄχω ἀπὸ τὸν θεῖον μου, τὸν μακαρίτη Τάκη
ποὺ ἤτανε... κοράκι.
Τὸ πανταλόνι τὸ τζογὲ ἑτοίμασα ἀκόμα
τοὔκαμα σιδερωματιὰ κάτω ἀπὸ τὸ στρῶμα...
Καὶ μπριγιαντίνη ἔβαλα ὁλόκληρο τὸν... Πάμισο.
Ἀπ' τὸ μπαοῦλο ἔβγαλα καὶ τὸ σκληρὸ πουκάμισο.
Καὶ τὰ λουστρίνια τοίμασα, ποὺ κέρδισα στὸ ζάρι,
τὰ ἔφτιαξα, τὰ γυάλισα μὲ... μαῦρο ρὲ χαβιάρι.
Εἶμαι καθ' ὅλα ἕτοιμος εἰς τοὺς χοροὺς ν' ἀράξω
καὶ... κάλλους νὰ ταράξω.

*

Μὰ ποῦ νὰ πάω; Πέστε μου. Σὲ ποιὸν χορὸ ἀπ' ὅλους;
Στὸ κάθε μέρος φυσικὰ πρέπει ν' ἀλλάξω ρόλους.
Τουτέστι στὸν κάθε χορὸ θὰ ὑφίσταμαι τὴν πίεσι
ν' ἀλλάξω μεταμφίεσι...
Αἴφνης σὰν πάω στὸ χορὸ ποὺ δίνει ἕνας Χιώτης
πρέπει νὰ μεταμφιεσθῶ ἀφεύκτως Δὸν... Κιχιώ-
(της.
Εἰς τὸν χορὸν τῶν Συριανῶν, ποὺ δίνουνε λουκούμια
πρέπει νὰ πάω... ἀδελφὴ μὲ ὤμορφα πασούμια.
Μ' ἀφοῦ θὰ πάω σὲ Συριανούς, γιὰ νὰ μὴν
(πάθω τρὰκ
πρέπει νὰ γίνω καὶ ἐγώ... Συριανὸ ντὲ Μπερ-
(ζεράκ.
Εἰς τῶν Ποντίων τὸν χορὸν θὰ μεταβῶ τρεχᾶτος,
μὰ πρέπει πρῶτα νὰ ντυθῶ σὰν... Πόντιος Πι-
(λᾶτος.

*

Στὸν μπάλλο τῶν αὐγοπωλῶν, θὰ πᾶμε οἱ
(μάγκες οὗλοι
ἐγὼ νὰ πάω σκέπτομαι ντυμένος... Κοτοπούλη.
Θὰ ἔχω πλῆθος ντόμινα παρμένα μὲ τὸ νοίκι.
Στὸν μπάλλο τῶν Αἰγινιωτῶν θὲ νὰ ντυθῶ...
(Ἀλίκη.
Καὶ εἰς τῆς Οὖλεν τὸν χορὸ θὰ γίνῃ σαματᾶς
ἐγὼ θὰ πάω εἰς αὐτὸν ντυμένος... γαλατᾶς.
Ἀπὸ τὴν Ἄνδρο τὸ νησὶ ὅσ' εἶναι στὴν Ἀθήνα
τοιμάζονται νὰ δώσουνε χορὸ τὸν ἄλλο μῆνα.
Εἰς τὸν χαρὸν αὐτὸν ἐγὼ θὰ ἔχω μεγαλεῖον
ὡσὰν... Τζὶμ Λόντος θὰ ντυθῶ ἐν μέσῳ τῶν
(Ἀνδρείων.
Τῶν ξενοδόχων προσεχῶς θὲ νὰ δοθῇ χορὸς
ὅπου θὰ πάω καὶ ἐγὼ ντυμένος σὰν... κορηός.

*

Θὰ πάω γίγας Γολιὰθ εἰς τὸν χορὸν τῶν νάνων.
Καὶ σὰν διοργανωθῇ χορὸς Καπνοβιομηχά-
(νων.
θὰ πάω, ὡς εἰκός,
ἀφοῦ ντυθῶ... Ξενόπουλος, ἀκαδημαϊκός.
Θὰ δώσουν σπάνιον χορὸν καὶ οἱ δοῦλες μὲ μεράκι
ὅπου θὰ πάω σίγουρα ντυμένος... φανταράκι.
Στὸ μπάλλο τῶν Τραπεζιτῶν, ποὺ θἄχῃς ὅ,τι
(θέλεις
θὰ μεταβῶ ἀφοῦ ντυθῶ, σὰν... λήσταρχος
(Νταβέλης.
Μὰ καὶ οἱ ἐστιάτορες δίδουν χορόν, ὡς εἶδα
ὅπου θὰ πάω καὶ ἐγὼ ντυμένος... κατσαρίδα.

…

Εἰς τὸν χορὸν τὸν παιδικόν, θὲ νὰ παρευρεθῶ
μὰ πρέπει πρῶτα φυσικά... Δαμβέργης νὰ
(ντυθῶ.
Θὰ κάμουνε ἕναν χορό, ὅπου θὰ πάῃ γόνα
αὐτοὶ ποὺ εἶν' ἀπ' τὰ Ψαρὰ
εἰς τὸν ὁποῖον μὲ χαρὰ
θὰ πάω κι' ἐγὼ ἀφοῦ ντυθῶ ὡραία... πριμαν-
(τόνα.
Στῶν καφετζήδων τὸν χορό, ὡς ἐννοεῖ καθεὶς
ἐγὼ θὰ μεταμφιεσθῶ ὡς... ἔμπορος κριθῆς.

*

Θὰ δώσουνε ἕναν χορόν, διότι ἔχουν κεσάτια
αὐτοὶ ὅπου συνθέτουνε τὰ μουσικὰ κομμάτια
ὅπου γιὰ νὰ παρευρεθῶ
σὰν... Κάστρου θὰ ντυθῶ.
Στὸν μπάλλο τῶν μπαρμπέρηδων πῶς ἠμ-
(πορεῖς νὰ πᾶς
χωρὶς νὰ μεταμφιεσθῇς... ἠθοποιὸς Παπᾶς.
Χορὸν καὶ οἱ ὑπάλληλοι θὰ κάμουν τοῦ Ἱπποδρόμου
ὅπου νὰ πάω στέκομαι μὲ τὴν στολὴ ἀστυ-
(νόμου
Μὰ σὰν φανῶ στὴν εἴσοδο ἐν ἡσυχίᾳ πάσῃ
ἡ αἴθουσα... θ' ἀδειάσῃ.

Ο ΜΑΓΚΑΣ

ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΣ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ

—Μπᾶ... ὥστε ἦσουν καὶ σὺ στὴν συναυλία χθὲς τὸ βράδυ;

Ἱστορικὰ ἀνέκδοτα

Ἡ Κλεοπάτρα τῆς Αἰγύπτου ἀπέθανε δηλητηριασθεῖσα. Ἐπὶ τοῦ πῶς ὅμως ἐδηλητηριάσθη, διχάζονται οἱ γνῶμες τῶν ἱστορικῶν. Ἄλλοι ὑποστηρίζουν ὅτι ἔβαλε καὶ τὴν ἐδάγκωσε μία ἔχιδνα, ἄλλοι ὅτι τὴν ἐδάγκωσε ὁ... Μελᾶς, διότι ἡ Κλεοπάτρα ἠθέλησε νὰ τοῦ πάρῃ τὴν θέσιν, ποὺ εἶχε στὸ «Βῆμα». Καὶ τέλος ὁ Πλίνιος, τὸν ὁποῖον εἶχε μετακαλέσει ἡ Βασίλισσα ἐκ Ρώμης, γιὰ νὰ τῆς... βγάζῃ τὶς μπουγάδες διηγεῖται τὰ ἑξῆς:

«Ἡ Κλεοπάτρα μίαν ἡμέραν ἀπεφάσισε νὰ φαρμακωθῇ. Ἀλλ' ὅλο τὸ δηλητήριο εἶχε καταναλωθῆ διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῶν ποντικῶν τοῦ Μπραχαμίου. Εὐτυχῶς ὅμως εὑρίσκετο εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἕνας Ἀθηναῖος ζαχαροπλάστης. Τὸν ἐκάλεσε ἀμέσως εἰς τὰ Ἀνάκτορα ἡ Κλεοπάτρα. Καὶ σὲ δυὸ ὧρες ἦταν νεκρή».

ΠΛΙΝΙΟΣ

ΧΟΡΟΣ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΟΥ

—Ἀντωνάκι, ἂν δὲν ἔλθῃς νὰ τὸ τσουγκρίσῃς μαζί μου, θὰ τὰ τσουγκρίσωμε.

Π
Ε64

---

32 ΣΕΛΙΔΕΣ ΔΡΑΧΜΑΙ 3

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

Ἀθῆναι
26 Φεβρουαρίου 1938
Ἔτος Β' Ἀρ. φύλλου 75

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πολιτικὴ ἀνασκόπησις
Ἐξωτερικὸν Δελτίον
Σωτ. Σκίπη
Βροχὴ κομφετὶ
Παντελῆ Χόρν
ἔρωτες γάτων
Ἡ νυκτερινὴ ζωὴ εἰς τὸ Τόκιο
Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν Ἰαπωνίαν
Γρηγορίου Ξενοπούλου
Ὁ Μάγκαλος (διήγημα)
Π. Παλαιολόγου
Κῦμα διαλέξεων
Πόσον καιρὸ θὰ μᾶς τρέφῃ ἀκόμη ἡ γῆ;
Τὸ γούνινο ἐπανωφόρι
Ἕνα πρωτότυπο διήγημα τῆς Κολέττ
Πῶς ἐσκότωσα ἕνα ρινόκερω
Μία δραματικὴ περιπέτεια τοῦ ἐξερευνητοῦ Κοὺρτ Ἄϊσνερ
Καταργεῖται ὁ νόμος τοῦ Λύντς
Πῶς καθιερώθη εἰς τὴν Ἀμερικὴν τὸ βάρβαρον ἔθιμον
Μ. Σαφαρίκα
Πρεμιέρες τῆς ὀθόνης
Ἀσημ. Γιαλαμᾶ
Δοκίμιο ἀποκρηάτικης φιλοσοφίας
Σᾶς γνωρίσαμε!
Τὸ σύνθημα τοῦ καρναβαλιοῦ ἀλλὰ καὶ τῆς ζωῆς
Τὸ νόθο παιδὶ
Ἕνα ἀριστούργημα τοῦ Γκὺ ντὲ Μωπασσὰν
Ἡ Ἀφροδίτη τῆς Μήλου
Εἶναι τελεία ὀμορφιά;
Γυναῖκες παλαισταί!
Ἕνα περίεργον ἀθλητικὸν ρεπορτάζ
Ἡ διατίμησις τοῦ σὲξ-ἄπηλ
Πόσοι ἀστέρες εἶναι σήμερον ἑκατομμυριοῦχοι
Χάρρυ Μπὼρ
Τὸ πορτραῖτο ἑνὸς μεγάλου καλλιτέχνου
Τὸ μέντιουμ ποὺ φεγγοβολεῖ
Τὸ φαινόμενον μιᾶς γυναίκας ποὺ... φλέγεται!
Οἱ τελευταῖοι κυνηγοὶ κεφαλῶν
Πῶς ἐξηπολιτίσθησαν οἱ ἄγριοι τῆς Βιρμανίας
Ἀνέκδοτα, διηγήματα, μυθιστορήματα, ἡ σελὶς τῆς μόδας, περίεργα, εὔθυμοι διάλογοι καὶ πλουσία εἰκονογράφησις

(Σκίτσα τοῦ κ. Μιχ. Γάλλια)

ΝΑΥΤΙΚΟΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ

ΡΑΔΙΟ ΕΡΓΟΝ

Στὴν Ἀργεντινὴ ἀπηγορεύθη ἡ ἐκπομπὴ ἀπὸ τοὺς ραδιοφωνικοὺς σταθμοὺς εἰδήσεων σχετικῶν μὲ ἐγκλήματα, ἐρωτικὰ δράματα, ληστείας κλπ. Ἡ ἀπαγόρευσις ἔγινε κατόπιν αἰτήσεως τῶν κατόχων ραδιοφώνων. Τί νὰ λένε ἄρα γε οἱ Ἕλληνες ποὺ διψᾶνε γιὰ τέτοιο εἴδους εἰδήσεις γι' αὐτὴν τὴν νοοτροπία τῶν πολιτισμένων Ἀργεντινῶν.

*

Ὁ διάσημος διευθυντὴς ὀρχήστρας κ. Τοσκανίνι δὲν θὰ μετάσχῃ τῶν μουσικῶν ἑορτῶν τοῦ Σάλτσμπουργκ, ἕνεκα τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως ποὺ ἐπικρατεῖ στὴν Αὐστρία.

*

Ἔγινε τελευταίως εἰς τὴν Ν. Ὑόρκην ἀπογραφὴ τῶν σκύλων, ἐκ τῆς ὁποίας ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ μεγαλόπολις ἔχει τὸ ρεκὸρ τοῦ ...σκυλοπληθυσμοῦ : 500 χιλιάδες σκύλων.

*

Τὸ ληξιαρχεῖον τῆς Βιέννης ἐδημοσίευσε μίαν περίεργον στατιστικὴν τῆς μέσης ἡλικίας τῶν μνηστευθέντων κατὰ τὸ ἔτος 1937, ἡ ὁποία ἦτο 29 ἔτη διὰ τοὺς ἄνδρας καὶ 26 διὰ τὰς γυναῖκας.

*

Ὁ γηραιότερος μνηστευμένος τῆς Αὐστρίας κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἦτο 92 ἐτῶν καὶ ὁ νεώτερος 16. Ἀντιστοίχως ἡ ἡλικία τῆς γυραιοτέρας μνηστῆς ἦτο 82 ἔτη καὶ τῆς νεωτέρας 14.

*

Δέκα χιλιάδες ἐρασιτέχναι φωτογράφοι θὰ συγκεντρωθοῦν εἰς τὴν Βιέννην εἰς τὸ συνέδριόν των, τὸ ὁποῖον ἀπεφασίσθη νὰ συνέλθῃ τὴν 12—19 Ἰουνίου εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Αὐστρίας. Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι εἰς τὴν μικρὰν μεταπολεμικὴν Αὐστρίαν ὑπάρχουν 200.000 ἐρασιτέχναι φωτογράφοι ! Ἐρασιτέχναι φωτογράφοι θὰ ἔλθουν ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν Κίναν !

*

Κατὰ μίαν πρόσφατον στατιστικὴν ἐπὶ τῆς κινήσεως τοῦ πληθυσμοῦ ἐν Ν. Ὑόρκῃ, χίλια δίδυμα ἐγεννήθησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος εἰς τὴν ἀμερικανικὴν αὐτὴν κοσμόπολιν.

◆

ΑΝΑΛΟΓΩΣ ΤΟΥ ΜΑΓΕΙΡΕΥΜΑΤΟΣ

—Ἔχε ὑπ' ὄψι σου, Μαρία ὅτι σήμερα ἔχομε τρεῖς καλεσμένους.

—Θέλετε νὰ μαγειρέψω γιὰ νἄρθοῦνε κι' ἄλλη φορὰ ἢ γιὰ νὰ μὴν ξαναπατήσουν τὸ πόδι τους ἐδῶ ;

ΤΟ «ΕΡΓΟΝ»

Ἀθῆναι

26

Φεβρουαρίου 1938

Ἀριθ. φύλλου 75

7 Ἡμέραι 7 Νύκτες

Αἱ ἀπάται τοῦ Φεβρουαρίου.-Τά νέα κοτιγιόν.-Συρρεαλισμὸς καὶ ἀρλουμπισμός.-Σχολεῖον καφεμαντείας.-Πρόγκα μετὰ μουσικῆς.-Πῶς πρέπει νὰ τὴν ὀργανώσουν τὰ Ὠδεῖα.

Ἀφοῦ μᾶς ἐγέλασε μὲ λαμπρᾶς ὑποσχέσεις ἀνοίξεως, ὁ Κουτσοφλέβαρος, ἀπεδείχθη καὶ πάλιν διάσημος ἀπατεών. Ὁ βορρηᾶς ποὺ τἀρνάκια παγώνει, ἔσπευσεν αἰφνιδίως ἀκάθεκτος ἀπὸ τὰς κορυφὰς τῆς Πάρνηθος καὶ ἀφήρεσε τὴν λεοντὴν τοῦ κ. Φεβρουαρίου ποὺ εἶχεν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν Ἀπόκρεω, μασκαρευθῆ εἰς ἀνοιξιάτικον. Τὰ θερμόμετρα καταπληκτα πρὸ τῆς ἀπάτης αὐτῆς ἔσπευσαν νὰ ἀποσύρουν τὸν ὑδράργυρόν των εἰς τὸ μηδέν, οἱ δὲ συμπολῖται καταγανακτισμένοι, ξαναφόρεσαν τὰ παλτά των. τουρτουρίζοντες καὶ καταρώμενοι καὶ μὴ συλλογιζόμενοι οἱ ἄφρονες ὅτι τὸ αἰφνίδιον κρῦο ἀπεμάκρυνε τὴν ἄνοιξι ποὺ συνδέεται διὰ μὲν τοὺς αἰθεροβάμονας ποιητὰς μὲ τὰ ρόδα καὶ τὴν ἀνανέωσιν τῆς ζωῆς διὰ δὲ τοὺς πεζοὺς θνητοὺς μὲ τὸν ράφτην καὶ τὴν ἀνανέωσιν τῶν κοστουμιῶν...

✪

Εἰς τὸ φιλολογόπληκτον περιοδικὸν ὅπου διάφοροι κύριοι δημοσιεύουν τοὺς ἀκαταλαβίστικους στοχασμούς των εἰς γλωσσικὸν ἰδίωμα ἄκρως μπερδεμένο, δημοσιεύεται ἕνα μυθιστόρημα ὑπὸ τὸν ὑποβλητικώτατον τίτλον «Οἱ Περιθώριοι». Οἱ δύο ἥρωες ἀφοῦ ὁμιλοῦν ἀκατασχέτως διὰ διάφορα «ἰμπεριαλιστικὰ στυλιζαρίσματα» καὶ γιὰ «τὸ ξέλυμα τῆς ψυχολογίας τους» ἀποφασίζουν μετὰ πολλὰς περιπετείας νὰ μεταβοῦν εἰς ἕνα κέντρον, ὅπου μεταξὺ τῶν ἄλλων θαμβώνονται καὶ ἀπὸ τὰ «πλημμυριστὰ φῶτα». Μεθ' ὃ συζητοῦν καὶ διὰ κάποιον ἔγκλημα καὶ καταλήγουν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἀφοῦ τὸ διέπραξε ὁ συγγραφεὺς θὰ πρέπῃ «Οἱ Περιθώριοι» νὰ συνεχίσουν καὶ εἰς τὸ ἑπόμενον φῦλλον, τὴν ἀλαμπουρνέζικην φιλολογίαν τους. Οἱ ἀναγνῶσται τοῦ τερπνοῦ περιοδικοῦ φανταζόμεθα ὅτι δὲν θὰ ἐκπλαγοῦν διὰ τὴν ἀπόφασιν, δεδομένου μάλιστα ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἀποκαλεῖται λίαν μετριοφρόνως Θράσος !

✪

Εἰς ἕνα κεντρικὸν κινηματογράφον τῆς πρωτευούσης, ὅπου προεβάλλετο ἡ νέα ἑλλην. ταινία, οἱ θεαταὶ εὑρῆκαν ἕνα πρωτότυπον τρόπον νὰ ἐκφράσουν τὴν δυσφορίαν των: ἤρχισαν ὅλοι μαζὶ να σφυρίζουν τὸ «Μαύρη εἶναι ἡ νύχτα στὰ βουνὰ» μὲ μίαν σπάνιαν μουσικότητα καὶ ταυτότητα ὡσὰν νὰ εἶχαν ἀσκηθῆ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν πεπειραμένου μαέστρου. Τὸ φαινόμενον, θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπασχολήσῃ ζωηρῶς τοὺς ἁρμοδίους κύκλους. Διότι ἂν τὸ σύστημα αὐτὸ τῆς ἀποδοκιμασίας ἀπεδεικνύετο κατάλληλον διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ μουσικοῦ αἰσθητηρίου τῶν ἑλλήνων, θὰ ἔπρεπε νὰ πυκνωθῇ ἡ προβολὴ ἑλληνικῶν ταινιῶν καὶ νὰ ὀργανωθῇ ἡ σχετικὴ πρόγκα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καθηγητῶν τῶν ὠδείων μας.

✪

Τὰ περάσματα διὰ τοὺς πεζούς, ποὺ σημειοῦνται ἐπάνω εἰς τὴν ἄσφαλτον μὲ τὰ μεγάλα μετάλλινα καρφιά, ἐπληθύνθησαν εἰς ὅλα τὰ ἀθηναϊκὰ σταυροδρόμια. Καὶ εὐγενέστατοι γαντοφορεμένοι πόλισμαν, ὑποδεικνύουν εἰς τὸ κοινὸν πῶς πρέπει νὰ περνοῦν εἰς τὸ ἀντικρυνὸν πεζοδρόμιον ἀπὸ τοὺς ἀκινδύνους αὐτοὺς διαδρόμους, ἑκατέρωθεν τῶν ὁποίων τὰ αὐτοκίνητα ὑποχρεωτικῶς σταματοῦν.

Ἐννοεῖται ὅτι δὲν λείπουν καὶ οἱ θυμοειδεῖς συμπολῖται οἱ ὁποῖοι ἀντιτάσσονται πρὸς τὴν ὑπόδειξιν :

—Βρὲ ἀδερφὲ ἔλεγε ενας ἐξ αὐτῶν πρὸς τὸν ἁρμόδιον ἀστυφύλακα θὰ μὲ μάθῃς τώρα πῶς νὰ περπατῶ ;

— Μὰ κινδυνεύεις νὰ σὲ κόψῃ αὐτοκίνητο, μπάρμπα, παρετήρησε εἰς τὸν ἀντιρρησίαν παρατυχὼν ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ.

Ἀλλὰ ἐκεῖνος δὲν ηὐδόκησε νὰ πεισθῇ :

— Κι' ἂν μὲ κόψῃ, ἀντέτεινε εἶναι δικός μου λογαριασμός.

Καὶ ἀφίσας ἔκπληκτον τὸ ὄργανον τῆς τάξεως διέγραψε μίαν καμπύλην καὶ ἐβυθίσθη εἰς τὴν ἰλιγγιώδη θάλασσαν τῶν τροχοφόρων.

Δὲν γνωρίζομεν ἂν τὸν ἔκοψε κανένα ἐξ αὐτῶν. Πάντως ὁ λαμπρός μας συμπολίτης θὰ ἀπέθανε εὐτυχὴς ὑπὸ τοὺς τροχούς, διότι «ἔκαμε τὸ κέφι του».

✪

Οἱ Ἕλληνες «συρρεαλισταί» ἀπεφάσισαν νὰμας μυήσουν εἰς τὰ μυστήρια τῆς τέχνης των. Ἐξέδωκαν λοιπὸν ἕνα βιβλίον εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι μεταφρασμέναι εἰς στίχους καὶ πεζὸν λόγον, ὅλαι αἱ περιφημότεραι ἀνοησίαι τῶν περιφημοτέρων συναδέλφων των τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἀπὸ τὸ πρωτοφανὲς αὐτὸ βιβλίον ὁ ἀναγνώστης ἐμβρόντητος πληροφορεῖται, μεταξὺ τῶν ἄλλων :

«Ἡ ἀπόκρησις τῆς μαργαρίτας εἶναι κίτρινη χλεύη στὸ συναίσθημα τῆς κνήμης μας. Ἁπλᾶ καὶ ἥμερα ξετυλίγεται σὲ γκρίζο φόντο ἡ παρέλασις μιᾶς ταραγμένης συνειδήσεως. Εἶναι ἕνα περίστροφο ἰδεατὸ μὲ σφαῖρες ἀπὸ αἷμα καὶ πράσινη κάνη. Ἔχει φοῦντα τὸν οὐρανὸ καὶ τὴν ὑπόστασι γυναικείου στήθους. Κι' ὁ πυροβολισμὸς ξεχύνεται ἀχνὸς καὶ σταματᾷ σὰν χάος πάνω στὴ μαργαρίτα, ποὺ εἶναι σύμβολο τῶν γκρίζων ματιῶν. Ἡ κνήμη μας τότε ἀναλύεται σ' ἕνα ρυθμὸ τρισυπόστατης μελωδίας ποὺ δένεται σ' ἕνα φιόγκο ἀπὸ ἄρωμα»!

Τὰ ἀνωτέρω καταπληκτικὰ πράγματα, ποὺ ὑφίσταται ἡ συνείδησις τῆς πολυπαθοῦς κνήμης — ἂς ὄψεται ἡ κιτρίνη χλεύη τῆς μαργαρίτας — εἶναι τὰ λογικώτερα πράγματα τοῦ βιβλίου. Ὑπάρχουν παρακάτω καὶ ἄλλα πιὸ παράφρονα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐζήλευαν καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ συμπαθεῖς τρόφιμοι τοῦ Δαφνιοῦ οἱ ὁποῖοι δικαίως θὰ διερωτῶνται μαζὶ μὲ ὅλους ἡμᾶς, κατὰ ποῖον τρόπον παραμένουν ἀκόμα τὰ κεραμίδια ξεκάρφωτα.

✪

Πὶ καὶ φὶ λοιπὸν εἶναι τὸ ἐφετεινὸν ἀποκρηάτικο σύνθημα. Τὸ γλέντι εἰσέρχεται ἔτσι δικαιωματικῶς εἰς τὸ ἀλφάβητον καὶ ὡς τοιοῦτον θὰ ἔπρεπε νὰ διδάσκεται εἰς τὰ σχολεῖα. Διότι ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον γλεντᾷ ἕνας λαὸς φανερώνει τὸν πολιτισμόν του. Ἐμεῖς γλεντοῦμε κατὰ κανόνα συνοδείᾳ μουσικῆς, παρεξηγήσεως καὶ στραπάτσου. Ἢ γλεντοῦμε δίχως αὐτά, ὁπότε εἴμεθα κατηφεῖς καὶ πληκτικοὶ μέχρι θανάτου. Τώρα ἀρχίζομε νὰ ἐκπολιτιζόμεθα : Τὸ γλέντι μας γίνεται ὑπόθεσις τῆς κοινωνίας, ὀργανώνεται μὲ σύστημα καὶ ἀποκτᾷ καὶ ἐπίσημον ἔμβλημα : «Πὶ καὶ φί». Ἔχομε ὅμως τὴν ἀντίληψι ὅτι αὐτὸ τὸ ὠργανωμένο γλέντι ἀρχίζει ἀπ' τὴ μέση. Θἄπρεπε προτοῦ κληθοῦν τὰ πλήθη νὰ εὐθυμήσουν νὰ μάθουν τί εἶναι «εὐθυμία. Γι' αὐτὸ ἀντὶ νὰ ἀρχίσωμε ἀπὸ τὸ «πὶ καὶ φὶ» τοῦ γλεντιοῦ, καλλίτερα εἶναι νὰ μάθωμε πρῶτα τὸ ἄλφα βῆτα....

✪

Ἡ καφεμαντεία, ἐπιστήμη ἀποκρυφιστική, ἡ ὁποία ἐθεωρεῖτο ἕνα εἶδος θείας ἐπιφοιτήσεως καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διδαχθῇ εἰσῆλθε καὶ αὐτὴ εἰς τὴν περιοχὴν τῶν πεζῶν γνώσεων. Αὐτὸ τοὐλάχιστον ἀπέδειξε ἡ φιλοπρόοδος πυθία κυρία Εὐαγγελία Τσουλιούκου ἡ ὁποία—μᾶς πληροφοροῦν αἱ ἐφημερίδες — εἶχεν ἱδρύσῃ.... σχολὴν καφεμαντείας καὶ ἐδίδασκε εἰς τὰς ἐπιμελεῖς μαθητρίας της τὴν ὑψηλὴν της τέχνην.

Αἱ μαθήτριαί της ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐργαζόμεναι νέαι, ποὺ εἶχαν βαρεθῆ τὸ βελόνι καὶ τὴν γραφομηχανὴν καὶ εἶχαν φιλοδοξήσῃ «νὰ ἀνοίξουν δική τους δουλειά» καὶ νὰ πλουτήσουν, ἐμπορευόμεναι τὰς προφητείας των. Ἀλλὰ ἡ φιλοδοξία των αὐτὴ δὲν ἔλαβε σάρκα καὶ ὀστᾶ. Τὸ σχολεῖον τῆς μάντιδος ἐκλείσθη, αἱ μαθήτριαι ἔλαβον πίσω τὰ δίδακτρά των — τὰ ὁποῖα ἀνήρχοντο εἰς σεβαστὰ ποσά — καὶ ἀπετράπη ἡ λειτουργία πολλῶν μαντείων ποὺ θὰ μᾶς ἐνημέρωναν περὶ τῶν μυστηριωδῶν βουλῶν τῆς εἱμαρμένης μας.

Καὶ ἔτσι — φεῦ ! — τὸ μέλλον μας θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ εἶναι σκοτεινὸν καὶ ἀόρατον.

✪

Τὰ κοτιγιὸν ποὺ κυκλοφοροῦν τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἐπὶ τῶν ζαλισμένων κεφαλῶν τῶν γλεντζέδων, δὲν παρουσιάζουν πλέον τὴν συνήθη παρδαλὴν ἀποκρηάτικην πρωτοτυπίαν. Προσηρμόσθησαν καὶ αὐτὰ πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς καὶ ἀπέκτησαν ἰδιότητας πολεμοχαρεῖς. Μικρὰ τάνκς, κοῦκοι — ἀεροπλανάκια, κανόνια ποὺ προσαρμόζονται εἰς τὸ κεφάλι στραβὰ καὶ λεβέντικα, καὶ ἄλλα παρόμοια ὅπλα ἀπὸ χρωματιστὸ χαρτόνι, ἀποτελοῦν τὴν διακόσμησιν τῆς ἀποκρηάτικης εὐθυμίας. Εἰς τὴν πρωτότυπη αὐτὴν διακόσμησι προεξάρχουν ἐννοεῖται τὰ θήλεα, τὰ ὁποῖα ἐπειδὴ δὲν πολεμοῦν εἰς τὰ μέτωπα, ἀγαποῦν ὡς γνωστὸν νὰ μάχωνται εἰς ὅλα τὰ ἄλλα θελτικὰ πεδία τοῦ ἔρωτος εἰς μάχας ἐκ τοῦ συστάδην σῶμα πρὸς σῶμα...

ΕΔΩ—Κ'ΕΚΕΙ

Ἐκυκλοφόρησε τὸ 12ον τεῦχος τῆς «Παγκοσμίου Ἀνθολογίας» μὲ τὸ ὁποῖο συμπληρώνεται ὁ πρῶτος τόμος της. Ἡ «Παγκόσμιος Ἀνθολογία» ἀποτελεῖ μία λογοτεχνικὴ προσπάθεια ἀξιόλογη γιὰ τὴν ὁποία συνειργάσθησαν οἱ καλλίτεροι Ἕλληνες μεταφρασταί.

*

Μὲ τίτλο «Τὸ Κάστρο» ἐξεδόθη ἡ πρώτη ποιητικὴ συλλογὴ τῆς νέας ποιητρίας κ. Ἰσιδώρας Καμαρινέα. Τὰ ποιήματα τῆς συλλογῆς διαπνέονται ἀπὸ κάποιον αὐθορμητισμὸ καὶ μιὰ λεπτὴ φιλοσοφικὴ διάθεσι.

*

Ἐπίσης ὁ κ. Ν. Ἔλατος ἐξέδωσε σὲ ὀγκώδη τόμο συλλογὴ παιδικῶν ποιημάτων μὲ τὸν τίτλο «Ὁ Κορυδαλλός».

*

Ἄνοιξε καὶ συνεχίζεται μὲ ἐπιτυχία στὴν αἴθουσα τοῦ «Παρνασσοῦ» ἡ ἔκθεσις τοῦ ζωγράφου κ. Δούκα. Οἱ καλλιτεχνικοί μας κύκλοι ἐκφράζονται κολακευτικώτατα διὰ τὰ ἐκτιθέμενα ἔργα.

*

Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἀνεχώρησαν γιὰ τὴν Πράγα τὸ ἑλληνικὸ τρίο (Φαραντᾶτος, Βολωνίνης, Κουρούκλης) μὲ σκοπὸ νὰ δώσῃ συναυλίες εἰς τὸν ἐκεῖ ραδιοφωνικὸ σταθμὸ καὶ κατόπιν θὰ ἀναχωρήσῃ διὰ Βιέννην καὶ Κάρλομπος.

*

Προεκηρύχθη ὁ Καλοκαιρίνειος θεατρικὸς διαγωνισμὸς γιὰ τὸ ἔτος 1938. Τὰ ἔργα θὰ ὑποβληθοῦν τὸ ἀργότερο μέχρι 30 Ἀπριλίου καὶ πρέπει νὰ εἶνε τοὐλάχιστον τρίπρακτα. Τὰ ἀποτελέσματα θὰ ἀνακοινωθοῦν ἐντὸς τοῦ Μαΐου. Ὡς γνωστὸν μετὰ τὴν ἀναγκαστικὴν ἀργίαν στὴν ὁποίαν ἔχει θέσει τὸν Χωρέμιον ἡ Ἀκαδημία μας ὁ Καλοκαιρίνειος εἶνε ὁ μόνος διαγωνισμὸς, θεατρικῶν ἔργων ποὺ ἀπομένει στὸν τόπο μας.

*

Στὸ θέατρο «Ἀργυροπούλου» ἄρχισαν καὶ συνεχίζονται αἱ δοκιμαὶ τῆς νέας κωμῳδίας τῶν κ.κ. Εὐαγγελίδη καὶ Σακελλάριου, ποὺ θὰ ἀναβιβασθῇ στὶς ἀρχὲς τῆς Σαρακοστῆς.

*

Ἡ γνωστὴ καλλιτέχνις, τῆς πρόζας κ. Ἠὼ Παλαιολόγου μεταπηδᾷ εἰς τὴν μουσικὴν σκηνήν. Προσελήφθη συγκεκριμένως μαζὺ μὲ τὸν σύζυγόν της, γνωστὸν ἐπίσης ἠθοποιὸν τῆς πρόζας κ. Μάριον Παλαιολόγον, ἀπὸ τὰς θεατρικὰς ἐπιχειρήσεις Μακέδου καὶ θὰ ἐμφανισθῇ ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὴν παιζομένην εἰς τὸ «Μοντιὰλ» ἐπιθεώρησιν.

*

Σήμερα θὰ δοθῇ στὸ Δημοτικὸ θέατρο Πειραιῶς ὑπὸ τῆς νέας Δραματικῆς Σχολῆς ἡ «Ἁγία Βαρβάρα» τοῦ κ. Σωτ. Σκίπη.

◆

Ο ΔΙΑΡΡΗΚΤΗΣ Κ' Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ

—Καὶ κοίταξε Νώντα νὰ γυρίσῃς νωρὶς ἀπ' τὴ δουλειά σου, γιατὶ φοβᾶμαι τοὺς κλέφτες.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝ Δ. ΠΑΣΣΑΣ
Ἀρχισυντάκτης:
ΜΑΝΟΣ ΣΑΦΑΡΙΚΑΣ
Γραφεία Σταδίου 23
ΑΡ. ΤΗΛΕΦ. 31909
Τυπογραφ. ΣΤΟΑ ΠΑΠΟΥ

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΑΘΗΝΑΙ
26
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
Ἀριθ. φύλλου 75
Τιμὴ φύλλου Δραχ. 3
Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον

Σκέψεις τῆς ἡμέρας

ΕΡΩΤΕΣ ΓΑΤΩΝ

Τοῦ κ. Π. Χόρν

Ἡ γάτα τῆς γειτόνισσάς μου κλεισμένη μέσα στὴν κουζίνα της χαλοῦσε τὸν κόσμο ἀπὸ τὰ νιαουρίσματα καὶ δὲν μας ἄφηνε ὅλη τὴ νύχτα νὰ κλείσουμε μάτι.

Εἶναι βλέπετε ἡ ἐποχὴ τῶν γατικῶν ἐρώτων καὶ ἡ δεσποινὶς ψιψίνα ἤθελε νὰ σκαρφαλώσῃ στὰ κεραμίδια γιὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν μεγάλον καὶ ἀπαράβατον φυσικὸν νόμον τῆς διαιωνίσεως τοῦ εἴδους.

Ἡ κυρά της ὅμως ἦταν αὐστηρῶν ἠθῶν καὶ ἐννοοῦσε νὰ τὴν κρατάῃ κλειδωμένη.

Κηδόμενος τοῦ ὕπνου μὰ καὶ τῆς γαλήνης μου, ὡς καὶ τῆς γαλήνης ὅλων τῶν ἄλλων περιοίκων, πῆγα ἐκ μέρους αὐτῶν πληρεξούσιος καὶ ἔκτακτος ἀπεσταλμένος εἰς τὴν γειτόνισσαν :

— Κυρά μου, δὲν μᾶς λυπᾶσαι ; Δὲ βρίσκουμε μιὰ στιγμὴ ἡσυχία. Κάνε μας λοιπὸν τὴ χάρι καὶ ἄνοιξε στὴ γάτα σου, γιὰ νὰ εὕρῃ ἐπὶ τέλους ἀνακούφισι καὶ νὰ σβύσῃ τὶς ἐρωτικὲς της φλόγες !

— Δὲν θὰ πάῃ πουθενά ! Δὲν ἔχω ὄρεξι γιὰ γεννητούρια. Ποιὸς ξαίρει ποῦ θὰ πάῃ νὰ γεννήσῃ καὶ νὰ μοῦ μαγαρίσῃ τὸ σπίτι !

— Ἂν τύχῃ καὶ συμβῇ τὸ μοιραῖον καὶ ἡ γάτα σας ἐπὶ τέλους εὑρεθῇ εἰς ἐνδιαφέρουσαν κατάστασιν, στεῖλτε την νὰ ἐλευθερωθῇ εἰς τὴν κλινικὴν τῶν ζώων, διὰ νὰ μὴ γίνῃ ἀκαταστασία στὸ σπίτι σας.

— Αὐτὸ μᾶς ἔλειπε τώρα, νὰ ἐπιβαρυνθῶ καὶ μὲ τὰ ἔξοδα τῆς κλινικῆς !

— Μὰ τότε θὰ πᾶμε ὅλοι ἐμεῖς οἱ γειτόνοι σὲ φρενολογικὴ κλινική. Ἀνεξαρτήτως αὐτοῦ ὅμως δὲν τὴ λυπᾶσθε ; Ἅμα νιαουρίζῃ γιατὶ πεινάει δὲν τῆς δίνετε φαΐ ;

— Κάθε μέρα τὸ πλεμόνι της δὲν τῆς λείπει. Μοῦ τὸ φέρνει ὁ χασάπης ἐπίτηδες γι' αὐτή.

— Αἴ λοιπόν, ἡ ἀνάγκη της ἡ σημερινὴ εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ τὸ φαΐ. Ἂν δὲν τῆς δώσετε νὰ φάῃ θὰ ψοφήσῃ. Καὶ νιαουρίζει γιὰ νὰ τῆς δώσετε φαΐ ἐπειδὴ σ' αὐτὸ τὴ σπρώχνει τὸ ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντηρήσεως. Ἡ φωνὴ ὅμως ἡ τωρινή, ἡ φωνὴ ἡ σπαρακτική, ποὺ δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ κλείσουμε μάτι ὅλοι εἶναι κάτι περισσότερο, εἶναι ἡ φωνὴ ἡ σπαρακτική, ποὺ δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ κλείσουμε μάτι ὅλη τὴ νύχτα, εἶναι κάτι περισσότερο, εἶναι ἡ φωνὴ τῆς φύσεως, ἡ φωνὴ ὁλοκλήρου γένους τοῦ γατικοῦ, ποὺ θὰ κατεστρέφετο ὁλοσχερῶς ἐὰν ὅλες οἱ νοικοκυρὲς ἦσαν σκληρόκαρδες σὰν καὶ σᾶς καὶ αὐστηρὲς στὸ ζήτημα τῆς γατικῆς ἠθικῆς.

Ὅσα ὅμως καὶ ἂν τῆς εἶπα ἡ καλὴ νοικοκυρὰ ἔμεινε ἀμετάπειστη. Προχθὲς ὅμως, ποὺ εἶχε φύγῃ νὰ πάῃ στὴν ἐκκλησία κατώρθωσα ἐπὶ τέλους νὰ συνεννοηθῶ μὲ τὸν ἄντρα της, ποὺ ηὐδόκησε νὰ πεισθῇ, γιατὶ ὁ κακομοίρης ντρεπότανε τὴ γειτονιά, ποὺ δὲν εὕρισκε ἡσυχία ἀπὸ τὴ γάτα τῆς γυναίκας του. Τῆς ἀνοίξαμε τὴν πόρτα τῆς κουζίνας, τὴν πήραμε καὶ τὴ ρίξαμε μέσα σὲ μιὰ καρβουναποθήκη, ὅπου βρισκόντουσαν ἕνα πλῆθος γάτοι καλοθρεμμένοι.

Ἐκεῖ εἶδα μὲ τὰ μάτια του πῶς τὸ μεταπολεμικὸ κῦμα τῆς διαφθορᾶς ἔχει παραρύρῃ ὄχι μόνον τὶς σύγχρονες γυναῖκες ἀλλὰ καὶ τὶς σύγχρονες ψιψῖνες.

Μὲ τί εὐκολία ἡ ἀφιλότιμη πηδοῦσε ἀπὸ τὴ μιὰ στὴν ἄλλη ἀγκαλιά, ὥσπου στὸ τέλος, δὲν ἄφησε κανέναν ἀρσενικὸ γάτο παραπονεμένο !

Ὅταν ἡ γειτόνισσα γύρισε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τί κακὸ ἦταν ἐκεῖνο ! Χάλασε τὸν κόσμο καὶ τὰ ἔβαλε μὲ τὸν ἄντρα της : Γλυτώσαμε ἀπὸ τὰ νιαουρίσματα τῆς κυρᾶς της. Μὰ μόλις νύἔπαψαν καὶ οἱ φωνές.

Τὴν ἄλλη μέρα βρῆκα τὸν καλὸ τὸ γείτονα :

— Αἴ, τὸ πῆρε ἀπόφαση ἡ γυναῖκα σου ;

— Αἴ, τί νὰ κάνει. Στὴν ἀρχὴ φώναξε λιγάκι μὰ ἔπειτα τὴν πῆρα μὲ τὸ καλὸ καὶ μὲ τὰ χάδια καὶ ἔπαψε κι' αὐτή.

Π. ΧΟΡΝ

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Κῦμα διαλέξεων

Ἀκροάματα δωρεὰν ποὺ λύουν τὸ πρόβλημα τῶν ἀργοσχόλων

ΤΟΥ κ. ΠΑΥΛΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Οἱ ἄνεργοι ἔχουν λύσει τὸ πρόβλημα τῶν ἀπογευματινῶν ὡρῶν. Καὶ ὅταν λέγω οἱ ἄνεργοι δὲν ἐννοῶ ἐκείνους ποὺ, παρὰ τὴν ἐπιθυμία τους στεροῦνται τῶν μέσων τοῦ βιοπορισμοῦ. Ἐννοῶ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον λόγο ἔχουν ἐλεύθερες τὶς ὥρες τους. Νομίζετε ὅτι εἶνε ὅλοι τους εὐτυχεῖς; Οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτοὺς πλήττουν θανασίμως. Δὲν εἶνε πολὺ ἁπλὸ νὰ σκοτώνῃ κανεὶς τὴν ὥρα του. Τὸ πρόβλημα ὀρθώνεται ἐνοχλητικώτερον ἀκόμη γιὰ τὶς κυρίες ποὺ δὲν ἔχουν καμμιὰ ἐπαγγελματικὴ ἀπασχόλησι. Ὑπάρχει ἡ ἐπίσκεψις, τὸ ζαχαροπλαστεῖο, τὸ σινεμά. Ἡ μεγάλη ὅμως ἐπανάληψις κουράζει. Ἀκόμη καὶ αὐτὴ ἡ ἁμαρτωλὴ συνάντησις, ὅταν πάρῃ τὴ μορφὴ τῆς πυκνῆς ἐπαναλήψεως χάνει τὸ μεγαλείτερον θέλγητρό της ποὺ εἶνε τὸ σπάνιο γεγονός. Ἐγνώρισα κυρία εὐρυτάτης κυκλοφορίας, ποὺ τόσο τῆς εἶχε γίνει συνήθεια ἡ κατανάλωσις τοῦ ἀπαγορευμένου καρποῦ, ὥστε πῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ ἐπαναλάβῃ, χάριν ποικιλίας, τὴν ὁδὸ τῆς ἀρετῆς.

Γιὰ τοὺς ἀνθρώπους λοιπὸν ποὺ πλήττουν ἐφευρέθη ἡ διάλεξις. Πόσες διαλέξεις γίνονται τὴν ἡμέρα ; Συναγωνίζονται τοὺς ἀποκρηάτικους χορούς.. Κεντρικαὶ καὶ ἀπόκεντροι αἴθουσαι, ἔστησαν ἀπὸ ἕνα βῆμα τὸ ὁποῖον δὲν μένει ποτὲ κενό. Ἡ διάλεξις ἐπεκτείνεται στὴ συνοικία, στὰ προάστεια, στὴν ἐπαρχία, ἔγινε ὁ μεγάλος νεωτερισμὸς καὶ τόσον αὐξάνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁμιλητῶν ὥστε ἂν συνεχισθῇ ὁ ρυθμὸς αὐτὸς θὰ ἔρθῃ μέρα ποὺ δὲν θὰ ἀπομείνῃ ἀκροατήριον. Τέτοια περίπτωσις ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον δὲν ὑπάρχει. Τὸ ἀκροατήριο τῶν διαλέξεων εἶνε πυκνότατο καὶ τακτικώτατο στὴν ὥρα του. Πουθενά, οὔτε στὸ θέατρο, οὔτε στὸν κινηματογράφο οἱ θεαταὶ προσέρχονται μὲ τόση ἀκρίβεια, ὅσον οἱ ἀκροαταὶ τῆς διαλέξεως. Τὸ πειθαρχικώτερο καὶ τὸ ὑποχρεωτικώτερο κοινό. Συμβαίνει συχνὰ ἡ αὐλαία τοῦ θεάτρου νὰ κατεβαίνῃ χωρὶς νὰ συνοδεύεται ἀπὸ τὰ χειροκροτήματα τοῦ κοινοῦ. Δὲν ξέρω ὅμως ὁμιλητὴ ν' ἀφίνῃ τὴν ἕδρα του χωρὶς νὰ θερμανθῇ ἀπὸ τὰς ζωηρὰς ἐκδηλώσεις καὶ τὰ συγχαρητήρια τοῦ πλήθους.

Ὁ ὁμιλητὴς δὲν χρειάζεται νὰ ἔχῃ κανένα προσόν. Καὶ ὀλιγώτερον τὸ προσὸν τοῦ ρήτορος. Ἔχω παρακολουθήσει τελευταίως ἀπὸ περιέργεια μακρὰ σειρὰ διαλέξεων. Στοὺς δέκα «ρήτορας» ὁ ἕνας μιλεῖ, οἱ ἄλλοι διαβάζουν. Βγάζουν ἀπὸ τὴν τσέπη τους ἕνα μάτσο χαρτιά, τὰ ξεδιπλώνουν μὲ ὅλη τους τὴν σοβαρότητα καὶ ἀρχίζουν τὴν ἀνάγνωσι. Δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω τὴν ἔννοια μιᾶς τέτοιας διαλέξεως. Τότε γιατὶ οἱ ἠθοποιοὶ νὰ μὴ διαβάζουν τοὺς ρόλους τους μέσα ἀπὸ τὸ χαρτί; Θὰ γλυτώναμε ἔτσι ἀπὸ τὸ κόμπιασμα τῶν ἀμελετήτων, καὶ ἀπὸ τὴν ἐνόχλησι τοῦ ὑποβολέως. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀπεστήθιζον τὰς διαλέξεις των οἱ ὁμιληταὶ πάλι δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ διεκδικήσουν τὸν τίτλο τοῦ «κονφερανσιέ». Ἡ λέξις δὲν εἶνε ἀπαγγελία, μὲ ρητορικὰ σχήματα, μὲ χειρονομίες καὶ μὲ κορόνες. Εἶνε μιὰ εὐχάριστη κουβεντοῦλα στὴν ὁποίαν κάποτε, σὲ ἄλλα μέρη, παίρνουν μέρος καὶ οἱ ἀκροαταί. Ὁ κονφερανσιὲ εἶνε ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔχει τὸ χάρισμα τοῦ λόγου, ποὺ κινεῖται μὲ ἄνεσι ἐπάνω στὸ βῆμα καὶ εἶνε κύριος ὄχι μόνο τοῦ θέματος, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀκροατηρίου του. Καὶ γιὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινὴς θὰ σᾶς πῶ ὅτι προτιμῶ ἕνα ὁμιλητὴ ποὺ ξέρει νὰ δίνῃ ἐνδιαφέρον στὶς ἀνοησίες, ἀπὸ ἕνα σοφὸ ποὺ ἀρχίζει τὸ διάβασμα ἢ παίρνει τὸ στομφῶδες ὕφος τῆς παλαιᾶς σχολῆς. Τὸ κυριώτερο χάρισμα τοῦ ὁμιλητοῦ εἶνε ἡ ἠθοποιΐα. Ὅ,τι ἀκριβῶς λείπει ἀπὸ τοὺς δικούς μας. Δὲν ἔχει διαμορφωθῇ ἀκόμη ὁ τύπος τοῦ κονφερανσιὲ—ἐπαναλαμβάνω συχνὰ τὸν ξένο ὅρο γιατὶ οὔτε τὴν ἀντίστοιχο λέξι ἔχουμε στὴ γλῶσσα μας—ὁ ὁποῖος ἔχει προετοιμάσει τὸν σκελετὸ τῆς ὁμιλίας του καὶ σχεδιάζει τὸ λόγο του κατὰ τὴν ὥρα τῆς διαλέξεως χωρὶς νὰ τὰ χάνῃ, δίχως νὰ σταματᾷ, χωρὶς νὰ φορᾷ γιαλιὰ καὶ ν' ἀνατρέχῃ στὶς σημειώσεις του.

Μιλοῦν γιὰ ὅλα τὰ θέματα. Θρησκεία, Πατρίς, φιλοσοφία, τέχνη, ἐπιστήμη, ἐντυπώσεις ταξειδιωτικαί, ἀναλύσεις λογοτεχνικῶν ἔργων, τὰ πάντα μποροῦν ν' ἀποτελέσουν ἀντικείμενον τῶν διαλέξεων. Τὸ θέμα δὲν ἐκλέγεται σύμφωνα μὲ τὸ ἐπίπεδο τῆς μορφώσεως ἢ μὲ τὶς ἀνάγκες τοῦ κοινοῦ πρὸς τὸ ὁποῖον ἀπευθύνονται οἱ ὁμιληταί. Δὲν προσαρμόζεται πρὸς τὸ κοινό, προσαρμόζεται πρὸς τὶς ἐπιθυμίες καὶ τὶς γνώσεις τοῦ ρήτορος. Προχθὲς ἀκόμη ἔβλεπα μιὰ διάλεξι μὲ τὸν ἑξῆς τίτλο: «Ἡ μέχρι σήμερον ἀγνοουμένη ἀληθὴς φιλοσοφία τοῦ Ἕλληνος Ἡρακλείτου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ Βούδδα καὶ ἡ πλάνη τῶν μέχρι σήμερον γνωστῶν φιλοσοφικῶν συστημάτων». Δὲν ξέρω ἂν ὁ κόσμος ποὺ συνέρευσε στὴ διάλεξι αὐτὴ ἐφλέγετο πραγματικὰ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ γνωρίσῃ τὴν «ἀγνοουμένη ἀληθῆ φιλοσοφίαν τοῦ Ἡρακλείτου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ Βούδδα», ξέρω ὅμως ὅτι διαλέξεις μὲ ἀνάλογο περιεχόμενο πλημμυρίζουν τόσο τὶς αἴθουσες ὥστε νὰ μὴ βρίσκῃ κανεὶς ὄχι κάθισμα νὰ καθήσῃ ἀλλ' οὔτε μιὰ γωνιὰ γιὰ νὰ τὴν παρακολουθήσῃ ὄρθιος.

Κῦμα φιλομαθείας ; Ἄλλο εἶνε τὸ μυστικό. Θὰ σᾶς τὸ ἐμπιστευθῶ παρὰ τὴν ἀποκρουστική του πεζότητα. Θὰ σᾶς ἐμπιστευθῶ ὅτι οἱ ὁμιληταὶ θὰ ἀπευθύνωντο σὲ κενὰ καθίσματα τὴν στιγμὴ ποὺ θὰ ἀπεφάσιζαν νὰ ὁρίσουν ἔστω καὶ δίδραχμο εἰσιτήριο γιὰ τὶς διαλέξεις τους.

Ἡ διάλεξις εἶνε τὸ προχειρότερο καταφύγιο, γιὰ τὸν ἄνθρωπο τοῦ ἀπογεύματος ποὺ πλήττει ἢ ποὺ κρυώνει. Ὁ δρόμος εἶνε παγερός, ἡ αἴθουσα τῆς διαλέξεως θερμαίνεται. Τὸ καφενεῖο ποὐποθέτει δαπάνην, ἡ διάλεξις παρέχει τὸ ἀκρόαμα δωρεάν. Κάποτε παρέχει δωρεὰν καὶ τὸ θέαμα καὶ τὴ γνωριμία τῆς στιγμῆς, καὶ τὴ φθηνὴ ἐπίδειξι.

Ἔπειτα, εἶνε πολὺ σὶκ ἕνας κύριος ἢ μία κυρία νὰ παρακολουθοῦν μιὰ διάλεξι. Στὶς διαλέξεις τοῦ Ἄγγλου καθηγ. τοῦ κ. Ράουθ θὰ δῆτε ἀνθρώπους ποὺ δὲν ξέρουν οὔτε τὸ ἀλφάβητο τῆς γλώσσης τοῦ Σαίξπηρ. Μὲ πόση ὅμως κατάνυξι παρακολουθοῦν τὶς ὁμιλίες τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ... Μειδιοῦν ὅταν μειδιάσουν οἱ γείτονές των, γελοῦν ὅταν καὶ οἱ ἄλλοι γελάσουν, συνοφρυοῦνται, ἐντείνουν τὴν προσοχήν τους καὶ στὸ τέλος χειροκροτοῦν μὲ ἀσύγκράτητο ἐνθουσιασμό. Περισσότερο συμπαθεῖς ἀπὸ τὸ ἀκροατήριο ποὺ συρρέει στὶς διαλέξεις ἀπὸ καθαρὸ σνομπισμό, εἶνε οἱ ἄνθρωποι ποὺ πλήττουν. Δὲν ἔχουν ποῦ νὰ πᾶνε. Πιάνουν τὴν καρέκλα κι' εὔχονται νὰ κρατηθῇ ἡ ὁμιλία μέχρι τῆς ὥρας τοῦ γεύματος.

Ἡ γοητεία ποὺ ἀσκοῦν οἱ ὁμιληταὶ ἐπὶ τοῦ κοινοῦ θὰ κριθῇ ὅταν καὶ στὴ διάλεξι ὁρισθῇ εἴσοδος, ὅπως γίνεται σὲ ὅλας τὰς μεγαλουπόλεις. Μία διάλεξις εἶναι ὅπως μιὰ παράστασις, ἕνα βιβλίο, μιὰ συναυλία. Προϋποτίθεται ὅτι ὁ ὁμιλητὴς ἐσπούδασε, ἐδιάβασε, προετοιμάσθηκε γιὰ νὰ πῇ δυὸ ἐνδιαφέροντα πράγματα. Τὴν προσπάθεια αὐτὴ κάποιος πρέπει νὰ τὴν πληρώσῃ. Καὶ ὁ κάποιος αὐτὸς εἶνε τὸ κοινόν.

Δὲν δοκιμάζετε τὸ ἴδιο σύστημα κι' ἐδῶ; Ἡ φιλομάθεια τοῦ Ἕλληνος θὰ καμφθῇ ἐμπρὸς καὶ στὸ πιὸ ἀσήμαντο ἀκόμη εἰσιτήριο. Ἴσως ὅμως τότε ἡ προσπάθεια τῆς προσελκύσεως τοῦ κοινοῦ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ γίνουν ὀλιγώτερο ἀνούσιες οἱ διαλέξεις καὶ δημιουργήσῃ κονφερανσιὲ ποὺ ξέρουν καὶ τί λένε καὶ πῶς νὰ τὸ ποῦν.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ἐφήμεροι στοχασμοί

ΒΡΟΧΗ ΚΟΜΦΕΤΙ

Τοῦ κ. Σ. Σκίπη

Πῶς ἄλλαξαν τὰ ἤθη μας. Τὸ ἀθῶο κομφετὶ ἄλλοτε μποροῦσε νὰ δημιουργήσῃ δράματα. Θυμοῦμαι κάποιες ἀπόκρηες, ποὺ ἕνας φοιτητάκος ἐτόλμησε νὰ ρίξῃ κομφετὶ σὲ δεσποινίδα συνοδευομένη ἀπὸ τὸν πατέρα της.

Τί χαστοῦκι ἦταν ἐκεῖνο ποὺ τὸ τρέμει ὁ λογισμός ! Καὶ ὅλη ἡ νεολαία τότε κατηγανακτησμένη ἄρχισε ν' ἀποδοκιμάζῃ τὸν Κέρβερο συνοδὸ τῆς μικρῆς μὲ γιουχαϊσμοὺς καὶ νὰ τοῦ φωνάζῃ :

— Γέρο Ξοῦρα, σὰ δὲν ξαίρεις νὰ ζήσῃς πήγαινε στὸ χωριό σου νὰ φυλάξῃς γίδια :

Τί ἀντίθεσις τότε ἀπὸ τώρα. Τὴν περασμένη Κυριακὴ παρηκολούθησα τὴν ἑξῆς σκηνή. Δυὸ μικροὶ ἀνάγωγοι ἀκολουθοῦσαν δυὸ κορίτσια τοῦ λαοῦ στὴν ὁδὸν Αἰόλου καὶ τοὺς ἔρριχναν κομφετί. Τὰ καϋμένα τὰ κορίτσια στὴν ἀρχὴ γελοῦσαν σχεδὸν μ' εὐχαρίστηση. Ἔ, λέγανε ἀπὸ μέσα τους, χρονιάρα μέρα εἶναι κι' ἐπιτρέπονται τέτοια ἀθῶα πειράγματα. Ἀλλὰ οἱ μικροὶ ἀνάγωγοι παρεξηγῶντας τὴν καλωσύνη τους, ἄρχισαν νὰ τὰ ἐνοχλοῦν ὄχι μόνο μὲ κομφετὶ, ἀλλὰ καὶ μὲ λόγια καὶ χειρονομίες... Στὸ τέλος τὰ ἐπολιόρκησαν καὶ μὲ τὴν πρόφασι τοῦ κομφετὶ τὰ ἐτσίμπησαν. Ἐκεῖνα μ' ἀγωνία πειὰ ζητοῦσαν νὰ ξεφύγουν κι' ἐπειδὴ δὲν τὸ κατώρθωσαν ἄρχισαν νὰ φωνάζουν. Εὐτυχῶς εὑρέθηκε ἐκεῖ κάπου ἕνας πόλισμαν καὶ τὰ ἔσωσε ἀπὸ τὶς καννιβαλικὲς διαθέσεις τῶν ἐξημένων ἱπποτῶν !

Καὶ νοστάλγησα χωρὶς νὰ θέλω τὴν ἐποχὴ τὴν ἄλλη, ποὺ ὁ συνοδὸς πατέρας ἔδεινε χαστούκια στοὺς ὀχληρούς. Καὶ πῶς νὰ μὴν τὴν νοσταλγήσω ὅταν βλέπω τέτοια περίεργη νεολαία, ποὺ δὲν ἔχει ὑπ' ὄψι της τῶν ἀρχαίων τὸ «πᾶν μέτρον ἄριστον ;».

Ἀλλὰ τὸ μέτρον οἱ νέοι μας δὲν τὸ χάνουν μόνο τὶς Ἀποκρηές. Τὸ χάνουν κι' ὅλες τὶς ἡμέρες κι' ὅλες τὶς ὧρες τοῦ ἔτους καὶ μοιάζουν μὲ τὸν ἐπαρχιώτη τοῦ γνωστοῦ ἀνεκδότου, ποὺ ἐβάλθηκε νὰ πετύχῃ στὶς γυμναστικὲς τους ἐξετάσεις καὶ νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐγγραφή του στὸ Πανεπιστήμιο, μόνο καὶ μόνο γιατὶ κάποιοι φαρσοποιοὶ τοῦ εἶπαν πῶς οἱ Ἀθηναῖες εἶναι ὅλες εὔκολες. Δὲν θὰ εἶχε παρὰ νὰ διαλέξῃ στὸ δρόμο ὅποια θὰ τοῦ ἄρεσε καὶ νὰ τῆς κάνῃ νεῦμα. Θὰ τὸν ἀκολουθοῦσε τυφλὰ στὸ δωμάτιο τοῦ ξενοδοχείου του !

Κυττάζουν καὶ πειράζουν οἱ ἄνδρες καὶ οἱ νέοι κι' ἀλλοῦ τὶς γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια. Ἀλλὰ δὲν βάζουν στὰ βλέμματά τους ἀσέλγεια καὶ στὰ πειράγματά τους αἰσχρότητα. Κι' ἂν ἤθελε κανεὶς ἀπὸ τὴ σύγκρισι νὰ βγάλῃ συμπέρασμα θἄλεγε ἀσφαλῶς πῶς ὁ νεοέλλην εὑρίσκεται ἀκόμα στὸ τελευταῖο σκαλοπάτι τοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ Ἀφρικανὸς δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι πιὸ ἄγριος στὶς αἰσθηματικὲς του ἐκδηλώσεις. Καὶ καθὼς φαίνεται γιὰ πολὺν καιρὸ ἡ ἀρρώστεια αὐτὴ ποὺ εἶναι ἡ πηγὴ ὅλων τῶν ἐλαττωμάτων τῆς ράτσας μας δὲν πρόκειται νὰ γιατρευτῇ.

Σ. ΣΚΙΠΗΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τζήμα
ΗΜΕΡΟΜ. 16-5-85
ΑΡΙΘ. 39045

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΖΩΗ

Ἀπὸ τὸ τελευταῖον Ταχυδρομεῖον

Πολὺ περίεργοι ἀγῶνες ἔλαβον χῶραν, τελευταῖα στὴν Ἑλβετία. Οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ ποὺ ὠνομάσθησαν «Παναθλητικὸς γῦρος τῆς Ἑλβετίας», ἦσαν μιὰ γιγαντιαία σκυταλοδρομία ποὺ ἔκανε τὸν γῦρο τῆς χώρας καὶ ἄρχισε μὲ ἕνα δρομέα ποὺ διέτρεξε ὡρισμένην ἀπόσταση μὲ τὴν σκυτάλη, καὶ συνεχίσθηκε μ' ἕνα ποδηλάτη. Ὕστερα μ' ἕνα δρομέα, κατόπιν μ' ενα κολυμβητή, ὅταν ἡ σκυτάλη ἔφθασε στὴν λίμνη Ζυρίχης. Ὕστερα μ' ἕναν κωπηλάτη, κατόπιν μ' ἕναν ἱππέα, πάλι μ' ἕναν ἀεροπόρο κ.λ.π. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς τῆς Ζυρίχης ποὺ κάλυψε τὴν ἀπόστασι τῶν 421 χιλιμέτρων σὲ 8 ὥρες 59 λεπτὰ καὶ 54΄΄.

*

Στὰ γύρω τοῦ Ἀρχαγγέλου στὴν Ρωσσία, ὑπάρχει ἕνα γκαράζ, τοῦδποίου ὁ ἰδιοκτήτης παρετήρησε ὅτι ὅλα τὰ αὐτοκίνητα ποὺ ἔφθαναν στὸ μέρος ἐκεῖνο, σταματοῦσαν σὲ ἀπόστασι 500 μέτρων ἀπὸ τὸ γκαρὰζ καὶ μὲ κανένα τρόπο δὲν ἐννοοῦσαν νὰ προχωρήσουν! Ὅταν ὅμως, τὰ ἔφερναν σπρώχνοντας ὥς τὸ γκαράζ, τὰ μοτὲρ ἄρχιζαν πάλι νὰ λειτουργοῦν κανονικῶς καὶ ἔτσι οἱ ἐπιβάται τῶν αὐτοκινήτων συνέχιζαν τὸν δρόμο τους, ἀφοῦ πρῶτα φιλοδωροῦσαν γενναῖα τὸν γκαραζίστα γιὰ τὴν βοήθειά του καὶ ἔκαμναν μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ καὶ τὴν προμήθειά τους σὲ βενζίνη.

Ὁ γκαραζίστας, φυσικά, ἦταν ταυτοχρόνως κατάπληκτος γιὰ τὸ γεγονὸς καὶ ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα. Ὅσο ὅμως καὶ ἂν ἔσπανε τὸ κεφάλι του δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ τὸ πρᾶγμα. Ἕως ὅτου κάποτε ἐνδιεφέρθηκαν καὶ οἱ ἀρχές, ὁπότε, μετὰ πολλά, ἀνακαλύφθηκε ὅτι στὸ τμῆμα ἐκεῖνο τοῦ δρόμου, τὸ ὑπέδαφος περιεῖχε μεγάλη ποσότητα μεταλλεύματος μαγνητικοῦ σιδήρου, ποὺ ἀκινητοῦσε τὰ «μαγνετὸ» τῶν αὐτοκινήτων ποὺ περνοῦσαν ἀπ' ἐκεῖ!

Ὕστερα ἀπ' αὐτὸ, χαράχθηκε ἄλλος δρόμος μακρύτερα ἀπὸ τὸν μαγνητισμένο, πρᾶγμα γιὰ τὸ ὁποῖον εἶνε τῶρα ἀπαρηγόρητος ὁ γκαραζίστας.

★

Βρίσκεται στὴν μικρὴ πόλι Γέντοουν τῆς Λαυϊζιάνας ἕνας γέρος ὁ Νέγρος Τὸμ Λοῦμι. Ὁ Γέρω - Τόμ, εἶνε ὁδοκαθαριστὴς τοῦ δήμου ἀπὸ ἡλικίας 15 ἐτῶν καὶ ὑπηρετεῖ συνεχῶς τὸν δῆμο του ἐπί... 75 χρόνια. Δηλαδὴ εἶνε σήμερα 90 ἐτῶν!

Ὁ Λαῦμι ἐξακολουθεῖ καὶ σ' αὐτὴν τὴν ἡλικία νὰ ἐργάζεται ὅπως στὰ νειᾶτα του καὶ νὰ κερδίζῃ μόνος του τὸ ψωμί του, ἂν καὶ ἔχει πίσω του ὁλόκληρο στράτευμα ἀπὸ παιδιά, ἐγγόνια καὶ δισέγγονα.

★

Ἕνα νέο εἶδος ἑκατομμυριούχων δημιούργησε ἡ ἐποχή μας τῶν ρεκόρ.

Δὲν πρόκειται πιὰ περὶ ἑκατομμυριούχων τοῦ χρήματος, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀέρος! Ὑπάρχουν πραγματικά, ἄσσοι τῆς ἀεροπορίας ποὺ ἔχουν ὥς τῶρα διανύσει ἐναερίως ἕνα ἑκατομμύριο χιλιόμετρα. Ἔχουν δηλαδὴ κάνει 25 φορὲς τὸν γῦρο τῆς γῆς!

Αὐτοὶ λοιπὸν εἶνε οἱ «χιλιομετρικοὶ ἑκατομμυριοῦχοι», ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἄλλους, τοὺς ἀστρονομικούς, τῶν ὁποίων οἱ ἀστρονομικοὶ στ' ἀλήθεια ἀριθμοὶ τῆς περιουσίας των ζαλίζουν περισσότερο ἀπ' ἕνα ἀεροπορικὸν ἆθλο. Ὁ τελευταῖος ἑκατομμυριοῦχος τῶν χιλιομέτρων εἶνε ὁ ἀεροπόρος Λέων Ζιβὸν ποὺ πέρισυ, τὸν Ἰούλιον, ἔκανε τὸ ἑκατομμυριοστό του χιλιόμετρο!

«Γιατὶ ματάκια μου γλυκά»

Στίχοι: **Π. Τριφύλη** **Ταγκὸ τῆς ἀποκρηᾶς** Μουσική; **Τ. Μαρίνου**

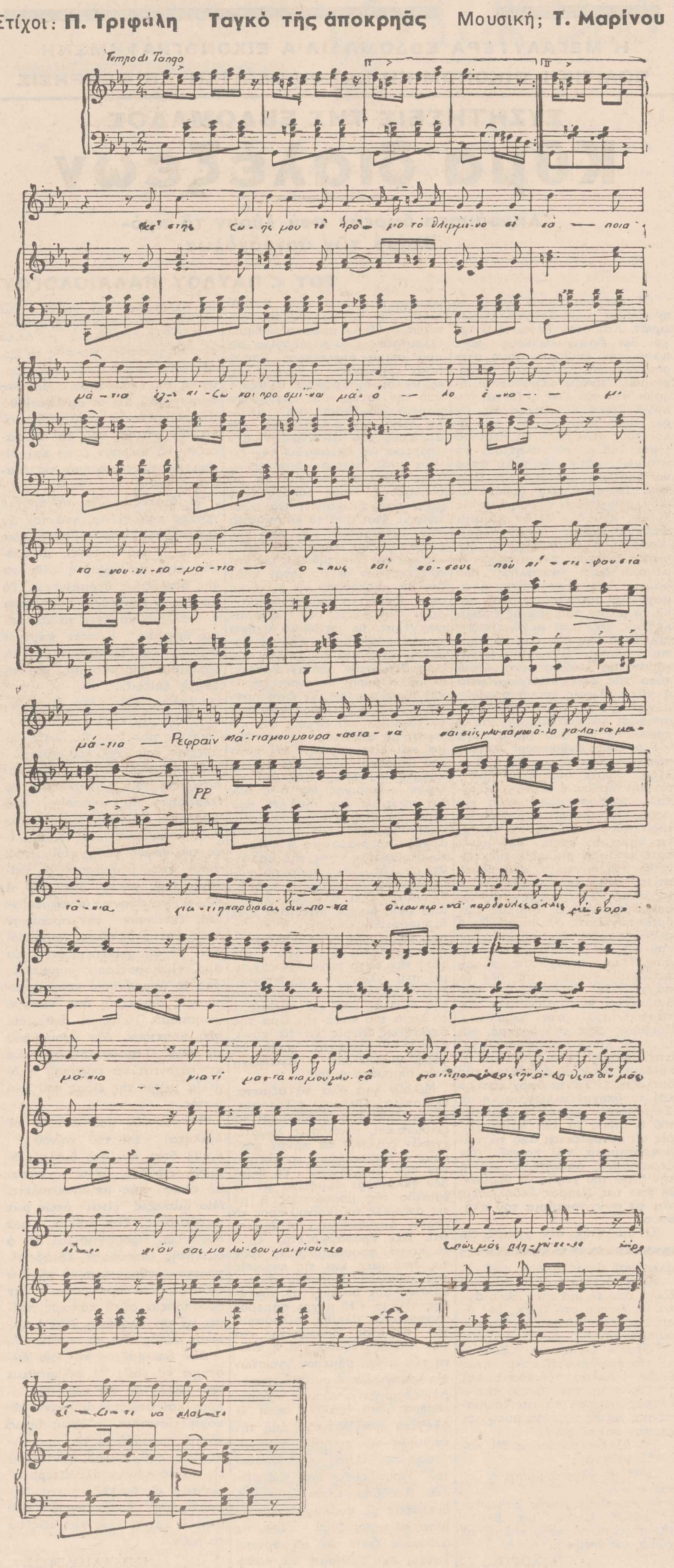

ΤΑ ΨΑΡΙΑ ΤΕΝΟΡΟΙ

Ἡ ἐξήγησις τοῦ θρύλου τῶν σειρήνων

Οἱ θαλασσινοὶ ποὺ διασχίζουν τὸν Ἀτλαντικό, ὅταν περνοῦν τὴ θάλασσα τῶν Καραΐβων καὶ πλησιάζουν στὶς ἀκτὲς τῶν Ἀντιλλῶν, ἀκοῦνε μιὰ παράξενη καὶ γλυκυτάτη συγχρόνως μουσικὴ ποὺ βγαίνει μέσ' ἀπὸ τὰ κύματα!

Χρόνια τῶρα οἱ θαλασσινοὶ δὲν κατώρθωσαν νὰ ἀνακαλύψουν ποιὸς ἦταν ὁ μυστηριώδης αὐτὸς τραγουδιστὴς τῶν κυμάτων.

Τελευταίως ὅμως ἐξηκριβώθη ὅτι ὁ μυστηριώδης αὐτὸς τραγουδιστὴς εἶνε ἕνα ψάρι ποὺ τὸ ὠνόμασαν τὸ «ψάρι — γραμμόφωνον» καὶ ποὺ οἱ φυσιολόγοι πιστεύουν ὅτι ἀνήκει στὸ γένος τῶν ἀκανθοπτέρων.

Ἡ μουσικὴ τοῦ ψαριοῦ αὐτοῦ, ὅπως βεβαιοῦν οἱ ναυτικοὶ ποὺ τὴν ἄκουσαν, μοιάζει συνήθως μὲ τὸν ἦχο σουραβλιοῦ ἀλλὰ μερικὲς φορὲς νομίζει κανεὶς πὼς ἀκούει βιολὶ ἢ μαντολίνο ἢ τὴν ἰδιότυπη ἐκείνη κιθάρα ποὺ παίζουν οἱ Νέγροι.

Ὅταν τύχῃ νὰ βρίσκωνται μαζὺ πολλὰ ἀπὸ τὰ «ψάρια — γραμμόφωνα» νομίζει κανεὶς ὅτι ἀκούει μιὰ τεράστια ὀρχήστρα.

Σημειωτέον ὅτι ἡ μουσικὴ αὐτὴ εἶνε πάρα πολὺ εὐχάριστη στὸ αὐτί.

Τελευταίως ἐπιάσθηκε ἐπὶ τέλους ἕνα ἀπὸ τὰ παράξενα καὶ προνομιοῦχα αὐτὰ ψάρια. Ὅλοι οἱ εἰδικοὶ ἔσπευσαν ἀμέσως νὰ τὸ περιεργασθοῦν καὶ νὰ τὸ μελετήσουν.

Τὸ «ψάρι — γραμμόφωνον» ἔχει στὴν κορυφὴ τοῦ κεφαλιοῦ του ἕνα ἐξόγκωμα σὰν φοῦσκα μὲ εἰκοσιτέσσαρες στενόμακρες τρύπες. Τὶς τρύπες αὐτὲς τὸ ψάρι τὶς ἀνοιγοκλείνει κατὰ βούλησιν ἐνῷ ἀναπνέει. Ἡ εἰσπνοὴ δὲ καὶ ἡ ἐκπνοή του παράγουν τὴν παράξενη μουσική.

Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι τὰ «Ψάρια — γραμμόφωνα» εἶνε ἀκούραστα. Οἱ... συναυλίες τους διαρκοῦν πολλὲς φορὲς καὶ δώδεκα ὧρες, οὐδέποτε δὲ λιγώτερο ἀπὸ δυὸ ὧρες!...

Παρ' ὅλον ὅτι ἡ μουσική τους εἶνε γλυκειὰ καὶ εὐχάριστη, οἱ ναυτικοὶ ὅταν τὴν ἀκοῦνε σπεύδουν ν' ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ νὰ καταφύγουν στὸν πλησιέστερο λιμένα. Καὶ τοῦτο γιατὶ ἡ μουσικὴ τῶν ψαριῶν αὐτῶν θεωρεῖται προάγγελος καταιγίδος.

Τὰ εὔθυμα

Δυὸ ἡλικιωμένοι συζητοῦνγιὰ τὰ κακὰ τοῦ καπνίσματος.

—Δὲν ξέρεις πόσες ὠφέλειες θὰ ἔχῃς ἀπὸ τὸ κόψιμο τοῦ τσιγάρου. Τόση θὰ εἶνε ἡ οἰκονομία σου, ποὺ σὲ δέκα χρόνια θἄχῃς καὶ μιὰ βιλλίτσα στὴν ἐξοχή.

— Ἐσὺ ποτέ σου δὲν καπνίζεις;

—Ποτέ!

—Πᾶμε νὰ μοῦ δείξῃς τὴ βιλλίτσα σου.

*

— Εἶσαι βουτηγμένος στὰ χρέη. Δὲν κυττάζεις νὰ τὰ ἐξοφλήσῃς νὰ ἡσυχάσῃς!

—Νὰ ἐξοφλήσω τὰ χρέη μου; Ξεχνᾶς, λοιπὸν, τὶ κόπους κατέβαλε γιὰ νὰ τὰ κάμω;

*

—Πάει καλὰ τὸ βαρόμετρό σου;

—Τέλεια. Ἀφοῦ, φίλε μου ὅταν μὲ πιάνει συνάχι, ἀμέσως δείχνει βροχή.

*

Τὸ πάθος τοῦ ἔρωτος εἶνε σὰν τὸν ἀτμό, ὅσο περισσότερο πιέζεται τόσο περισσότερο δυναμώνει.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΗΣ ΑΥΡΙΟΝ

ΝΑΥΤΙΚΟΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ

Πλοῖα συνολικῆς χωρητικότητος 5.500.000 τόννων!

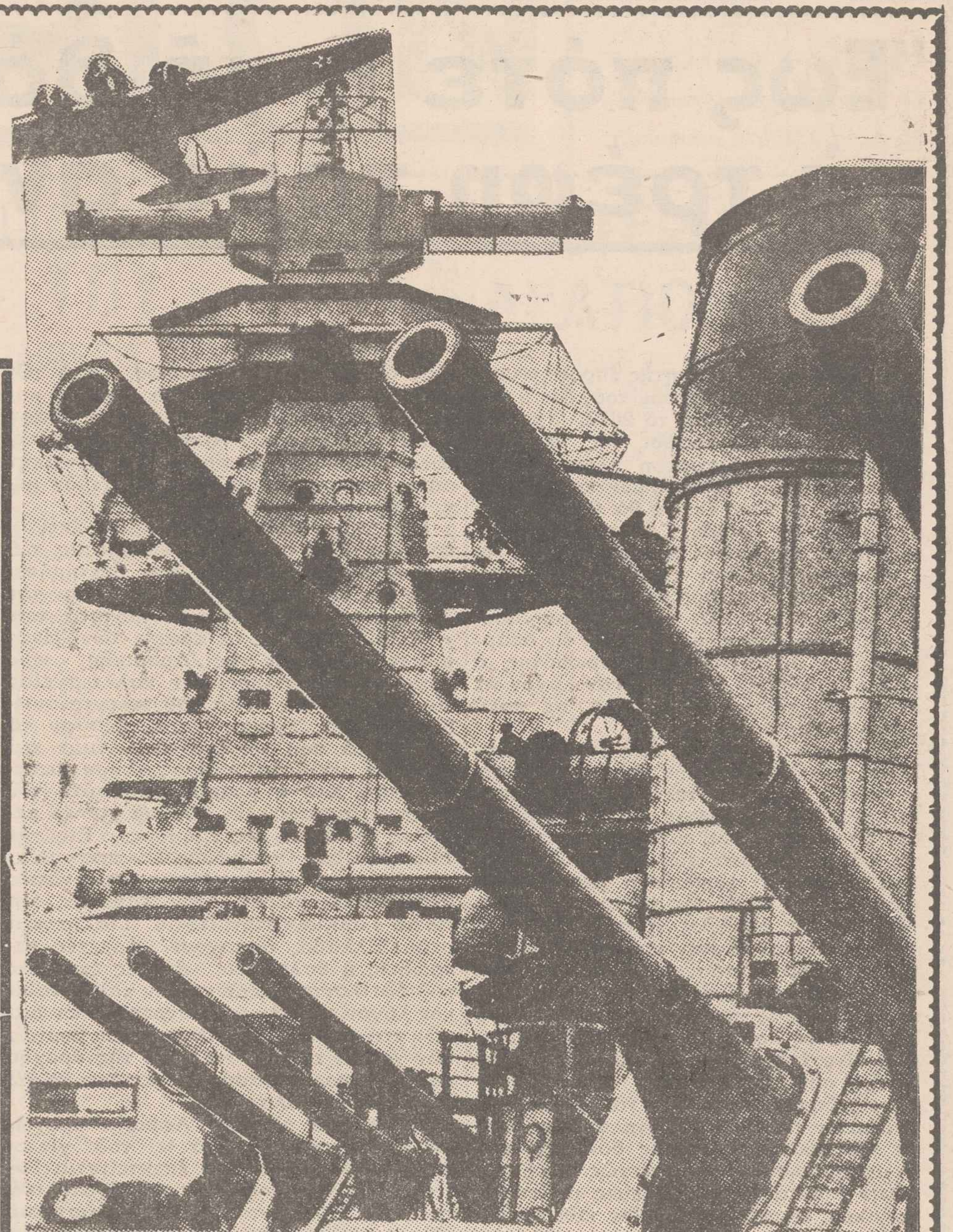

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν τῆς Γαλλίας, ἔγραψε τὸ 1626, ἐν ἐπικεφαλίδι τοῦ ναυτικοῦ προγράμματος ποὺ ὑπέβαλε εἰς τὸν Ρισελιέ: «Ὅποιος ἔχει τὴν κυριαρχίαν τῶν θαλασσῶν, ἀποκτᾷ μεγάλην δύναμιν καὶ εἰς τὴν ξηράν».

Καὶ πρὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ μετὰ μέχρι σήμερον τὰ γεγονότα ἀπέδειξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἀποφθέγματος τούτου. Ὅλα τὰ μεγάλα κράτη δέ, ἀφοῦ κατενόησαν τὴν ἀλήθειαν αὐτήν, τὴν ἀνέδειξαν εἰς ἀρχὴν καὶ τὴν ἐφήρμοσαν ὡς κανόνα, ἀπόλυτον. Σήμερον δέ, ὁδηγεῖ τὴν ναυτικὴν πολιτικὴν ὅλων τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν ὀλιγώτερον ἀκόμη ναυτικῶν.

Ἡ αἰφνιδία ἀπόφασις τῆς Ἰταλίας νὰ καθελκύσῃ, τὸ ταχύτερον δυνατόν, δύο θωρηκτὰ τῶν 35.000 τόννων, ἔφερε τὴν ἄμεσον ἀντίδρασιν τῶν ἄλλων κρατῶν. Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι πρόκειται νὰ θέσουν ὑπὸ κατασκευὴν τρία θωρηκτὰ τῶν 50.000 τόννων καὶ ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἀνήγγειλεν ἤδη τὴν ἀπόφασίν της νὰ κατασκευάσῃ πολεμικὰ 52.000 τόννων, ὡπλισμένα μὲ πυροβόλα τῶν 406 χιλιοστομέτρων. Σημειωτέον ὅτι μέχρι τοῦδε τὸ μεγαλύτερον βεληνεκὲς τῶν μεγαλυτέρων τηλεβόλων δὲν ὑπερέβαινε τὰ 356 χιλιοστόμετρα.

Οὕτω, ὁ συναγωνισμὸς τῶν κατὰ θάλασσαν ἐξοπλισμῶν λαμβάνει ὁλονὲν καὶ μεγαλυτέρας διαστάσεις καὶ τὰ μεγάλα κράτη, ἑκόντα, ἄκοντα, εἶνε ἠναγκασμένα νὰ τὸν ἀκολουθήσουν μὲ ὅλας των τὰς δυνάμεις.

Ἐνδιαφέρουσα εἶνε μιὰ μικρὰ ἀνασκόπησις τῶν κατὰ θάλασσαν προσπαθειῶν τῶν μεγάλων δυνάμεων.

Ἡ Ἀγγλία, ἡ ὁποία ἔχει τὴν ἀναμφισβήτητον κυριαρχίαν τῶν θαλασσῶν, ᾐσθάνθη πρὸ ὀλίγου ὅτι ἡ κυριαρχία αὐτὴ ἐκινδύνευε. Μετὰ τὴν ἀγγλογερμανικὴν ναυτικὴν σύμβασιν ἰδίως καὶ τελευταίως, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ἐν Ἄπω Ἀνατολῇ, ἡ Ἀγγλία ἀντελήφθη ὅτι ἔπρεπε πάσῃ θυσίᾳ νὰ ἐπανορθώσῃ τὰ σφάλματα τοῦ παρελθόντος. Οὕτω τῷ 1935, πρῶτον ἔτος τῆς νέας προσπαθείας τὰ ἀγγλικὰ ναυπηγεῖα κατώρθωσαν νὰ ἀποπερατώσουν τὴν κατασκευὴν 25 πολεμικῶν, ἔναντι 20 τῷ 1934 καὶ 12 τῷ 1933. Σήμερον ἔχει ὑπὸ κατασκευὴν 100 πολεμικὰ πλοῖα. Ἐξ αὐτῶν 5 εἶνε θωρηκτά, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἤδη βαπτισθῆ καὶ ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 2 θὰ ἔχουν ἀποπερατωθῆ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1940, τὰ δὲ 3 ἄλλα τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1941. Τὸ Βρετανικὸν Ναυαρχεῖον ἐν τούτοις δὲν ἀρκεῖται εἰς αὐτά. Τῷ 1938 θὰ ἀρχίσῃ ἡ ναυπήγησις 4 ἄλλων θωρηκτῶν καὶ 1 πέμπτου τῷ 1939. Οὕτω τὸ 1942 ὁ ἀγγλικὸς στόλος θὰ ἔχῃ 25 μεγάλα θωρηκτά, ἐκτὸς ἐὰν τὰ γεγονότα ἀναγκάσουν τὴν Ἀγγλία νὰ ἐντείνῃ ἔτι μᾶλλον τοὺς ναυτικοὺς ἐξοπλισμοὺς της. Ὅλοι ἐνθυμοῦνται ὑπὸ ποίας περιστάσεις ἡ Ἀγγλία ἠναγκάσθη, διὰ νὰ ἐξουδετερώσῃ κάθε ἀπειλὴν ἐναντίον τῆς πρὸς τὰς Ἰνδίας ὁδοῦ, νὰ συγκεντρώσῃ πρό τινων μηνῶν εἰς τὴν Μεσόγειον σχεδὸν ὅλην τὴν Χόμφλιτ, δηλ. ὅλον τὸν στόλον, τὸν ὁποῖον κρατεῖ ἐν Εὐρώπῃ. Πράγματι σήμερον, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ ληφθῇ ὑπ' ὄψι ὁ ἰταλικὸς στόλος, ὁ ὁποῖος ἔλαβε μίαν τεραστίαν ἀνάπτυξιν κατὰ τὰ τελευταῖα 14 ἔτη. Ὁ κ. Μουσσολίνι, ὁ ὁποῖος διηύθυνε προσωπικῶς ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, εἶχε, μέχρι τοῦ 1934, ὡς πρόγραμμα τὴν κατασκευὴν μικρῶν ἰδίως μονάδων, διότι οὐδεὶς περιορισμὸς ἐκ διεθνῶν συμβάσεων τὸν περιώριζε πρὸς τοῦτο.

Ἔκτοτε ὅμως ἤρχισε τὴν κατασκευὴν πλοίων τῆς γραμμῆς καὶ ἰδίως δύο 35.000 τόννων, τὰ ὁποῖα θὰ εἶνε ὡπλισμένα ἕκαστον μὲ 12 τηλεβόλα τῶν 380 καὶ θ' ἀναπτύσσουν ταχύτητα 30 μιλίων.

Ἤδη δὲ εἶνε ὑπὸ κατασκευὴν εἰς τὰ ναυπηγεῖα τῆς Γενούης καὶ τῆς Τεργέστης δύο ἄλλα θωρηκτὰ 35.000 τόννων, τὸ «Ρώμα» καὶ «Ἰμπέρο» καὶ οὕτω, τὸ 1940, ἡ Ἰταλία θὰ διαθέτῃ τέσσαρα μεγάλα θωρηκτὰ νεωτάτου τύπου. Μὲ τὰ μεγάλα καταδρομικὰ τῆς μάχης καὶ τὰ ταχύτατα ἀντιτορπιλλικά της ἡ Ἰταλία θὰ κατέχῃ ἀξιόμαχον στόλον, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς της διαρρυθμίσεως καὶ θέσεως αἱ ναυτικαὶ δυνάμεις θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ συνεργασθοῦν στενότατα, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, μὲ τὸν στρατὸν καὶ τὴν ἀεροπορίαν.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ θαυμάσῃ κανεὶς ὅσον ἀφορᾷ τὴν Γερμανίαν, εἶνε ἡ θέλησις ἡ ἀκατάβλητος καὶ ἡ ταχύτης μὲ τὰς ὁποίας ἐπεδόθη εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν ναυτικῶν της δυνάμεων. Τὸ 1921 δὲν ὑπῆρχε πλέον Γερμανικὸς στόλος. Τὸν εἶχαν καλύψει τὰ κύματα τοῦ κόλπου τοῦ Σκάπα Φλόου.

Ἡ Γερμανία, ἐν τούτοις, ἐδημιούργησε στόλον ἐκ τοῦ μηδενός. Τὸ «Ντόϋτσλαντ», τὸ πρῶτο θωρηκτὸ τῆς «σέπης» ἐπροκάλεσε συγκίνησιν καὶ θαυμασμὸν εἰς τοὺς ναυτικοὺς κύκλους ὅλου τοῦ κόσμου. Ἡ Γερμανία, χωρὶς νὰ παραβῇ τὰ σχετικὰ ἄρθρα τῶν συνθηκῶν, εἶχε κατασκευάσει ἕνα ἰσχυρότατον πολεμικὸν πλοῖον καλὰ ὡπλισμένον τόσον διὰ τὴν ἄμυναν ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐπίθεσιν μὲ ταχύτητα 26 μιλίων καὶ ἀκτῖνα δράσεως 10.000 μιλίων.

Τὸ 1925 συνήφθη ἡ ἀγγλογερμανικὴ ναυτικὴ σύμβασις διὰ τῆς ὁποίας ἡ Γερμανία ἀπέκτησε τὸ δικαίωμα νὰ κατασκευάσῃ στόλον ἴσον πρὸς τὸ 35% τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου. Τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1937 ἡ Γερμανία εἶχε 6 πλοῖα τῆς γραμμῆς, 27 ἐλαφρὰ σκάφη καὶ 2 ἀεροπλανοφόρα. Ταὐτοχρόνως εἶχε ὑπὸ κατασκευὴν 14 ὑποβρύχια καὶ ἕνα νέον θωρηκτὸν 35.000 τόννων. Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1938 ἕνα θωρηκτὸν 26.000 τόννων θὰ ἐπιδείξῃ εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἐπιτροπὴν τὴν ἀντοχήν του καὶ τὴν μαχητικότητά του. Κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τοῦ ἔτους θὰ ἀρχίσῃ ἡ κατασκευὴ τρίτου θωρηκτοῦ 35.000 τόννων μὲ ὁπλισμὸν ἐξ 8 τηλεβόλων τῶν 380 καὶ 12 τῶν 150. Ὁ στόλος αὐτὸς τῶν 420.000 τόννων εἶνε ἐπαρκὴς διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ ἡ Γερμανία τὶς ἀκτές της τῆς Βορείου καὶ τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης.

Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἐξ ἄλλου, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συνθήκης τῆς Οὐασιγκτῶνος, εἶχαν δείξει τοιαύτην εὐλάβειαν πρὸς τὰς διατάξεις της ὥστε νὰ διαλύσουν 4 θωρηκτὰ τῶν 43.000 τόννων ποὺ εὑρίσκοντο ὑπὸ κατασκευὴν ἤδη, ἔλαβον τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀντιδράσουν τὸ ταχύτερον καὶ πάσῃ δυνάμει κατὰ τοῦ κινδύνου τοῦ ὁλονὲν αὐξανομένου Ἰαπωνικοῦ στόλου. Τὸ πρόγραμμα τῶν ναυπηγήσεων προβλέπει τὴν ναυπήγησιν νέων πλοίων συνολικοῦ ἐκτοπίσματος 300.000 τόννων καὶ ἐνῷ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους ἔχει φθάσει τὸ τεράστιον ποσὸν τῶν 528 ἑκατομμυρίων δολλαρίων, τὸ ναυτικὸν ἐπιτελεῖον ἐπεξεργάζεται πυρετωδῶς νέα προγράμματα. Νέαι ἐργασίαι γίνονται ταὐτοχρόνως εἰς τὴν διώρυγα τοῦ Παναμᾶ διὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ διάβασις τῶν ὑπερντρέντνωτ τῆς αὔριον.

Ἡ Ἰαπωνία τέλος—ὅπως καὶ ἡ Γαλλία ἐν Εὐρώπῃ—προσπαθεῖ νὰ ἀναπτύξῃ εἰς τὸ ἔπακρον τὰς ναυτικάς της δυνάμεις. Χωρὶς νὰ ἀποκαλύψῃ ἐπισήμως τὸ μυστικόν της εἰς τὰς ἄλλας δυνάμεις, προβαίνει εἰς συνεχῆ ἐνίσχυσιν τοῦ στόλου της καὶ φαίνεται ὅτι ἔχει ὑπὸ κατασκευὴν θωρηκτὰ τοὐλάχιστον 46.000 τόννων.

Τοιουτοτρόπως ὑπολογίζεται ὅτι τὸ 1940 τὰ πολεμικὰ πλοῖα τῶν διαφόρων ἐθνῶν ποὺ θὰ περιπολοῦν στοὺς ὠκεανοὺς θὰ ὑπερβαίνουν—ἐκτὸς ἀπροόπτων—τὸν τεράστιον ἀριθμὸν τῶν 5.500.000 τόννων.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἀναφέρεται ἀπὸ τὴν ἱστορία τὸ ἑξῆς περίεργο ἐπεισόδιο, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖο τὰ ποντίκια μετέβαλαν τὰς τύχας μιᾶς μάχης:

Ὁ Σεναχερήβ, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀράβων καὶ Ἀσσυρίων, εἰσέβαλε κάποτε μὲ πολὺ στρατὸ στὴν Αἴγυπτο καὶ προχώρησε μέχρι τοῦ Πηλουσίου.

Ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων Σήθων, συγκρότησε τότε ἐκ τοῦ προχείρου στρατὸ γιὰ νὰ ἀμυνθῇ κατὰ τοῦ ἐπιδρομέως. Ἐπέκειτο ἤδη ἡ μάχη, ἀλλ' ὁ Σήθων ἦταν σχεδὸν ἀπελπισμένος, βλέποντας τὸν μικρὸ στρατό του, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο ν' ἀντιπαραταχθῇ στὸν ὠργανωμένο καὶ πολυπληθέστερο στρατὸ τῶν Ἀράβων. Σκεπτόταν μάλιστα νὰ προβῇ σὲ ταπεινωτικὲς συνεννοήσεις, ὅταν ἕνα πρωῒ εἶδε μεγάλη σύγχυση καὶ ἀκαταστασία στὸ ἀντίπαλο στρατόπεδο. Τί εἶχε συμβῆ; Κατὰ τὴν νύχτα, ἄπειρο πλῆθος ἀρουραίων ποντικῶν εἶχε ἐπιδράμει στὸ στρατόπεδο τῶν Ἀράβων καὶ εἶχε κατακομματιάσει τὶς νευρὲς τῶν τόξων καὶ τοὺς ἱμάντες τῶν ὅπλων τῶν στρατιωτῶν. Τότε βρῆκε τὴν εὐκαιρία κι' ὁ Σήθων νὰ τοὺς ἐπιτεθῇ μὲ τὸν μικρὸ στρατό του καὶ νὰ τοὺς νικήσῃ.

★

Ὁ περίφημος ἱστορικὸς Μόμσεν ἦταν πολὺ ἀφηρημένος.

Ἡ ὑπηρέτριά του τοῦ ἐπήγαινε τὸ φαΐ του στὸ γραφεῖον του καὶ κατόπιν συχνὰ τὸ ἔπαιρνε πίσω, χωρὶς ὁ Μόρσεν νὰ τὸ ἐγγίσῃ. Μονάχα ἄν καταλάβαινε ὅτι πεινᾶ τὸ ζητοῦσε.

Κἄποτε ποὺ ἡ ὑπηρέτρια ἐπῆρε πίσω ἄθικτο τὸ φαΐ, ἐκάθησε καὶ τὸ ἔφαγεν αὐτή.

Μετὰ δύο ὧρες ὁ Μόμσεν ἐθυμήθηκε νὰ φάῃ.

—Φέρε μου νὰ φάω, εἶπε στὴν ὑπηρέτρια.

—Μὰ ἐφάγατε, κύριε, τοῦ ἀπήντησεν ψευδομένη.

—Ἆ, ναί, ἔχεις δίκηο... εἶπεν αὐτός. Καὶ δὲν ἔφαγεν ἐκείνη τὴν ἡμέρα.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

Στὴ Μονομοτάπα ὅταν ὁ βασιλῆᾶς φτερνίζεται πρέπει σύμφωνα μὲ τὴν ἐθιμοτυπία νὰ φτερνισθοῦν καὶ ὅλοι οἱ αὐλικοί! Τὸ κακὸ, ὅμως, δὲν σταματᾶ ὥς ἐδῶ. Τοὺς αὐλικοὺς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τοὺς μιμῆται ὅποιος τοὺς ἀκούει ἀπὸ τὸν λαό. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὸ φτέρνισμα τοῦ βασιλῆᾶ μεταδίδεται ἀπὸ τὸ παλάτι σ' ὅλη τὴν πρωτεύουσα, κι' ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα σ' ὅλη τὴν χώρα!

*

Οἱ Κίμβροι πρὸ τοῦ γάμου εἶχαν ἔθιμο νὰ κόβουν οἱ μελλόνυμφοι τὰ νύχια τους καὶ νὰ τὰ ἀνταλλάσσουν. Στοὺς Ἀσσυρίους πάλι, ὁ σύζυγος ἔκοβε τὸ κάτω μέρος τοῦ δεξιοῦ αὐτιοῦ τῆς συζύγου, κι' ἐκείνη τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ἀριστεροῦ αὐτιοῦ τοῦ συζύγου!...

*

Σύμφωνα μὲ τὶς παρατηρήσεις διαφόρων ἐξερευνητῶν τῆς Ἀφρικῆς, τὸ μόνο μέρος ποὺ δὲν ὑπάρχουν καθόλου ψύλλοι εἶναι ἡ Ἔρημος Σαχάρα. Ἐξ αἰτίας τῆς ὑπερβολικῆς ξηρασίας τοῦ μέρους δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν ἐκεῖ τὰ ἐνοχλητικὰ αὐτὰ ζωῦφια.

*

Τὰ κόκκαλα τοῦ Ζὺλ Βὲρν θὰ τρίξουν στὸν τάφο τους. Ὁ γῦρος τοῦ κόσμου δὲν γίνεται πιὰ σὲ 80 μέρες, οὔτε καὶ σὲ 40, ἀλλὰ μονάχα σὲ 19. Στὴν Ν. Ὑόρκη ἐκδίδονται εἰσιτήρια γιὰ ἕνα τέτοιο ταξίδι ποὺ θὰ βαστάξῃ ἀκριβῶς 19 μέρες. Φυσικά, θὰ γίνῃ μὲ ἀεροπλάνο.

★

Σ' ἕνα χρόνο θἆναι ἕτοιμο τὸ νέο ἀστεροσκοπεῖο τῆς Γαλλίας, ποὺ θἆναι τὸ μεγαλείτερο στὴ χώρα αὐτή. Γίνεται σὲ ὕψος 600 μέτρων κοντὰ στὸ Φορκαλκιὲ τῶν Κάτω Ἄλπεων καὶ τὸ τηλεσκόπιό του θἄχῃ διάμετρο 1 μ. 90. Θὰ εἶναι τὸ δεύτερο ἀστεροσκοπεῖο τοῦ κόσμου. Τὸ πρῶτο εἶναι τὸ ἀμερικανικό τοῦ Μόντ Οὐΐλσων μὲ τηλεσκόπιο 2 μ. 50.

★

Ὑπάρχουν μερικὰ φυτὰ ποὺ δὲν ἀνθίζουν παρὰ ἀφοῦ περάσουν πολλὰ χρόνια. Ἕνας ἐρυθρῖνος π.χ. ποὺ φυτεύθηκε τὸ 1911, μόλις τὸ 1932 ἔδωκε ἄνθος, δηλ. ὕστερ' ἀπὸ 21 χρόνια!

*

Γίνεται σκέψις στὴν Γερμανία νὰ χρησιμοποιηθοῦν... οἱ μέλισσες γιὰ τὴν διαβίβαση διαταγῶν, ἀντὶ τῶν ταχυδρομικῶν περιστερῶν, ποὺ ἀπεδείχθηκαν εὔκολος στόχος στὰ ἐχθρικὰ πυροβόλα. Μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι ἡ συνεννόησις θὰ γίνεται μὲ κατάλληλο χρωματισμὸ τῶν φτερῶν τους.

Ἕως πότε ἡ γῆ θὰ ἠμπορῇ νὰ τρέφῃ τοὺς ἀνθρώπους ;

Ὁ πληθυσμὸς τοῦ πλανήτου μας ὁλονὲν αὐξάνει ἐνῷ ἐξαντλοῦνται τά τρόφιμα καὶ αἱ πρῶται ὗλαι

Τὸ 1891 ἕνας καθηγητὴς ἐπροφήτευσε, βάσει τῶν παρατηρήσεών του, ὅτι ἡ ἀνθρωπότης θὰ πεινάσῃ τὸ 2072. Ὑπεστήριξε τότε ὅτι τὸ ἔδαφος τῆς γῆς μας δὲν μπορεῖ νὰ διαθρέψῃ πλέον τῶν 6 δισεκατομμυρίων ἀνθρώπων καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου τὸ ἔτος ἐκεῖνο θὰ ἐπήρχετο ἕνας μεγάλος λοιμός. Ἄλλοι ἐπιστήμονες—ὅπως συμβαίνει πάντοτε ἄλλως τε σχεδὸν—ἐξεδήλωσαν ἀμέσως ἀντίθετον γνώμην καὶ ὑπεστήριξαν ὅτι ἡ γῆ μπορεῖ νὰ θρέψῃ πολλὰ περισσότερα δισεκατομμύρια ἀνθρώπων καὶ ὅτι ἂν ὑπάρχῃ φόβος νὰ πεινάσῃ ἡ ἀνθρωπότης, ὁ φόβος αὐτὸς δὲν ἔχει κανέναν λόγον νὰ ἐκδηλωθῇ τώρα, ἀλλὰ ἴσως, σὲ πολὺ μεταγενέστερη ἐποχή.

Πάντως φαίνεται ὅτι οἱ εἰδικοὶ ἐδαφολόγοι τῆς Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας, οἱ ὁποῖοι συνῆλθον τελευταίως εἰς ἐπανειλημμένας συσκέψεις εἰς τὸ Λονδῖνον, δὲν ἦσαν ἀπολύτως εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὰ συμπεράσματα τῶν ἐργασιῶν των. Καὶ τοῦτοδιότι εἰςπλεῖστα μέρη τοῦ κόσμου καὶ εἰς ὅλας τὰς ἠπείρους τὸ φαινόμενον τῆς «κοπώσεως τοῦ ἐδάφους», παρουσιάζεται ὁλονὲν καὶ ἐντονώτερον. Εἰς μεγάλες ἐκτάσεις τὸ ἔδαφος εἶνε ἤδη κατεστραμμένον ἢ παρουσιάζει ὅλα τὰ σημεῖα μιᾶς προϊούσης καταστροφῆς. Ὁ κίνδυνος λοιπόν, κίνδυνος πραγματικός, εἶνε ἐκεῖ: ἐὰν ὅλα τὰ κράτη, διὰ κοινῆς συνεργασίας, δὲν κατορθώσουν μὲ οἱονδήποτε τρόπον, νὰ πλουτίσουν καὶ πάλιν τὸ ἔδαφος τοῦ πλανήτου μας, νὰ τοῦ προσδώσουν νέες δυνάμεις καὶ νὰ σταματήσουν τὴν συνεχῶς αὐξανομένην ἐπέκτασιν τῶν τελείως μὴ παραγωγικῶν ἐδαφῶν, τότε εἶνε πιθανὸν νὰ πεινάσῃ κάποτε ἡ ἀνθρωπότης. Ὁ κίνδυνος αὐτὸς, ἐπαναλαμβάνομεν, δὲν εἶνε τῆς σήμερον. Ἀλλὰ ὅσοι διοικοῦν τὰς τύχας τοῦ κόσμου πρέπει νὰ προβλέψουν καὶ νὰ σκέπτωνται καὶ νὰ ὑπολογίζουν κατὰ δεκαετηρίδας καὶ αἰῶνας. Καὶ δυστυχῶς, ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, ἀπὸ ἄγνοια καὶ πλεονεξία, κατέστρεψε τεράστια ἐδάφη καὶ ἐδημιούργησε ἐκτεταμένες ἐρήμους. Ἐξακολούθησε δὲ τὴν καταστρεπτικὴν αὐτὴν γεωργικὴν πολιτικήν, σχεδὸν μέχρι σήμερον.

Εἶνε ἄξιον παρατηρήσεως ὅτι ἐκεῖ ὅπου δὲν ἔχει σημειωθεῖ ἐπέμβασις τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἔδαφος ἔχει διατηρήσει ὅλον τὸν ἀρχικόν του πλοῦτον, ὅλην τὴν δύναμί του, ὅλην τὴν γονιμότητά του.

Ἐνῷ βλέπουμε τὰ ἐδάφη τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, πού, λόγῳ τῆς ἐντατικῆς των καλλιεργείας εἰς δημητριακὰ κατὰ τὸν τελευταῖον ἰδίως αἰῶνα, ἔγιναν πωχά, ἔχασαν τὰ συστατικὰ ποὺ τὰ ἔκαναν γόνιμα καὶ πλούσια, νὰ βαίνουν πρὸς πλήρη καταστροφήν. Καὶ ἡ καταστροφὴ αὐτὴ τοῦ ἐδάφους μεταβάλλει σὺν τῷ χρόνῳ μεγάλες ἐκτάσεις εἰς ἐρήμους. Εἰς τὴν Εὐρώπην δὲν ἔχουμε σχεδὸν πραγματικὲς ἐρήμους, ἀλλὰ πάντως, στὶς νότιες μεσογειακὲς χῶρες, στὴν Ἱσπανία, στὴ Νότιο Γαλλία, στὴν Νότιο Ἰταλία καὶ στὴν Ἑλλάδα, ὑπάρχουν ἀρκετὲς πετρώδεις ἢ βαλτώδεις ἄγονες ἐκτάσεις ποὺ ὀφείλονται κατὰ κύριον καὶ μοναδικὸν λόγον, εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν δασῶν καὶ εἰς τὴν ἀποψίλωσιν τῶν βουνῶν τῶν χωρῶν αὐτῶν. Τὰ νερὰ τῆς βροχῆς καὶ ὁ ἄνεμος παρασύρουν κατόπιν τὸ χῶμα εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἡ Σαχάρα εἰς τὴν Ἀφρικὴν προχωρεῖ κάθε χρόνον κατὰ ¾ τοῦ χιλιομέτρου πρὸς νότον καὶ ἐπεκτείνεται δυτικὰ πρὸς τὴν Νηγηρίαν καὶ ἀνατολικὰ πρὸς τὴν Οὐγκάντα. Ἡ ἀντικατάστασις τῶν φυσικῶν λειμώνων μὲ προϊόντα ἐντατικῆς καλλιεργείας δημιουργεῖ νέους πυρῆνας ἐρήμων ὅπως συμβαίνει εἰς τὴν ἀγγλικὴν ἀποικίαν τῆς Κένυα. Εἰς τὴν Κίναν ἡ κοιτὶς τοῦ ἀρχαιοτάτου πολιτισμοῦ εὑρίσκετο εἰς τὴν καμπὴν τοῦ Χουάγκ—Κὸ καὶ ἐκεῖ ἡ καταστροφὴ τῶν δασῶν καὶ ἡ ἐντατικὴ καλλιέργεια μετέβαλον τὴν γονιμοτάτην ἄλλοτε χώραν εἰς ἔρημον. Τὸ αὐτὸ συνέβη εἰς τὴν Αὐστραλίαν. Ὑπάρχουν ἐπιστήμονες οἱ ὁποῖοι πιστεύουν ὅτι οἱ τόσο ἀνθηροὶ καὶ πλούσιοι πολιτισμοὶ τῆς ἀρχαιότητος ὑπέκυψαν εἰς αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὶς ἐδαφικὲς μεταβολές. Σχετικῶς ὑπενθυμίζουν ὅτι ἡ Βόρειος Ἀμερική, ὑπῆρξεν ἄλλοτε ὁ σιτοβολὼν τῆς Ρώμης. Εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀσίαν τὰ καραβάνια ποὺ μετέφεραν τὸ μετάξι ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ εἰς τὴν Δύσι κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ἐπερνοῦσαν ἀπὸ ἀνθηρές, πολυάνθρωπες πόλεις καὶ ἀπὸ εὔφορες χῶρες, τὶς ὁποίες σήμερον καλύπτει ἡ ἄμμος τῆς ἐρήμου. Τὸ ἴδιο μεταξὺ Εὐφράτου καὶ Τίγριδος : οἱ πλούσιοι πολιτισμοὶ τῆς ἄλλοτε ἔχουν μεταβληθῆ εἰς ἀπέραντον ἔρημον. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει εἰς πλεῖστα ἄλλα σημεῖα τῆς γῆς, ὅπου τὰ ἐρείπια λαμπρῶν πολιτισμῶν ἔχουν καλυφθῆ ἀπὸ παχύτατα στρώματα ἄμμου.

Εἰς τὴν ἐποχήν μας ἡ καταστροφὴ αὐτὴ τοῦ ἐδάφους συντελεῖται εἰς μεγάλην κλίμακα εἰς τὴν Ἀμερικήν. Κάθε χρόνο ὁ τύπος ἀναγράφει λεπτομέρειες τῶν καταστροφῶν ποὺ προξενοῦν οἱ φοβερὲς ἀμμοθύελλες στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες. Ἡ φοβερότερη τέτοια ἀμμοθύελλα ἦτο, φαίνεται, ἡ τοῦ 1934 κατὰ τὴν ὁποίαν ἐχάθησαν, φαίνεται, ἄνω τῶν 300 ἑκατομμυρίων τόννων γονίμου γῆς. Ἡ μία καταστροφὴ δὲ ἀκολουθεῖ τὴν ἄλλην. Ἡ καταστροφὴ τῶν δασῶν ἐπέφερε καὶ φοβερὲς πλημμύρες. Τὸ ἔδαφος δὲν συγκρατεῖ πλέον τὸ νερὸ καὶ οἱ ποταμοὶ ξεχειλίζουν, ἀνυπολόγιστοι δὲ εἶνε οἱ ζημίες ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνθρωπίνων θυμάτων. Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἔχουν καλλιέρσιμα ἐδάφη 97 ἑκατομμυρίων τετραγωνικῶν χιλιομέτρων. Ἤδη τὸ ἥμισυ τῆς ἐκτάσεως αὐτῆς ἔχει κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον καταστραφεῖ. Καὶ ἡ ἀπσύνθεσις τοῦ ἐδάφους προχωρεῖ πρὸς βορρᾶν, πρὸς τὸν Καναδᾶ. Κατὰ τοὺς τελευταίους ὑπολογισμοὺς τῶν εἰδικῶν ἡ γῆ παρουσιάζει τὰ ἀκόλουθα ἐδάφη: 86 ἑκατομμύρα τετρ. χιλιόμετρα καλλιεργησίμων γαιῶν, 49 ἑκατομμύρια τετρ. χιλιομέτρων στέππες, 13 ἑκατομμύρια τετρ. χιλιομέτρων ἐρήμου. Ἐκτὸς τούτου ὑπάρχουν ἀπέραντοι ἐκτάσεις ἀκατάλληλοι πρὸς καλλιέργειαν, ὅπως εἶνε αἱ πολικαὶ χῶραι ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ ἀδιαπέραστα δάση καὶ οἱ ζοῦγκλες τῶν τροπικῶν. Ἔπειτα πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ ὀρειναὶ ἐκτάσεις, οἱ ποταμοί, οἱ λίμνες, τὰ δάση καὶ τὰ οἰκόπεδα τῶν πόλεων καὶ τῆς ὑπαίθρου. Τέλος δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε ὅτι μόνο ἕνα λεπτότατο στρῶμα τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους εἶνε κατάλληλον διὰ τὴν καλλιέργειαν, ὅτι μόνο τὸ ὀργανικῶς ζωντανὸ ἔδαφος εἶνε εὔφορο καὶ γόνιμο. Τὸ πάχος τοῦ στρώματος αὐτοῦ θεωρεῖται ἤδη ἱκανοποιητικὸ ὅταν φθάσῃ βάθος μισοῦ μέτρου. Αὐτὸ τὸ μισὸ μέτρο γῆς λοιπὸν ποὺ καλύπτει τὰς ἠπείρους καὶ τὰς νήσους εἶνε ὁ πολυτιμότατος συντελεστὴς ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξαρτᾶται ἡ ζωή μας. Καὶ τὸ μισὸ αὐτὸ μέτρο ἐδάφους δὲν πλουτίζεται μόνον μὲ λίπασμα ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν μυστηριώδη καὶ κρυφὴ ζωὴ καὶ δρᾶσι τῶν μικροοργανισμῶν ποὺ τὸ καθιστοῦν ζωντανὴν ὀργανικὴν οὐσίαν καὶ ὄχι νεκρὰν ὕλην.

Τελευταίως πλέον ἔχουν καλὰ ἐννοήσει ὅλα τὰ κράτη τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἐδάφους καὶ ἡ σχετικὴ μελέτη καὶ ἡ προσαρμογὴ εἰς τὰ πορίσματα της ὑπάρχει ἐλπὶς νὰ προλάβῃ νέας καταστροφὰς καὶ νὰ ἐξυγειάνῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ ἤδη ἄρρωστα ἐδάφη, οὕτως ὥστε ὁ πλανήτης μας νὰ δυνηθῇ νὰ θρέψῃ ἐπ'ἄπειρον τὸν πληθυσμόν του.

Ἀποκρηάτικα ἤθη - ἔθιμα

Τὸ καρναβάλι στὰ διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος

Σὲ πολλὰ μέρη τῆς Πελοποννήσου τὸ ἔχουν σὲ πολὺ κακὸ νὰ φταρνισθῇ κανεὶς στὸ τραπέζι τὴ βραδυὰ τῆς Τυροφάγου. Πιστεύουν ὅτι τὸ φτάρνισμα θὰ φέρῃ μέσα στὸ χρόνο κάποια δυστυχία σὲ κεῖνον ποὺ φταρνίσθηκε. Ὅταν δὲ φταρνισθῇ κανείς, γιὰ ν' ἀποτρέψῃ τὸ κακό, πρέπει νὰ σχίσῃ λίγο μιὰ ἄκρη τοῦ πουκαμίσου του.

✶

Στὴ Δυτικὴ Μακεδονία, τὶς ἡμέρες τῆς ἀποκρηᾶς, δὲν ντύνονται σχεδὸν διόλου μασκαράδες, ἔχουν ὅμως τὸ ἔθιμο κάθε σπίτι ν' ἀνάβῃ μιὰ μεγάλη φωτιὰ ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα του ποὺ τὴν λένε «Μπουμπούνα».

Πάνω ἀπ' τὴ φωτιὰ αὐτὴ πηδοῦν ὅλοι οἱ σπιτικοί, γιὰ νὰ μὴ τοὺς τρῶνε τὸ καλακαῖρι οἱ ψύλλοι!

Στὰ χωριὰ ὅμως οἱ φωτιὲς αὐτές, οἱ ὁποίες εἶναι τεράστιες, ἀνάβονται κατὰ γειτονιὲς καὶ ὄχι κατὰ σπίτι. Μετὰ τὸ φαγητό, οἱ χωρικοὶ μαζεύονται ἐκεῖ, κι' ἀφοῦ πηδήσουνε, κάθονται ὥς τὸ πρωΐ, χορεύοντας γύρω-τριγύρω στὴ φωτιὰ καὶ τραγουδῶντας, ἐνῷ οἱ νοικοκυρὲς καὶ τὰ κορίτσια κουβαλοῦνε κρασί, μεζέδες, πῆτες καὶ αὐγὰ ψητά.

✶

Στὴν Ἀνατολικὴ Μακεδονία, τὸ βράδυ τῆς Τυροφάγου, τηρεῖται τὸ παλαιὸ ἔθιμο τῶν «Μετανοιῶν».

Ὁ κόσμος πηγαίνει στὴν ἐκκλησία κι' ἀφοῦ τελειώσει ὁ ἑσπερινός, οἱ χριστιανοὶ κάθονται στὰ στασίδια, κατὰ σειρὰν ἡλικίας, μὲ τοὺς παπάδες πρώτους. Ἔπειτα ἕνας-ἕνας μὲ τὴν ἀράδα, ἀρχίζοντας ἀπὸ τοὺς νεωτέρους, περνοῦν μπρὸς ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς πρῶτα κι' ἔπειτα ἀπὸ τοὺς γεροντοτέρους καὶ τοὺς φιλοῦν τὰ χέρια ἢ ἂν εἶναι συνομήλικοι τὸ πρόσωπο καὶ τοὺς ζητοῦν συγχώρεσι,

—Συγχώρεσέ με — λένε — ἂν ὅλη τὴ χρονιὰ σοῦκανα κανένα κακό!...

—Ἐγὼ σὲ συγχωρῶ καὶ σὺ συγχώρεσέ με!...

Φιλιοῦνται πάλι καὶ περνοῦν.

Μία νέα «ἀνακάλυψις» τοῦ Βίλλυ Φόρστ

Ὁ Βίλλυ Φόρστ, ὁ δημιουργὸς τῆς «Μα σκεράντ», τοῦ «Ἀλλότρια», τῆς «Μαζούρκας» καὶ τόσων ἄλλων ὡραίων φίλμ, μᾶς ἑτοιμάζει νέας ἐκπλήξεις. Μία ἐξ αὐτῶν εἶνε καὶ ἡ ἐντελῶς ἄγνωστος καλλιτέχνις Μαρία Ρόγκεμπεργκ, τὴν ὁποίαν λανσάρει εἰς τὸ νέον του φίλμ ὡς ἕνα φαινόμενον δραματικῆς ἰδιοφυΐας.

Ἡ ἀνάστασις τῆς χήνας

Τὰ ἱερὰ πτηνὰ τῶν Ἰαπώνων κάνουν θαύματα

Στὴν Ἰαπωνία οἱ χῆνες, ὅπως καὶ στὴν ἀρχαία Ρώμη, θεωροῦνται ὡς ἱερὰ πτηνά. Ὅλοι οἱ κάτοικοι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ τὶς περιποιοῦνται καὶ νὰ τὶς προστατεύουν, ἂν ἀντιληφθοῦν ὅτι διατρέχουν κανένα κίνδυνο. Το νὰ σκοτώσετε χῆνα θεωρεῖται ὡς τὸ βαρύτερο ἔγκλημα, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν παλαιότερο ποινικὸ νόμο ἐτιμωρεῖτο μὲ θάνατο καὶ μάλιστα πολὺ βασανιστικό.

Στὰ δικαστικὰ χρονικὰ τοῦ περασμένου αἰῶνος ἀναφέρεται μιὰ τετοια δίκη γιὰ φόνο χήνας. Κάποιο παιδάκι παίζοντας καὶ κυνηγῶντας ἕνα κοπάδι χῆνες μὲ τὶς πέτρες — δὲν εἶχε μάθει ἀκόμη τὸ δυστυχισμένο τὴν ἱερότητα τῶν πουλερικῶν αὐτῶν — ἐσκότωσε μία. Κατὰ κακή του τύχη τὸ εἶδε ἕνας γείτονας, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ τὸ συνέλαβε, τὸ παρέδωσε μαζυ μὲ τὴν σκοτωμένη χῆνα στὸν ἁρμόδιο δικαστή.

Τὸ ἔγκλημα ἦταν αὐταπόδεικτο, ὁ νόμος ρητὸς καὶ κατηγορηματικὸς καὶ τὸ παιδί, ἄσχετα πρὸς τὴν ἡλικία του καὶ πρὸς τὴν ἄγνοια περὶ ἱερότητος τῶν χηνῶν, ἔπρεπε νὰ καταδικασθῇ σὲ θάνατο.

Ἡ φτωχὴ μητέρα τοῦ δυστυχισμένου παιδιοῦ, ἡ ὁποία παρίστατο κατὰ τὴν τρομερὴ ἐκείνη διαδικασία, ἔκλαιε ἀπαρηγόρητα.

Τὰ δάκρυα τῆς μητέρας, ἀλλὰ καὶ τὸ κωμικὸν τῆς ὑποθέσεως, τὸ ὁποῖον ἦταν σὲ θέσι φυσικὰ ν' ἀντιληφθῇ ὁ δικαστής, τὸν συνεκίνησαν, ἐλύγισαν τὴν δικαστική του συνείδησι καὶ γυρίζοντας πρὸς τὴ μητέρα τοῦ μικροῦ μελλοθανάτου τῆς εἶπε:

—Ὁρίστε, πάρε αὐτὴ τὴν σκοτωμένη χῆνα καὶ ἂν ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν κατορθώσῃς νὰ τὴν φέρῃς στὴ ζωὴ ὑπόσχομαι νὰ μὴ καταδικάσω σὲ θάνατο τὸ παιδί σου.

Ἡ φτωχὴ γυναῖκα πῆρε τὴν παγωμένη καὶ τυμπανιαία πλέον χῆνα καὶ μετὰ εἰκοσιτέσσερις ὧρες τὴν παρουσίασε πραγματικὰ ζωντανὴ στὸν δῆθεν κατάπληκτο δικαστή. Ἀπλούστατα, εἶχεν ἀντικαταστήσει τὴν σκοτωμένη χῆνα μὲ μιὰ ζωντανή!

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ:
Ἐτησία.. .. .. .. Δρχ. 200
Ἑξάμηνος .. .. .. » 100
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:
Ἐτησία .. .. Λίρ. 1
Ἑξάμηνος.. .. .. .. » ½

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ
Τραπεζῶν καὶ Κινηματογράφων κατὰ στίχον Δραχ. 15
Ἐμπορικαὶ ἀγγελίαι Δρ. 12

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ

Τὸ σπουδαιότερον πολιτικὸν γεγονὸς τῆς ἑβδομάδος ὑπῆρξεν ἡ ἀναχώρησις τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Μεταξᾶ διὰ τὴν Ἄγκυραν, ὅπου πρόκειται νὰ προεδρεύσῃ τῆς Βαλκανικῆς Διασκέψεως.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀνεχώρησε τὴν 10ην ἑσπερινὴν τῆς παρελθούσης Τρίτης διὰ Θεσσαλονίκην, ὁπόθεν ἐσυνέχισε τὸ ταξείδιόν του διὰ Κων)πολιν καὶ ἐκεῖθεν δι' Ἄγκυραν.

Εἰς τὸν σταθμὸν προέπεμψαν τὸν κ. Πρωθυπουργὸν τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, οἱ πρεσβευταὶ τῶν συμμάχων Βαλκανικῶν Κρατῶν μετὰ τῶν κυριῶν των καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν πρεσβειῶν, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Α' Σ. Στρατοῦ στρατηγὸς κ. Πιτσίκας, ὁ Ἐπιτελάρχης κ. Παπάγος, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς στρατηγὸς κ. Δροσόπουλος, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιτελείου κ. Σακελλαρίου, ὁ Φρούραρχος συνταγματάρχης κ. Παπανικολάου, ὁ Προσωπάρχης τοῦ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν κ. Καπετανάκης, ἄλλοι ἀνώτεροι ἀξιωματικοί, ὁ νομάρχης κ. Κισσόπουλος, ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Πλυτᾶς, ὁ κ. Ματζούφας μετὰ τῆς κυρίας του, ὁ Γεν. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας κ. Κανελλόπουλος, πλεῖστοι ἀνώτεροι ὑπάλληλοι καὶ πλῆθος κόσμου.

Ἔξωθι καὶ ἐντὸς τοῦ σταθμοῦ εἶχε παραταχθῆ τιμητικῶς τὸ τάγμα ἐθελοντῶν ἐργασίας.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προσελθὼν πέντε λεπτὰ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς ἁμαξοστοιχίας μετὰ τῆς κυρίας Λέλας Μεταξᾶ ἐχαιρέτησε ἐγκαρδίως τοὺς παρευρισκομένους, ἰδίᾳ δὲ τοὺς πρεσβευτὰς τῶν συμμάχων Βαλκανικῶν Κρατῶν, ὡς καὶ τοὺς παρατεταγμένους ἐθελοντὰς τοῦ τάγματος Ἐργασίας μετὰ τῶν ὁποίων συνωμίλησε φιλικώτατα.

Κατόπιν ὁ κ. Πρόεδρος ὑπὸ τὰς ζητωκραυγὰς τῶν ἐθελοντῶν καὶ τοῦ λοιποῦ συγκεντρωμένου πλήθους ἀνῆλθε τῆς ἁμαξοστοιχίας ἥτις ἀνεχώρησε τὴν 10.3΄ νυκτερινήν.

Διὰ τῆς ἰδίας ἁμαξοστοιχίας ἀνεχώρησε συνοδεύων τὸν κ. Πρόεδρον μέχρι Πυθίου ὁ ὑπουργὸς τῶν Σιδηροδρόμων κ. Σπυρίδωνος, ὡς καὶ οἱ μεταβαίνοντες εἰς Ἄγκυραν ἀντιπρόσωποι τῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἦτο ἐξαιρετικὰ εὐδιάθετος καὶ πλήρης σφρίγους, εἰς δὲ τὸν Τοῦρκον δημοσιογράφον κ. Τσετσὲν εἶπεν ὅτι «εἶναι πολὺ εὐχαριστημένος διότι πηγαίνει εἰς τὴν Ἄγκυραν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔχει τὰς καλυτέρας τῶν ἐντυπώσεων ἀπὸ τοῦ τελευταίου ταξιδίου του».

Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, κατὰ τὰ ἐκεῖθεν τηλεγραφήματα των ἐφημερίδων ἐγένετο εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν μεγαλειώδης ὑποδοχή, εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβαν μερος ἀντιπροσωπειαι ὅλων τῶν ὀργανωσεων. Διαρκούσης τῆς ἐκεῖ παραμονῆς του παρέστη εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς Φοιτητικῆς Λέσχης καὶ τῆς Χιλιαρχίας τοῦ Πανεπιστημίου, τὴν ὁποίαν ὠργάνωσεν ἡ διοίκησις τῆς Ε.Ο.Ν., ὡμίλησε δὲ πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας φοιτητάς.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀνεχώρησε δι' ἐκτάκτου ἁμαξοστοιχίας τὴν 7ην ἑσπερινήν, προπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐνθουσιῶντος λαοῦ. Ἐκ Δράμας καὶ μέχρι τῶν συνόρων τὸν κ. Πρωθυπουργὸν συνώδευσεν ὁ Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικητὴς Θράκης.

Κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐξ Ἀγκύρας ὁ κ. Πρωθυπουργός, ἐκπληρῶν ἐπιθυμίαν τοῦ λαοῦ Ἕβρου, θὰ παραμείνῃ ἐπὶ μίαν ἡμέραν εἰς Ἀλεξανδρούπολιν.

★

Ἕτερον σπουδαῖον γεγονὸς τῆς διαρρευσάσης ἑβδομάδος ὑπῆρξεν ὁ ἑορτασμὸς εἰς τὰ Ἰωάννινα τῆς 25ης ἐπετείου ἀπὸ τῆς εἰσόδου τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἠπείρου.

Ἡ πόλις, κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, τὴν Δευτέραν δηλαδή, 21 τρέχοντος, προσέλαβεν ὄψιν πανηγυρικήν. Τὴν 10.30΄ π.μ. ἐψάλη δοξολογία εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν ἅπασαι αἱ πολιτικαί, στρατιωτικαὶ καὶ δικαστικαὶ ἀρχαί. Ὁ γενικὸς διοικητὴς κ. Γκορτζῆς ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας. Ἐξῆρε τὴν δρᾶσιν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν τῶν ἡρώων τοῦ Μπιζανίου καὶ ἀνέφερε λεπτομερῶς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ 1913.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐπηκολούθησε δεξίωσις εἰς τὸ δημαρχεῖον καὶ κατόπιν παρέλασις τῶν στρατιωτικῶν μονάδων καὶ τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων. Συγκινητικὴ ὑπῆρξεν ἡ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ μπιζανομάχοι παρήλασαν πρὸ τῶν ἐπισήμων ἐν μέσῳ χειροκροτημάτων καὶ ζητωκραυγῶν. Εἰς τὸ 15ον σύνταγμα ἐγένετο στέψις τῶν ἡρώων καὶ ἀνεγνώσθησαν τὰ ὀνόματα τῶν πεσόντων. Ὡσαύτως ἐγένετο ἡ στέψις τοῦ ἡρώου τῶν μαχητῶν τοῦ Μπιζανίου εἰς ἄνω Πλατεῖαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὡμίλησεν ὁ δήμαρχος κ. Βλαχλίδης. Τὴν 7.30΄ μ.μ. ἐγένετο λαμπαδηφορία. Ὁ γενικὸς διοικητὴς παρέθεσε γεῦμα πρὸς τιμὴν τῆς μεταβάσης θυγατρὸς τοῦ Ριτσιότι Γαριβάλδη εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησεν ὁ εἰς Ἰωάννινα Ἰταλὸς πρόξενος καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι.

Ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ αὐτῇ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Δήμαρχον Ἰωαννίνων τὸ κάτωθι τηλεγράφημα:

«Μετέχων μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως τῆς χαρᾶς τοῦ ἠπειρωτικοῦ λαοῦ ἐπὶ τῷ σημερινῷ ἑορτασμῷ τῆς 25ης ἱστορικῆς ἐπετείου ἀπευθύνω δι' ὑμῶν, κ. Δήμαρχε, πρὸς τὸν λαὸν τῶν Ἰωαννίνων καὶ ὁλοκλήρου τῆς Ἠπείρου τὰς ἐγκαρδίους εὐχάς μου ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς διαρκοῦς προόδου αὐτοῦ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄»

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΑΣ ΑΓΓΛΟ Ι ΤΑΛΙΚΑΣ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ

Η ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΕΝΤΕΝ

ΠΩΣ ΤΗΝ ΕΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΣΕΝ Ο ΙΔΙΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΝ

Ὁ ὁρίζων τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς ἠμαυρώθη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἀπὸ τὴν παραίτησιν τοῦ Ἄγγλου ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ἔντεν. Καὶ ἐδημιούργησε τόσον μεγάλην ἀναστάστωσιν ἡ παραίτησις αὐτή, ὅσον ὑπῆρξεν ἀπροσδόκητος.

Κατόπιν τοῦ τελευταίου λόγου τοῦ κ. Ἔντεν, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐσχηματίσθη γενικῶς ἡ ἐντύπωσις ὅτι θὰ εἶνε λίαν προσεχῶς ὁ μέλλων πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας, κανεὶς δὲν ἠμποροῦσε νὰ προβλέψῃ τὴν ραγδαίαν αὐτὴν ἐξέλιξιν ἥτις κατέληξιν εἰς τὴν παραίτησίν του.

Ἡ προκληθεῖσα ἐντύπωσις ὑπῆρξε βαθυτάτη, διότι πιστεύεται ὅτι ἡ ἀποχώρησις τοῦ κ. Ἔντεν καὶ τοῦ μετ' αὐτοῦ παραιτηθέντος κοινοβουλευτικοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν λόρδου Κράμπορν ἀποτελεῖ συμαντικὸν γεγονός, ἱκανὸν ν' ἀσκήσῃ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς χώρας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ αἴτια ποὺ ἐπροκάλεσαν τὴν παραίτησιν αὐτή, εἶνε καταφανὴ εἰς τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν ἀπηύθυνεν ὁ κ. Ἔντεν πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν κ. Τσάμπερλαιν, ἐπιστολὴν διὰ τῆς ὁποίας ὁ πρῶτος ὑπέβαλε τὴν παραίτησίν του πρὸς τὸν δεύτερον. Τὴν ἐπιστολὴν αὐτήν, ἥτις πιθανὸν νὰ παραμείνῃ ἱστορική, λόγῳ τῆς διεθνοῦς κρίσεως, ἀναδημοσιεύομεν ἐπὶ λέξει:

«Τὰ γεγονότα τῶν τελευταίων ἡμερῶν κατέδειξαν τὴν διαφοράν, ἥτις ὑφίσταται μεταξύ μας ἐπὶ ζητήματος μεγάλης σπουδαιότητος, ὅπερ δύναται νὰ ἔχῃ καὶ ἀπωτέρας συνεπείας. Δὲν δύναμαι νὰ συστήσω εἰς τὴν Βουλὴν πολιτικήν, ἐπὶ τῆς ὁποίας δὲν συμφωνῶ. Πλὴν τούτου, ἀντελήφθην, ὅπως τὸ ἀντελήφθητε καὶ σεῖς, διαφορὰν ἀπόψεων μεταξύ μας ἀναφορικῶς πρὸς τὰ διεθνῆ ζητήματα τῆς ἡμέρας καὶ πρὸς τὰς μεθόδους, διὰ τῶν ὁποίων ὀφείλομεν νὰ ἐπιλύσωμεν. Δὲν εἶνε συμφέρον τῆς χώρας, ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι διευθύνουν τὰς ὑποθέσεις αὐτῆς νὰ συνεργάζωνται, ἐφ' ὅσον ἔχουν διαφόρους ἀπόψεις ἐπὶ κεφαλαιώδους σημασίας ζητημάτων. Τοῦτο ἐφαρμόζεται ἰδίᾳ εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους μετὰ λύπης ἀπεφάσισα νὰ σᾶς ἐγκαταλείψω, καθὼς καὶ τοὺς συναδέλφους μου, μὲ τοὺς ὁποίους συνειργάσθην κατὰ τὰ τελευταῖα δυσχερῆ ἔτη. Οὐδέποτε θὰ λησμονήσω τὴν βοήθειαν καὶ τὰς συμβουλάς, τὰς ὁποίας πάντοτε μοὶ παρέσχετε καὶ προτοῦ γίνετε πρωθυπουργὸς καὶ ἀφ' ἧς ἀνελάβατε τὴν πρωθυπουργίαν. Αἱ διαφοραί μας, οἱαιδήποτε καὶ ἂν εἶνε δὲν δύναται νὰ ἐξαλείψουν τὴν ἀνάμνησιν καὶ τὴν ἐπίδρασιν τῆς φιλίας μας».

Ἡ ἐντύπωσις εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀπὸ τὴν παραίτησιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὑπῆρξε τεραστία. Αἱ ἐφημερίδες τοῦ Λονδίνου καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ἀνέγραψαν μόνον τὴν εἴδησιν εἰς ἐκτάκτους ἐκδόσεις καὶ παραρτήματα, ἀποφεύγουσαι νὰ σχολιάσουν τὸ γεγονός. Κατὰ τὰς ἑπομένας ὅμως ἡμέρας ἑκάστη ἐφημερὶς ἐτάχθη μὲ τὴν ἄποψίν της. τὴν ὁποίαν ὑπεστήριξε, προσπαθήσασα νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὸ γεγονὸς σύμφωνα μὲ τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ.

Εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων ἡ ἡμέρα ἐκείνη ὑπῆρξεν ἀρκετὰ ζωηρά. Λόγῳ τῆς κρίσεως ὁ πρωθυπουργὸς κ. Τσάμπερλαιν ἀνέβαλε διὰ τὴν ἑπομένην τὰς συνομιλίας του μὲ τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Ἰρλανδίας κ. Ντὲ Βαλέρα. Εἶνε γεγονὸς ὅτι ἡ παραίτησις τοῦ κ. Ἔντεν ἐξερράγη ὡς βόμβα εἰς τὴν Βουλήν, ἡ δὲ ἀντιπολίτευσις ἀπεφάσισε ν' ἀναλάβῃ τὴν προάσπισιν τοῦ ἀπομακρυνθέντος ὑπουργοῦ καὶ νὰ ἐνεργήσῃ σφοδροτάτην ἐπίθεσιν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ πράγματι ἡ συνεδρίασις τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων ὑπῆρξεν ἀπὸ τὰς ζωηροτέρας τῶν τελευταίων ἐτῶν. Ὁ κ. Ἔντεν ἔφθασεν εἰς τὴν Βουλὴν συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν ἐπίσης παραιτηθέντα ὑφυπουργὸν λόρδον Κράμπορν καὶ ἀρκετοὺς συντηρητικοὺς βουλευτὰς ἔγινε δὲ ἀντικείμενον θερμῶν ἐκδηλώσεων. Ἐχειροκροτήθη ἐξ ἄλλου ζωηρότατα μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου του. Κατὰ τὴν γενικὴν γνώμην ἡ συνεδρίασις αὐτὴ τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων ἦτο μία ἐκ τῶν ἱστορικωτέρον τοῦ σώματος παραλληλίζεται δὲ μὲ τὴν ἐπίσης ἱστορικὴν συνεδρίασιν τὴν πρὸ δύο καὶ ἡμίσεως ἐτῶν, ἥτις ἐπηκολούθησε τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Σάμουελ Χόαρ.

Πολλοὶ βουλευταὶ παρετήρησαν ὅτι ὁ κ. Ἔντεν εἰσελθὼν εἰς τὴν αἴθουσαν ἐκάθησεν εἰς τὸ αὐτὸ ἑδώλιον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε καθήσῃ καὶ ὁ παραιτηθεὶς τότε ὑπουργὸς κ. Χόαρ. Ἡ αἴθουσα τῆς Βουλῆς ἦτο ὑπερπλήρης, τὰ θεωρεῖα εἶχον καταληφθῆ ἀπὸ ἐνωρίς, οἱ δὲ ξένοι ἐν Λονδίνῳ πρεσβευταὶ εἶχον ὅλοι σχεδὸν προσέλθει εἰς τὸ διπλωματικὸν θεωρεῖον. Εἰς τὴν συνεδρίασιν προσῆλθεν ἐπίσης καὶ ὁ «πατὴρ τῆς Βουλῆς» κ. Λόϋδ Τζώρτζ, ἐπιστρέψας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν σὲρ Τζὼν Σάϊμον, ἐν μέσῳ τῆς ἀρκετὰ ἀνησύχου ἀτμοσφαίρας, ἤρχισε ν' ἀπαντᾷ εἰς τὰς ἐπερωτήσεις αἵτινες εἶχον ὑποβληθῆ διὰ τὰ ἐξωτερικὰ ζητήματα. Ἀφοῦ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν σὲρ Τζὼν Σάϊμον ἀπήντησεν ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεκς εἰς τὰς ἐπερωτήσεις τῶν βουλευτῶν ἔλαβε τὸν λόγον ὁ κ. Ἔντεν ὁ ὁποῖος μὲ συγκεκινημένην φωνὴν ἀλλ' εἰς ἀποφασιστικὸν τόνον ἐξέθεσεν ὡς ἑξῆς τοὺς λόγους καὶ τὸ ἱστορικὸν τῆς παραιτήσεώς του.

«Ἡ διατήρησις τῆς εἰρήνης ἀναγνωρίζεται ὑφ' ὅλων ὡς ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς χώρας μας. Ἡ εἰρήνη ὅμως διὰ νὰ εἶνε διαρκὴς πρέπει νὰ στηρίζεται ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς εἰλικρινοῦς ἀμοιβαιότητος καὶ τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ. Ἐπὶ τῆς βάσεως ταύτης εἶνε δυνατὸν καὶ εὐκταῖον νὰ διεξαχθοῦν διαπραγματεύσεις μὲ ὅλας τὰς χώρας, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ μορφὴ τοῦ καθεστῶτος αὐτῶν. Ἀλλὰ πρέπει νὰ προσέξωμεν ὥστε αἱ διαπραγματεύσεις αὗται καὶ οἱ μέθοδοι μὲ τὰς ὁποίας θὰ διεξαχθοῦν νὰ ἐνισχύσουν καὶ ὄχι νὰ ὑπονομεύσουν τὰ θεμέλια ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ διεθνὴς ἐμπιστοσύνη τελικῶς στηρίζεται.

Εἶνε ὀδυνηρότατον δι' ἐμὲ ὅτι ἀναγκάζομαι νὰ παράσχω προσωπικὴν ἐξήγησιν διὰ ζήτημα, τὸ ὁποῖον μὲ θλίβει καὶ προσωπικῶς καὶ πολιτικῶς. Ὑπάρχουν περιπτώσεις καθ' ἃς βαθεῖαι πολιτικαὶ πεποιθήσεις δέον νὰ τίθενται ὑπεράνω πάσης ἄλλης ἀντιλήψεως. Δέον πρωτίστως νὰ ἐξηγήσω σαφῶς τὸν κοινὸν σκοπόν, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκομεν διὰ τῆς ἐξωτερικῆς μας πολιτικῆς πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης. Ἡ κυβέρνησις, ὡς γνωρίζετε, ἀνέλαβε νὰ διεξαγάνῃ συνομιλίας μετὰ τῆς Ἰταλίας ἀφ' ἧς τὸ παρελθὸν θέρος ἐγένετο ἡ ἀνταλλαγὴ ἐπιστολῶν μεταξὺ τοῦ κ. Τσάμπερλαιν καὶ τοῦ κ. Μουσσολίνι. Τὸ ζήτημα ὅπερ ἐτίθετο νῦν ἦτο κατὰ πόσον αἱ διαπραγματεύσεις αὗται ἔπρεπε ν' ἀρχίσουν ἀμέσως. Κατὰ τὴν πεποίθησίν μου, ἡ στάσις τὴν ὁποίαν ἐτήρησεν ἡ ἰταλικὴ κυβέρνησις εἰς τὰ διεθνῆ προβλήματα ἐν γένει καὶ ἰδιαιτέρως ἡ στάσις ἔναντι τῆς Μεγάλης Βρεττανίας δὲν ἦτο τοιαύτη ὥστε νὰ δικαιολογῇ τὴν ἔναρξιν ἀγγλοϊταλικῶν διαπραγματεύσεων.

Ἡ ἰταλικὴ προπαγάνδα κατὰ τῆς Ἀγγλίας ἐπεκτείνεται εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον. Ἐξ ἄλλου ἐλάχισται πρόοδοι εἰς τὴν πραγματικότητα, καίτοι πολλαὶ εἰς ὑποσχέσεις, ἐπετελέσθησαν εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα προέκυψαν ἐκ τοῦ ἐμφυλίου ἰσπανικοῦ πολέμου. Καθ' ὃν χρόνον ἤμην ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐπεχείρησα ἐπανειλημμένως ἀποπείρας διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ἀγγλοϊταλικῶν σχέσεων, ὅλαι ὅμως ἀπέτυχον, κυρίως λόγῳ τοῦ ἰσπανικοῦ προβλήματος. Ἔπειτα ἀπὸ ἐπιπόνους διαπραγματεύσεις, ὑπεγράφη ἡ «Μεσογ. Συμφωνία»—ἀλλὰ κατόπιν νέαι ἰταλικαὶ δυνάμεις ἀπεστάλησαν εἰς Ἱσπανίαν, ἐνῷ παραλλήλως ἐσυνεχίζετο ἡ κατὰ τῆς Ἀγγλίας ἰταλικὴ προπαγάνδα. Μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπιστολῶν μεταξὺ τῶν κ.κ. Μουσσολίνι καὶ Τσάμπερλαιν, ἐσημειώθη προσωρινὴ βελτίωσις τῶν ἀγγλοϊταλικῶν σχέσεων ἀλλ' ἐπηκολούθησαν ταχέως γεγονότα εἰς τὴν Μεσόγειον, τὰ ὁποῖα γνωρίζει ἡ Βουλή, ὡς καὶ ἡ ἐξύμνησις παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως τῶν νικῶν τῶν ἰταλικῶν δυνάμεων εἰς τὴν Ἱσπανίαν. Φρονῶ ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ διακινδυνεύσωμεν ἐπανάληψιν τῶν ἀπογοητευτικῶν αὐτῶν πειραματισμῶν, ἐπεθύμουν δὲ κατὰ συνέπειαν ὅπως, πρὸ τῆς ἐνάρξεως διαπραγματεύσεων, συμφωνήσωμεν ὄχι μόνον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ὅτι εἶνε ἀνάγκη ν' ἀνακληθοῦν οἱ ἐθελονταὶ ἐξ Ἱσπανίας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν λεπτομερῶν συνθηκῶν τῆς ἀνακλήσεως. Εὑρισκόμεθα ἐνώπιον αὐξούσης μειώσεως τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὰς διεθνεῖς ὑποχρεώσεις καὶ ἐνώπιον ἀποπειρῶν ὅπως πραγματοποιηθοῦν πολιτικοὶ σκοποὶ μὲ βίαια μέσα ὑπὸ τὰς συνθήκας δὲ ταύτας φρονῶ ὅτι δὲν ἦτο προπαρασκευασμένον τὸ ἔδαφος πρὸς ἔναρξιν διαπραγματεύσεων.

Εἰς τοιαύτας στιγμὰς ἡ θέσις τῆς χώρας αὐτῆς εἶνε νὰ διαδηλώσῃ τὸ φρόνημά της σταθερῶς καὶ νὰ μὴ προχωρήσῃ εἰς διαπραγματεύσεις ἀπροετοιμάστους, ἐν γνώσει τοῦ ὅτι δὲν ἤρθη τὸ κυριώτερον ἐμπόδιον καὶ μόνον διότι τὸ ἓν μέρος ὑπέδειξεν ὅτι αἱ διαπραγματεύσεις πρέπει ν' ἀρχίσουν τώρα ἢ νὰ μὴ γίνουν ποτέ.

Κατὰ τὴν παροῦσαν στιγμήν, λοιπόν, πρέπει νὰ φανῶμεν σταθεροὶ (χειροκροτήματα) καὶ νὰ μὴ ἐμπλακῶμεν εἰς διαπραγματεύσεις αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν προετοιμασθῆ καὶ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ὁποίων δὲν εἴμεθα βέβαιοι, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἐκλείψῃ τὸ κύριον ἐμπόδιον διὰ τὴν αἰσίαν ἔκβασίν των. Αἱ διαφοραί μου μὲ τὸν πρωθυπουργὸν εἶνε θεμελιώδεις εἰς τὴν ἐκλογὴν μεθόδων, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ εἴπω ποῦ τελειώνουν αἱ μέθοδοι καὶ ποῦ ἀρχίζουν αἱ ἀρχαί».

Ἡ παραίτησις αὐτὴ τοῦ Ἄγγλου ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν θὰ ἔχῃ μεγάλον ἀντίκτυπον εἰς τὴν διεθνῆ πολιτικὴν οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ γνωρίζῃ ἀπὸ τοῦδε τὰς συνεπείας.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Ὁ πόλεμος εἰς τὴν Ἱσπανίαν προσλαμβάνει νέαν τροπὴν διὰ τῆς καταλήψεως τοῦ Τερουὲλ ὑπὸ τῶν ἐθνικιστῶν. Ἡ εἴδησις τῆς καταλήψεως αὐτῆς, ἡ ὁποία ἔχει σπουδαιοτάτην σημασίαν διὰ τὴν ἔκτασιν τοῦ ἀγῶνος, ἐγνώσθη τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην ἀπὸ ραδιογράφημα ἐκ Σαλαμάγκας.

Κατὰ τὸ τηλεγράφημα αὐτὸ τὰ πρῶτα τμήματα στρατοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν τὴν 8ην πρωϊνὴν τῆς Τρίτης, μέχρι δὲ τῆς 10ης ἡ κατάληψις εἶχε τελείως συντελεσθῆ καὶ ἡ τάξις ἀποκατεστάθη πλήρως.

Ἐντὸς τῆς πόλεως τὰ ἐθνικιστικὰ στρατεύματα συνέλαβον 2.600 κυβερνητικοὺς αἰχμαλώτους. Οἱ τηλεγραφοῦντες ἐκ Σαλαμάνκας Ἰταλοὶ ἀνταποκριταὶ ἀναφέρουν ὅτι ἡ εἴδησις τῆς ἀνακαταλήψεως τοῦ Τερουὲλ ἐπροκάλεσε μέγαν ἐνθουσιασμὸν εἰς ὁλόκληρον τὴν ἐθνικιστικὴν Ἱσπανίαν, ἡ ὁποία ἐσημαιοστολίσθη καὶ πανηγυρίζει. Συγχρόνως ἀνηγγέλθη ἐκ Βαρκελώνης ὅτι ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἐκεῖ ἐπισήμως ἡ ἐκκένωσις τοῦ Τερουέλ. Προστίθεται μάλιστα ὅτι ἅμα τῇ κυκλώσει τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν ἐθνικιστικῶν στρατευμάτων ἡ κυβερνητικὴ φρουρὰ ἐνήργησεν ἔξοδον καὶ ἐπεχείρησε νὰ συνενωθῇ μετὰ τῶν λοιπῶν δυνάμεων. Ἐν τῇ πόλει δὲν ὑπάρχουν γυναικόπαιδα.

Ἐν τῷ μεταξὺ κατὰ τηλεγραφικὰς πληροφορίας ἐκ Βαρκελώνης πρὸς τὰς ἐφημερίδας, ἐπανήρχισαν αἱ ἀεροπορικαὶ ἐπιδρομαί, κατόπιν διακοπῆς ἀρκετῶν ἡμερῶν. Οὕτω, ἡ Βαρκελώνη ἐβομβαρδίσθη πεντάκις ἀπὸ ἐθνικιστικὰ ἀεροπλάνα κατὰ τὰς τελευταίας δύο ἡμέρας. Λεπτομέρειαι περὶ τῶν ζημιῶν καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν θυμάτων δὲν ὑπάρχουν.

ΟΙ ΔΥΟ ΕΡΩΤΕΣ

Ἕνα ἀριστουργηματικὸ διήγημα τοῦ ΓΚΙΟΥΖΕΠΠΕ ΦΑΡΑΤΣΙ

Ἄνοιξε τὸ τηλεγράφημα μὲ τὴν ἴδια χαρὰ ποὺ δοκίμαζε κάθε φορὰ ποὺ ὁ ἄνδρας της ἐλάμβανε μέρος σ' αὐτοκινητιστικοὺς ἀγῶνες. Γιατὶ μόλις τελείωνε ἡ κοῦρσα κι' ἐκέρδιζε ὁΤζίνο ἔτρεχεάμέσως στὸ πλησίον τηλεγραφεῖο γιὰ νὰ τὴν πληροφορήση.

Ἐνῷ ὅμως τὸ ἄνοιγε, μιὰ σκέψι τῆς ἦλθε στὸ νοῦ: «Τόσο σύντομα τελείωσαν οἱ ἀγῶνες;» Ὕστερα, τὸ βλέμμα της ἀντίκρυσε δυὸ σειρὲς λέξεων ποὺ ἔλεγαν: «Παρακαλῶ ἔλθετε ἀμέσως Μόντλερυ. Δυστύχημα. Ὁ πρόεδρος τῶν ἀγώνων».

—Ὁ Τζίνο σκοτώθηκε!

Δὲν εἶπε τίποτε ἄλλο, γιατὶ μέσα στὸ μυαλό της ζωγραφίστηκε τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς· Ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα:

—Λουΐζα! Λουΐζα!

Σὰν ἦλθε ἡ καμαριέρα της, ἡ Ἀντέλε ξέσπασε τότε σ' ἕνα ἀκράτητο, νευρικό, ἀπεγνωσμένο κλάμα.

Σὲ λίγες στιγμὲς τῆς ἀνήγγειλαν τὸν τεχνικὸ διευθυντὴ τοῦ ἐργοστασίου αὐτοκινήτων, γιὰ τὸ ὁποῖο ἔλαβε μέρος στοὺς ἀγῶνες ὁ σύζυγός της.

—Ὁ Τζίνο; Ἔχετε εἰδήσεις γιὰ τὸν Τζίνο; Πῶς εἶνε; Πῆτε μοῦ τα ὅλα—εἶπε ἡ Ἀντέλε μόλις τὸν εἶδε.

Ὁ ἐπισκέπτης, σφιγγοντάς της τὸ χέρι, ἀπήντησε:

—Ἡσυχᾶστε, κυρία. Δὲν πρόκειται γιὰ κάτι πολὺ σοβαρό. Μόνον εἶναι ἀνάγκη νὰ δῆτε τὸ σύζυγό σας. Πηγαίνω μὲ τὸ αὐτοκίνητό μου στὸ Μόντλερυ· Θέλετε νὰ σᾶς συνοδεύσω;

Σὰν ἐπλησίασαν στὸ Μόντλερυ, ὁ κύριος ἄρθρωσε μιὰ φράσι:

—Κυρία, θάρρος. Ἑτοιμασθῆτε γιὰ κάθε δυσάρεστο ἐνδεχόμενο. Ἴσως πολὺ τραγικό.

Ἡ Ἀντέλε δὲν πρόφθασε νὰ ζητήση πληροφορίες κι' ἐξηγήσεις, γιατὶ τὸ αὐτοκίνητο ἤδη σταματοῦσε μπροστὰ σ' ἕνα νοσοκομεῖο·

Τὴν ὡδήγησαν στὸ γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ τοῦ νοσοκομείου καὶ τῆς προσέφεραν ἕνα λικέρ. Ἡ Ἀντέλε ὅμως δὲν μπόρεσε πιὰ νὰ συγκρατήση τὴ σκέψι ποὺ τὴν βασάνιζε σ' ὅλο τὸ ταξεῖδι,πὼς δὲνθὰξανάβλεπε ζωντανὸ τὸν σύζυγό της, καὶ ξέσπασε σ' ἕνα κλάμα ποὺ τὴν ἐξήντλησε.

★

Καθισμένη ὁλόκληρες ὧρες, κοντὰ στὸ νεκρὸ σύζυγό της, σκεφτόταν τὴν εὐτυχία ποὺ ἔννοιωσε μέσα σὲ τρία χρόνια ποὺ ἦσαν παντρεμένοι. Ἀγαποῦσε τὸν Τζίνο, μ' ὅλη της τὴν ψυχή, ἔνοιωσε κοντά του τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς καὶ τώρα βρισκόταν μπροστὰ σ' ἕνα πτῶμα, βουβό, ἄψυχο. Εἶχε σβύσει ἡ χαρά της, ἡ ζωή της, ἡ εὐτυχία της.

Μιὰ ἀδελφὴ τὴν πλησίασε δειλὰ καὶ τῆς εἶπε:

—Συγγνώμη· Λυποῦμαι ποὺ θὰ σᾶς ἐνοχλήσω. Μιὰ δεσποινὶς θέλει νὰ σᾶς μιλήση. Ἐπιμένει.

—Ποιὰ εἶναι; ρώτησε ἡ Ἀντέλε μὲ βουρκωμένα μάτια.

—Δὲν μοῦ εἶπε τὄνομά της.

—Δὲν θὰ τὴν δεχθῶ.

—Μὰ ἐπιμένει τόσο! Κλαίει· Ἴσως νὰ εἶναι καμμιὰ συγγενής σας, μιὰ φίλη; μπορεῖ νὰ σᾶς παρηγορήση..

Ἡ Ἀντέλε βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὸν νεκροθάλαμο κι' εἶδε μιὰ νέα γυναῖκα, μαυροφορεμένη. Δὲν τὴν γνώριζε· Ἡ ἄγνωστος τὴν πλησίασε σὰν νἄθελε νὰ τὴν ἀγκαλιάση. Συγκρατήθηκε ὅμως καὶ μουρμούρισε:

—Θὰ ἤθελα νὰ τὸν ἔβλεπα γιὰ τελευταῖα φορά!—Οἱ λυγμοὶ τῆς ἔκοβαν τὴ φωνή.—Φτωχέ Τζίνο! Φτωχέ μου Τζίνο!

Ἡ Ἀντέλε κατάλαβε ἀμέσως.

—Ὁ Τζίνο «σας»; Μὲ ποιὸ δικαίωμα;

Ἡ ἄλλη πῆρε ἕνα ταπεινὸ τόσο φωνῆς:

—Συγγνώμην. Μὴ μὲ παίρνετε γιὰ ἐχθρό. Μὴ μὲ διώχνετε. Λυπηθῆτε με. Νοιῶστε με· Ἐπικαλοῦμαι τὴ γυναικεία καρδιά σας. Ὁ

πόνος γιὰ τὸν θάνατο τοῦ Τζίνο μᾶς κάνει ὅμοιες.

—Ὅμοιες!·.. φώναξε ἡ Ἀντέλε. Ἐγὼ εἶμαι ἡ γυναῖκα του!

—Κι' ἐγὼ ἡ ἐρωμένη του. Τὸν ἀγάπησα ὅσο καὶ σεῖς. Μπορῶ νὰ σᾶς κυττάξω στὸ πρόσωπο χωρὶς νὰ κοκκινίσω. Ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ Τζίνο μᾶς φέρνει στὸ ἴδιο ἐπίπεδο, γιατὶ τὸν ἀγαπούσαμε κι' οἱ δυὸ μ' ὅλη μας τὴν ψυχή.

Ὁ διάλογος ἐξηκολούθησε ζωηρότερος. Ἡ Ἀντέλε ἔνοιωθε τώρα μιὰ ταπείνωσι καὶ ἕνα μῖσος, ποὺ τὴν ἔκαναν νὰ ὑποφέρη πάρα πολύ. Ἕνας θυμὸς ἀκαταμάχητος τὴν ἔκανε νὰ φωνάξη:

—Εἶστε τρελλή, ἀγαπητή μου. Δὲν θὰ σᾶς ἐπιτρέψω νὰ τὸν δῆτε.

Κι' ἔκανε ν' ἀπομακρυνθῆ. Ἡ ἄλλη ὅμως τῆς πῆρε τὰ χέρια καὶ τὴν ἱκέτευσε:

—Κυρία, δὲν μὲ καταλαβαίνετε; Εἴμαστε κι' οἱ δυὸ γυναῖκες· Δυὸ δυστυχισμένες ὑπάρξεις. Μᾶς ἑνώνει ὁ ἴδιος πόνος. Ὁ Τζίνο εἶχε στὴν καρδιά μου ἴδια θέσι μὲ ἐκείνη ποὺ εἶχε στὴ δική σας. Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ τὸν ἔβλεπα. Μόνο γιὰ μιὰ στιγμή. Κάνετέ μου αὐτὴ τὴ χάρι. Θέλω νὰ τὸν ἀποχαιρετήσω γιὰ τελευταία φορά· Ὑποφέρω ὅσο καὶ σεῖς, κυρία... Ἀφῆστε με νὰ τὸν ἰδῶ·..

Μιὰ σκέψι σφυροκοποῦσε τώρα στὸ μυαλὸ τῆς Ἀντέλε: «Ὁ Τζίνο μ' ἀπατοῦσε. Κι'ἐγὼ τ' ἀγνοοῦσα ὅλα. Κι' ὅμως ἀγαποῦσε καὶ μιὰν ἄλλη, παρ' ὅλο ποὺ φαινόταν ἐρωτευμένος μαζύ μου».

Ὕστερα, ἕνα σωρὸ ἄλλες σκέψεις ἐζάλισαν τὸ νοῦ της κι' ἡ τελευταία ἦταν: Νὰ μάθη· Ἔπρεπε νὰ τὰ μάθη ὅλα!

Χωρὶς νὰ προφέρη λέξι, παραμέρισε κι' ἄφῆκε ἐλεύθερο τὸ κατῶφλι τῆς πόρτας. Ἡ ἄγνωστη ἔσκυψε καὶ τῆς φίλησε τὰ χέρια, ἀλλὰ ἡ Ἀντέλε τὰ τράβηξε μὲ σκληρότητα. Ἡ ἄλλη προχώρησε μέσα στὸ νεκροθάλαμο καὶ σὲ λίγες στιγμὲς ἀκούστηκαν τὰ λόγια μιᾶς προσευχῆς.

★

Τὴν ξαναεῖδε στὸν σιδηροδρομικὸ σταθμό. Ταξείδεψαν μαζὺ στὸ ἴδιο διαμέρισμα τοῦ τραίνου. Μίλησαν γιὰ τὴν ἀγάπη τους· Ἤθελε νὰ μάθη ὅλη τὴν ἀγάπη τοῦ συζύγου της γιὰ τὴν ἄγνωστή της ὥς τώρα Εἰρήνη. Ὕστερα χωρίστηκαν σὰν ἔφθασαν στὴν πόλη. Μέσα σὲ μιὰ πόλι, ὅπου ὑπάρχουν σπίτια καὶ δρόμοι, εἶνε πολὺ εὔκολο νὰ συναντηθῆ κανείς. Ἔτσι λοιπὸν ἡ Ἀντέλε συνήντησε μιὰ μέρα τὴν Εἰρήνη σ' ἕνα δρόμο. Ὕστερα ἀπὸ τὸ ταξεῖδι τῆς ἐπιστροφῆς δὲν ἦταν πιὰ ἄγνωστη γι' αὐτήν. Γιατὶ ἐπὶ ὁλόκληρες ὧρες εἶχαν μιλήσει γιὰ ἕνα καὶ μόνο πρόσωπο, τὸν Τζίνο. Τὴν πλησίασε λοιπὸν καὶ ἐξηκολούθησαν μαζὺ τὸν δρόμο τους· Ξαναμιλῆσαν γιὰ τὸν Τζίνο. Ἡ Ἀντέλε δὲν ἤξερε ἀκόμη πῶς ἐγνώρισε ἡ Εἰρήνη τὸν ἄνδρα της. Ἡ φίλη της ὥς τώρα δὲν τῆς εἶχε μιλήσει ποτὲ γι' αὐτό.

Πῆγαν στὸ σπίτι τῆς ἐρωμένης. Ἐκεῖ βρῆκαν μιὰ φωτογραφία τοῦ Τζίνο μὲ ἀφιέρωσι. Ἡ Ἀντέλε τὴ διάβασε: «Στὴ γλυκειά μου Εἰρήνη, ὡς ἐνθύμιο μιᾶς ἀξέχαστης ἡμέρας».

Τότε ἡ Εἰρήνη εἶπε:

—Δὲν σοῦ εἶπα ποτὲ πῶς γνωριστήκαμε. Ἡ φωτογραφία εἶνε ἀκριβῶς ἡ ἀνάμνησις ἐκείνης τῆς ἡμέρας. Βρισκόμουν...

Ἡ Ἀντέλε ἔνοιωθε τώρα τὸ αἷμα της νὰ τὴν καίη στὶς φλέβες της καὶ νὰ μισῆ τὴ γυναῖκα ποὺ ἔκλεβε τὴν ἀγάπη της. Ἡ Εἰρήνη ὅμως ἐξακολουθοῦσε:

—...Δὲν ἤξερα πὼς ἦταν παντρεμένος. Τὸ ἔμαθα ὅταν πιὰ δὲν μποροῦσα νὰ τὸν ἀποχωρισθῶ, ὅταν τὸν ἀγαποῦσα πάρα πολύ. Μοῦ τὸ εἶπε ὁ ἴδιος κι' ἐγὼ δέχτηκα ὅλα, κατάλαβα πὼς δὲν ἦταν μόνο δικός μου καὶ πὼς ἐγὼ δὲν θὰ ἤμουν τὸ πᾶν γι' αὐτόν· Ἂν σ' ἐγνώριζα ὅμως, δὲν θὰ εἶχα τὸ θάρρος νὰ μπῶ στὴ μέση.

—Ἡ Ἀντέλε, ἀκούοντας αὐτὴ τὴ φράσι, ἀνατρίχιασε.

—Ὁ Τζίνο μοῦ μιλοῦσε συχνὰ γιὰ σένα—ἐξηκολούθησε ἡ Εἰρήνη. Σ' ἀγαποῦσε πολὺ καὶ σένα. Ἀλλὰ μὲ μιὰ ἀγάπη διαφορετικὴ ἀπὸ ἐκείνη ποὺ εἶχε γιὰ μένα. Μὲ καταλαβαίνεις, ἀλήθεια; Κι' ἤθελα νὰ σὲ γνωρίσω Εἶχα ἰδῆ μιὰ φωτογραφία σου ποὺ εἶχε στὸ πορτοφόλι του. Εἶχα τόση περιέργεια νὰ σὲ ἰδῶ ἐκ τοῦ φυσικοῦ. Δὲν τολμοῦσα ὅμως νὰ τὸ πῶ στὸν Τζίνο, ἀλλὰ ἤθελα νὰ ἰδῶ τὴ γυναῖκα του, νὰ ἰδῶ τὴ γυναῖκα ποὺ μαζύ της εἶχα κάτι τὸ κοινὸ κι' ἤμαστε... φίλες. Σημείωσε ὅμως, Ἀντέλε, πὼς δὲν στὸν ἔκλεψα. Ἂν σὲ γνώριζα πρίν, δὲν θὰ σοῦ ἔκανα κακό·

Αὐτὴ ἡ τελευταία φράσι ἔκανε τὴν Ἀντέλε νὰ κλονιστῆ.

Μέρα μὲ τὴν ἡμέρα πείθεται πὼς ἡ Εἰρήνη δὲν ἦταν μιὰ γυναῖκα ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ κλέβουν τὶς ἀνδρικὲς καρδιές. Σιγὰ-σιγὰ ἔνοιωθε πὼς ἡ Εἰρήνη ἀποτελοῦσε ἕνα μέρος ἀπὸ τὴ ζωή της. Κι' αὐτὸς ὁ ψυχικὸς μετασχηματισμὸς τὴν εἶχε κάνει νὰ τὴν συναντᾷ συχνά, νὰ μιλοῦν γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἀγάπησαν κι' οἱ δυό. Σιγὰ-σιγὰ ἡ πρώην ἀντιπάθεια γινόταν τώρα μιὰ συμπαθητικὴ φιλία. Ὅταν ὅμως ἔνοιωσε πὼς εἶχε γίνει καρδιακὴ φίλη τῆς Εἰρήνης, θέλησε νὰ μὴν τὴν ξαναϊδῆ πιά.

Δὲν μποροῦσε νὰ ἔχη φίλη μιὰ γυναῖκα ποὺ ἦταν ἔνοχος στὴν ἀπάτη τοῦ ἀνδρός της.

Ὁ δρόμος ὅμως τὴν ἔφερε ἐκ νέου μπροστὰ στὴν Εἰρήνη. Περπάτησαν μαζύ, τυλιγμένες στὸ ἔνδυμα τοῦ πόνου, ὄχι πιὰ σὰν δυὸ φίλες, ἀλλὰ σὰν δυὸ χῆρες.

★

Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως πάλι σκέφθηκε πὼς ὁ ἄνδρας της δὲν ἀγαποῦσε μιὰ κοινὴ γυναῖκα: Ἡ Εἰρήνη συνεπλήρωνε στὸν Τζίνο ὅ,τι ἔλειπε ἀπὸ τὴν Ἀντέλε: φλογερὸν ἔρωτα, εὐαισθησία, φαντασία. Γι' αὐτὸ λοιπὸν τοῦ συγχώρησε τώρα τὸ σφάλμα του.

★

Οἱ μέρες περνοῦσαν. Ἔγιναν μῆνες. Κι' οἱ μῆνες ἔγιναν χρόνια. Οἱ δυὸ φίλες δὲν μιλοῦσαν πιὰ γιὰ τὸν «Τζίνο τους». Μιλοῦσαν γιὰ τὸν κινηματογράφο, γιὰ τὴν κοσμικὴ κίνησι. Ἡ ζωὴ ἦταν ἀκόμη ὁλόκληρη μπροστά τους.

Αὐτὰ τοὺς ἔλεγαν κι' οἱ γνώριμοί τους. Ἡ Ἀντέλε κι' ἡ Εἰρήνη ἦσαν ἀκόμη νέες καὶ ὡραῖες, κομψὲς κι' ἐλεύθερες. Πολλοὶ ἐπεχείρησαν νὰ κατακτήσουν τὶς καρδιές τους, ἀλλὰ ἀπεκρούσθησαν ἀπ' αὐτές· Εἶχαν μέσα στὴν ψυχή τους ἀκόμη τὴν ἀγάπη τοῦ Τζίνο. Οἱ φίλοι ὅμως ἔλεγαν: «Θὰ ἔλθη κι' ἡ ὥρα τους».

★

Κι' ἦλθε. Ἡ καρδιὰ τῆς Ἀντέλε γέμισε ξανὰ ἀπὸ ἔρωτα. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ στὴν Εἰρήνη. Ὁ ἔρωτας μάλιστα τὶς ἔκανε πιὸ ὡραῖες· Καμμιὰ ἐρωτευμένη γυναῖκα ὅμως δὲν ἀποκρύπτει τὸ μυστικό της. Κι' οἱ δυὸ γυναῖκες καταλαβαίνουν ἡ μιὰ τὴν εὐτυχία τῆς ἄλλης.

—Ποιὸς εἶνε ὁ δικός σου; ρώτησε ἡ Ἀντέλε τὴν Εἰρήνη.

Ἡ Εἰρήνη ἀπήντησε μὲ δισταγμό:

—Μὰ δὲν τὸν κατάλαβες; Αὐτὸς ὅμως δὲν μοῦ εἶπε τίποτα. Δὲν ξέρω ἀκόμα ἂν μ' ἀγαπᾷ. Μὰ τί μ' ἐνδιαφέρει! Τὸν ἀγαπῶ τόσο πολὺ ἐγώ! Ἴσως σήμερα ἢ αὔριο θὰ μοῦ μιλήση·.. Θὰ μοῦ πῆ ἐκεῖνο ποὺ περιμένω.

—Μὰ ποιὸς εἶνε; ἐπέμεινε ἡ Ἀντέλε.

—Στ' ἀλήθεια, δὲν τὸν κατάλαβες; Εἶναι ὁ Πέτρος, ὁ φίλος τοῦ Καρόλου, ποὺ γνωρίσαμε πρὸ μιᾶς ἑβδομάδος.

—Ὁ Πέτρος!

Ὁ πιὸ συνεσταλμένος, ὁ πιὸ σιωπηλὸς ἀπ' ὅλους τοὺς φίλους.

—Κι' ἐσύ; Μίλησέ μου, Ἀντέλε.·. Πές μου.

Ἡ Ἀντέλε ὅμως σώπασε. Κάθησε στὸ ντιβάνι βαρειά. Ὠχρίασε. Τὰ μάτια της πῆραν μιὰ ἔκφρασι μίσους. Ἡ Εἰρήνη ἔνοιωσε τότε τὴ σκληρὴ πραγματικότητα. Ἡ Ἀντέλε, ἀκίνητη στὸ ντιβάνι, ὑποφέρει γιὰ ὅ,τι ἄκουσε. Τὸ παιχνίδι ἐπαναλαμβάνεται καὶ γιὰ τὶς δυό. Εἶχαν τὴν ἴδια τύχη.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ Εἰρήνη δὲν κρατήθηκε πιὰ καὶ ξεφώνισε:

—Τὸν ἀγαπᾶς καὶ σύ;

Ἡ Ἀντέλε ἔκλεισε τὰ μάτια καὶ δὲν ἀπήντησε, ἀλλὰ κούνησε τὸ κεφάλι καταφατικὰ σὰν νἄλεγε «ναί»!

ΓΙΟΥΖΕΠΠΕ ΦΑΡΑΤΣΙ

Βενετσιάνικο

Στὸν παληὸ τῆς Βενετιᾶς δρομάκο,
σ' ἕνα μαγαζί,
μιὰ ζωὴ περάσαμε μαζὶ
σὲ μιὰν ὥρα μέσα·

φτερὸ εἶχα στὸ καπέλλο μου καὶ
(δράκο
στὰ στήθια ἀσημοκέντητο, κ' ἐσύ,
κοντέσσα
τοῦ Ζωρντάνο Μαντρεπήλια,
τὴ μαντήλια,
χρῶμα θαλασσί.

Ὢ τὰ κρουστὰ πὼς ἀνασήκωνες
(μετάξια,
ἀπάνω ἀπὸ τὸ πόδι τὸ γραμμένο,
μ' ἐκεῖνα σου τὰ χέρια, ποὺ ἦταν
(ἄξια
ν' ἀλείψουν μῦρα τὸν Ἐσταυρωμέ-
(νο!...

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

Ἡλιοβασίλεμα

Ἡλιοβασίλεμα. Σαλεύουν
αὖρες τὰ λούλουδα ἁπαλά.
Σὲ διάφανο οὐρανό, τ' ἀστέρι
τὸ βραδυνὸ φωτάει δειλά.

Ἀριὰ βελάσματα, κουδούνια,
σφυρίγματα, στὴ σιγαλιά.
Γυρνοῦν στὴ στάνη τὰ κοπάδια,
ζυγὰ φωλιάζουν τὰ πουλιά.

Ἀπὸ τὸν κάμπο στὸ χωριό του
ἀντρόγενο ὄμορφο γυρνᾶ.
Διαβαίνει ὀμπρὸς τὸ παλληκάρι
καὶ τὸ κατόπι ἡ νειὰ περνᾶ.

Ἐκειὸς μὲ τὸ τσαπὶ στὸν ὦμο,
ἀλυγαριὰ χλωρὴ στ' αὐτὶ
κ' ἔχει γλυκὰ στῆς νειᾶς τὸν κόρφο
τὸ βρέφος ἀλησμονηθεῖ.

Ν. ΧΑΝΤΖΑΡΑΣ

Τὶ αἰσθανόμεθα ὅταν ΓΛΕΝΤΟΥΜΕ

Δοκιμιο ἀποκρητικης φιλοσοφίας

Τί νὰ αἰσθάνεται ἄρα γε ἡ ὡραιοτάτη αὐτὴ κοπέλλα ποὺ βυθίζει μὲ λαιμαργία τὰ χείλη της στοὺς ἀφροὺς τῆς σαμπάνιας;

Καὶ τὸ γλέντι ἀπαιτεῖ ταλέντο. Θαρρεῖτε πὼς ὅλοι ξέρουμε καὶ μποροῦμε νὰ γλεντήσουμε; Κἄτι ξέρει ὁ λαός, ὁ ὁποῖος διαιρεῖ τοὺς ἀνθρώπους σὲ δύο κατηγορίες: Σ' αὐτοὺς ποὺ «κάνουν καλὸ γλέντι» καὶ σ' αὐτοὺς ποὺ «δὲν κάνουν καλὸ γλέντι».

Αὐτὴ ἡ διάκρισις μαρτυρεῖ, ὅτι δὲν εἴμεθα ὅλοι ἴδιοι τὶς ὧρες τῆς διασκεδάσεως. Ἀλλοιῶς γλεντᾶ ὁ ἕνας, ἀλλοιῶς ὁ ἄλλος. Δὲν εἶνε ἴδια τὰ συναισθήματα, ποὺ μᾶς κατέχουν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γλεντιοῦ. Θὰ μποροῦσε δηλαδὴ κανεὶς νὰ κατατάξη τοὺς γλεντζέδες εἰς διάφορες κατηγορίες. Αὐτὸ θὰ ἐπιχειρήσουμε ἐδῶ, καίτοι δὲν ἔχουμε τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα ἀνθρωπολόγου ἢ μᾶλλον ζωολόγου—διότι τὸ γλέντι εἶνε ἕνα εἶδος ζούγκλας....

★

Εἶνε πρῶτον ἡ συνομοταξία τῶν θανασίμων γλεντζέδων. Πῶς ἀλλοιῶς νὰ ὀνομάση κανεὶς τοὺς μακαβρίους ἐκείνους θνητούς, οἱ ὁποῖοι περιμένουν τὴν ὥραν τῆς διασκεδάσεως, γιὰ νὰ θυμηθοῦν ὅλες τὶς ἀτυχίες καὶ ὅλες τὶς μελαγχολίες τῆς ζωῆς των; Θαρρεῖ κανείς, ὅτι ἀπὸ τὸ ποτῆρι των δὲν πίνουν τὸ ποτὸν τῆς θείας μέθης, ἀλλὰ χολὴν καὶ ὄξος. Κρεμᾶνε ἀπάνω στὸ τραπέζι μιὰ μούρη ἀλόγου, στηρίζουν τὸ θλιβερὸν βάρος τῆς κεφαλῆς των ἀπάνω στὸ χέρι—στάσις μανιάτισσας μοιρολογίστρας — καὶ δηλητηριάζουν τὴν ἀτμόσφαιραν μὲ τοὺς στεναγμούς των.

—Ἄχ!

—Τί ἔχεις, βρὲ ἀδερφέ;

—Κακούργα ζωή!..

—Μὰ πέσμου, τί ἔχεις;

—Ντέρτια καὶ φαρμάκια!...

—Γιὰ λέγε μου συγκεκριμένως, τί σοῦ συμβαίνει;

Ἂν ἐπιμείνης ἐπὶ ἀρκετὴ ὥρα, θ' ἀποφασίση τέλος νὰ σοῦ πῆ τὰ μεγάλα του παράπονα κατὰ τῆς ζωῆς. Θὰ σοῦ μιλήση ἴσως γιὰ κάποια μικρὴ ποὺ τὸν ἐγκατέλειψε τὸν καιρὸ ποὺ ἐγύρισε λοχίας ἀπὸ τὸν πόλεμο τοῦ δώδεκα ἢ γιὰ τὴν θέσιν τοῦ Νομάρχου, ποὺ ἔχασε μετὰ τὶς ἐκλογὲς τοῦ 1920 ἀπὸ τὶς διαβολὲς τῶν ἐχθρῶν του.

—Ἐγὼ δὲν πειράζω κανέναν ρέ, θὰ φωνάξη εἰς μίαν στιγμὴν νευρικῆς κρίσεως. Ἐμένα γιατὶ μ' ἔχουν ὅλοι στὸ μάτι; Τί ζητᾶνε ἀπὸ μένα οἱ ἄτιμοι;

Ἡσύχασε, εὐλογημένε! Τώρα ποὺ ἤλθαμε, νὰ ξεσκάσουμε κομμάτι, εὑρῆκες ἐσὺ τὴν κατάλληλη στιγμὴ νὰ τὰ θυμηθῆς ὅλα αὐτά; Εἶνε, φαίνεται μοιραῖον, τὶς ὧρες τῆς μεγάλης μας εὐθυμίας, νὰ μᾶς καταλαμβάνουν οἱ πειὸ πεσσιμιστικὲς σκέψεις. Ἂς μὴ ξεχνοῦμε ὅτι τὸ σῆμα κατατεθὲν τῆς ἀποκρηάτικης διασκεδάσεως εἶνε ὁ πιερόττος, ὁ ὁποῖος εἶνε ἐκ παραδόσεως ἡ μελαγχολία προσωποποιημένη.Οὔτε νὰ ξεχνοῦμε πρέπει, ὅτι τὴν ματαιότητα τῶν ἐγκοσμίων τὴν κατανοοῦμε εἰς ὅλον της τὸ μακάβριον βάθος ἀκριβῶς ὅταν γελντοῦμε ,ὅπως μαρτυρεῖ τὸ γνωστὸν τραγουδάκι:

Τούτη γῆς ποὺ τὴν πατοῦμε
ὅλοι μέσα θὲ νὰ μποῦμε...

★

Δευτέρα κατηγορία εἶνε οἱ γλεντζέδες Ζουλοῦ. Εἶνε οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι, ἐπάνω στὸ γλέντι, ἀφήνουν ἐλεύθερα τὰ πειὸ πρωτόγονα ἔνστικτά των. Μεταβάλλουν τὴν αἴθουσαν τῆς διασκεδάσεως εἰς σπήλαιον προϊστορικῆς ἐποχῆς. Τὰ μαλλιά των σηκώνονται ὄρθια, τὰ μάτια των πλημμυρίζουν φωτιὰ καὶ αἷμα, ἡ μορφή των παίρνει συσπάσεις καννιβαλικές. Ἀφίνουν κραυγές, ποὺ θὰ τὶς ἐζήλευαν οἱ κογκορίλλα:

Ἐὰν τὴν ὥρα τοῦ γλεντιοῦ ἕνας εἰδικὸς γιατρὸς ἐξέταζε τὴν καρδιά μας, ἕνας Θεὸς ξέρει τί θὰ μαθαίναμε γιὰ τοὺς ἴδιους τοὺς ἑαυτούς μας.

—Ἀούαααα!

Κάνουν πήδους,ποὺ θὰ τοὺς ἐζήλευαν οἱ ἀρκοῦδες τοῦ Βορείου Πόλου.

—Ὄπλα, ὄπλα, ὄπλα!

Τὰ ποτήρια τὰ πιάνει τεταρταῖος πυρετός. Οἱ φιάλες λιποθυμοῦν ἀπὸ τὸν φόβο τους. Τὰ τραπέζια καὶ οἱ καρέκλες ἀφήνουν σπαρακτικὰ τριξίματα. Γλέντι εἶνε αὐτὸ ἢ ἐπέλασις ὀρδῶν τοῦ Ταμερλάνου;

—Βάρα, ρὲ, βάρα χασάπικο!..

Καὶ ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς, ἐπαναφέρουν τὸν χορὸν εἰς τὴν πρωτόγονον ὄρχησιν τῶν ἀγρίων. Καὶ ὕστερα λέγουν, ὅτι ἡ μουσικὴ ἐξημερώνει τὰ ἤθη!

Αὐτὴ βέβαια ἡ θύελλα ξεσπᾶ, ὅταν ὁ Ζουλοῦ γλεντζὲς ἔλθη εἰς τὸ τσακὶρ κέφι. Μέχρι τότε συνήθως τηρεῖ ὁμαλὴν στάσιν. Μπορεῖ μάλιστα νὰ φορῇ καὶ σμόκιν ἢ καὶ φράκο καὶ νὰ προσέχῃ μὴ καταστρέψῃ τὴν τσάκισί του. Ἀλλ' ὅταν τὸ πιοτὸ ξυπνήσῃ μέσα του τὸν ἄνθρωπον τοῦ ἔξη χιλιάδες πρὸ Χριστοῦ, ἄστα νὰ καίωνται. Βλέπεις ἀψόγους κυρίους κομμένους μὲ τὸ ψαλίδι ἀπὸ ἐγγλέζικο περιοδικὸ τῆς μόδας, νὰ ἀναφωνοῦν μὲ γνησιωτάτην ψυριώτικην διάλεκτον:

—Ἐμπρὸς, ρὲ παιδιά, νὰ τὸ σκούξουμε:

Μεθυσμενάκιας ἦλθα πάλι
στὴν παληά μας γειτονιά..

—Ἀμάν, Χριστὲ κι' ἂς φέξῃ!

Καὶ σηκώνεται τὸ φράκο νὰ χορέψῃ... τσιφτιτέλι.

★

Τρίτη κατηγορία εἶνε οἱ γλεντζέδες μὲ τὸ ἁπλωμένο ζουνάρι. Ὁ τόπος μας παράγει ἀφθονίαν ἀπὸ δαύτους. Μπαίνουν στὴν αἴθουσα τοῦ γλεντιοῦ καὶ ξεδιπλώνουν πίσω των δυὸ μέτρα τὸ ζουνάρι τους. Ἂν τὸ πατήσῃς, ἐχάθηκες. Πρέπει προηγουμένως νὰ ἔχῃς εἰδοποιήσῃ τὸν σταθμὸν πρώτων βοηθειῶν, νὰ στείλῃ φορεῖο, νὰ σὲ παραλάβῃ...

Τὸ κρασὶ ποτίζει τὸν ρωμέϊκον ἐγωϊσμόν. Καὶ τὸν κάνει νὰ θεριέψῃ. Ὁ Ρωμηὸς μεταβάλλει τὸ γλέντι του εἰς εἶδος ἀπολυταρχίας:

—Ρὲ σύ, ἐγὼ γλεντάω. Κατάλαβες ἢ δὲν κατάλαβες;

—Κατάλαβα.

—Πιέτο λοιπὸν αὐτό. Πιέτο ὅλο.

—Μὰ δὲν μπορῶ.

—Θὰ τὸ πιῇς.

—Δὲν μπορῶ, σοῦ λέγω. Δὲν πηγαίνει κάτω.

—Θὰ τὸ πιῇς, ἀλλοιῶς θὰ σοῦ πιῶ τὸ αἷμα.

Γλέντι μετὰ βασάνων.

Ὅταν γλεντᾷ ὁ Ρωμηὸς, πρέπει ὅλοι γύρω νὰ παρακολουθοῦν μετὰ δέους καὶ σεβασμοῦ τὸ ἀξιοσημείωτον καὶ ἱστορικὸν γεγονός. Κάθε τόσο κάμνει μίαν ἐπιδεικτικὴν ἀτραξιόν. Σπάζει αἴφνης μιὰ ντουζίνα ποτήρια.

—Σιγώτερα, κύριε, σᾶς παρακαλῶ, τοῦ λέγει τὸ γκαρσόνι.

—Θὰ τὰ σπάσω ἀπόψε, ρέ. Πληρώνω καὶ θὰ τὰ σπάσω.

—Ναί, ἀλλὰ εἶνε καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι ἐδῶ.

—Δὲν μ' ἐνδιαφέρει γιὰ κανέναν. Ἐγὼ θὰ τὰ σπάσω, γιατὶ ἔτσι μοῦ ἀρέσει.

Καὶ δόστου κτυπᾷ τὰ ποτήρια στὸ πάτωμα. Ἕνα κομματάκι ὅμως γυαλὶ μπαίνει στὰ σύνορα τοῦ τραπεζιοῦ τῆς ἄλλης παρέας. Αὐτὸ εἶνε ἡ μοιραία ἀφορμὴ νὰ ἐκραγῇ ἡ καρεκλο-τραπεζο-φιαλοναυμαχία...

Ὁ γλεντζέδικος ἐγωϊσμὸς τοῦ Ρωμηοῦ περιθάλπει ὅλην τὴν παρέα, ὅπως ἡ κλῶσσα τὰ κοτόπουλα. Δὲν μπορεῖς νὰ θίξῃς κανένα μέλος της. Ἀλλοίμονον, ἂν τολμήσῃς καὶ ρίξῃς μιὰ λίγο πειὸ παρατεταμένη ματιὰ στὶς συνδιασκεδάζουσες γυναῖκες. Ὁ θηριώδης Ρωμηὸς εἶνε κέρβερος τῆς τιμῆς τῆς παρέας. Θὰ σὲ ἀντιληφθῇ:

—Γιατὶ ρὲ στραβοκυττᾶς τὴν κοπέλλα;

—Δὲν τὴν ἐκύτταξα, κύριε.

—Πῶς δὲν τὴν ἐκύτταξες, ἀφοῦ σὲ βλέπω τόση ὥρα, ὅτι δὲν ξεκολλᾶς τὰ μάτια σου ἀπὸ πάνω της;

—Παρεξηγήσατε, κύριε. Δὲν τὴν κυττάζω σκοπίμως τὴν κυρία. Ἀλλὰ εἶμαι... ἀλλοίθωρος...

Εἶνε ἡ μόνη περίπτωσις, ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ σωθῇ.

Προχωροῦμε εἰς τὴν τετάρτην κατηγορίαν: Εἶνε οἱ γλεντζέδες ὑπὸ ἐφιάλτην. Συνήθως ἀνήκουν εἰς τὴν τάξιν τῶν πτωχῶν νέων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν φιλοδοξίαν τῆς μεγάλης ζωῆς. Ἀντὶ νὰ κάμουν ἕνα γλεντάκι σύμφωνα μὲ τὰ οἰκονομικά των μέσα, προβαίνουν εἰς ἀπονενοημένον διάβημα καὶ πᾶνε εἰς ἕναν μεγάλον χορόν. Ἔχουν προϋπολογίσει μὲ αὐστηρὰν ἀκρίβειαν τὰ οἰκονομικά των. Καταλαμβάνουν ἕνα τραπεζάκι καὶ παραγγέλλουν μία φιάλη μαυροδάφνη ἢ ἄλλο κρασί. Καὶ ὁ σκοπός των τοῦ λοιποῦ δὲν εἶνε πῶς θὰ γλεντήσουν,, πῶς θὰ «σπάσουν κέφι» ἀλλὰ πῶς θὰ κατορθώσουν νὰ ἐπιτύχουν, ὥστε νὰ φαίνεται, ὅτι πίνουν διαρκῶς, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τελειώσῃ ποτὲ ἡ φιάλη. Πῶς κατορθώνουν αὐτὰ

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 26ην σελίδα)

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ

Διατὶ εἶνε ἀκριβὸ τὸ κίτρινον μέταλλον

Παρὰ τὰς προόδους τῆς ἐπιστήμης. δὲν κατωρθώθη ἀκόμη ἡ κατασκευὴ εὐθυνοῦ χρυσοῦ

Αἰτία ὅλων τῶν πολέμων, λέγουν μερικοί, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου μέχρι σήμερον, εἶναι τὸ χρυσάφι. Καὶ ὅμως, ἡ παραγωγὴ τοῦ πολυτίμου αὐτοῦ μετάλλου αὐξάνεται διαρκῶς, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἀρκετὸ χρυσάφι δι' ὅλον τὸν κόσμον.

Κατὰ τὰς τελευταίας στατιστικάς, ἡ ποσότης τοῦ χρυσοῦ ποὺ ἐξήχθη ἀπὸ τὰ διάφορα κοιτάσματα, ἀνῆλθε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς 1088 τόννους. Εἰς τὴν ποσότητα ὅμως αὐτὴν δὲν συμπεριλαμβάνεται ἡ Ρωσσία, τῆς ὁποίας αἱ τελευταῖαι στατιστικαὶ ἀναφέρουν μόνον τὴν παραγωγὴν τοῦ 1935, ἀνελθοῦσαν εἰς 140 ἕως 180 τόννους περίπου.

Τὸ φαινόμενον αὐτὸ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς τοῦ χρυσοῦ εἶναι περιοδικόν. Τὴν πρώτην φορὰν παρετηρήθη εἰς τὰ 1929 καὶ ἀπὸ τότε συνεχίζεται κατὰ διαστήματα.

Εἰς τὰ 1929 παρήχθησαν συνολικῶς 605 τόννοι χρυσοῦ. Τὸ ἑπόμενον ὅμως ἔτος ἡ παραγωγὴ ηὐξήθη εἰς 644 τόννους, εἰς τὰ 1935 ἔφθασε τοὺς 948 καὶ τώρα εἴμεθα εἰς τοὺς 1200, συμπεριλαμβανομένης τῆς ρωσσικῆς παραγωγῆς, μὲ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι αὐτὴ δὲν ὑπῆρξε κατωτέρα τοῦ 1935. Εἰς διάστημα λοιπὸν μιᾶς ὀκταετίας ἡ παραγωγὴ τοῦ χρυσοῦ εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἐδιπλασιάσθη. Θὰ αὐξηθῇ δὲ ἀσφαλῶς κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη, διότι ἀνηγγέλθη ἤδη ἡ ἀνακάλυψις νέων κοιτασμάτων.

Εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς τοῦ χρυσοῦ συνετέλεσαν ὅλαι αἱ χῶραι ποὺ προμηθεύουν τὸ πολύτιμον αὐτὸ μέταλλον. Εἰς τὴν πρώτην ὅμως γραμμὴν ἔρχεται ἡ Νότιος Ἀφρική, ἡ ὁποία κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος παρήγαγε 353 τόννους χρυσοῦ. Τὴν δευτέραν θέσιν εἰς τὴν παγκόσμιον παραγωγὴν καταλαμβάνει ἡ Ρωσσία, μὲ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως ὅτι εἶνε ἀκριβεῖς οἱ ἀριθμοὶ τῶν στατιστικῶν της. Τὴν τρίτην θέσιν ἔχουν αἱ Ἡν. Πολιτεῖαι καὶ ἀκολουθοῦν αἱ ἄλλαι χῶραι.

Ποῦ καταλήγει ὅμως ὅλος αὐτὸς ὁ χρυσὸς ποὺ παράγεται εἰς ὅλον τὸν κόσμον ;

Ἀρκετὸν μέρος ἀπορροφᾶται βέβαια ἀπὸ τὴν χρυσοχοΐαν. Ὁ περισσότερος ὅμως χρυσὸς ἀποθηκεύεται εἰς τὰ θωρακισμένα χρηματοκιβώτια τῶν μεγάλων Τραπεζῶν, αἵτινες ἐξακολουθοῦν ν' αὐξάνουν τὸ ἀπόθεμά των. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος μόνον ἡ Τράπεζα τῆς Ἀγγλίας ἠγόρασε 480 τόννους, ἀνάλογα δὲ ποσὰ ἠγοράσθησαν ἀπὸ τὰς Ἐθνικὰς Τραπέζας τῆς Ὁλλανδίας, Ἑλβετίας, Βελγίου Νοοβηγίας καὶ Ἰαπωνίας.

Ὁ χρυσὸς αὐτὸς συγκεντρώνεται διὰ τὰ λεγόμενα Ταμεῖα σταθεροποιήσεως, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ διατήρησις σταθερᾶς σχέσεως μεταξὺ χρυσοῦ καὶ χαρτονομίσματος.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ ἀξία ἑνὸς ἐμπορεύματος μεγαλώνει ὅταν τοῦτο σπανίζει, καὶ κατέρχεται ὅτι δὲν ἔχει μεγάλην ζήτησιν. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὰ νομίσματα. Ὅταν λοιπὸν ἡ λίρα ὑποτιμᾶται ἔναντι τοῦ δολλαρίου, ἐπεμβαίνει ἀμέσως τὸ ταμεῖον σταθεροποιήσεως, καὶ ἡ λίρα ἐπανακτᾶ τὴν ἀξίαν της.

Ἡ ποσότης τοῦ χρυσοῦ ποὺ εὑρίσκεται εἰς τὰ διάφορα ταμεῖα σταθεροποιήσεως δὲν εἶναι καθόλου γνωστή, ἀντιθέτως γνωρίζομεν περίπου τὴν ποσότητα τοῦ χρυσοῦ ποὺ ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των αἱ Ἐθνικαὶ Τράπεζαι.

Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει, τὰ ταμεῖα αὐτὰ σταθεροποιήσεως ἔχουν εἰς τὴν διάθεσιν των χιλιάδας τόννων χρυσοῦ. Καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ διαφορετικά, ἀφοῦ ἀπὸ μιᾶς στιγμῆς εἰς τὴν ἄλλην ὑποχρεοῦνται νὰ καλύψουν τεράστια ἐλλείμματα ἢ νὰ ἐμποδίσουν ἀπότομον πτῶσιν τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος.

Καὶ τώρα δημιουργεῖται αὐτομάτως ἕνα δικαιολογημένον ἐρώτημα : Πῶς γίνεται ὥστε τὸ χρυσάφι νὰ στοιχίζῃ τόσον ἀκριβά, ἀφοῦ ἡ παραγωγή του αὐξάνει διαρκῶς ;

Ἐν πρώτοις δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῇ ὅτι ηὐξήθησαν καὶ τὰ ἔξοδα τῆς παραγωγῆς του. Ἡ πραγματικὴ ὅμως αἰτία τῆς αὐξήσεως τῆς τιμῆς του (ἥτις σχεδὸν ἐδιπλασιάσθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη) πρέπει ν' ἀναζητηθῇ εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ πολύτιμον αὐτὸ μέταλλον εὑρίσκει ἀμέσως μίαν καλὴν τοποθέτησιν.

Εἶναι ἐν τούτοις περίεργον τὸ γεγονὸς ὅτι, ἐνῷ ἡ παραγωγὴ αὐτὴ αὐξάνεται διαρκῶς, οἱ ἄνθρωποι ζητοῦν ἀγωνιωδῶς τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον θὰ ἠμπορέσουν νὰ κατασκευάζουν τεχνιτὸν χρυσόν. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἀρκετὸν διὰ νὰ φανερώσῃ ὅλην τὴν ἀπληστίαν τοῦ ἀνθρώπου.

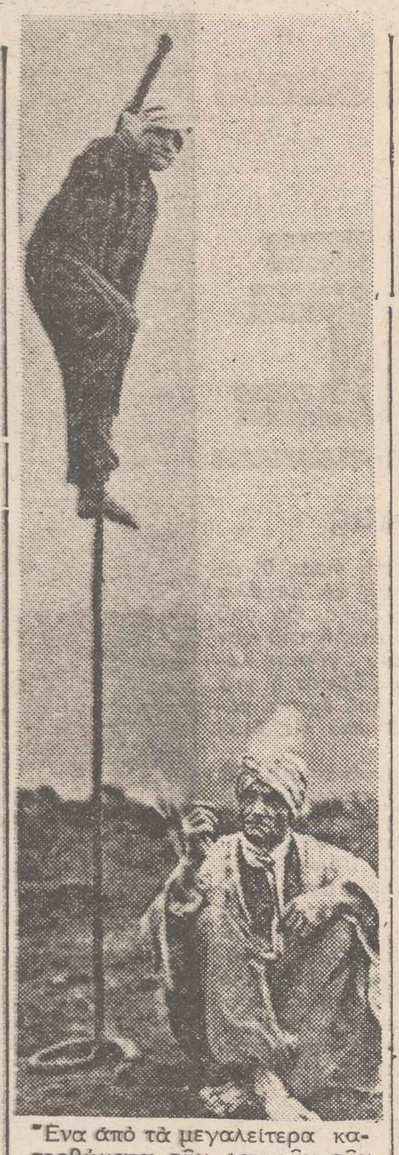

Ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα κατορθώματα τῶν φακιρῶν τῶν Ἰνδιῶν. Ρίπτουν ψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα ἕνα ἁπλὸ σχοινὶ τὸ ὁποῖον στέκεται τόσο ὄρθιο καὶ γερὸ ὥστε ἕνας ἄνθρωπος μπορεῖ ν' ἀναρριχηθῇ σὰν σὲ δένδρο.

Θὰ μᾶς νικήσουν ἄραγε αἱ μηχαναί;

Ἐὰν ἐπεκταθῇ τὸ σύστημα τοῦ ταιϋλορισμοῦ ὁ ἄνθρωπος θὰ ἀχρηστευθῇ...

Εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς καθημερινῆς ζωῆς, ἡ μηχανὴ τείνει ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν ἄνθρωπον. Πάντως δέ, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸ δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ ἀκόμη, ἡ μηχανὴ κατέχει σπουδαιοτάτην θέσιν εἰς τὸν κόσμον. Εἶναι ὅμως καλὸν αὐτὸ ἢ κακόν ; Πόσες συζητήσεις ἔγιναν ἐπὶ τοῦ προκειμένου !...

Τὸ πρόβλημα αὐτὸ ἀνεφάνη διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὰ 1880. Κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ὁ γάλλος Ἰωσὴφ Μάριος Ζακὰρ ἐφεῦρε ἕνα νέον τύπον ἀργαλιοῦ. Ἡ ἐφεύρεσις αὐτὴ μᾶς φαίνεται σήμερον παιδαριώδης καὶ σχεδὸν γελοία.

Πρὸ τῆς ἐφευρέσεως ἐκείνης διὰ νὰ ὑφανθῇ ἕνα ὕφασμα ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς σχεδίου, ἦτο ἀπαραίτητον, ὁ ὑφαντὴς ποὺ ἐκάθητο εἰς τὸν ἀργαλιόν, νὰ ἔχῃ δύο βοηθούς. Ὁ ἕνας ἐτραβοῦσε τὴν κλωστὴν καὶ ὁ ἄλλος «ἐδιάβαζε τὸ σχέδιον» ὑπηγόρευε δηλαδὴ τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἐργασθῇ ὁ τεχνίτης. Ὁ Ζακὰρ ἦτο υἱὸς μιᾶς γυναίκας ποὺ «ἐδιάβαζε τὰ σχέδια», καὶ τὸ πρῶτον μηχάνημα ποὺ ἐφεῦρε, ἔλαβε δίπλωμα εὑρεσιτεχνίας μὲ τὸν τίτλον : «μηχανὴ προορισμένη ν' ἀντικαταστήσῃ αὐτὸν ποὺ τραβᾶ τὴν κλωστὴν εἰς τὸν ἀργαλιόν».

Ἀμέσως μόλις ἐγνώσθη ἡ ἐφεύρεσις αὐτὴ οἱ ὑφανταὶ ἐξηγέρθησαν, φοβηθέντες ὅτι θὰ ἐδημιουργεῖτο ἀνεργία εἰς τὸν κλάδον των. Ἔγιναν διαμαρτυρίαι καὶ ἀπεργίαι, μερικαὶ ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀρκετὰ μαχητικαί, ἀρκετοὶ μηχανικοὶ ἀργαλιοὶ ἐκάησαν εἰς τὰς πλατείας διαφόρων πόλεων. Γεγονὸς ὅμως εἶναι, ὅτι 10 ἔτη μετὰ τὴν πρώτην πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐφευρέσεως αὐτῆς εἰργάζοντο εἰς ὅλην τὴν Γαλλίαν 14 χιλιάδες μηχανικοὶ ἀργαλιοί.

Κατὰ τὸ 1880 ἱδρύθη εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὁ «ταιϋλορισμός», δηλαδὴ ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις τῶν ἐργοστασίων. Τὸ νέον σύστημα κατὰ τὸ ὁποῖον κάθε ἐργάτης κατασκευάζει ἕνα μόνον εἶδος καὶ πάντοτε τὸ αὐτό. Ἔλαβε δὲ τὸ σῆμα αὐτὸ διότι τὸ ἐσκέφθη καὶ τὸ ἐφήρμοσε διὰ πρώτην φορὰν ὁ μηχανικὸς Φρειδερῖκος Ταίϋλορ.

Ἐπίσης καὶ τὸ σύστημα αὐτὸ ἐπροκάλεσε πολλὰς διαμαρτυρίας. Ἀπὸ ὅλα τὰ συστήματα πληρωμῆς ὁ Ταίϋλορ ἐπροτίμησε τὸ ἀνταποκρινόμενον μὲ μίαν ὡρισμένην ἐργασίαν, ὡς ποσότητα καὶ ποιότητα. Ἐναντίον τῆς μεθόδου αὐτῆς εἰς τὰ 1915 ἐξερράγη εἰς τὸ Σίδνεϋ μία ἀπεργία, ποὺ ἀπετέλεσε ἕνα τραγικὸν γεγονὸς καθ' ὅσον ἐσυνεχίζετο ἀκόμη ὁ πόλεμος.

Ἂς ἴδωμεν τώρα τὰς κυριωτέρας ἀπόψεις ποὺ ὑπεστήριξαν αἱ δύο ἀντίθετοι παρατάξεις. Οἱ ὀπαδοὶ τοῦ ταιϋλορισμοῦ ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ ἐργάτης οὐσιαστικῶς δὲν ἐργάζεται ἀλλ' ἁπλῶς ἐπιβλέπει τὴν μηχανήν του. Ἐνῷ κάμνει πάντοτε τὰς ἰδίας αὐτομάτους κινήσεις ἔχει τὸν ἐγκέφαλον ἐλεύθερον. Πρὸς ὑποστήριξιν δὲ τῆς ἀπόψεώς των ἀναφέρουν τὸ ἑξῆς παράδειγμα:

Εἰς τὰ ἐργοστάσια πούρων τῆς Ἀβάνας ἑκατὸν περίπου ἐργάται, ταχεῖς καὶ σιωπηλοί, ἐργάζονται μὲ καταπληκτικὴν ἀκρίβειαν, ἐνῷ ἕνας ἐξ αὐτῶν, ποὺ δὲν κάμνει τίποτε ἄλλο, τοὺς διαβάζει βιβλία καὶ ἐφημερίδας. Τὰ χέρια λοιπὸν κάμνουν τὸ καθῆκον των, ἐνῷ ὁ νοῦς ἐργάζεται διὰ λογαριασμόν του. Οἱ ἀντίπαλοι ὅμως τοῦ συστήματος αὐτοῦ ὑποστηρίζουν ὅτι ἔτσι ὁ ἐργάτης χάνει τὴν προσωπικότητά του, ἐνῷ ἐὰν διατηροῦσε κάποιαν πρωτοβουλίαν εἰς τὴν ἐργασίαν θὰ ἠμποροῦσε νὰ τὴν τελειοποιήσῃ.

Οἱ ἀντίθετοι τοῦ ταιϋλορισμοῦ ὑποστηρίζουν ἀκόμη ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ μηχανοποίησις τῆς ἐργασίας προκαλεῖ τὴν ἀνεργίαν. Διὰ τοὺς ταιϋλοριστὰς ὅμως ἡ ἄποψις αὐτὴ ἀποτελεῖ τὴν μεγαλειτέραν βλακείαν. Καὶ ἀναφέρουν τὸ ἑξῆς παράδειγμα : Ἕνα ἁμάξι τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς ἠμποροῦσε νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ 50 ἔτη, ἐνῷ ἕνα αὐτοκίνητον διατηρεῖται σήμερον πολὺ ὀλιγώτερον. Μετὰ δεκαπενταετίαν τὸ πολὺ πρέπει ν' ἀντικατασταθῇ. Δημιουργεῖται λοιπὸν αὐτομάτως αὔξησις τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας.

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ πλέον ἔνθερμοι ὀπαδοὶ τοῦ ταιϋλορισμοῦ εἶναι οἱ φουτουρισταί, οἱ ὁποῖοι προβλέπουν μηχανοποίησιν τῶν πάντων διὰ τὸ προσεχὲς μέλλον. Ἀντίπαλοί των εἶναι οἱ ποιηταὶ τῆς παλαιᾶς σχολῆς, οἱ ὁποῖοι ζοῦν εἰς τὸ παρελθόν.

Ἡ ὀρθωτέρα λύσις εἶναι βεβαίως ἡ μέση, ἡ κατάστασις δηλαδὴ εἰς τὴν ὁποίαν εὑρισκόμεθα σήμερον. Τώρα κατὰ τὸ πλεῖστον ὁ ἐργάτης ἔχει ἀντικατασταθῇ ἀπὸ τὴν μηχανήν, ποὺ ἐργάζεται διὰ λογαριασμόν του, ἐνῷ αὐτὸς ἐπιβλέπει ἁπλῶς τὴν κανονικὴν λειτουργίαν της. Μεγαλειτέρα ὅμως μηχανοποίησις ἀπὸ αὐτὴν πολὺ δύσκολα θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ.

ΟΙ ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΕΡΕΣ ΔΙΚΕΣ

Ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἀσήμαντες ἀφορμὲς γιὰ νὰ τσακώνωνται...

Εἰς τὴν Γένουαν ἔγινε τὰς ἡμέρας αὐτὰς μία πολὺ περίεργος δίκη. Κάποιος ὑπέβαλε μήνυσιν ἐναντίον ἑνὸς ἐργοστασίου σοκολάτας ποὺ εἶχεν ὑποσχεθῇ διάφορα δῶρα εἰς τοὺς πελάτας του καὶ ἀθέτησε τὴν ὑπόσχεσίν του.

Κατὰ καιροὺς ὅμως ἔγιναν ἀκόμη περιεργότεραι δίκαι, μὲ περίεργα ἐπίσης ἀποτελέσματα. Ἂς ἀναφέρομεν μερικές.

Τὴν 25ην Φεβρουαρίου 1930 εἰς τὸ τρίτον δικαστικὸν τμῆμα τῶν Παρισίων συνεζητήθη ἡ μήνυσις τὴν ὁποίαν ὑπέβαλε κάποια κυρία Βιολὲτ Μωρρὶς ἐναντίον τῆς Γυναικείας Ἀθλητικῆς Ὁμοσπονδίας τῆς Γαλλίας. Ἡ κυρία αὐτὴ εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ ντύνεται ἀνδρικά, καὶ δι' αὐτὸ ἡ Ὁμοσπονδία τῆς ἀπηγόρευσε νὰ λάβῃ μέρος εἰς οἱονδήποτε γυναικεῖον ἀγῶνα.

Ἡ μηνύτρια παρουσιάσθη εἰς τὸ δικαστήριον μὲ ἕνα κομψότατον ἀνδρικὸν κοστοῦμι. Ἡ πρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδίας ἔχει τρεῖς γυναίκας δικηγόρους μαζί της. Ὁ συνήγορος τῆς μηνυτρίας ὑποστηρίζει τὴν ἑξῆς ἄποψιν: «Ἀφοῦ ἡμεῖς οἱ δικηγόροι καὶ δικασταὶ φοροῦμεν τὴν τήβενον ποὺ ὁμοιάζει μὲ γυναικεῖον φουστάνι, διατὶ μία γυναῖκα δὲν ἠμπορεῖ νὰ φορέσῃ παντελόνια ;» Τὸ δικαστήριον ὅμως ἀνεγνώρισεν εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν τὸ δικαίωμα νὰ διαγράφῃ οἱονδήποτε τῶν μελῶν της.

Μία ἄλλη δίκη ποὺ ἔγινε πρὸ καιροῦ εἰς τὸ Λονδῖνον εἶναι περίεργος διὰ τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου προσπάθησε νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν πελάτην του. Κατηγορούμενος ἦτο ἕνας ἐπιστήμων ποὺ κάμνει καὶ τὸν ἀστρολόγον. Μερικοὶ ὅμως πελάται του, νομίσαντες ὅτι ἔπεσαν θῦμα ἀπατεῶνος, τὸν ἐμήνυσαν. Ὅταν ἦλθε ἡ σειρὰ τοῦ συνηγόρου του νὰ τὸν ὑπερασπισθῇ, εἶπε τὰ ἑξῆς περίπου :

«Μήπως νομίζετε, κύριοι δικασταί, ὅτι εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ ὁ καθένας ἀστρολόγος ; Εἶναι μία σοβαρὰ ἐπιστήμη αὐτὴ ποὺ ἀπαιτεῖ μεγάλην σπουδήν ! Διὰ νὰ πεισθῆτε θὰ σᾶς ἀναλύσω τὸ ὡροσκόπιόν μου. Ἐγὼ ἐγεννήθην τὴν 21 Ἰανουαρίου 1891. Ἐὰν προσθέσετε ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀριθμοὺς θὰ σχηματισθῇ τὸ 23 καὶ μὲ τὴν πρόσθεσιν τῶν δύο αὐτῶν ψηφίων ἔχωμεν τὸ πέντε. Κατὰ συνέπειαν εὑρίσκομαι ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ.

»Αὐτὸ λοιπὸν ἀποδεικνύει ὅτι ἔχω νοῦν θετικόν. Πράγματι, αἱ αἰσθήσεις διὰ τῶν ὁποίων ὁ ἄνθρωπος ἀντιλαμβάνεται τὴν ζωὴν εἶναι πέντε, καθὼς καὶ τὰ δάκτυλα ἑκάστης χειρός. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου μάλιστα θὰ σᾶς κάμω καὶ τὴν ἑξῆς ἀποκάλυψιν : ὅτι ἐνήργησα δύο φορὰς ὥστε ν' ἀναβληθῇ ἡ δίκη διότι ὁ πελάτης μου μοῦ εἶπε ὅτι τὰς δύο προηγουμένας φορὰς εἶχεν ὁρισθῇ εἰς ἡμέρας ἀστρολογικῶς πολὺ δυσχερεῖς δι' αὐτόν. Σήμερον ὅμως εἶναι βέβαιος ὅτι θ' ἀθωωθῇ».

Πράγματι, τὸ δικαστήριον ἀπήλλαξε τὸν κατηγορούμενον.

Καὶ μιὰ ἄλλη περίεργος δίκη : Μιὰ κυρία εἰς τὸ Παρίσι ἔδωσεν εἰς ἕνα βαφεῖον τὸ φόρεμά της νὰ τὸ βάψουν μαῦρο. Μόλις ὅμως τὸ ἐφόρεσε ἀδιαθέτησεν ἀμέσως καὶ τὸ σῶμα της ἐγέμισεν ἀπὸ μαῦρες κηλίδες. Τότε ὑπέβαλε μήνυσιν κατὰ τοῦ βαφείου.

Ἀπὸ τὴν ἰατρικὴν ἐξέτασιν ἀπεδείχθη ὅτι τὸ βαφεῖον δὲν πταίει καθόλου εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. Ἐπρόκειτο ἁπλῶς περὶ μιᾶς σπανίας περιπτώσεως ἀναφυλαξίας, ἑνὸς φαινομένου δηλαδὴ κατὰ τὸ ὁποῖον μερικοὶ ἄνθρωποι παθαίνουν ἀπὸ πράγματα τελείως ἀνώδυνα. Μερικοὶ ἀρρωσταίνουν ὅταν φάγουν αὐγά, ἄλλοι τυρὶ ἢ ἄλλα τρόφιμα, ὅσον νωπὰ καὶ ἂν εἶναι. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν, ἡ βαφή, ἐλθοῦσα εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν ἐπιδερμίδα τῆς γυναικὸς αὐτῆς ἐπροκάλεσε τὸ φαινόμενον τῆς ἀναφυλαξίας. Καὶ ὁ βαφεὺς ἠθωώθη.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΗ ΣΟΦΙΑ

Ἀραβικὲς ιστοριες τοῦ Ἴμπν Σελαντὶν

Ἡ μισητὴ καὶ λατρευτὴ ποὺ μὲ θανατώνει μὲ τὶς ἀρνήσεις τῆς χαρᾶς ἢ μὲ τὶς ὑπερβολὲς τῶν απολαύσεων, κάποια μέρα ποὺ ἔγινα ζωγράφος γιὰ τὸν ἔρωτά της καὶ ἤθελα νὰ τὴ ζωγραφίσω : «Αἰσθάνομαι πλῆξι νὰ ποζάρω εἶπε, ἀναποδογυρίζοντας στὸ ἀτελιὲ πανέρια γεμᾶτα ἄνθη, ἀλλὰ ἔχεις ἐδῶ κρίνους ποὺ παρασταίνουν θαυμάσια τὴν ἀσπράδα τοῦ μετώπου μου καὶ τριαντάφυλλα ποὺ μοιάζουν τὸ στόμα μου.

— Ἀλλοίμονο ! πολὺ μέτρια, εἶπα, θὰ παραστήσουν αὐτὰ τὶς ὀμορφιές σου στὴ ζωγραφιά ! γιατὶ τὰ ἄνθη, ἀγαπητή μου, δὲν εἶναι καθόλου ὄμορφα ὅσο σύ. — Τί λέτε ! μὲ μοιάζουν». Καί, μὲ λύπη τὴν εἶδα νὰ φεύγῃ τὴ μισητὴ καὶ λατρευτὴ ποὺ μὲ θανατώνει μὲ τις ἀρνήσεις τῆς χαρᾶς ἢ τὶς ὑπερβολὲς γιὰ τὸν ἔρωτά της καὶ θέλησα νὰ τὴ ζωγραφίσω.

Λοιπόν, μέσα στὸ χλιαρὸ καὶ κλειστὸ ἀτελιὲ ἔπεσα σὲ μιὰ ληθαργικὴ νάρκη καὶ σὲ μια νωθρὴ ἀγωνία· ὀλίγο ἀκόμη καὶ θ' ἀπέθνησκα, ἀπὸ τὴν ἀναθυμίασι τόσων ἀνθέων, ὅταν ἐκείνη ξαναῆρθε : «Βλέπεις ὅτι μὲ μοιάζουν, ἀφοῦ καὶ αὐτὰ φέρνουν θάνατο», εἶπε δίνοντάς μου ἕνα φιλὶ στὸ στόμα, ἡ μισητὴ καὶ λατρευτὴ ποὺ μὲ θανατώνει μὲ τὶς ἀρνήσεις ἢ τὶς ὑπερβολές της.

*

Ἕνας ἄνθρωπος μετανοοῦσε, γιὰ τὴ λαιμαργία του, καὶ πάντα λησμονοῦσε τὴ μεταμέλειά του, ἔτσι ποὺ ἀνάγκασε ἕναν πνευματικὸ πατέρα, μιὰ μέρα, νὰ τοῦ πῇ :

— Γνωρίζω πως ἔχεις τὴ συνήθεια νὰ τρῶς πολύ, πὼς ἡ λαιμαργία σου φυτρώνει πιὸ γρήγορα κι' ἀπ' τὰ μαλλιά σου, καὶ πὼς αὐτή, ἀφοῦ τὴν τρέφεις ἔτσι, θἄρθῃ μέρα ποὺ θὰ σπάσῃ τὶς ἀλυσσίδες της, καὶ θὰ σὲ κάνῃ καὶ σένα νὰ σκάσῃς σὰν τὸ ρόδι.

«Κάποιος ἔτρεφε ἕνα λύκο, ὅταν ὅμως αὐτὸς μεγάλωσε, κατασπάραξε τὸν κύριό του.»

*

Ἕνας ἄρχοντας ρώτησε, μιὰ μέρα ἕναν ἱερωμένο.

— Τί λὲς ἐσὺ γιὰ τὸν τάδε ἱερωμένο, ποὺ οἱ ἄλλοι λένε γι' αὐτὸν τόσες κατηγορίες ;

Ἀπάντησε :

— Ἐγὼ δὲ βλέπω σ' αὐτὸν καμμιὰ φανερὴ παράλειψη, καὶ δὲν ξαίρω τὶ κρύβει στὴν καρδιά του, οὔτε μὲ μέλλει.

—Ἀναγνώριζε γιὰ ἐνάρετο καὶ ὑπόθεσε ἔντιμο κάθε ἄνθρωπο ποὺ βλέπεις νὰ φορεῖ θρησκευτιὸ ἔνδυμα. Ἂν δὲν ξαίρεις τὶ ὑπάρχει μέσα στὴν καρδιά του, τὶ σ' ἐνδιαφέρει ; Τί δουλειὰ ἔχει ὁ ἀστυφύλακας μὲ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σπιτιοῦ ;»

*

Ἕνας βασιλιᾶς ρώτησε κάποιον ἱερωμένο ;

— Μᾶς θυμᾶσαι καμμιὰ φορά ;

Ἀπάντησε :

— Ναί, βέβαια, ὅταν λησμονῶ τὸ Θεό.

«Ὅταν ὁ Θεὸς σὲ διώχνει ἀπὸ τὴν πόρτα Του, πᾶς καὶ χτυπᾶς ὅλες τὶς πόρτες, ἐνῷ ὁ προσκαλεσμένος Του καμμιὰ πόρτα δὲ χτυπᾶ.»

◆◆◆

— Ἀτυχία ! εἶναι σκωτσέζος στρατιώτης...

ΤΟ ΓΟΥΝΕΝΙΟ ΕΠΑΝΩΦΟΡΙ

Ἕνα χαριτωμένο διήγημα τῆς διασήμου γαλλίδος συγγραφέως Κολλὲτ

Βγαίνοντας ἀπ' τὸ γραφεῖο του ὁ Σύλβιο ἔνοιωσε ἕνα δυνατὸ ριγος. Ὁ καιρὸς εἶχεν ἀλλάξει ἀπότομα μέσα σὲ λίγες ὧρες.

Τὸ μεσημέρι ξεκινῶντας ἀπ' τὸ σπίτι του ὁ οὐρανὸς ἔλαμπε καταγάλανος καὶ γελαστός, καὶ τώρα μούγγριζε ὁ βορρηᾶς παγωμένος, ἄγριος. Ὁ δρόμος ἦταν σκοτεινός, κι' οἱ πιὸ ἀργοπορημένοι διαβάτες ἔτρεχαν σχεδὸν γιὰ νὰ γλυτώσουν μιὰ στιγμὴ πιὸ γρήγορα ἀπ' τὴν διαβολεμένη παγωνιά.

Ὁ Σύλβιο ἄρχισε νὰ τρέχῃ κι' αὐτὸς βρίζοντας, τὴν «παληογκαμήλα», τὸ «γεροξεκούτη» τὸ προϊστάμενο του, ποὺ τὸν εἶχε ἀργοπορήσει μὲ κάτι γράμματα. Σκεφτόταν τὴν Ἐβελίνα τὴ γυναίκα του ποὺ θὰ περίμενε μονάχη μπροστὰ στὰ παγωμένα πιάτα...

—Κακομοίρα Ἐβελίνα! μουρμούρισε. Δὲν τὤχει δὰ καὶ τίποτα, ἔτσι ζηλιάρα ποὖνε, νὰ μοῦ σκαρώσῃ καὶ καμμιὰ σκηνούλα ζηλοτυπίας... Εἶνε ὅμως καλὴ καὶ νοστιμούλα. Ὄχι βέβαια ὄμορφη... Δηλαδὴ ὄχι κι' ἄσχημη, ἀλλὰ τέλος πάντων, καλοκαμωμένη, ἂν καὶ ὄχι καὶ πολὺ κομψή!...

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀπ' τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ πεζοδρομίου, καμμιὰ δεκαριὰ μέτρα πιὸ μπροστά του, ξεπρόβαλε μιὰ λεπτὴ γυναικεία σιλουέττα Ἡ νέα περπατοῦσε βιαστικὰ κι' αὐτὴ καὶ τὸ τὶκτὰκ τοῦ τακουνιοῦ της ἀντηχοῦσε σ' ὅλο τὸ δρόμο. Ὁ νέος χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ἄρχισε νὰ τὴν προσέχῃ περισσότερο καὶ ξέχασε ἀμέσως τὴν γυναικοῦλα του τὴν Ἐβελίνα.

Ἡ γυναῖκα ἦταν ἐξαιρετικὰ κομψή, εἶχε μιὰ σιλουέττα μεγαλόπρεπη μαζὶ καὶ χαριτωμένη, γοητευτικὴ ὑπερήφανη, ὑπέροχη μὲ δυὸ λόγια. Φοροῦσε ἕνα θαυμάσιο γουνένιο πανωφόρι ποὺ τῆς τύλιγε πλούσια τὸ θαυμάσιο σῶμα της. Στὸ κεφάλι της εἶχε μιὰ μαύρη τόκα μὲ φτερὸ καὶ οἱ καλλίγραμμες γάμπες της ὡρθόνονταν πάνω στὰ κομψὰ ἀπὸ δέρμα κροκοδείλου γοβάκια της.

Ὁ Σύλβιο δὲν μποροῦσε νὰ δῇ τὸ πρόσωπό της, γιατὶ ἡ γυναῖκα ποὺ προχωροῦσε μπροστά του εἶχε τὸ ἴδιο γρήγορο βάδισμα. Θὰ μποροῦσε νὰ τὴν προφθάσῃ μόνο ἄν... ἄρχιζε νὰ τρέχῃ σὰν νὰ τὸν κυνηγοῦσαν, ἀλλὰ αὐτὸ τοῦ φαινόταν τρομερὰ γελοῖο, καὶ αὐτὸς κάθε ἄλλο παρὰ νὰ γελοιοποιηθῇ βέβαια ἤθελε σ' αὐτὸ τὸ θαυμάσιο πλάσμα. Γιατι ἦταν σίγουρος πὼς ἦταν τὸ ἴδιο θαυμάσιο καὶ τὸ πρόσωπό της ὅπως τὸ σῶμα της.

Χωρὶς νὰ τὸ κυταλαβαίνῃ ὁ Σύλβιο κυττάζοντάς την μὲ θαυμασμὸ ἄρχισε νὰ κάνῃ ἕνα σωρὸ κουτὲς καὶ παράξενες σκέψεις γι' αὐτὴ τὴ γυναῖκα. Τί νὰ γύρευε ἄραγε αὐτὸ τὸ ὑπέροχο πλάσμα ἔξω τέτοια ὥρα καὶ μ' αὐτὸν τὸν καιρό;

Ἐνενήντα τὰ ἑκατό, μουρμούρισε ὁ Σύλβιο, θὰ γυρίζῃ ἀπ' τὸν ἐραστή της. Εὐτυχισμένος ἄνθρωπος!... ἀναστέναξε μελαγχολικὰ κι' ἄρχισε νὰ μακαρίζῃ τόν... ἄγνωστο κατακτητὴ τῆς γυναίκας ἐκείνης. Μπορεῖ καὶ σφίγγει στὴν ἀγκαλιά του αὐτὴν τὴν ὑπέροχη ὕπαρξι... Γονατίζει μπροστὰ σ' αὐτὰ τὰ χυτὰ ποδαράκια, φιλᾶ τὰ κρινένια της δάχτυλα... Ἀκουμπᾶ τὸ κεφάλι του στὸ στῆθος της. Κι' αὐτὴ τοῦ χαϊδεύει τὰ μαλλιά...

Κύτταξε τὴ γυναῖκα σὰν ὑπνωτισμένος, κι' ἀνάσαινε μὲ δύναμι τὸν ἀέρα προσπαθῶντας νὰ ρουφήξῃ τὸ ἐξαίσιο ἄρωμα ποὺ ἄφινε στὸ διάβα της.

Κατὰ σατανικὴ σύμπτωσι ἡ νέα γυναίκα ἔπαιρνε τὸν ἴδιο δρόμο ποὺ ἔπαιρνε κι' ὁ Σύλβιο κάθε φορὰ γιὰ τὸ σπίτι του.

— Νἆναι τάχα γειτόνισσά μου μήπως; ἀναλογίσθηκε. Κουταμάρες ποὺ λέω ξανασκέφθηκε ἀμέσως χαμογελῶντας μὲ οἶκτο γιὰ τὸν ἑαυτό του... Καὶ τί δουλειά ἔχει στὴν παληογειτονιά μου αὐτὴ ἡ γυναίκα μ' ἕνα παλτὸ ποὺ κοστίζει τοὐλάχιστον πενῆντα χιλιάδες φράγκα! Μὲ τέτοια γυναῖκα θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ κερδίσῃ τὸ σύμπαν!...

Ξαφνικὰ ἡ γυναίκα κοντοστάθηκε διστακτικά. Ξετρελλαμένος σχεδὸν ὁ Σύλβιο ἔκανε νὰ ὁρμήσῃ κοντά της. Πάνω ὅμως στὴν βιάση του ἔπεσε ἐπάνω σ' ἕνα διαβάτη ποὺ ξεπρόβαλε ξαφνικὰ μπροστά του ἀπὸ ἕνα στενό. Ὁ διαβάτης ἄρχισε νὰ μουρμουρίζῃ μὲ θυμὸ κι' ὁ Σύλβιο στάθηκε λίγο ντροπιασμένος κι' ἀνήσυχος. Τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ γυναίκα φώναξε ἕνα ταξὶ ποὺ περνοῦσε ἀπ' τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ δρόμου. Ὁ σωφὲρ στάθηκε κι' ἡ γυναίκα μὲ τὸ γουνένιο παλτὸ χώθηκε βιαστικὰ μέσα δίνοντας μὲ σιγανὴ φωνὴ μιὰ διεύθυνσι. Ὁ Σύλβιο ἀναστέναξε μ' ἀπελπισία.

Μὰ ἦταν πολὺ ἀργά.

— Ἄργησες πολύ ! γκρίνιασε ἡ Ἐβελίνα στὸν ἄνδρα της μὲ παραπονιάρικο ὕφος μόλις τὸν εἶδε. Κι' ἐγὼ ποὺ φοβόμουνα μὴν ἔρθῃς πρωτήτερα καὶ γιὰ νὰ μὴν ἀργήσω πῆρα ταξί...

—Πῆρες ταξί; ἔκανε ὁ Σύλβιο ἀδιάφορα κι' ἀφηρημένα.

—Ναί. Ἦταν ἀργὰ κι' ἔκανε κι' ἕνα κρύο διαβολεμένο! Φαντάσου ποὺ τὸ μεσημέρι — ποῦ νὰ μαντέψω πὼς θ' ἄλλαζε ἔτσι ἀπότομα ὁ καιρός! — βγῆκα ἀπὸ δῶ μὲ τὸ ψιλὸ λαινὰζ φόρεμά μου... Ἀλλὰ τί ἔχεις, Σύλβιο, φαίνεσαι κουρασμένος!... ρώτησε ξαφνικὰ ἡ νεαρὴ γυναίκα. Μήπως κρύωσες;

—Ὄχι! μουρμούρισε αὐτός, προσπαθῶντας ν' ἀποσπάσῃ τὸ νοῦ του ἀπ' τὴν ὡραία ἄγνωστη. Ἐσὺ ὅμως, ἀγάπη μου, θὰ ξύλιασες ἀπ' τὴν παγωνιὰ μὲ τὸ μπλὲ μαρὶν λαινὰζ σου...

— Μπᾶ! Καθόλου! ἀπήντησε αὐτὴ ξέγνοιαστα. Ἡ Ζερμαίν, ξέρεις, γύρισε ἀπ' τὴ Ρουμανία προχτές, καὶ τ' ἀπόγευμα ποὺ πῆγα νὰ τὴν δῶ μοῦ δάνεισε τὸ γουνένιο παλτό της καὶ γιὰ νἆμαι ἀσορτὶ μοῦ ἔδωσε ἕνα ζευγάρι γοβάκια ἀπὸ κροκόδειλο. Ἄ! Ἕνα παλτὸ θαῦμα ἀγάπη μου! Καὶ μοῦ πάει τρέλλα, ξέρεις. Ἡ Ζερμαὶν μοὖπε πὼς πρώτη φορὰ μ' ἔβλεπε τόσο ὄμορφη, τόσο κομψή. Ἔμοιαζα μὲ... πριγκηπέσσα! Θὰ τὸ φορέσω ἅμα φᾶμε νὰ μὲ δῇς κι' ἐσύ... Εἶνε ὑπέροχο! Καὶ ξέρεις δὲν κοστίζει καὶ πολλά... Εἶνε ἰμιτασιὸν μὰ πολὺ ἐπιτυχημένη. Ἡ Ζερμαὶν μ' ἄφησε νὰ καταλάβω πὼς ἂν ἤθελα νὰ τ' ἀγοράσω ἀπὸ κείνη θὰ μοῦ τὤδινε σὲ τιμὴ ἐξευτελιστική...

ΚΟΛΕΤΤ

ΜΑΡΣΕΓΕΖΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Μάριος καὶ Ὀλὶβ οἱ θρυλικοὶ φίλοι συζητοῦν

Ὁ Μάριος, ἔφευγε κάποτε ταξίδι, Προτοῦ φύγῃ ὅμως, ζηλιάρης ὅπως εἶναι, ἀνέθεσε στὸν φίλο του Ὀλὶβ νὰ προσέχῃ λιγάκι τὴν νεαρὰ καὶ ὀλίγον τι ζωηρὰν Κα Μαρίου, εἰδοποιώντας τον ἀμέσως καὶ κατὰ τὸν συντομώτερο τρόπο, ἂν θἄβλεπε τίποτε τὸ ὕποπτον. Ὁ Ὀλὶβ τὸ ὑποσχέθηκε καὶ ὁ Μάριος ἔφυγε ἥσυχος.

Σὲ λίγες μέρες, ὅμως, ὁ Ὀλὶβ βλέπει τὴν Καν Μαρίου ραντεβοῦ μὲ ἕνα νεαρό. Δὲν χάνει καιρὸ καὶ τρέχει στὸ τηλεγραφεῖο γιὰ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν φίλο του κατὰ τὸν συντομώτερο, ὅπως τοῦ εἶπε, τρόπο. Τοῦ τηλεγραφεῖ λοιπόν :

«Μέτωπον ἐν κινδύνῳ. Ἐπανέλθετε !».

★

Ὁ Μάριος ἐπισκέπτεται μιὰ μέρα τὸν Ὀλὶβ στὸ σπίτι του καὶ τὸν βρίσκει νὰ ποτίζῃ τὰ λουλούδια του.

Ὁ Μάριος. — Ποτίζεις, λοιπόν, τὰ λουλούδια σου ἐσύ, Ὀλὶβ ;

Ὁ Ὀλίβ. — Γιατί ; Ἐσύ δὲν τὰ ποτίζεις;

Ὁ Μάριος. — Ποτέ ! Ἔλα καὶ νὰ σοῦ δείξω τί ὡραῖα λουλούδια ἔχω.

Σὲ λίγο οἱ δύο φίλοι βρίσκονται στοῦ Μάριου.

Ὁ Ὀλίβ. — Ἀλήθεια ! Τί ὡραῖα ἄνθη ! Καὶ δὲν τὰ ποτίζεις ποτέ ;

Ὁ Μάριος.— Ποτέ !... Ἀφοῦ εἶναι χάρτινα !...

★

Ὁ Μάριος εἶναι ἄρρωστος. Πηγαίνει λοιπὸν στὸ γιατρὸ κι' αὐτὸς ἀφοῦ τὸν ἐξετάζει, τοῦ δίνει μιὰ συνταγὴ καὶ τοῦ λέγει νὰ ξαναπεράσῃ μετὰ δέκα μέρες.

Μετὰ δέκα μέρες, ἀκριβῶς ὁ Μάριος ξαναγυρνᾶ.

Ὁ γιατρός. — Ὢ ! Συγχαρητήρια κ. Μάριε, σᾶς βρίσκω πολὺ καλλίτερα. Τί ὄψις εἶναι αὐτή, τί χρώματα !... Ἀσφαλῶς θ' ἀκολουθήσατε κατὰ γράμμα τὶς συμβουλές μου : Οὔτε σταγόνα κρασιοῦ αἴ ;

Καὶ ὁ **Μάριος.** — Ναὶ γιατρέ. Μονάχα πὼς χθὲς μὲ παρέσυρε αὐτὸς ὁ φίλος μου Ὀλὶβ καὶ ἤπιαμε ἀπὸ μιὰ ὀκᾶ.

★

Ὁ Μάριος εἶναι ἄρρωστος σὲ μιὰ κλινική.

Μιὰ μέρα μετὰ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ γιατροῦ, τὸν πλησιάζει ἡ ἀρχινοσοκόμος καὶ τοῦ λέγει :

— Κύριε Μάριε, κάνομε ἕναν ἔρανο γιὰ τὰ ὀρφανὰ παιδιὰ τῆς συνοικίας θὰ σᾶς παρακαλοῦσα...

Καὶ ὁ Μάριος :

— Ἂ ἔτσι ; Ὡραία ! Θὰ σᾶς παρακαλοῦσα ἀδελφὴ κι' ἐγώ, νὴ μὴν ξεχάσετε καὶ μένα. Εἶμαι ὀρφανὸς ἀπὸ παιδί !

◆◆◆

— Πῶς διάβολο νὰ τοὺς δώσω νὰ καταλάβουν πὼς αὐτὸ ποὺ κρατῶ δὲν εἶναι κόκκαλο !...

Ο ΑΡΧΙΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΣ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Ὁ νεαρὸς μαρκήσιος τοῦ Μπολιὲ κυνηγάει σ' ἕνα δάσος κοντὰ στὸ κτῆμα του, ὅταν ἔξαφνα συναντᾶται μ' ἕναν ἄλλον κυνηγόν, ἕνα ρωμαλέο παιδί, ποὺ μόλις εἶχε σκοτώσει ἕνα λαγόν, τὸν ὁποῖον λίγο πρὶν εἶχε πυροβολήσει ὁ μαρκήσιος. Ὁ ἄγνωστος κυνηγὸς τοῦ προσφέρει τὸν λαγὸν καὶ ἐξαφανίζεται χωρὶς νὰ τοῦ πῇ ποιὸς εἶνε. Ἀπὸ τὴν συνομιλίαν τους ὅμως ὑπέθεσε πὼς ἦταν κανένας ὑπάλληλος ἑνὸς γειτονά των, τοῦ Δερμπλέ, ποὺ τὸν ἔλεγαν καὶ ἀρχισιδηρουργό, γιατὶ εἶχε κάτι μεταλλεῖα σ' αὐτὰ τὰ μέρη. Ἔπειτα, ὅμως, στὸ σπίτι του, μαθαίνει ἀπὸ ἕνα γνωστόν του συμβολαιογράφον ὅτι ὁ ἄγνωστος κυνηγὸς ἦταν ὁ ἴδιος ὁ κύριος Δερμπλέ, ὁ ἀρχισιδηρουργός, μὲ τὸν ὁποῖον ἔχουν κάτι μικρὲς κτηματικὲς διαφορές.

Ὁ συμβολαιογράφος αὐτός, οἰκογενειακὸς φίλος τῶν Μπολιὲ καὶ τοῦ ἀρχισιδηρουργοῦ, κάνει λόγο γιὰ τὸν τελευταῖον αὐτὸν στὴν μαρκησίαν, ὅτι εἶνε τρελλὰ ἐρωτευμένος μὲ τὴν κόρη της. Καὶ κατορθώνει νὰ τῆς προσελκύσῃ τὸ ἐνδιαφέρον. Ἀπὸ τὸν ἴδιον ὅμως μαθαίνει ὅτι ἔχασε μία δίκη στὴν Ἀγγλία, δίκη ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξαρτᾶται ὅλη ἡ προῖκα τῆς κόρης της ποὺ μένει ἔτσι σχεδὸν ἀπένταρη. Ὅλα αὐτὰ ὁ συμβολαιογράφος τὰ λέει εἰς τὸν ἀρχισιδηρουργὸν ποὺ φαίνεται πολὺ συγκινημένος ἀπὸ τὶς ἀποκαλύψεις αὐτές.

4ον

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ποὺ ὁ συμβολαιογράφος Μπακελὲν εἶχε φέρει στὸν πῦργον τοῦ Μπολιὲ τὶς δυὸ ἐκεῖνες θλιβερὲς εἰδήσεις, γιὰ τὸ χάσιμο δηλαδὴ τῆς δίκης καὶ τὸ ὅτι ὁ Γάστων βρισκόταν ἀπὸ ἐνάμιση μῆνα στὸ Παρίσι, ἡ μαρκησία, ξαπλωμένη στὴν πολυθρόνα της, κοντὰ στὸ παράθυρο, φαινόταν πολὺ σκεφτικὴ καὶ σκυθρωπή.

Ἔξαφνα ἐμπῆκε ὁ υἱός της καὶ ἡ μαρκησία τὸν ἐκύτταξε μὲ μιὰν ἀνατριχίλλα, σὰν νὰ ἐπερίμενε νὰ τῆς φέρῃ κι' αὐτὸς καμμιὰ δυσάρεστην εἴδησι. Καὶ ὅταν τὸν εἶδε γελαστὸν ὅπως πάντα, ἄφησε ἕνα στεναγμὸν νὰ τῆς ξελαφρώσῃ τὸ στῆθος.

—Ἔρχονται οἱ ἐξαδέλφοι μας ἀπὸ τὸ Πρεμόν! εἶπε ὁ νέος, μόλις ἐμπῆκε μέσα. Τό ἁμάξι τους φαίνεται στὸν μεγάλο δρόμο.

Πράγματι, στὴν ἥσυχη βραδυά, ἀκουόταν ἀπὸ μακρυὰ ὁ ἦχος τῶν τροχῶν. Ἡ μαρκησία ἐτυλίχτηκε καλὰ μὲ μιὰ σάρπα κι' ἐβγῆκε στὴν εἴσοδο τῆς ἐπαύλεως, ἐνῷ τὸ ἁμάξι ἐσταματοῦσε μπροστὰ στὴν μεγάλη καγκελλόπορτα.

Μιὰ χαριτωμένη μορφὴ ἐφάνηκε στὴ θυρίδα τοῦ ἁμαξιοῦ καὶ ἕνα γαντοφορεμένο χέρι ἄρχισε νὰ χαιρετᾷ. Ὁ νεαρὸς μαρκήσιος ἔσπευσε πρὸς τὰ ἐκεῖ.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο, ἡ βαρώνη ντὲ Πρεμὸν ἔπεφτε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μαρκησίας καὶ τὴν καταφιλοῦσε, ἐνῷ τῆς ἔλεγε:

—Ἄχ, θεία μου! Πόσο εἶμαι εὐχαριστημένη... Ἄχ, καλή μου θεία, πόσον καιρὸ ἔχουμε νὰ ἰδωθοῦμε!... Καὶ σεῖς καλοί μου φίλοι!...

Ἀγκάλιασε τὴν δεσποινίδα Μπολιὲ καὶ ἄρχισε πάλι τὰ τρυφερά της ἐπιφωνήματα, συνοδευόμενα ἀπὸ χάδια.

—Ἀγαπητή μου Κλαίρη! Μοῦ φαίνεται πῶς πέρασε ἕνας ὁλόκληρος αἰῶνας...

Ἔπειτα χωρὶς νὰ διστάσῃ καθόλου, ἐτράβηξε κοντά της τὸν Ὀκτάβιο καὶ τὸν ἐφίλησε καὶ στὰ δύο μάγουλα. Ἔξαφνα ἔγινε σοβαρὴ κι' ἐφώναξε:

—Ἄχ Θεέ μου! Καὶ ὁ ἄντρας μου ποῦ εἶνε;

—Νάμε, καλέ! ἐδῶ εἶμαι! εἶπε μιὰ ἥσυχη φωνὴ πίσω της. Ἐπερίμενα νὰ τελειώσῃς ἐσὺ γιὰ ν' ἀρχίσω κι' ἐγὼ νὰ χαιρετίσω τοὺς κυρίους.

Ἕνας νέος, τριάντα περίπου χρονῶν μὲ ταξειδιωτικὸ κοστοῦμι, ἐπλησίασε χαμογελῶντας, τὴν μαρκησίαν καὶ τὴν Κλαίρην.

—Θὰ ἔκανες καλύτερα νὰ πᾷς νὰ ἰδῇς τὶς ἀποσκευές μας! τὸν διέταξεν ἡ γυναῖκα του.

—Μάλιστα, μάλιστα, ἀγαπητή μου, ἀπάντησε ὁ βαρῶνος.

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸν Ὀκτάβιον ἐπρόσθεσε:

—Εἴκοσι κομμάτια, φίλε μου! Παραπάνω ἀπὸ τριακόσια κιλά! Λὲς καὶ μεταφέρει πυρομαχικά.

Οἱ κυρίες ἐμπῆκαν στὴν αἴθουσα. Ἡ βαρώνη ἔσκυψε στὴν μαρκησία:

—Ἄχ, ἀγαπητή μου θεία, πόσα πράγματα ἔχουμε νὰ ποῦμε! Ξέρεις πόσο σ' ἀγαπᾶμε καὶ μᾶς ἐνδιαφέρουν ὅλα τὰ ζητήματα ποὺ σᾶς ἀφοροῦν.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ κυρία δὲ Μπολιὲ κυττοῦσε ἀνήσυχη τὴν Κλαίρην, ἐπρόσθεσε:

—Ναί, ναί, καταλαβαίνω. Τέλος πάντων, ὁ ἄντρας μου θὰ σᾶς τὰ πῇ ὅλα. Καὶ ἔχουμε τόσα πράγματα νὰ σᾶς ποῦμε, τόσα πολλά!...

Ἡ μαρκησία καὶ ἡ Κλαίρη τὴν ἀκούγανε σαστισμένες. Στὴν ἡσυχία καὶ στὴν σιγὴ τῆς ἐξοχῆς εἶχαν γίνει σοβαρὲς καὶ ἐπιφυλακτικές. Ἡ ζωηρότης τῆς παριζιάνας αὐτῆς, μὲ τοὺς θορυβώδεις τρόπους τὶς ἔκανε νὰ ζαλιστοῦν.

Ὡστόσο ἡ βαρώνη, χωρὶς νὰ περιμένῃ ἀπάντηση σ' αὐτὰ ποὺ ἔλεγε, ἐπλησίασε στὸ παράθυρο κι' ἐκύτταξε πρὸς τὴν κοιλάδα, ὅπου οἱ καπνοδόχοι τῶν μεταλλείων πετοῦσαν καπνοὺς καὶ σπίθες.

—Καλὲ τί ὡραῖα ποὺ εἶνε! ἔκανε. Σὰν στὸ θέατρο. Τί εὐτυχία νὰ ζῆτε μέσα στοὺς κάμπους καὶ στὰ δάση. Καὶ τί καλὸ ποὺ σᾶς κάνει αὐτό! Δὲν μὲ κυττᾶτε ἐμένα ποὺ φαίνομαι σὰν ἄρρωστη, ἐνῷ ἡ Κλαίρη εἶνε μιὰ χαρά!... Τὰ γλέντια, κουραστικὴ ζωὴ τοῦ Παρισιοῦ κάνουν τὸν ἄνθρωπον νὰ μαραθῇ! Θὰ μοῦ πῆτε πὼς θὰ μπορούσαμε νὰ μείνουμε κι' ἐμεῖς μερικοὺς μῆνες τὸ χρόνο στὰ κτήματά μας, στὴ Βουργουνδία. Ἀλλὰ πῶς νὰ γίνῃ ποὺ ὁ ἄντρας μου ἔχει τὶς δουλειές του στὸ Παρίσι; Ἐγὼ πάλι ἔχω τὰ δικά μου, ἔχω τὶς ὑποχρεώσεις μου καὶ χίλια δυὸ ἄλλα πράγματα ποὺ δὲν μ' ἀφίνουν ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ τὸ Παρίσι. Πῆτε μου καὶ σεῖς τώρα τὰ δικά σας... Τί κάνετε ἐδῶ; Πῶς περνᾶτε τὸν καιρό σας; Καὶ ὁ Ὀκτάβιος; Καὶ ὁ γείτονάς σας, ὁ ἀρχισιδηρουργός;

Ἐν τῷ μεταξὺ, καθὼς ἔλεγε αὐτά, εἶχε ξαπλωθῇ στὴν πολυθρόνα τῆς μαρκησίας. Καὶ ἐπειδὴ ἦταν κουρασμένη ἀπὸ τὸ ταξεῖδι, καὶ οἱ ἄλλες ἀργοῦσαν νὰ τῆς ἀπαντήσουν, ἀποκοιμήθηκε.

Ἡ μαρκησία καὶ ἡ Κλαίρη ἐχαμογέλασαν συγκαταβατικὰ καὶ τὴν ἀφῆσαν νὰ ἡσυχάσῃ.

★

Ἡ βαρώνη ντὲ Πρεμὸν, τὸ γένος Σαγιὰ Δενεκούρ, ἦταν μοναχοκόρη μιᾶς ἀδελφῆς τοῦ μαρκησίου Μπολιέ. Ἐμεγάλωσε μὲ τὴν Κλαίρην καὶ ἦταν συμμαθήτριες στὴν ἴδια σχολή. Ὅσο ὅμως ἦταν ὤμορφη, τόσο δὲν εἶχε μυαλό. Στὸ ἴδιο σχολεῖο ἐγνώρισε καὶ τὴν Ἀθηναΐδα Μουλινέ, στὴν ὁποίαν μάλιστα εἶχε βγάλει καὶ παρατσοῦκλι : τὴν ἔλεγε «δεσποινίδα κακάο».

Ἀπὸ τότε, μεταξὺ τῶν δύο κοριτσιῶν εἶχε ἀναπτυχθῇ μία ἔχθρα, ποὺ ἔδινε συχνὰ ἀφορμὴ σὲ μερικὲς συμπλοκές. Ἡ Κλαίρη πολλὲς φορὲς ἐπροσπάθησε νὰ τὶς συμφιλιώσῃ, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ γίνῃ κι' αὐτὴ ἐχθρὰ τῆς δεσποινίδος Μουλινέ.

Ἡ ἀριστοκρατία λοιπὸν βρισκόταν σὲ πόλεμο μὲ τὴν ἀστικὴ τάξι. Καὶ θὰ ἰδοῦμε ὅτι στὸ τέλος κι' αὐτὴ κατώρθωσε νὰ θριαμβεύσῃ μὲ τὰ λεφτά της.

Δὲν ξέρουμε πόσην ὥρα ἔμεινε κοιμισμένη στὴν πολυθρόνα ἡ Σοφία. Ὅταν ὅμως ἐξύπνησε εἶδε μπροστά της τὸν Ὀκτάβιον καὶ τὸν ἄντρα της. Τότε ἔβαλε τὶς φωνές.

—Μὰ γιατὶ, καλὲ, μ' ἀφήσατε νὰ μὲ πάρῃ ὁ ὕπνος; Δὲν μπορούσατε νὰ μὲ ξυπνήσετε;

Ἔπειτα ἔβαλε τὰ γέλια κι' ἐξακολούθησε:

—Καλὲ ἐδῶ εἶνε ὅπως στὰ παράθυα! Μόλις φθάσει κανεὶς ἀποκοιμιέται. Μὲ συγχωρεῖς, θεία μου. Φαίνεται ὅτι ὁ ἀέρας ἐδῶ εἶνε πολὺ βαρύς, γιατὶ στὸ Παρίσι δὲν μοῦ συνέβη ποτὲ τέτοιο πρᾶγμα.

—Δὲν πειράζει, δὲν εἶνε τίποτε! ἔκανε ἡ μαρκησία. Ἡ κούραση τοῦ ταξειδιοῦ, ἡ ζάλη.

Ὁ βαρῶνος τὴν ἐπλησίασε:

—Ἀγαπητή μου, τῆς εἶπε, οἱ διαταγές σου ἐξετελέσθησαν. Ὅλες οἱ ἀποσκευές σου εἶνε ἐν τάξει.

—Πολὺ καλά! ἀπάντησε ἡ βαρώνη σὰν βασίλισσα εὐχαριστημένη ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους της.

—Θέλεις νὰ σοῦ δείξω τὰ δωμάτιά σου; ἐρώτησε ἡ Κλαίρη, βλέποντας τὴν ἐξαδέλφη της κουρασμένη.

—Ναί, ναί, πολὺ εὐχαρίστως. Πᾶμε. Ὁ ἄντρας μου θὰ μείνῃ λίγο νὰ κρατήσῃ συντροφιὰ τῆς θείας.

Ἐπῆρε τὰ δυὸ ἀδέλφια καὶ ἔφυγε σιγοτραγουδῶντας.

Μέσα στὸ δωμάτιο ἔμεινε τώρα ἡ μαρκησία μὲ τὸν βαρῶνον Πρεμὸν, ποὺ ἄρχισε νὰ βηματίζῃ σοβαρὸς καὶ σκυθρωπός.

Εἶχε ἀρχίσει νὰ σουρουπώνῃ. καὶ στὸ δωμάτιο ὅλα τὰ πράγματα ἔπαιρναν μιὰν ὄψη πειὸ βαρειά. Ἀπάνω ἀκουόνταν τὰ τραγούδια τῶν νέων.

Τέλος ἡ βαρώνη ἐσήκωσε τὰ μάτια της καὶ βλέποντας τὸν ἀνεψιό της νὰ στέκεται ὀρθὸς ἀπέναντί της, τὸν ἐρώτησε μ' ἕνα χαμόγελο:

—Λοιπόν. τί νέα μοῦ φέρνεις ἀπὸ τὸ Παρίσι: Ὄχι καλά. βέβαια. Αὐτὸ τὸ ξέρω. Γι' αὐτὸ μὲ βλέπεις καὶ τόσο στενοχωρημένην.

—Ναί. θεία μου, εἶνε μιὰ ὑπόθεση πολὺ θλιβερή. Ἡ ὑπόληψή μας ἔχει κλονισθῇ πολύ. Ὁ κόσμος μπορεῖ νὰ μᾶς κατηγορήσῃ ὅτι δὲν ἔχουμε πειὰ λόγο.

Ἕνα δάκρυ ἔλαμψε στὰ μάτια τῆς μαρκησίας, γιατὶ ἐκαταλάβαινε πολὺ καλὰ τί ἤθελε νὰ πῇ μ' αὐτὰ τὰ λόγια ὁ ἀνεψιός της.

—Θέλω νὰ μοῦ τὰ πῇς ὅλα! τοῦ εἶπε καθὼς τοῦ ἔσφιγγε τὰ χέρια. Νὰ μὴ μοῦ κρύψῃς τίποτε. Τὸ σπουδαιότερο τὸ ξέρω: ὁ φίλος μας ὁ Μπακελὲν μοῦ εἶπε ὅτι ὁ δοὺξ τοῦ Βλινὺ βρίσκεται ἀπὸ ἐνάμισυ μῆνα στὸ Παρίσι.

Μετὰ τὸν «Παστὲρ» καὶ τὸν «Ἐμὶλ Ζολᾶ» γυρίζεται εἰς τὸ Χόλλυγουντ ἕνα φὶλμ ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ. Τὸν ἀθάνατον ποιητὴν ὑποδύεται καὶ πάλιν ὁ Πὼλ Μιοῦνι, παρ' αὐτὸν δὲ πρωταγωνιστεῖ ἡ Ὀλίβια ντὲ Χάβιλλαντ ἡ παθητικὴ ἡρωῒς τοῦ «Κάπταιν Μπλούντ».

—Ἄ, ὥστε λοιπὸν τὰ ξέρετε ὅλ' αὐτά; εἶπε μὲ πονηρία ὁ βαρῶνος. Θὰ ξέρετε τότε καὶ ὅτι πρόκειται νὰ παντρευτῇ.

—Νὰ παντρευτῇ! ἐπανέλαβε ἡ μαρκησία ἐνῷ γινόταν κατάχλωμη.

—Μάλιστα, ἀγαπητή μου θεία. Δὲν τὸ ξέρατε αὐτό; Μὲ τὸν τρόπο ποὺ μοῦ μιλήσατε ἐνόμιζα ὅτι τὸ εἴχατε μάθει.

—Νὰ παντρευτῇ ἔκανε γιὰ δεύτερη φορὰ ἡ μαρκησία.

—Ὁ δοὺξ ἔκανε κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ κρατήσῃ τὸ πρᾶγμα μυστικό, ἀλλὰ ὁ πεθερός του, ποὺ δὲν εἶνε εὐπατρίδης τὸ διατυμπανίζει παντοῦ. Γιὰ σκεφθῆτε ὅμως νὰ γίνῃ ἡ κόρη του δούκισσα!

—Θέλω νὰ μοῦ τὰ πῇς ὅλα, ἀπ' τὴν ἀρχή!

—Εἶνε πολὺ θλιβερὴ ἱστορία, θεία μου. Μόλις ἔφθασε στὸ Παρίσι ὁ δοὺξ, ἐπῆγε κατ' εὐθεῖαν σ' ἕνα χαρτοπαίγνιο, ὅπου ἔπαιξε καὶ ἔχασε μεγάλα ποσά. Ἀναγκάστηκε νὰ δανεισθῇ ἀπὸ τὸ ταμεῖο τῆς Λέσχης καὶ μέσα σὲ μιὰ ἑβδομάδα ἐπλήρωσε ὅλα του τὰ χρέη καὶ τοὔμειναν διακόσιες χιλιάδες φράγκα. Ἐξακολούθησε ὅμως νὰ παίζῃ καὶ μετὰ δυὸ νύχτες ἐδημιούργησε καὶ νέο χρέος.

Ἡ μαρκησία παρατηροῦσε τὸν ἀνεψιόν της σὰν νὰ μὴν ἐπίστευε στὰ λόγια του.

—Καὶ ξέρετε πῶς τὸ λένε οἱ χαρτοπαῖκτες αὐτὸ τὸ χρέος στὴ γλῶσσα τους; Τὸ λένε «κυλότ».

—Πῶς εἶπες; Κυλότ;

—Ἀκριβῶς, ἀποκρίθηκε σοβαρώτατα ὁ βαρῶνος. Καὶ μ'αὐτὸ θέλουν νὰ ποῦν ὅτι ὁ ἄλλος ἔμεινε μὲ τὸ σώβρακο.

—Τὸ ὁποῖον στοιχίζει πάρα πολὺ ἀκριβά! ἔκανεν ἡ μαρκησία.

—Τὸ χειρότερο εἶνε ὅτι ὁ Γάστων δὲν εἶχε πεντάρα μιὰ νὰ πληρώσῃ. Καὶ στὰ χαρτοπαίγνια αὐτὰ τὰ χρέη ἐξοφλοῦνται μέσα σὲ εἰκοσιτέσσαρες ὧρες. Ἄλλως αὐτὸς ποὺ δὲν πληρώνει διαγράφεται ἀπὸ τὴν λέσχην καὶ τὸ ὄνομά του μένει τοιχοκολλημένο ἐπὶ μιὰ βδομάδα στὴν αἴθουσα τοῦ χαρτοπαιγνίου.

»Ἡ θέσις, λοιπὸν τοῦ δουκὸς ἦταν πολὺ κρίσιμη. Θὰ μποροῦσε ἴσως ν' ἀπευθυνθῇ στὴν οἰκογένειά του, ποὺ θὰ τοῦ εὕρισκε βέβαια ἕνα μέρος τοῦ ποσοῦ. Ἐπροτίμησε ὅμως νὰ μὴ μιλήσῃ, γιατὶ ἐκαταλάβαινε πὼς εἶχε καταστρέψει ὅλο του τὸ μέλλον.

»Τότε ἐπενέβη ἡ Θεία πρόνοια ὑπὸ τὴν μορφὴν ἑνὸς μέλλοντος πενθεροῦ, ποὺ τοῦ εἶπε περίπου τὰ ἑξῆς! «Κύριε δούξ, χρωστᾶτε διακόσιες χιλιάδες φράγκα τὶς ὁποῖες πρέπει νὰ πληρώσετε τὸ πολὺ μέχρι αὔριο. Τόσα λεπτὰ ξέρω καλὰ ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ τὰ βρῆτε. Καὶ ὅμως θὰ σᾶς τὰ δώσω ἐγώ. Γιατὶ δὲν θέλω νὰ πῇ ὁ κόσμος ὅτι ἕνας ἄνθρωπος σὰν καὶ μένα, ποὺ δίνει δέκα ἑκατομμύρια προῖκα στὴν κόρη του, ἀφίνει ἕναν εὐπατρίδην νὰ χαθῇ γιὰ διακόσιες ψωροχιλιάδες!».

»Εἶνε φοβερόν, θεία μου! Ἐννοεῖτε ὅτι αὐτὰ μπορεῖ νὰ εἶνε λιγάκι ὑπερβολικά, ὅπως τὰ ἔμαθα, πάντως ὅμως δὲν βρίσκονται μακρυὰ ἀπὸ τὴν ἀλήθεια. Ὁ Βλινὺ τάχασε, θαμπώθηκε, ἐδέχτηκε τὰ λεφτά, ἐπῆρε κι' ἄλλα, καὶ στὸ τέλος ἐζήτησε νὰ πάρῃ καὶ τὴν κόρη τοῦ εὐεργέτου του».

Ἀκολούθησε μιὰ στιγμὴ σιγῆς. Εἶχε νυχτώσει πειά. Ὁ βαρῶνος μόλις καὶ μετὰ βίας μποροῦσε νὰ διακρίνῃ τὸ κεφάλι τῆς μαρκησίας ποὺ ἦταν σκυμένο περήφανα. Ἀμέσως ὅμως τὸ κεφάλι ἐκεῖνο ἐχαμήλωσε καὶ ὁ βαρῶνος ἐκατάλαβε ὅτι ἡ θεία του εἶχε ἀρχίσει νὰ κλαίῃ.

Τότε τὴν ἐπλησίασε, ἔπιασε μὲ τρυφερότητα τὰ χέρια της κι' ἐπροσπάθησε νὰ τῆς παρηγορήσῃ τὴ θλίψη ἐκείνη ποὺ ἦταν πειὸ δυνατὴ ἀπὸ τὴν περηφάνεια.

—Δὲν εἶνε τίποτα! εἶπεν ἥσυχα ἡ μαρκησία. Ὁμολογῶ ὅτι δὲν μπόρεσα νὰ κρατήσω τὴ θλίψη μου. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν τὸ περίμενα. Νὰ παντρευτῇ ὁ δούξ! ...Ὁποιοσδήποτε ἄλλος καὶ ἂν μοῦ τὄλεγε, θὰ ἦταν ἀδύνατον νὰ τὸν πιστέψω.

Ἐσκούπισε ἕνα δάκρυ, κι' ἐξακολούθησε:

—Τὸν ἀγαποῦσα τόσο πολὺ τὸν Γάστωνα! Τὸν εἶχα σὰν παιδί μου! Εἶνε αἷμα μου, εἶνε τὸ αἷμα τῆς οἰκογενείας μου, γι' αὐτὸ καὶ τὸ κακὸ ποὺ ἔκανε εἶνε διπλό! Πῶς μπόρεσε ν' ἀλλάξῃ τόσο γλήγορα; Μὲ πόση στοργὴ τὸν ἐμεγάλωσα καὶ τί γρήγορα ποὺ πῆγαν χαμένα ὅλ' αὐτά! Ὁ ἀχάριστος!... ὁ ἀχάριστος!...

τὸ ἀριστούργημα τῆς ρωμαντικῆς φιλολογίας

Ἐξακολούθησε πάλι νὰ κλαίῃ, μὲ λυγμούς. Ἀλλὰ τὰ δάκρυά της δὲν ἐκράτησαν πολλὴν ὥρα Γρήγορα ξαναβρῆκε τὴν ψυχραιμία της.

—Τὸ σπουδαιότερο τώρα, εἶπε μὲ σταθερότητα, εἶνε νὰ λάβουμε ὅλα μας τὰ μέτρα γιὰ τὴν Κλαίρη. Εἶνε περήφανη, σὰν τὸν πατέρα της καὶ δὲν θὰ τὸ δεχτῇ τόσο εὔκολα ἕνα τέτοιο πλῆγμα. Θὰ τῆς στοιχίσῃ πολύ. Ἀκόμη καὶ σήμερα τὸ πρωῒ μοῦ μίλησε γι' αὐτόν. Καὶ φαινόταν βέβαιη, ὅτι δὲν τὴν ἔχουν ξεχάσει. Νομίζει ὅτι ὅλοι ἔχουν τὸν χαρακτῆρα της.

—Ἀλλά, ἀγαπητή μου θεία, δὲν νομίζετε ὅτι πρέπει πρῶτα νὰ συνεννοηθοῦμε μὲ τὸν δοῦκα τοῦ Βλινύ ; Ἴσως νὰ παρασύρθηκε καὶ τώρα νὰ ἔχῃ μετανοιώσει. Ἂν θέλετε, ἀναλαμβάνω νὰ τοῦ μιλήσω ἐγώ.

—Ὄχι! ἀπάντησε ἡ μαρκησία περήφανα. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ τὸν παρακαλέσουμε, νὰ ξευτελιστοῦμε. Ὅσο δύσκολη καὶ ἂν εἶνε ἡ θέσις μας μποροῦμε νὰ κρατήσουμε τὴν ἀξιοπρέπειά μας. Μόνον ὅτι προτοῦ μιλήσω στὴν θυγατέρα μου, θὰ περιμένω πρῶτα νὰ γνωσθοῦν ἐπισήμως οἱ ἀρραβῶνες τοῦ δουκός. Γιατὶ ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπον μὲ τέτοιον χαρακτῆρα μπορεῖ νὰ τὰ περιμένῃ ὅλα κανείς: ἀκόμη καὶ τὴν ἀθέτησιν τῆς δευτέρας ὑποσχέσεώς του.

—Ὅπως ἀγαπᾶτε, ἀπάντησε ὁ βαρῶνος. Πολὺ καλὰ σκεφτήκατε. Μπορεῖτε νὰ κλάψετε ἀπὸ στενοχώρια, ὄχι ὅμως καὶ ἀπὸ ντροπή. Μὲ τὸν Βλινὺ ὅμως δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκαν κρότοι βημάτων στὴ σκάλα. Ὁ Ὀκτάβιος, ἡ Κλαίρη καὶ ἡ βαρώνη ἐκατέβαιναν θορυβωδῶς. Σὲ λιγάκι ἔμπαιναν σὰν θύελλα στὸ σκοτεινὸ δωμάτιο.

—Μπᾶ, Θεέ μου! Πῶς μένετε στὰ σκοτεινά; ἐφώναξε ἡ βαρώνη. Αὐτὸ εἶνε πολὺ μελαγχολικό! Νομίζει κανεὶς ὅτι βρίσκεται μέσα στὸν τάφο!

—Δὲν πειράζει, εἶνε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ, ἀπάντησε ἡ μαρκησία. Καὶ μὲ τὸ ταξεῖδι θὰ σᾶς ἀνοίξει ἡ ὄρεξη. Δὲν πᾶμε νὰ φᾶμε;

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἄνοιξε ἡ πόρτα τῆς τραπεζαρίας ποὺ ἔλαμπε ἀπὸ τὰ πολλὰ φῶτα, ἐνῷ ὁ οἰκονόμος τῆς ἐπαύλεως ἔλεγε μὲ τὴν βροντερὴ φωνή του:

—Κυρία μαρκησία. τὸ γεῦμα εἶνε ἕτοιμο!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Τὴν ἄλλη μέρα παρουσιάστηκε στὸν πύργον ὁ κύριος Δερμπλέ, συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν ἀδελφή του.

Οἱ ἔνοικοι τοῦ πύργου ἦταν ξαπλωμένοι κάτω ἀπὸ μιὰ τέντα μὲ ρίγες κόκκινες καὶ γκρίζες, ποὺ τοὺς ἐπροστάτευε ἀπὸ τὶς θερμὲς ἀκόμη ἀκτῖνες τοῦ φθινοπωρινοῦ ἡλίου.

Ἡ μαρκησία, τυλιγμένη στὸ σάλι της, γιὰ νὰ προστατεύεται ἀπὸ τὴν ὑγρασία, ἐξακολουθοῦσε νὰ συζητῇ μὲ τὴν Κλαίρη καὶ μὲ τὴν βαρώνη ποὺ συζητοῦσαν ἀκουμπισμένες στὸ διάζωμα τοῦ ἐξώστου. Ὁ βαρῶνος, ξαπλωμένος σὲ μιὰ ἀναπαυτικὴ πολυθρόνα, ἔστελνε ψηλὰ τὸν καπνὸ τοῦ τσιγάρου του. Ὁ μαρκήσιος ἐσχεδίαζε στὸ καρνέ του τὶς σιλουέττα τῶν δύο γυναικῶν. Μιὰ ἀπέραντη γαλήνη ἦταν ἁπλωμένη παντοῦ.

Τὰ βήματα τοῦ ὑπηρέτου ποὺ ἔτριζαν στὰ χαλίκια τοῦ κήπου, ἐξύπνησαν ὅλους ἀπὸ τὴν σωματικὴ καὶ πνευματικὴ ἐκείνη νάρκη. Ἡ μαρκησία ἄνοιξε τὰ μάτια, ἡ Κλαίρη καὶ ἡ βαρώνη ἐγύρισαν τὸ κεφάλι, καὶ ὁ μαρκήσιος ἔκρυψε γρήγορα τὸ καρνέ του. Μονάχα ὁ βαρῶνος δὲν ἐταράχτηκε καθόλου, κι' ἐξακολούθησε νὰ καπνίζῃ.

—Ὁ κύριος καὶ ἡ δεσποινὶς Δερμπλέ, ρωτοῦν ἂν ἡ κυρία μαρκησία μπορεῖ νὰ τοὺς δεχθῇ, εἶπε ὁ ὑπηρέτης.

Μιὰ πίκρα ξαφνικὴ ἐπλημμύρισε τὴν καρδιὰ τῆς Κλαίρης. Ἐμάντευε τὴν πραγματικὴν αἰτία τῆς ἐπισκέψεως, ποὺ κρυβόταν πίσω ἀπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ συμβιβασμοῦ.

Εἶνε ἀλήθεια ὅτι ὁ Μπακελὲν εἶχε προαναγγείλει τὴν ἐπίσκεψιν αὐτὴν τοῦ κυρίου Δερμπλέ. Δὲν ἐπερίμενε ὅμως νὰ τὸν ἰδῇ τόσο γρήγορα μπροστά της. Καὶ τὸ θεώρησε θρασύτητα αὐτό. Πῶς ἐτόλμησε νὰ τὴν πλησιάσῃ τώρα ποὺ ἔμαθε πὼς ὁ ἀρραβωνιαστικός της τὴν εἶχε προσωρινῶς ἐγκαταλείψει ; Ὅλες αὐτὲς οἱ σκέψεις ἐπέρασαν γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀπὸ τὸ μυαλό της καὶ ἐγίναν αἰτία νὰ μεγαλώσῃ ἡ ἀντιπάθεια ποὺ αἰσθανόνταν γιὰ τὸν Φίλιππον.

Ὡστόσο ἡ βαρώνη ἐφώναξε:

—Δεχθῆτε τον, θεία μου, δεχθῆτε τον! Εἶμαι τόσο περίεργη νὰ τὸν ἰδῶ αὐτὸν τὸν ἀρχισιδηρουργόν! Θὰ μᾶς διασκεδάσῃ πολὺ καὶ θὰ κάνουμε τὴν ἀδελφή του νὰ μᾶς πῇ ὅλα ὅσα γίνονται στὸ χωριό. Νὰ ἰδῇς ποὺ θὰ φοράῃ καὶ τὴν τοπικὴν ἐνδυμασία. Ἄχ' τί ὡραία ποὺ θὰ εἶνε;

—Βέβαια, βέβαια, θὰ τὸν δεχθῶ! ἔκανεν ἡ μαρκησία.

Ἔπειτα ἐστράφηκε πρὸς τὸν ὑπηρέτη καὶ τοῦ εἶπε:

—Παρακάλεσε τὸν κύριον καὶ τὴν δεσποινίδα Δερμπλὲ νὰ περάσουν μέσα, εἶπε.

Σὲ λιγάκι ὁ Φίλιππος παρουσιάστηκε συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν Σωσάναν.

Μιὰ ἀχτίδα ἡλίου ἐχρύσωνε τὴν ἀνδρικὴ καὶ μελαχροινή του μορφή. Φαινόταν ἤρεμος καὶ σοβαρός. Μέσα στὴν μακρυά, μαύρη ρεδιγκότα, ἔδειχνε μεγαλύτερος ἀπ' ὅ,τι ἦταν στὴν πραγματικότητα. Ἡ ἀδελφή του, μ' ἕνα ἁπλούστατο μπλὲ φόρεμα περπατοῦσε δίπλα του δειλά, μὲ τὸ πρόσωπο κατακόκκινο ἀπ' τὴ συγκίνηση, ἀλλὰ καὶ ἀποφασιστική, κυττῶντας κατάμματα τὸν ἀδελφό της, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τοῦ δώσῃ θάρρος.

Ἡ μαρκησία σηκώθηκε γιὰ νὰ τοὺς ὑποδεχθῇ.

Ὁ Φίλιππος ἔκανε μιὰ βαθειὰ ὑπόκλιση μπροστά της, προφέροντας λίγες λέξεις. Ἡ ταραχή του ἦταν φανερὴ καὶ ἡ μαρκησία ἐχαμογέλασε συγκαταβατικά. Ἔπειτα ἐπῆρε τὸ χέρι τῆς Σωσάνας καὶ τῆς εἶπε:

—Καλή μου νέα, πῆτε στὸν ἀδελφό σας ὅτι εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ τὸν βλέπω στὸ σπίτι μου.

Ὁ Φίλιππος ἐσήκωσε τὸ κεφάλι καὶ ἀπάντησε μὲ μιὰν ἔκφραση βαθειᾶς εὐγνωμοσύνης:

—Δὲν ξέρω πῶς νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, κυρία μαρκησία, γιὰ τὴν καλὴν ὑποδοχὴν ποὺ ἐκάνατε στὴν ἀδελφή μου. Αὐτὸ τὸ κορίτσι ἐμεγάλωσε μαζύ μου χωρὶς μητέρα, καὶ ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ καλὲς συμβουλές, τὶς ὁποῖες ἀσφαλῶς θ' ἀκούσῃ ἀπὸ τὸ στόμα σας, ἂν λάβετε τὴν καλωσύνη νὰ ἐνδιαφερθῆτε γι' αὐτήν.

Ἡ κυρία δὲ Μπολιὲ ἐκύτταζε τὴν νέαν μὲ περισσότερη προσοχὴ καὶ ἔμεινε καταγοητευμένη ἀπὸ τὴν ἀφέλεια καὶ τὴν χάρη της.

—Ἔλα νὰ σὲ φιλήσω, ὡραῖο μου κορίτσι, τῆς εἶπε.

Καί, ἀφοῦ ἀκούμπησε τὰ χείλη στὰ ξανθὰ μαλλιὰ τῆς Σωσάνας, ἐπρόσθεσε:

—Νά! ὑπογράφουμε τὴν εἰρήνη στὸ μέτωπο τοῦ κοριτσιοῦ. Συγχωροῦντας ἁμαρτίας, γειτόνα μου. Καὶ τώρα, ἐλᾶτε νὰ σᾶς γνωρίσω στὴν οἰκογένειά μου.

Δείχνοντας τὸν Ὀκτάβιον ποὺ ἐπροχωροῦσε πρὸς αὐτούς:

—Ὁ μαρκήσιος Δὲ Μπολιέ, υἱός μου, εἶπε.

Οἱ πρωταθληταὶ ποὺ ελαβαν μέρος εἰς τὰς τελευταίας χιονοδρομίας τοῦ Γκάρμες φωτογραφούμενοι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγωνισμάτων. Εἰς τὸ μέσον διακρίνεται ἡ Ἀμερικανὶς μὶςς Γουῒθ νικήτρια εἰς τὸ γυναικεῖον ἅλμα.

—Ἡ σύστασις εἶνε ἐντελῶς περιττή, μητέρα, εἶπε ὁ μαρκήσιος, χαιρετῶντας τὸν Φίλιππο μὲ χειραψία. Ὁ κύριος Δερμπλὲ καὶ ἐγὼ ἔχουμε γνωρισθῇ στὸ δάσος, ὅταν ἐπῆγα νὰ κυνηγῶ στὰ κτήματά του σὰν λαθροθήρας.

—Μὲ συγχωρῆτε, κύριε μαρκήσιε, εἶπεν ὁ Φίλιππος μ' ἕνα χαμόγελο, ἂν δὲν σᾶς εἶπα τότε ποιὸς εἶμαι. Δὲν φαινόσαστε καὶ τόσο καλὰ διατεθειμένος μαζύ μου καὶ φοβόμουνα μήπως δὲν μὲ ὑποδεχθῆτε καλά.

—Καὶ αὐτὸ ἐπειδὴ σᾶς ἐγνώριζα μονάχα ἀπὸ τὶς δοσοληψίες ποὺ εἴχαμε μαζύ. Τώρα ὅμως τὰ πράγματα ἀλλάζουν καὶ ἐπλίζω νὰ εἴμαστε καλοὶ φίλοι... Παρουσιάστε με τώρα καὶ στὴν δεσποινίδα Δερμπλέ.

Τὸ γότηρο τῆς Σωσάνας ἐμεγάλωνε. Ὁ Ὀκτάβιος τὴν ἐπλησίασε καὶ τὴν ἐχαιρέτησε μὲ σεβασμό. Τότε ἡ κυρία Δὲ Μπολιὲ ἐγύρισε πρὸς τὸν Φίλιππον καὶ εἶπε, καθὼς τοῦ ἔδειχνε τὴν βαρώνην καὶ τὴν Κλαίρην:

—Ὁ κύριος Δερμπλέ, ὁ ἰδιοκτήτης τῶν μεταλλείων τοῦ Ποντα̣βέν.

Ἔπειτα, δείχνοντας τὶς δυὸ γυναῖκες, ἐπρόσθεσε:

Ἡ βαρώνη Δὲ Πρεμόν, ἀνεψιά μου καὶ ἡ δεσποινὶς Μπολιέ, κόρη μου.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Φιλίππου ἔγινε κατακόκκινο καὶ χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια σ' ἐκείνην ποὺ ἐλάτρευε, ἔκαμε μιὰν ὑπόκλιση τόσο βαθειά, ὥστε ἐνόμιζε κανεὶς πὼς ἤθελε νὰ γονατίσῃ.

—Μὰ αὐτὸς εἶνε σωστὸς κύριος! ἐψιθύριζε ὡστόσο ἡ βαρώνη στὸ αὐτὶ τῆς Κλαίρης. Κι' ἐγὼ ποὺ τὸν φανταζόμουνα μὲ γυμνὰ μπράτσα καὶ μὲ μιὰ πέτσινη ποδιά!... Καὶ εἶνε παρασημοφορημένος, ἐνῷ ὁ βαρῶνος δὲν εἶνε. Μὰ γιὰ κύτταξέ τον καλά! Εἶνε τέλειος! Καὶ τί ὡραῖα μάτια!...

Ἡ Κλαίρη, ποὺ ὥς ἐκείνη τὴ στιγμὴ κυττοῦσε ἀλλοῦ, ἐκάρφωσε τώρα τὰ μάτια της ἀπάνω στὸν Φίλιππον. Ἦταν τρομερὰ θυμωμένη μαζύ του καὶ δὲν ἤξερε πῶς νὰ φανερώσῃ τὴν ἀγανάκτησή της ἐναντίον του. Ὅλα του τὴν ἐπείραζαν, ἀκόμη καὶ ἡ μαύρη ρεδιγκότα του ποὺ τὸν ἔκαναν τόσο σοβαρὸ καὶ αὐστηρό. Καὶ σὰν ὀπτασία, παρουσιάστηκε μπροστὰ στὰ μάτια της ἡ μορφὴ τοῦ δουκός.

Τί μεγάλη ποὺ ἦταν ἡ ἀντίθεση μεταξύ τους! Ὁ ἕνας καμψὸς καὶ λεπτός, μὲ καστανὰ μαλλιὰ καὶ μάτια γαλανά, ὁ ἄλλος στιβαρός, ρωμαλέος, μελαχροινός.

Ὁ Φίλιππος τάχασε ὅταν κατάλαβε τὰ μάτια τῆς νέας καρφωμένα ἀπάνω του. Τὰ πόδια του φαινόταν σὰν νὰ εἶχαν καρφωθῇ στὸ πάτωμα.

Βαθύτατα συγκινημένος προσπαθοῦσε ν' ἀνακαλύψῃ αὐτὴν τὴν ἐχθρικὴν ἐξέταση τῶν ματιῶν της. Ἤθελε νὰ κάμῃ δυὸ βήματα πρὸς τὸν μαρκήσιον ποὺ μιλοῦσε μὲ τὴν ἀδελφή του, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε.

Μηχανικά, ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὸν ἴδιον τὸν ἑαυτόν του, καὶ βρῆκε πὼς ἦταν ἄκομψος βαρὺς, σχεδὸν χυδαῖος. Ἀκόμα καὶ ἡ ρεδιγκότα του τοῦ φάνηκε κακορραμένη καὶ γελοία. Καὶ τί δὲν θάδινε ἐκείνη τὴ στιγμή, γιὰ νὰ γίνῃ μὲ μιᾶς κομψός, ὅσο ἦταν οἱ δύο ἐκεῖνοι νέοι!

Σκεφτόταν ὅτι ποτὲ ἡ Κλαίρη δὲν θὰ ξεχνοῦσε τὴν πρώτη ἐκείνη ἐντύπωση ποὺ τῆς ἔκανε, ἐντύπωση ποὺ δὲν ἦταν καθόλου εὐνοϊκὴ γι' αὐτόν!

Ἔπειτα ἐσκέφτηκε τὴν ἀπόσταση ποὺ τὸν ἐχώριζε ἀπ' αὐτήν, καὶ μὲ μεγάλη ἀπελπισία μετάνοιωσε πικρὰ γιατὶ ἐτόλμησε νὰ σηκώσῃ τὰ βλέμματά του τόσο ψηλά, ἐκεῖ ὅπου ἡ φιλοδοξία του ποτὲ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ φθάσῃ. Ἡ φωνὴ τοῦ Ὀκταβίου τὸν ἔκαμε νὰ συνέλθῃ:

—Ἀγαπητέ μου κύριε Δερμπλέ, τοῦ εἶπε, εἶνε ἐδῶ κάποιος ποὺ μπορεῖ νὰ συζητήσῃ μαζύ σας στὰ βιομηχανικὰ ζητήματα ποὺ σᾶς ἐνδιαφέρουν. Ὁ ἐξάδελφός μου, βαρῶνος Δὲ Πρεμὸν, διακεκριμένος ἐπιστήμων....

—Ἁπλούστατα, καταγίνομαι σὲ μελέτες, ἔσπευσε νὰ διορθώσῃ ὁ βαρῶνος.

Ὁ ἀρχισιδηρουρκὸς ἐστέναξε μὲ ἀ-

Ὁ ἀρχισιδηρουργὸς ἐστέναξε μὲ ἀναν ἄνθρωπον μὲ τὸν ὁποῖον θὰ μποροῦσε νὰ συνεννοηθῇ κάπως διαφορετικά, καὶ εἶπε:

—Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἀκούω τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Δὲ Πρεμόν.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ βαρῶνος ἔκανε νὰ διαμαρτυρηθῇ, ἐπρόσθεσε:

—Ὁ κύριος δὲν εἶνε συγγραφεὺς ἑνὸς σπουδαιοτάτου ἔργου περὶ τῆς χρήσεως τοῦ τσιμέντου; Κατέγινα καὶ ἐγὼ μὲ τὸ σπουδαιότατο αὐτὸ ζήτημα καὶ ἐδιάβασα μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον τὸ ὑπόμνημα ποὺ εἴχατε ὑποβάλλει εἰς τὴν Ἀκαδημίαν.

—Ὡραῖα λοιπόν! ἐφώναξε ὁ Ὀκτάβιος. Δὲν ἐπερίμενες βέβαια νὰ ἰδῇς ὅτι εἶσαι τόσο γνωστὸς ἐδῶ πέρα, στὰ βουνά μας! Ὥστε λοιπὸν τραβᾶς κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν ἀθανασίαν! Νἄξερες πόσο σὲ ζηλεύω.

Ὁ βαρῶνος ὅμως δὲν ἔδινε μεγάλη προσοχὴ στὰ λόγια τοῦ μαρκησίου. Καταγοητευμένος ποὺ βρῆκε ἕναν ἄνθρωπον μὲ τὸν ὁποῖον θὰ μποροῦσε νὰ συζητήσῃ ἀπάνω σὲ ἐπιστημονικὰ θέματα, ἄρχισε μιὰ διεξοδικὴν ὁμιλία γιὰ τὸν τρπον τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ χάλυβος Καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ ἐπέμβασις τῆς βαρώνης δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὸν διακόψῃ Καὶ καθὼς μιλοῦσε, μὲ κάποιαν ἔξαψη, χειρονομῶντας, κρατοῦσε τὸν κύριον Δερμπλὲ ἀπὸ τὸ μανίκι, σὰν νὰ φοβόταν μήπως τοῦ φύγει.

Ὁ Φίλιππος ὅμως δὲν εἶχε καμμιὰν ἐπιθυμία νὰ ἀποφύγῃ αὐτὴν τὴν οἰκειότητα τοῦ βαρώνου. Τοὐναντίον, ἦταν εὐτυχισμένος ποὺ βρῆκε ἕνα σύμμαχον μέσα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, ὅπου αἰσθανόταν τὸν ἑαυτόν του στενοχωρημένον.

Καὶ ὁ βαρῶνος ἐξακολουθοῦσε νὰ μιλάῃ, ὀνομάζοντας τὸν Φίλιππον «ἀγαπητὸν φίλον», πρᾶγμα ποὺ δὲν ἔκανε γιὰ ἄλλους παρὰ ἔπειτα ἀπὸ τριῶν μηνῶν γνωριμία. Ὕστερα ἀπὸ λίγες στιγμὲς ἡ κοινὴ ἐπιστημονική τους ἀσχολία τοὺς συνέδεσε πειὸ σφικτὰ ἀκόμη.

—Καὶ τὸ βγάζετε ὁ ἴδιος τὸ μετάλλευμα; ρωτοῦσε ὁ βαρῶνος. Ἄ, ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν μεταλλείων θὰ εἶνε πολὺ ἐνδιαφέρουσα. Πρέπει νἄρθω στὸ Ποντα̣βέν, αὔριο τὸ πρωῒ κι' ὅλα, γιὰ νὰ ἰδῶ τὰ ἐργοστάσιά σας. Θὰ ἀπασχολῆτε βέβαια πολὺ προσωπικόν.

—Δυὸ χιλιάδες ἐργάτες.

Ἄ, μὰ εἶνε θαῦμα! Καὶ πόσους κλιβάνους ὑψηλῆς θερμοκρασίας ἔχετε;

—Δέκα, καὶ δὲν σβύνουν ποτέ, ὅλο τὸ χρόνο. Θὰ ἰδῆτε καὶ τὸ μεγάλο σφυρί. Ἔχει βάρος σαράντα χιλιάδων κιλῶν καὶ λειτουργεῖ μὲ τόσην ἀκρίβεια, ποὺ μπορεῖτε νὰ τὸ κατεβάσετε ἀπάνω εἰς ἕνα αὐγό, νὰ τὸ ἀγγίξῃ καὶ νὰ μὴ τὸ σπάσῃ.

—Μὲ τέτοιο ἐργαλεῖο μπορεῖτε νὰ συναγωνισθῆτε καὶ αὐτὰ τὰ μεγάλα ἐργοστάσια Κρεζῶ.

—Βεβαιότατα. Μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ παραγωγή μας εἶνε πολὺ μικρότερη.

—Ἀγαπητέ μου κύριε, εἶμαι πολὺ τυχερὸς ποὺ σᾶς ἐγνώρισα! ἐφώναξε χαρούμενος ὁ βαρῶνος. Περὶ τὰ τέλη τῆς ἑβδομάδος ἤθελα νὰ φύγω μὲ τὴν γυναῖκα μου γιὰ τὴν Ἑλβετία, ἀλλὰ τώρα βλέπω ὅτι πρέπει νὰ τὸ ἀναβάλω αὐτὸ τὸ ταξεῖδι. Θὰ κάνουμε καὶ διάφορα πειράματα...

—Ὅπως θέλετε.

—Φαντάζομαι ὅτι θὰ ἔχετε καὶ χημεῖον.

—Φυσικά! Εἶμαι καὶ ἐγὼ χημικός.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Εἰς τὸ ἐπόμενον.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ο ΜΑΓΚΑΛΟΣ

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑ'Ι'ΚΟΥ κ. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Δειλινὸ καλοκαιριάτικο. Ἔπαιζα μὲ τ' ἀδέρφια μου στὸ περιβόλι,—θὰ ἤμουν ἕντεκα-δώδεκα χρονῶν παιδί,—ὅταν ἀκούστηκε στὸ δρόμο βοὴ καὶ σούσουρο.

—Ὁ τρελλο-Κώστας θὰ βγῆκε! εἶπα ἕτοιμος νὰ τρέξω.

—Μπορεῖ κι' ὁ Φασουλῆς! εἶπε μ' ἐλπίδα ὁ ἀδερφός μου, ἕτοιμος νὰ μ' ἀκολουθήση.

—Μὴν ἔφυγε κανένα βῶδι; εἶπε ἡ ἀδερφή μου. Σταθῆτε!...

Πραγματικῶς, μέσα στὴ μεγάλη βοὴ ξεχώριζαν καὶ γαυγίσματα σκυλιῶν καὶ φωνὲς τρόμου... Κ' ἐπειδὴ ὅταν ἔφευγε βῶδι ἀπὸ τὰ μακελλειὰ τοῦ Ἄμμου, ἢ ἀπὸ τὶς σκάλες τῆς στράτας-Μαρίνας, ὅπου τὰ ξεφόρτωναν τὰ μωραΐτικα καΐκια, ὁ δρόμος δὲν ἦταν πολὺ σίγουρος, ἀντὶ νὰ τρέξουμε στὴν ἐξώπορτα προτιμήσαμε ν' ἀνεβοῦμε στὸ σπίτι καὶ νὰ βγοῦμε στὰ παράθυρα τῆς σάλας.

Κ' εἴδαμε τὸ δρόμο μας ἀνάστατο, τὴ γειτονιά μας ὅλη στὸ ποδάρι. Ἄντρες καὶ γυναῖκες, βιαστικοὶ καὶ περίεργοι, ἔτρεχαν ἀπὸ τὰ κοντινὰ σοκάκια γιὰ νὰ ἰδοῦν. Οἱ ἄνθρωποι ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ μαγαζιά, τὰ σπίτια, τὶς ταβέρνες. Ὅλα τὰ παράθυρα γεμάτα ἀπὸ ἐκστατικὰ κεφάλια κοριτσιῶν, οἱ γρηὲς στὶς πόρτες, τὰ παιδάκια τῆς γειτονιᾶς στὶς ἄκρες τοῦ δρόμου, ἕτοιμα νὰ ξανατρυπώσουν.

—Τί εἶναι; τί εἶναι; γυιέ μου;

—Μὰ τί εἶναι, χριστιανοί;

Κάτι ἐρχότανε πέραθε, ἀπὸ τὸν Ἄμμο. Μιὰ μεγάλη καὶ παράξενη πομπή. Μπροστὰ ἡ μαρίδα, τὰ μαγκόπαιδα, κουρελιασμένα καὶ βρώμικα, ποὺ χοροπηδοῦσαν καὶ κάθε τόσο κοίταζαν πίσω τους. Ἔπειτα διάστημα ἀδειανό, κ' ἔπειτα λαός, μαῦρο πλῆθος πυκνό, ποὺ ἔφραζε τὴ μπούκα τοῦ δρόμου κ' ἐφαινόταν ἀτέλειωτο. Στὴ μέση τοῦ ἄδειου διαστήματος, πιο πολὺ κοντὰ στὰ παιδιὰ παρὰ στοὺς μεγάλους ἕνας ἄνθρωπος, ὁ ἥρωας αὐτῆς τῆς πομπῆς. Εὐθὺς ποὺ μπορέσαμε νὰ τὸν διακρίνουμε, πρὶν νὰ μάθουμε ἀκόμα ποιὸς ἦταν, μᾶς ἔπιασε κρύος φόβος. Βῶδι, ἀλήθεια, ἂν βλέπαμε νὰ φεύγῃ, δὲ θὰ συγκινιούμαστε τόσο. Τυλιγμένος σὲ μιὰ ἄσπρη κάπα μαλλιαρή,—καλοκαῖρι καιρός,—μὲ καινούργια τσαρούχια, μὲ τριμμένο μαῦρο πανταλόνι, λιγνός, ψηλὸς ὡς ἐκεῖ πάνω, χλωμὸς σὰ φάντασμα,μὲ ὁλόμαυρα γένεια καὶ μακρυά, σγουρά, φουντωτὰ μαλλιά, ποὺ χτένι δὲ θὰ γνώρισαν καὶ ποὺ μόλις τὰ σκέπαζε σὰ σκουφάκι ἕνα μαῦρο πανί, ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος προχωροῦσε μὲ τὸ πιὸ παράξενο βῆμα ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῆ. Τρελλὸς μαζὶ καὶ μεθυσμένος δὲ θὰ περπατοῦσε ἔτσι ἀνάβολα. Θάλεγες πὼς τὰ τσαρούχια ἐκεῖνα,—τὸ μόνο καινούργιο ποὺ εἶχε ἐπάνω του,—γιὰ πρώτη φορὰ πατοῦσαν λιθόστρωτο δρόμου. Ἢ πὼς ὁ δρόμος ἦταν ἐδῶ κ' ἐκεῖ σπαρμένος μὲ ἀναμμένα κάρβουνα, ποὺ πρόσεχε νὰ μὴν τὰ πατήση. Πήγαινε πότε ἀπὸ δῶ, πότε ἀπὸ κεῖ. Μὲ τὴ μπάντα, ἔκανε καμμιὰ φορὰ καὶ κανένα βῆμα πρὸς τὰ πίσω, κ' ἔδινε βουτιὲς στὸν ἀέρα, ὅπως ἀδέξιος κολυμπιστὴς στὴ θάλασσα: Χόπ! χόπ!... Ἔγερνε καμμιὰ στιγμὴ καὶ σοῦ φαινόταν πὼς θὰ πέση· μὰ πάλι, μ' ἕνα κίνημα τοῦ χεριοῦ, ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὴν κάπα, βρισκόταν ὄρθιος κι' ἀπότομα λοξοδρομοῦσε. Στοχάζουμαι πὼς τὸ ἀδειανὸ ἐκεῖνο διάστημα εἶχε μείνει ὁλόγυρά του ἐξ αἰτίας τοῦ ἄτακτού του περπατήματος. Ἄθελα τοὺς ἔδιωχνε ἀπὸ κοντά του τοὺς ἀνθρώπους· καὶ τὰ παιδιὰ ποὺ ἦταν στὶς ἄκρες, ὀπισθοχωροῦσαν περίφοβα πρὸς τὸν τοῖχο στὸ πέρασμά του, γιὰ νὰ μὴν πέση ἀπάνω τους.

Δὲν ἔβγαζε μιλιά, δὲν ἔβλεπε κανένα καὶ τίποτα. Τὰ μάτια του, μικρά, μαῦρα καὶ σὰ σβυστά, ἦταν προσηλωμένα στὸ κενό. Ἐφώναζαν οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔτρεχαν μπροστὰ νὰ τὸν ἰδοῦν κ' ἀλάλαζαν, μαζὶ μὲ τὰ σκυλιά, οἱ ἄλλοι ποὺ ἦσαν ἀπὸ πίσω, μακρυά. Τὰ παιδιά, ὅμως, ποὺ πορεύονταν, καθὼς κ' οἱ μεγάλοι ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν ἀμέσως, ἦταν σοβαροὶ καὶ σιωπηλοί. Αὐτὴ ἡ σιωπή, ἡ εὐλάβεια μπορῶ νὰ πῶ, ἔδινε ἀκόμα πιὸ πολὺ μυστήριο στὸ πέρασμά του. Ἂν ἦταν τρελλὸς ἢ μεθυσμένος, οἱ μάγκες θὰ τὸν ἐπείραζαν καὶ θὰ γελοῦσαν· ἂν ἦταν ληστής, φυγόδικος, κακοῦργος, οἱ παλληκαράδες ἐκεῖνοι τοῦ Ἄμμου θὰ τὸν ἔπιαναν. Τί ἦταν ἐπιτέλους ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ποὺ φαινόταν ἀπ' ὅλα καὶ τί γύρευαν οἱ σοβαροὶ ἐκεῖνοι ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν;

Ἕνα παιδί, ἀπὸ πίσω, κρατοῦσε ἕνα μπόγο μεγάλο ἀπὸ ροῦχα καὶ ξέθωρες κουβέρτες, δεμένο μὲ παληόσχοινο· καὶ δίπλα στὸ παιδί, στὴν πρώτη γραμμὴ τῆς σοβαρῆς συνοδείας, εἶδα τὸ Γιάννη τὸ Μάγκαλο, τὸν καλὸ γειτονά μας, τὸ μακελλάρη, τὸν πατέρα τῆς συνομήλικῆς μου Μαρίας. Μιλοῦσε σιγὰ μὲ τοὺς διπλανούς του καὶ χειρονομοῦσε ζωηρά, δείχνοντας τὸν παράξενο ἄνθρωπο. Ἦταν φανερὰ συγκινημένος ὁ Γιάννης ὁ Μάγκαλος, ὁ πατέρας τῆς μικρῆς μου φιληνάδας. Τ' ὁλοστρόγγυλο κι' ὁλοκόκκινο πάντα πρόσωπό του μοῦ φάνηκε σὰν ξέθωρο· δὲν μποροῦσα ὅμως νὰ ξεχωρίσω τί ἀπ' ὅλα ἔδειχνε ἡ ὄψη του: χαρά, ἔκπληξη, ἀνησυχία, λύπη, θυμό, φόβο;... Ὅλα ἐκείνη τὴν ὥρα μοῦ φαινόνταν παράξενα κι' ἀνεξήγητα. Κ' ἐπερίμενα ν' ἀκούσω μιὰ λέξη, γιὰ νὰ τὰ ἐξηγήσω.

Ἐπιτέλους τὴν ἄκουσα! Ὁ ψηλὸς ἄνθρωπος μὲ τὴν κάπα εἶχε περάσει κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά μας καὶ τὸν ἐβλέπαμε ἀπὸ πίσω,—οἱ ὦμοι του μοῦ ἔκαναν ἐντύπωση, σηκωμένοι, κι, ὁ ενας ψηλότερ' ἀπὸ τὸν ἄλλο,—ὅταν ἡ Τασσοῦ, ἡ ἀντικρυνή μας φάντρα μὲ τὰ μεγάλα μάτια ποὺ τὰ φοβόμουν, ὕψωσε τὴ φωνὴ κ' εἶπε καθαρὰ καὶ ξάστερα σὲ μιὰν ἄλλη γειτόνισσα:

—Καλέ... δὲν εἶναι ὁ ἀδερφὸς τοῦ Μάγκαλου, ὁ Κωσταντῆς, ποὺ ἐσκότωσε τὸν Καλλίγερο κ' ἔκαμε μάτια μου, δεκαπέντε χρόνια φυλακή;

—Μπᾶ! μπᾶ! ἔκανε ἡ ἄλλη· καὶ σήμερα γυιέ μου, φινίρισε ἡ κουντάτα του καὶ τὸν ἀφήσανε;

—Ναΐσκε, λίμπερος!

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ πομπὴ ἔστριψε ἀριστερά, στὸν πρῶτο δρόμο ποὺ τὸν ἐλέγαμε στὴ γειτονιὰ «καντούνι τοῦ Μάγκαλου» γιατὶ ἐκεῖ ἦταν τὸ μαγκαλέϊκο σπίτι. Ὅσοι χώρεσαν, πέρασαν πίσω ἀπὸ τὸν Κωσταντῆ καὶ τὸν ἀδερφό του. Οἱ ἄλλοι πυκνώθηκαν ἀπανωτοὶ ἐκεῖ στὴ μποῦκα τοῦ δρομάκου καὶ σπρώχνουνταν, καὶ ψήλωναν, γιὰ νὰ βλέπουν. Πῶς θὰ πατοῦσε τὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ του ὁ λίμπερος, ὕστερ' ἀπὸ δεκαπέντε χρόνια φυλακή; Δὲν εἶχε ἄδικο κι' ὁ κόσμος ποὺ εἶχε ὁρμήσει μὲ τόση περιέργεια πίσω ἀπὸ τὸ θέαμα ἐκεῖνο. Μὰ τὴν ἀλήθεια, ἦταν κάτι ποὺ δὲν τὸ βλέπει κανεὶς καθεμέρα!.... Ἔτσι, μάθαμε τί ἔτρεχε, ἀσφαλισμένοι πιὰ πὼς δὲ μᾶς φοβέριζε οὔτε βῶδι, οὔτε λιοντάρι, κατεβήκαμε καὶ μεῖς στὸ δρόμο καὶ χωθήκαμε στὸ πλῆθος. Καὶ θὰ εἴχαμε τὸ κουράγιο, γλυστρῶντας ἀνάμεσ' ἀπ' τὰ πόδια τῶν μεγάλων, νὰ φτάσουμε ὡς τὸ μαγκαλέϊκο, ἂν ἡ μητέρα μας δὲν ἔστελνε τὸν ὑπηρέτη νὰ μᾶς περιμαζέψη.

Δὲν θυμοῦμαι ἂν τὴν ἱστορία τοῦ Κωσταντῆ τοῦ Μάγκαλου τὴν ἔμαθα ἀμέσως ἢ ἀργότερα. Ἦταν καμμιὰ εἰκοσιπενταριὰ χρονῶν λεβέντης, μακελλάρης σὰν τὸν ἀδερφό του καί, ὅπως οἱ περισσότεροι Ζακυνθινοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, φανατικὸς «ριζοσπάστης» ἢ Λομπαρδιανός. Ὁ Λομπάρδος, στὴν ἀκμή του ἦταν ἡ λατρεία καὶ τὸ εἴδωλο τοῦ λαοῦ, ποὺ τὸν εἶχε δεύτερο θεό του καὶ τὸν τραγουδοῦσε:

—Ἐκεῖ ποὺ πᾶς, Λουμπάρδε μου
Λειβάδια νἆναι ὀμπρός σου,
Βραγιὲς-βραγιὲς βασιλικὸ
Νὰ τρώη τἄλογό σου.

Νὰ χαμηλώναν τὰ βουνὰ
Νἄβλεπα τὴν Ἀθήνα,
Νἄβλεπα τὸ Λουμπάρδο μου
Ὁποῦ μιλεῖ στὸ βῆμα. —

Ὁ Λομπάρδος αὐτὸς ὁ κοσμοαγαπητος εἶχε κι' ἕναν ἐχθρό. Δηλαδὴ εἶχε πολλοὺς ἐχθρούς, γιατὶ τὸ ἀντίθετο κόμμα τῶν Εὐγενῶν ἀπὸ τότε δὲν ἦταν τιποτένιο. Ἕνας ὅμως λογαριαζόταν περισσότερο ἀπ' ὅλους: ὁ δικηγόρος καὶ δημοσιογράφος Καλλίγερος, ἕνα γερὸ μυαλό, μιὰ δυνατὴ κι' ἄφοβη πέννα. Ἔβγαζε δική του ἐφημερίδα καὶ χτυποῦσε ἀμείλικτα τὸ Λομπάρδο καὶ τὸ κόμμα του. Εἶναι ἀλήθεια πὼς τὸν ἀντικτυποῦσαν κι' οἱ Λομπαρδιανοί, πότε μὲ τὴν πέννα τοῦ ἴδιου τοῦ ἀρχηγοῦ, πότε μὲ τὴ μαγκούρα κανενὸς μπράβου, πότε καὶ μὲ τὰ δυό. Μὰ τὸ αὐτὶ τοῦ Καλλίγερου δὲν ἴδρωνε ἀπὸ τίποτα κι' ὁ πόλεμος ἐξακολουθοῦσε. Μιὰ Κυριακὴ βγῆκε ἡ ἐφημερίδα του μ' ἕνα φοβερὸ ἄρθρο, τὸ φοβερώτερο ἀπ' ὅλα. Ἡ πολὺ μεγάλες ἀλήθειες θὰ ἔλεγε ἢ πολὺ μεγάλα ψέμματα, γιατὶ κι' ὁ ἴδιος ὁ Λομπάρδος πειράχτηκε βαρειά. Κι' ὄχι μόνο πειράχτηκε,, γιατὶ κι' ἄλλες φορὲς μπορεῖ νὰ τὄπαθε, — ἀλλὰ καὶ τὄδειξε. Οἱ ἄνθρωποι του τὸν εἶδαν ἐκείνη τὴν ἡμέρα σκυθρωπὸ καὶ τὸν ἄκουσαν νὰ προφέρη λόγια θυμωμένα. Κάποιος ἀπ' αὐτούς, ἀγανακτισμένος ἀληθινά, ἢ γιὰ νὰ πουλήση δούλεψη, εἶπε στὸ σαλόνι:

—Σκότωμα ἤθελε ὁ ἄτιμος!

Δὲν τἄκουσε αὐτὸ ὁ Λομπάρδος; ἦταν πάρα πολὺ συγχυσμένος γιὰ ν' ἀκούη τί ἔλεγαν γύρω του. Κανεὶς δὲν τὸ ξέρει. Φαίνεται ὅμως πὼς δὲν εἶπε τίποτα. Οὔτε ναί, οὔτε ὄχι. Ἢ κι' ἂν εἶπε ἀργότερα τὰ συνηθισμένα καθησυχαστικά, — γιὰ πάντα ἔρριχνε λίγο νερὸ στὸ κρασὶ τῶν πιστῶν του, — ὁ Κωσταντῆς ὁ Μάγκαλος δὲν πρόφτασε νὰ τ' ἀκούση. Γιατὶ αὐτὸς εἶχε βγῆ ἀπὸ τὸ σαλόνι ξεφρενιασμένος.

—Ποῦ πᾶς, μωρέ; τοῦ εἶπε στὸ κεφαλόσκαλο ὁ φίλος του ὁ Κλαπάτσας, τὸ παλληκάρι τοῦ Ἄμμου.

—Ἄσε με, τὸ Χριστό του!... βρυχήθηκε ὁ Κωσταντῆς.

Καὶ ροβόλησε τὴ σκάλα σὰ νὰ τὸν κυνηγοῦσαν.

Ὁ φίλος του ὁ Κλαπάτσας τὸν ἀκολούθησε στὸ δρόμο...

Αὐτὰ ἔγιναν τὴν Κυριακὴ τὸ μεσημέρι. Τὴν ἴδια μέρα βρέθηκε ὁ Καλλίγερος σκοτωμένος. Κατὰ τὰ μεσάνυχτα, ἐνῷ γύριζε σπίτι του ἀπὸ τὴ Λέσχη, τοῦ ἔρριξαν τρεις πιστολιές. Ἀναστατώθηκε ὅλ' ἡ Ζάκυθο μ' αὐτὴ τὴ δολοφονία. Τόσο πολύ, ὥστε κι' ἡ Ἀρχὴ ὑποχρεώθηκε νὰ κυνηγήση τοὺς κακούργους μὲ ἀσυνείθιστο ζῆλο καί, σπανιώτατο γιὰ τὴν ἐποχὴ τῆς τρομοκρατίας,—νὰ τοὺς πιάση. Ἦταν ὁ Κωσταντῆς ὁ Μάγκαλος κι' ὁ φίλος του ὁ Κλαπάτσας. Τοὺς μαρτύρησε μιὰ γυναῖκα ποὺ τοὺς εἶδε καὶ τοὺς γνώρισε· τ' ὡμολόγησαν στὸ τέλος κ' οἱ ἴδιοι. Γρήγορα-γρήγορα τοὺς ἐδίκασαν καὶ τοὺς ἐστρίμωξαν γιὰ καλά: δεκαπέντε χρονάκια τὸν ἕνα, δέκα τὸν ἄλλο. Ὁ Λομπάρδος δὲ θέλησε νὰ κάνη τίποτα πρὸς χάρη τους κι' ἄφησε τὴ δικαιοσύνη ἀνεπηρέαστη, γιατ' εἰπώθηκε ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς πὼς αὐτὸς εἶχε βάλει τοὺς ἀνθρώπους νὰ σκοτώσουν τὸν Καλλίγερο. Ὁ Μάγκαλος ὅμως, στὸ δικαστήριο, δήλωσε καθαρὰ πὼς κανένας δὲν τὸν εἶχε βάλει, πὼς δὲν εἶχε ἀκούσει παρὰ μόνο τὸ αἴσθημά του, πως ἀφ' ἑαυτοῦ του ἀποφάσισε νὰ «γίνη θυσία», πὼς τοῦ εἶχε κάμει φοβερὴ ἐντύπωση ὅταν εἶδε τὸ Λομπάρδο, — τὸ Θεό του, — θλιμμένο ἐξ αἰτίας τοῦ Καλλίγερου καὶ τοῦ ἄρθρου του, καὶ πὼς αὐτὸς εἶχε παρασύρει καὶ τὸ φίλο του Κλαπάτσα νὰ τὸν βοηθήση στὸ ἐκδικητικο κακούργημα. Ἡ ἀπολογία αὐτή, καμωμένη μ' ὅλη τὴν εἰλικρίνεια ἑνὸς ἀνθρώπου ἁγνοῦ αἰσθηματικοῦ, ποὺ ἀπὸ μιὰ πίστη κι' ἀπὸ μιὰ ἰδέα ἔγινε φονιᾶς, ἔτσι σὲ μιὰ κακὴ ὥρα, ὄχι μόνο τὸ Λομπάρδο ἀπάλλαξε ἀπὸ τὴ φοφερὴ ὑποψία, ἀλλὰ καὶ τὴ θέση τοῦ Μάγκαλου ἀλάφρωσε, καὶ μόνο γι' αὐτό, ὄχι ἀπὸ καμμιὰ πίεση τοῦ κομματάρχη, τὸ δικαστήριο τον ἐτιμώρησε μὲ σχετικὴ ἐπιείκεια.

Τὰ δεκαπέντε ὅμως χρονάκια τὰ πέρασε στὴ μαύρη φυλακὴ χωρὶς νὰ τοῦ χαρισθῆ οὔτε μέρα. Καὶ σὰν ἦρθε ἡ τελευταία κι' ἀφοῦ ὁ ἀδερφός του ὁ Γιάννης πῆγε καὶ τοῦ πλήρωσε ὅλα του τὰ ἔξοδα, τὸν ἄφησαν ἐλεύθερο, καὶ τὸν εἴδαμε ἄξαφνα τὸ δειλινὸ ἐκεῖνο τὸ καλοκαιριάτικο, νὰ γυρίζη στὸ πατρικό του σπίτι, γιὰ νὰ ξαναρχίση τὴν πρώτη του ζωή.

Τὴν πρώτη του ζωή... ἕνας λόγος εἶναι! Ἔτσι εὔκολα ξαναρχίζει ἕνας ἄνθρωπος κλεισμένος σὲ μιὰ φυλακὴ ἀπὸ τὰ εἰκοσιπέντε του χρόνια ὡς στὰ σαράντα, τὴν πρωτη ζωή;... Κι' ὁ Κωσταντῆς ὁ Μάγκαλος εἶχε ξεσυνειθίσει ἀκόμα καὶ τοῦ ἀνθρώπου τὴν περπατησιά. Δὲν τὸν εἴδαμε; Τρελλὸς μαζὶ καὶ μεθυσμένος, δὲ θὰ περπατοῦσε ἔτσι ἀνάβολα!...

Ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς σοφίτας μας φαινότανε στὸ πλάγι ἕνα πισινὸ παραθυράκι τοῦ μαγκαλέϊκου, ποὺ ἔβλεπε στὴ μικρή τους αὐλή, φραγμένη μ' ἕνα ψηλόψηλό, παληὸ κι' ὁλόμαυρο τοῖχο. Στὸ παραθυράκι αὐτὸ ξαναεῖδα τὸ Μάγκαλο, ὕστερ' ἀπὸ πέντ-ἔξη μέρες. Ἦταν καθισμένος ἀπὸ μέσα, ἀκουμποῦσε τὰ χέρια του στὸ γυμνὸ πεζοῦλι καὶ κοίταζε κάπου, μπροστά του, μὲ προσήλωση κ' ἐπιμονή. Ὅταν ἀντίκρυσα ἔξαφνα τὸ ξεσκέπαστο ἐκεῖνο κεφάλι μὲ τὸ χλωμὸ πρόσωπο που μίκραινε μὲς στὰ μαῦρα φουντωτὰ μαλλιά, τρόμαξα κι' ἀποτραβήχτηκα. Ἔπειτα ξαναπρόβαλα μὲ δειλία, κι' ἅμα βεβαιώθηκα πὼς δὲν ξεκάρφωνε τὸ βλέμμα του ἀπὸ ἕνα σημεῖο, πῆρα θάρρος νὰ τὸν παρατηρήσω.

Ὅσο τὸν κοίταζα, τόσο κι' ἀποροῦσα...

Ἤμουν παιδί, μὰ ὅσο νὰ πῆς, ἤξερα πάντα νὰ ξεχωρίσω κακουργημα ἀπὸ κακούργημα. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ σκότωσε μιὰ φορὰ ἀπὸ ἕνα αἴσθημα, χωρὶς συμφέρο κ' ἴσως χωρὶς κακία, δὲν ἦταν βέβαια γιὰ μένα ὁ «φοβερὸς κακοῦργος» ἢ ὁ «αἱμοβόρος ληστής». Γιατὶ καὶ χωρὶς νὰ ξέρω ἀκόμα τὴ λέξη, ἔκανα στὴν παιδικὴ μου συνείδηση τὴ διάκριση ἑνὸς ἐγκλήματος πολιτικοῦ ἀπὸ ἕνα ἔγκλημα κοινό. Ὁ φονιᾶς ὅμως πάντα φονιᾶς ἦταν καὶ δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ μοῦ κάνη φρίκη. Ἔπειτα ἦταν ἡ κατακραυγὴ τῆς γειτονιᾶς, ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδιῶν. Εἶχ' ἀκούσει μιὰ γειτόνισσα νὰ λέη στὴ μητέρα μου:

—Τὸν κακοῦργο! τὸν ἰνφάμε! ποὺ μουντζούρωσε τὸ τιμημένο μαγκαλέϊκο!...Δὲν τὸν ἀφίνανε, κυρά μου, καλύτερα νὰ ρέψη στὰ σίδερα; παρὰ τόνε βγάλανε καὶ μᾶς τονε φέρανε ἐδῶ, νὰ μὴν ἔχουμε πιλιὸ σιγουράντα οὔτε στὰ σπίτια μας; Γιατὶ ποῖος τὸ ξέρει τὶ κακὸ θὰ σοφιστῆ πάλι νὰ κάμη!... Ὁ Θεός, κυρά μου, νὰ μᾶς φυλάη ἀπὸ τέτοιους ἀνθρώπους!

Ὅλ' αὐτὰ μ' ἐπηρέαζαν, Πάντα στὴ φαντασία μου ὁ λίμπερος ἐκεῖνος ἦταν κάποιος ποὺ δὲν ἔμοιαζε μὲ μᾶς. Κακὸς ἄνθρωπος ποὺ δὲ μποροῦσε κανεὶς παρὰ νὰ βλέπη τὴν κακία του ζωγραφισμένη ἀκόμα καὶ στὸ πρόσωπό του. Γι' αὐτὸ ὅσο τὸν κοίταζα τόσο κι' ἀποροῦσα... Οὔτε ἴχνος αὐτῆς τῆς κακίας, τῆς ψυχικῆς ἀσχημίας, δὲ φαινότανε στὸ πρόσωπο ἐκεῖνο τὸ χλωμό, τὸ κακοπαθιασμένο ἀπὸ τὴ φυλακή, μὲ τ' ἄκουρα μαλλιὰ καὶ γένεια. Στὰ χαρακτηριστικά του ἀπεναντίας, στὴ γρυπή του μύτη, στὰ μάτια μου προπάντων, τὰ ὁλόμαυρα, μαυροστεφανωμένα καὶ ρεμβά, ἀνεκάλυπτα μιὰ παράξενη ὀμορφιά, θρησκευτικὴ μπορῶ νὰ πῶ, κάτι τι τὸ εὐγενικό, τὸ θλιμμένο, τὸ μαρτυρικό... Εἶναι πολὺ περίεργο, μὰ πρέπει νὰ τὸ πῶ. Στὴ γειτονική μας ἐκκλησία, στὴ δεξιὰ θύρα τοῦ Ἱεροῦ ζωγραφισμένη, ἔβλεπα πάντα μιὰ εἰκόνα, τὴν ἀποκεφάλιση τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Μοῦ ἔκαν' ἐντύπωση τὸ κεφάλι τοῦ Προδρόμου, κομμένο σ' ἕνα πιάτο, ποὺ τὸ κρατοῦσ' ἕνας στρατιώτης. Ἦταν χλωμό, θλιμμένο καὶ τριχωτό. Αὐτὸ τὸ κεφάλι μοῦ θύμιζε ζωηρότατα ὁ Κωσταντῆς ὁ Μάγκαλος, ὅπως τὸν ἔβλεπ' ἀκουμπισμένο στὸ παραθυράκι του. Ἡ φαντασία μου τὸ ἔφραζε μὲ κάγγελα σιδερένια, ὅπως τὰ εἶχα ἰδῆ πολλὲς φορὲς στὰ παραθυράκια τῶν φυλακῶν. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ στὸ σπίτι του, μοῦ φαινόταν ἀκόμα φυλακισμένος. Τὸν θεωροῦσα στὸ μαρτύριο ποὺ εἶχ' ἐξαγνίσει σ' αὐτὸ τὸν κόσμο τὸ κακούργημά του, καὶ μοῦ φαινότανε σὰν ἁμαρτωλὸς μετανοημένος. Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ἄρχισα μέσα μου νὰ τὸν λυπαμαι, νὰ τὸν συμπονῶ.

Μιὰ στιγμὴ μόνο γύρισε κατὰ πάνω μου τὰ μάτια του, ἀλλὰ δὲ μὲ εἶδε καθόλου. Ἔπειτα μπῆκε μέσα δὲν ξαναφάνηκε, κ' ἐγὼ κατέβηκα ἀπὸ τὴ σοφίτα... Τὴν ἄλλη μέρα ἔμαθα πράγματα φοβερά. Ὁ Μάγκαλος δὲν ἦταν καθόλου στὰ σύγκαλά του. Τὴ νύχτα, λέει, ἔβλεπε φαντάσματα, σηκωνόταν ἄγριος καὶ τρομαγμένος ἀπὸ τὸ κρεββάτι, ξυπνοῦσε τοὺς δικούς του, ἀναστάτωνε τὴ γειτονιά, κι' ἔκανε σὰν τρελλός. Ἐπαράδερνε ἀπάνω-κάτω, σ' ὅλο τὸ σπίτι κι' ἐξεφώνιζε: «Πόλεμος!—Θὰ γένη!» Μὲ μιὰν ἄγρια φωνή, ποὺ ἔκανε τοὺς ἀνθρώπους ν' ἀνατριχιάζουν. Ἡ Παρασκευή, ἡ γυναῖκα τοῦ ἀδερφοῦ του τοῦ Γιάννη, φοβήθηκε πὼς θὰ τοὺς πνίξη ὅλους καμμιὰν ὥρα κι' ἀπαίτησε ἀπὸ τὸν ἄντρα της νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ σπίτι. Ὁ Γιάννης τῆς εἶπε νὰ κανουν ὑπομονὴ λίγες ἡμέρες, γιατὶ ἦταν ἀκόμα ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ σιγὰ-σιγά, ἅμα συνήθιζε πάλι τὸ σπίτι καὶ τὴν ελευθερία, ἴσως ὁ ἄνθρωπος θα καλμάριζε... Ἀλλὰ ποῦ! Ὅσο πήγαινε καὶ χειροτέρευε. Ἦταν ἀδύνατο πιὰ νὰ ζήση κανεὶς μαζί του. Κ' ἐπειδὴ τὸ μισὸ σπίτι ἦταν τοῦ ἀδερφοῦ του καὶ δὲ μποροῦσε, οὔτε τὸν βαστοῦσε ἡ ψυχή του νὰ τὸν διώξη, ὁ Γιάννης, ὕστερ' ἀπὸ πέντε ἡμερῶν βάσανα καὶ μάταιες ἐλπίδες, ἀναγκάστηκε νὰ πάρη τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του καὶ νὰ πᾶνε νὰ καθήσουν ἀλλοῦ. Ἔτσι ὁ μουρλὸς ἔμεινε μονάχος στὸ ἔρημο μαγκαλέϊκο, ὅπου μποροῦσε νὰ κάνη τὰ δικά του καὶ νὰ ξεφωνίζη ὅλη τὴ νύχτα τὸ «Πόλεμος—θὰ γένη!» χωρὶς νὰ ἐνοχλῆ παρὰ τοὺς κοντινότερους γειτόνους.

Τὸ ἄκουσα μὲ πολλή μου λύπη, γιατὶ ὁ Γιάννης ὁ Μάγκαλος εἶχε, καθὼς εἶπα, καὶ μιὰ κοροῦλα τῆς ἡλικίας μου, ποὺ τὴν εἶχα φιληνάδα. Μαρία, τὴν ἔλεγαν, καὶ συχνὰ ἐρχότανε στὸ περιβόλι μας καὶ βαφτίζαμε τὶς κοῦκλες τῆς ἀδερφῆς μου ἢ χτίζαμε σπιτάκια μὲ λάσπη. Δὲν εὕρισκα πιὰ εὐχαρίστηση σ' αὐτὰ τὰ παιχνίδια, μοῦ ἄρεσε ὅμως νὰ κάθουμαι κοντὰ στὴν ξανθούλα ἐκείνη, τὴν παχουλὴ καὶ κάτασπρη κι' ἀφράτη.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ: Εἰς τὸ ἑπόμενον

Γράμματα-τέχνη-θέατρον

ΤΑ ΦΙΛΜ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Πρεμιέρες τῆς ὀθόνης

Ματίας Πασκάλ

Γαλλικὴ ταινία

Ὁ Πιὲρ Σενάλ, δημιουργὸς τῆς ἀλησμονήτου ταινίας «Τὸ πλήρωμα στασιάζει», καταπιάσθηκε μὲ ἕνα ἔργον δυσχερέστατον: νὰ μεταφέρῃ στὴν ὀθόνη ἕνα δρᾶμα τοῦ Πιραντέλλο κατ' ἐξοχὴν ἐγκεφαλικὸν καὶ ἐσωτερικόν, τοῦ ὁποίου ἡ κυρίως δρᾶσις δὲν ἔγκειται στὴν ἐξωτερική του ὑπόθεσι, ἀλλὰ εἰς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου. Διότι ὁ Ματίας Πασκὰλ εἶνε μὲν ὑπαρκτὸν πρόσωπον, ποὺ ζεῖ μίαν δραματικῶς πραγματικὴν ζωήν, ἀλλὰ εἶνε ταὐτοχρόνως καὶ τὸ σύμβολον τῆς θεωρίας τοῦ συγγραφέως: Ὅτι ἡ πραγματικότης εἶνε μὲν μία ἔννοια ἐξ ἀντικειμένου ὑπαρκτή, ἀλλ' ὁ κάθε ἄνθρωπος τὴν δέχεται κατὰ διάφορον τρόπον. Καθένας μας, λέγει ὁ Πιραντέλλο, ἔχει μέσα του ἕνα καθρέφτη, ποὺ δέχεται τὴν ἀντανάκλασιν τῶν ἐξωτερικῶν γεγονότων. Κάποτε ὑπὸ τὸ κράτος μιᾶς ἰσχυροτάτης συγκινήσεως, ὁ καθρέπτης αὐτὸς ραγίζει, ἢ ἂν θέλετε ἀποκτᾶ μίαν ὑπεράνθρωπον διαύγειαν, καὶ τότε, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὑφίσταται ἕνα διχασμὸν τῆς προσωπικότητός του καὶ δημιουργεῖται διὰ τὴν νέαν του ὑπόστασιν ἕνα δρᾶμα βαθύτατον ποὺ δὲν ἔχει καμμίαν λογικὴν ἴσως διὰ τοὺς ἄλλους ἀλλὰ ποὺ δὲν παύει νὰ εἶνε συγκλονιστικὸν δι' ὅσους τὸ παρακολουθοῦν.

Τῆς θεωρίας αὐτῆς (ποὺ ἔχει χαρακτηριστικὲς ἀναλογίες μὲ τὴν φροϋδιστικὴν ἑρμηνεῖαν) ἀποτελεῖ ζωντανὴν ἐπαλήθευσιν ὁ Ματίας Πασκάλ. Μίαν ἡμέραν, γυρίζοντας στὸ χωριό του, ἀπ' ὅπου ἔφυγε μετὰ τὸν θάνατο τῆς μητέρας του ἀνακαλύπτει ὅτι οἱ ἄλλοι τὸν θεωροῦν νεκρόν. Ὁ Ματίας δὲν τολμᾶ νὰ φανερωθῆ μολονότι ἔχει τώρα ὅ,τι ποθοῦσε, τὸ χρῆμα ποὺ θὰ ἀπαλλάξῃ τὴν οἰκογένειά του ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα. Φεύγει στὴν Ρώμη γιὰ νὰ ζήσῃ μιὰ νέα ζωή, μὲ ἕνα ψεύτικο ὄνομα. Ἀλλὰ ἡ νέα του αὐτὴ προσωπικότης δὲν εἶνε ἀναγνωρισμένη νομίμως. Ὁ Πασκὰλ ἔρχεται ἔτσι ἀντιμέτωπος τῆς κοινωνίας, ποὺ ἀρνεῖται νὰ κωδικοποιήσῃ τὰ ψυχικὰ προβλήματαα τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὶς ἀνάγκες των. Ὁ Πασκὰλ δὲν ἔχει κανένα πιστοποιητικό. Ὁ παλαιὸς ἑαυτός του εἶνε πεθαμένος, ἐπισήμως γιὰ τοὺς συμπατριῶτας του καὶ γιὰ τὸν τωρινὸν ἑαυτόν του. Διότι ὁ Πασκὰλ δὲν εἶναι πιὰ ὁ ἴδιος. Ὑπὸ τὸ νέον του ὄνομα εἶνε ἄλλος ἄνθρωπος διότι κάμνει ἄλλη ζωή. Ἔχει ἀλλάξῃ ἰδέες, ντύσιμο, ὕφος. ἐλπίδες. Ἕνα μόνο τὸν βασανίζει: τὸ ὅτι ἡ μεταβολή του αὐτὴ ἔχει γίνει παρανόμως καὶ τὸν τύπτει ἡ συνείδησις ὅτι αὐτὴν τὴν νέαν του ζωὴν τὴν ἐσφετερίσθη ἀπὸ τὸν ἀνύπαρκτον Ἀντριὲν Μέϊς, τὴν ἔκλεψε ἀπὸ τὴν κοινωνίαν... Τὴν ἀπολύτρωσί του τὴν βρῆκε οἰκειοποιούμενος μιὰν ἄλλη προσωπικότητα—ἄρα ἡ εὐτυχία αὐτὴ δὲν τοῦ ἀνῆκε, εἶνε μιὰ εὐτυχία ἀπηγορευμένη, κλεμένη, ποὺ κάποτε θἄρθοῦν νὰ τοῦ τὴν ζητήσουν.

Καὶ μ' αὐτὴν τὴν σκέψι, ὅτι θὰ τὸν ἀνακαλύψουν, θὰ τὸν ξεσκεπάσουν, θὰ τὸν διαπομπεύσουν ὁ «μακαρίτης» Ματίας Μασκὰλ ζῆ σὲ μιὰν ἀτμοσφαῖρα τρόμου, καχυποψίας, τύψεων... Μιὰ μέρα ἀποφασίζει τέλος νὰ ξαναγυρίσῃ στὸν παλαιὸν ἑαυτόν του, νὰ ξαναγίνῃ Ματίας Πασκάλ. Μὰ τάχα, εἶνε δυνατὸν νὰ ξαναδώσῃ ἡ κοινωνία δικαιώματα σ' ἕναν νεκρόν, νὰ τὸν ἀναστήσῃ καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὸ παρελθόν του; Ὄχι, εἶνε ἀδύνατον. Ὁ Ματίας Πασκὰλ βρίσκεται γιὰ πάντα νεκρός. Ἡ γυναῖκα του ἔχει παντρευθῆ ἄλλον, ἔχει ἀποκτήσῃ ἕνα παιδί, καὶ ἔχει τόσο ἀλλάξῃ! Καὶ τὸ χωριό του εἶνε ἀλλαγμένο καὶ τὸ σπίτι του, καὶ ἡ ἀτμοσφααῖρα του... Γιατὶ ὅλα αὐτὰ τὰ βλέπῃ τώρα ὁ Ματίας μὲ ἄλλα μάτια, μὲ τὰ μάτια τοῦ Ἀντριὲν Μέϊς... Δὲν εἶνε πιὰ ὁ ἴδιος.. Ἔχει ἀποξενωθῆ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του ὁριστικά, γιατὶ τὸν ἀπαρνήθηκε τὸν ἑαυτόν του αὐτὸν καὶ ὁ κόσμος. Εἴμαστε, λοιπόν, αὐτοὶ ποὺ εἴμαστε ἐξ αἰτίας τοῦ ὅτι ὑπάρχομε; Στὸ δραματικὸ αὐτὸ ἐρώτημα ὁ Πιραντέλλο ἀπαντᾶ μὲ τὴν διαλεκτικήν του σοφιστεία: «Καὶ ναὶ καὶ ὄχι». Ὁ ἄνθρωπος διαμορφώνει προσωπικότητα σύμφωνα μὲ τὸν τρόπο ποὺ δέχεται τὴν πραγματικότητα, ἀλλ' ὁ τρόπος αὐτὸς βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς ἀνθρώπινης λογικῆς. Ἡ κοινωνία κρίνει μὲ τὰ κοινὰ μέτρα,ἡ φύσις ὅμωςτοῦ ἀνθρώπου διέπεται καὶ ἀπὸ ὑπερφυσικοὺς νόμους, ποὺ δὲν ὑποπίπτουν σαφῶς στὴν ἀντίληψί μας. Ἡ ὑποδούλωσις, λοιπόν, τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος στὴν ἀντικειμενικὴν συμβατικότητα, ἀποτελεῖ τὸ βαθύτερον κίνητρον τῶν ἀνθρωπίνων δραμάτων.

Μὲ μιὰν τέτοιαδύσκολη «θθέσι»καὶμὲ ἕνα τόσον δύσκολον τύπον, ὁ Πιὲρ Σενάλ, ἔκαμε μίαν τεραστίαν κινηματογραφικὴν προσπάθειαν, διὰ νὰ τοποθετήσῃ τὸ δρᾶμα τοῦ Πιραντέλλο εἰς τὴν ὀθόνην, ἐντὸς κατανοητῶν διὰ τὸ πολὺ κοινὸν ὁρίων. Κατώρθωσε, λοιπόν, νὰ συμβιβάσῃ τὰ διεστῶτα, δηλαδὴ νὰ μᾶς παρουσιάσῃ καὶ τὸ δρᾶμα τοῦ Πιραντέλλο, ἀλλὰ ταὐτοχρόνως νὰ δημιουργήσῃ ἕνα δρᾶμα, ποὺ διὰ τὸν ἁπλοϊκὸν θεατὴν ἔχει ὡς βάσιν τὴν περιπετειώδη του ὑπόθεσιν. Ἡ διαφορὰ μόνον εἶνε ὅτι καὶ αἱ δύο πλευραὶ αὐτῆς τῆς προσπαθείας παρουσιάσθησαν ἀδύναται, διότι οὔτε ἡ «θέσις» τοῦ Ἰταλοῦ συγγραφέως ἀναλύεται ἀρτίως, ἀλλ' οὔτε καὶ τὸ κοινὸν καταλαβαίνει διατὶ ὁ ἥρως ὑποφέρει τόσον ἐπειδὴ τοῦ λείπει ἁπλῶς ἕνα χαρτὶ ταὐτότητος.

Ἐξ ἀντιθέτου ὅμως ὁ Πιὲρ Σενὰλ ἔκαμεν ἕνα τέλειον κινηματογραφικὸν ἔργον. Τύποι μεσημβρινοί, ἰταλικὰ ὕπαιθρα αὐθεντικά, ἀτμοσφαῖρα, σύμφωνος μὲ τὴν νοοτροπίαν τοῦ ἔργου, καὶ ἠθοποιοὶ ἐξαίρετοι. Ὁ Πιὲρ Μπλανσάρ, θαυμάσιος εἰς τὸν ρόλον του καὶ συγκλονιστικὸς Ματίας Πασκάλ, ὁ Λὲ Βιγκὰν τέλειος τύπος ραδιούργου καὶ ἡ Ἴζα Μιράντα γεμάτη ἁγνὴ γοητεία καὶ χάρι νεανική, ποὺ ἀποτελεῖ ἕνα τραγικὸ κοντράστο, στὴν ἀνήσυχη καὶ μαρτυρικὴ μορφὴ τοῦ Πιραντελλίου ἥρωος.

●

Χαμπανέρα

Ἀμερικανικὴ ταινία

Ἡ γνωστὴ θεωρία, κατὰ τὴν ὁποίαν δυὸ ἄνθρωποι διαφορετικῆς ράτσας εἶναι ἀδύνατον νὰ ὁμονοήσουν καὶ νὰ ζήσουν διότι ἕνας ἐξ αὐτῶν (κατὰ προτίμησιν ὁ καταγόμενος ἐξ ἐγχρώμου φυλῆς) θὰ εἶνε ἀναποτρέπτως κατώτερος, ἀναπτύσσεται εἰς τὸ φίλμ αὐτὸ μὲ ἀρκετὴν διάκρισιν, πάντως ὅμως βάζει σὲ μπελάδες τὴν Ζάρα Λεάντερ. Διότι ἡ συμπαθὴς καλλιτέχνις ὑποχρεοῦται ἀπὸ τὸ σενάριο νὰ εἶναι Σουηδίς, νὰ μεταβῆ εἰς τὸ Πόρτο Ρίκο καὶ νὰ ἐρωτευθῆ κάποιον ἐγχώριον ἄρχοντα. Παραμένει λοιπὸν μαζύ του, τὸν παντρεύεται, ἀποκτᾶ ἕνα παιδί, καὶ μετὰ ἀρχίζει νὰ θρηνῆ καὶ νὰ ὀδύρεται διότι ὁ σύζυγός της ἀποδεικνύεται βάναυσος, ζηλότυπος καὶ καταχθόνιος.

Εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐτελείωσε τὸ γύρισμα μιᾶς νέας ἑλληνικῆς ταινίας τὸ σενάριο τῆς ὁποίας ἔγραψε ὁ γνωστὸς θεατρικὸς συγγραφεὺς καὶ δημοσιογράφος κ. Δημήτριος Μπόγρης. Ἡ ὑπόθεσις τῆς ταινίας ἐξελίσσεται εἰς τὴν Θεσσαλίαν, ἔχουν δὲ ληφθῆ ὡραιότατα ἐξωτερικὰ εἰς τὰ Τέμπη, τὰ Μετέωρα κλπ. Ἀνωτέρω μία φωτογραφία τῶν κυριωτέρων πρωτεργατῶν τοῦ φίλμ. Αἱ πρωταγωνίστριαι τοῦ φίλμ δίδες Σοφία καὶ Ἀλίκη Βέμπο, ὁ κωμικὸς κ. Μάνος Φιλιππίδης, ὁ σκηνοθέτης κ. Τόγκο Μιζράχη, ὁ κ. Μπόγρης καὶ δύο ἄσσοι τοῦ αἰγυπτιακοῦ θεάτρου, ὁ διάσημος Ἄραψ ἠθοποιὸς Μασσὰρ καὶ ἡ σουμπρέττα Φατμέ.

Εὐτυχῶς ὅμως εἰς τὸ Πόρτο Ρίκο ἐνσκήπτει πυρετὸς μυστηριώδης, τοῦτο δέ, διὰ νὰ μεταβῆ ἕνας Σουηδὸς ἐπιστήμων (ἐρωτευμένος μὲ τὴν Ζάρα Λεάντερ παιδιόθεν) εἰς τὴν ἐξωτικὴν χώραν καὶ νὰ συναντήσῃ τὴν ὡραίαν του. Ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὲς περιπέτειες, τρομερὰ βαρετές, ὁ καταχθόνιος σύζυγος, θῦμα τῆς κακίας του, ἀποθνήσκει καὶ ἡ ἡρωῒς ἐπιστρέφει στὴν πατρίδα της.

Τὸ ἀνιαρὸν αὐτὸ φίλμ εἶχε τεχνικῶς ἄψογον, ἀλλὰ τὸ Πόρτο Ρίκο, ποὺ μᾶς παρουσιάζει, εἶναι ὀφθαλμοφανὲς γερμανικὸν στούντιο, δίχως ἴχνος εἰλικρινοῦς ἐξωτικῆς ἀτμοσφαίρας.

Ἡ Ζάρα Λεάντερ, ἡ ὁποία καθ' ὅλον τὸ ἔργον καταχρᾶται ἀνουσίως τοῦ σὲξ ἀππὴλ της τραγουδᾶ τὰ μελαγχολικὰ καὶ βαρειὰ τραγούδια τῶν ἰθαγενῶν, μὲ πολλὴν μουσικότητα, χρωματίζοντάς τα ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ ἐντυπωσιακά.

●

Ἀρραβὼν μετ' ἐμποδίων

Ἑλληνικὴ ταινία

Ἀπὸ ἀπόψεως τεχνικῆς, ἡ νέα ἑλληνικὴ ταινία ἔχει σημειώσῃ σοβαρὰς προόδους. Ἡ φωνοληψία εἶνε ἀνεκτή, ὁ φωτισμὸς περίπου ὁμαλός, ἡ συναρμολόγησις τῶν σκηνῶν παρουσιάζει ὀρθὲς χρονικὲς ἀναλογίες, τὸ μοντὰζ ἔχει κάποιο νόημα. Ἀκόμη καὶ ἡ φωτογραφία εἶνε βελτιωμένη καὶ κάπως κινηματογραφική. Εἰς τὸν «Δόκτωρα Ἐπαμεινώνδα» οἱ ἠθοποιοὶ ἔμοιαζαν σ' ὅλες τὶς σκηνὲς σὰν φαντάσματα καὶ σὲ μερικὲς ἀπόπειρες «πρώτων πλάνων» οἱ πρωταγωνίστριες παρουσιάζονταν τόσον φρικώδεις τὴν μορφήν, ὥστε κατετρόμαζαν τοὺς θεατάς.. Εἰς τὸν «Ἀρραβῶνα μετ' ἐμποδίων» οἱ ἥρωες ἔχουν ἤδη μιὰν ἀνθρώπινη ὑπόστασι, ἀδιάφορο ἂν οἱ φιγοῦρες των καὶ οἱ κινήσεις των ἐνθυμίζουν ἐπιμόνως κινηματογράφον τοῦ 1920.

Ὅλες ὅμως αὐτὲς οἱ βελτιώσεις ἐξουδετεροῦνται ἀπὸ τὸ σενάριο, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπεριγράπτως χονδροειδὲς καὶ μέχρις ἀπογνώσεως ἠλίθιον.

Ἐχάθηκαν τάχα οἱ ὑποθέσεις ἑλληνικῶν ἔργων, μυθιστορημάτων, διηγημάτων, ἠθογραφιῶν, ὥστε οἱ δημιουργοὶ τοῦ «ἑλληνικοῦ» αὐτοῦ φίλμ νὰ προσφύγουν εἰς μίαν ξένην φάρσαν καὶ μάλιστα τῆς χειροτέρας ποιότητος; Δὲν θὰ μποροῦσαν ἄραγε νὰ διαλέξουν μιὰν ἀνθρώπινη καὶ λογικὴ ἱστορία, ρωμαίικη, ποὺ νὰ ἀπευθύνεται στὴν καρδιὰ τοῦ κοσμάκη, παρὰ ἐπῆραν ἕνα ξένον μονόπρακτον τρισάθλιον καὶ ἀφόρητον καὶ τὸ ἐτράβηξαν, τὸ παραγέμισαν μὲ σκηνὲς ἐξωφρενικῶς ἀνόητες, τὸ παρατέντωσαν μὲ ἀπιθανότητες καὶ σαχλὰ ἀστεῖα τοῦ ταπεινοτέρου γούστου, διὰ νὰ κάμουν ὅπως-ὅπως μιὰν ταινίαν ὡρισμένου μήκους;

Καὶ ἔπειτα, τί εἴδους κινηματογράφος εἶνε αὐτός, ὅπου μερικοὶ ἄνθρωποι βρίσκονται ἀπ' τὴν ἀρχὴ ἕως τὸ τέλος στὸ ἴδιο σπίτι, καὶ λαχανιάζουν κουβεντιάζοντας, καὶ ἀνοιγοκλείνουν πόρτες, καὶ καραγκιοζεύουν, ρεζιλεύοντες ἀνεπανορθώτως τὴν λογικήν, τὸ καλὸ γοῦστο καὶ τὴν εὐπρέπειαν;

Θὰ εἰποῦν πολλοὶ ὅτι ἀρχὴ εἶνε ἀκόμη, ὅτι ὑπάρχει καιρὸς νὰ διορθωθοῦν αὐτὰ τὰ σφάλματα καὶ ὅτι ἀναγκαίως ὁ ἑλληνικὸς κινηματογράφος θὰ περάσῃ ἀπὸ ἕνα ὀδυνηρὸν στάδιον πειραματισμῶν. Μιὰ τέτοια ὅμως ἄποψις εἶνε ἀπαράδεκτος. Θὰ ἦτο ἀστεῖον νὰ συμφωνήσωμεν μὲ τὴν γνώμην ὅτι οἱ διάφοροι ἐπιχειρηματίαι, σεναρίσται καὶ ἠθοποιοὶ «ἠμποροῦν νὰ μάθουν κουρευτικὴν «στοῦ κασίδι τὸ κεφάλι» ποὺ εἶνε ἐν προκειμένῳ τὸ ἑλληνικὸν κοινόν, τὴν στιγμὴν ποὺ θὰ ἦτο εὐκολώτατον, νὰ μετακληθοῦν εἰδικοὶ ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν καὶ νὰ μοντάρουν τὶς ταινίες μας καὶ νὰ μάθουν καὶ σὲ μᾶς, πὼς τέλος πάντων γίνεται ἕνα φίλμ τῆς προκοπῆς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ γίνωμε ἱκανοὶ μεθαύριο νὰ τὸ δημιουργήσωμε μόνοι μας.

Κάτι παρόμοιο ἔκαμαν καὶ οἱ Ἰταλοί, οἱ ὁποῖοι ὅταν θέλησαν νὰ ξαναφτιάξουν τὸν κινηματογράφον τους ποὺ εἶχε πέσει εἰς μαρασμὸν καὶ ἀφάνειαν, μετεκάλεσαν Γερμανοὺς τεχνικούς, συνειργάσθησαν μαζύ των καὶ ἔμαθαν σιγὰ-σιγὰ ἀπὸ αὐτοὺς ὅλα τὰ μυστικὰ τῆς συγχρόνου κινηματογραφικῆς τέχνης. Εἶναι ἀνάγκη νὰ τοὺς μιμηθοῦμε καὶ μεῖς—ἂν φυσικὰ αὐτὸ τὸ ἐγχείρημα συμφέρει οἰκονομικῶς. Ἂν δὲν συμφέρῃ, τότε εἶνε προτιμότερο νὰ παύσουν νὰ γυρίζωνται ἑλληνικὲς ταινίες αὐτοσχέδιες, τραγικὲς ὅταν θέλουν νὰ εἶνε κωμικές, κωμικὲς ὅταν θέλουν νὰ εἶνε τραγικές, σκοτεινὲς στὰ φωτεινὰ σημεῖα, φωτεινὲς στὰ σκοτεινά, μὲ σενάρια ἄνω ποταμῶν, μὲ σκηνοθεσίες ἐμβρυώδεις, μὲ φωνοληψίαν ἄλλοτε μὲν ὀρυομένην καὶ ἄλλοτε κατσαρῶς ψιθυρίζουσαν, μὲ μουσικὴν ἀλαμπουρνέζικην καὶ μὲ ἠθοποιοὺς ποὺ νομίζουν ὅτι θὰ γίνουν ἀστέρες ὅταν χειρονομοῦν ἀφθόνως καὶ κάμουν γκριμάτσες δανεισμένες ἀπὸ μάσκες ἀποκρηάτικες.

Τὸ ὅτι ὁ «Ἀρραβὼν μετ' ἐμποδίων» παρουσιάζει ὡρισμένες βελτιώσεις στὴν τεχνικὴ καὶ ἐν πολλοῖς καὶ στὴν ἠθοποιΐα, αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ δικαιολογία γιὰ νὰ συνεχισθῆ ἡ κακὴ τακτική. Γιὰ νὰ ὑπάρξῃ καλὸς ἢ ἁπλῶς ἀνεκτὸς ἑλληνικὸς κινηματογράφος χρειάζονται θυσίες ἐκ μέρους τῶν ἐπιχειρηματιῶν. Θυσίες ποὺ θὰ ἀποβοῦν ὅμως καρποφόρες καὶ γιὰ τοὺς ἴδιους καὶ γιὰ τοὺς καλλιτέχνας μας, καὶ γιὰ τὴν τέχνη τοῦ τόπου γενικώτερα.

Μ. ΣΑΦΑΡΙΚΑΣ

ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

ΧΑΡΡΥ ΜΠΩΡ

Ἕνας πολυσύνθετος καλλιτέχνης τοῦ θεάτρου καὶ τοῦ κινηματογράφου

(Πῶς ἄρχισε τὴν σταδιοδρομίαα του ὁ Χάρρυ Μπώρ; Ἰδοὺ τί μᾶς ἀφηγεῖται τὸ κατωτέρω ἄρθρον τῆς Σιμὸν Μωκλαὶρ, ἡ ὁποία εἶνε φανατικὴ θαυμάστρια τοῦ Γάλλου καλλιτέχνου. Ὁ θαυμασμός της αὐτός, ποὺ τὴν ὁδηγεῖ σὲ μερικὲς ὑπερβολικὲς κρίσεις, δὲν μειώνει ἐν τούτοις τὴν ἀξία τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, ποὺ ἀποτελεῖ ἕνα ζωντανὸ βιογραφικὸ πορτραῖτο).

1919. Ὁ πόλεμος μόλις εἶχε τελειώσει. Ὁ φοβερώτερος ἀπὸ ὅλους τοὺς πολέμους. Γιατὶ δὲν ἔγινε μονάχα στὰ πεδία τῶν μαχῶν, ἀλλὰ καὶ στὰ «μετόπισθεν» καὶ τὰ πιὸ μακρυνά, ἀγριώτερος ἴσως σ' αὐτά, παρὰ στὰ χαρακώματα. Καὶ συνεχίσθηκε χρόνια μετὰ τὴν ὑπογραφὴ τῆς Εἰρήνης. Κι' ἴσως νὰ συνεχίζεται καὶ σήμερα ἀκόμα. Καὶ ὑπῆρξε ὁ καταπληκτικώτερος πόλεμος ὁ πόλεμος αὐτός, ἀκόμη καὶ γιατὶ ἔβλεπε κανεὶς ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη τὸν πλούσιο νὰ γίνεται φτωχὸς καὶ τὸν ἀπένταρο νὰ κολυμπάῃ στὰ ἑκατομμύρια.

Δύο ἄνθρωποι, ὁ ἕνας ἀντίκρυ στὸν ἄλλον, κουβέντιαζαν ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα στὸ βάθος μιᾶς αὐλῆς. Ὁ ἕνας κοντὸς καὶ παχύσαρκος, ἦταν ὁ ἰδιοκτήτης τῆς ἀποθήκης κρασιῶν ποὺ ὑπῆρχε μέσα στὴν αὐλὴ ἐκείνη. Ἦταν ἕνας νεόπλουτος, ποὺ εἶχε κάνει ἑκατομμύρια, πουλῶντας ξύδι στὸν στρατὸ γιὰ κρασί... Ὁ ἄλλος ψηλός, εὔσωμος, ἀθλητικός.

—Ἀκοῦστε με, κύριε, πρέπει νὰ μὲ καταλάβετε... ἔλεγε ὁ δεύτερος.

—Σᾶς λέγω ὅτι δὲν ἔχω δουλειά...

—Μὰ δὲν μπορεῖτε νὰ μ' ἀφήσετε νὰ φύγω ἔτσι, ἔχω νὰ θρέψω τρία παιδιά... Θὰ κάμω ὅ,τι θελήσετε, ὅ,τι καὶ νἆναι.

—Ναί, ὅ,τι καὶ νἆναι! Ὅλοι σας τὰ ἴδια λέτε ὡσότου ἀρχίσετε κι' ἔπειτα τὰ φορτώνετε στὸν πετεινό! Ἐξ ἄλλου, ἐκεῖνοι ποὺ λένε ὅτι τὰ κάνουν ὅλα συνήθως δὲν εἶναι ἱκανοὶ γιὰ τίποτε.

Ὁ ἄλλος ὅμως δὲν ἀποθαρρυνόταν.

—Ἐλπίζω νὰ μὴ συμβῆ τὸ ἴδιο καὶ μὲ μένα, ἐπέμενε. Σᾶς εἶπα, ἔχω ἀπόλυτον ἀνάγκη νὰ ἐργασθῶ. Εἶμαι ἕνας κατεστραμμένος. Εἶχα ἄλλοτε ἕνα μεγάλο κτῆμα. Κατόπιν ἀναγκάσθηκα νὰ γίνω ὑπάλληλος παντοπωλείου, κατόπιν ἐκφορτωτής, ὕστερα περιοδεύων ἀντιπρόσωπος...

—Ὅλα αὐτὰ καλὰ ἀλλὰ δὲν θὰ σᾶς χρησιμεύσουν σὲ τίποτα στὸ μαγαζί μου, ἂν ἐπιμένετε νὰ σᾶς προσλάβω, ἔκανε ὁ ἄλλος μὲ σκληρότητα. Ξέρετε νὰ πλένετε μποτίλλιες;

Τὰ μάτιαα τοῦ ἄλλου ἄστραφαν ἀπὸ χαρά. Ἐπὶ τέλους κάτι εὕρισκε. Φώναξε λοιπὸν σχεδὸν μὲ ἐνθουσιασμό.

—Ξέρω!

—Λαμπρά, σᾶς προσλαμβάνω. Καὶ δείχνοντάς του ἕνα σωρὸ ἀπὸ ἀδειανὲς μποτίλλιες τοῦ κρασιοῦ:

—Γιὰ τὴν ὥρα εἶνε αὐτὲς ἐδῶ. Ἔχετε 20 φρ. γιὰ ὅλες, ἂν μοῦ τὶς καθαρίσετε ὡς τὸ βράδυ. Γιὰ αὔριο θὰ ἰδοῦμε.

Ὁ ἄλλος ἔβγαλε ἀμέσως τὸ σακκάκι του σήκωσε τὰ μανίκια τοῦ πουκαμίσου του καὶ ἔκανε ν' ἀρχίσῃ τὴ δουλειά. Ὁ πάτρων ὅμως τὸν σταμάτησε:

—Καὶ... κυττάξτε ! ὄχι σπατάλη στὸ νερό! Δὲν μοῦ εἴπατε ὅμως τὸ ὄνομά σας.

—Χάρρυ Μπὼρ...

—Γάλλος;

—... Μὰ νομίζω! Γεννήθηκα στὸ Μονρούζ.

★

Ἔτσι ξανάρχισε τὴν ζωή του μετὰ τὸν πόλεμο ὁ μεγάλος Χάρρυ Μπὼρ. Ὅπως εἴπαμε: Ἄλλοι ἀνέβηκαν καὶ ἄλλοι κατέβηκαν. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἀνέβηκαν ξανακατέβηκαν, πολὺ λίγοι ὅμως ἀπὸ ἐκείνους ποὺ κατέβηκαν ξανανέβηκαν. Ἕνας ἀπὸ τοὺς τελευταίους καὶ ὁ μεγάλος καλλιτέχνης. Μὲ πόσους κόπους ὅμως... Καὶ ἐν τούτοις. ὁ καθαριστὴς αὐτὸς μποτιλλιῶν τοῦ κρασιοῦ δὲν ἦταν ἄγνωστος ὡς καλλιτέχνης πρὶν τὸν πόλεμο. Εἶχε παίξει στὸ «Γκρὰν Γκινιόλ», στοῦ «Ἀντουάν», μὲ τὸν Ζεμιέ, στὸ «Ἀτενέ», στὸ «Φεμινά», στὸ «Παλαὶ Ρουαγιάλ», στὶς «Φολὶ Μπερζὲρ» ἀκόμη.

Καὶ ἀκόμη: σὲ μικροθέατρα καὶ «καφ'—κόνσ'» ὅπως τὸ «Κόκκινο φεγγάρι», τὸ «Μπὰ-Τὰ-Κλάν». Τὸ «Μπουὰτ ἀ Φούρσυ» κλπ. Ἔπαιζε ἀκόμη καὶ σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες βουβὲς ταινίες τὴν «Κόρη τοῦ Ρακοσυλλέκτη» μὲ τὸν Μπαρονσελλί, τὸν Πρὲνς (Ριγκαντὲν) τὴν Μιστεγκέτ... Κανεὶς ὅμως τότε δὲν εἶχε καταλάβει τὴν ἀξία του. Εὐτυχῶς ποὺ δὲν ἦταν τότε τῆς ἀνάγκης. Πῆγε στὸ θέατρο ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὸ θέατρο. Ἦταν πλούσιος, εἶχε τὸ πατρικό του κτῆμα, ὅπως εἶπε καὶ στὸν νεόπλουτο κρασέμπορο. Μοναχὰ ὁ Ζεμιὲ μυρίστηκε τί ἔκρυβε ὁ ἀθλητικὸς ἐκεῖνος νέος... Ἦρθε ὅμως ὁ πόλεμος ἡ καταστροφή. Ὁ Μπὼρ εἶνε ἀπ' αὐτοὺς ποὺ κατέβηκαν. Πῶς θὰ ξανανέβαινε. Ὄχι βέβαια πλένοντας μποτίλλιες, πρὸς 20 δρ. τὴν χιλιάδα. Ἀναγκάζεται νὰ ἀλλάξῃ ἐπάγγελμα. Κάνει ὅ,τι τοῦ τυχαίνει καλλίτερο. Καὶ πρὸ παντὸς ἐπικερδέστερο. Τὸ θέατρο; Οὔτε τὸ συλλογίζεται κἂν. Γιὰ ποιὸ λόγο νἆταν τώρα πιὸ καλὸ γι' αὐτόν, πιὸ δίκαιο; Δὲν πλησιάζει λοιπόν.

Μιὰ μέρα τὸν συναντᾶ ὁ παληός του φίλος ὁ Ζεμιέ. Ὁ μεγάλος σκηνοθέτης καὶ ἠθοποιός, θυμᾶται τὸν καλλιτέχνη, τοῦ σφίγγει τὸ χέρι καὶ τὸν καλεῖ σπίτι του νὰ φᾶνε καὶ νὰ τὰ ποῦνε λιγάκι. Οἱ περιπέτειες τοῦ Μπὼρ τὸν συγκινοῦν πολύ.

—Δὲν θὰ ξαναγυρίσῃς πιὰ ἐκεῖ ποὺ ἐργάζεσαι, τοῦ λέγει. Σὲ κρατῶ! Καὶ τοῦ προτείνει ἕνα συμβόλαιο πενταετές. Ὁ Χάρρυ Μπὼρ πετᾶ ἀπὸ τὴν χαρά του. Φιλεῖ τὰ χέρια τοῦ Ζεμιέ, ἀλλὰ εἴπαμε, ὁ Χάρρυ Μπὼρ εἶναι ἕνας μεγάλος καλλιτέχνης, καὶ οἱ μεγάλοι ὅλοι, εἶνε καὶ τὰ πιὸ ἀνήσυχα πνεύματα. Δὲν μποροῦν νὰ μείνουν γιὰ πολὺ στὸ ἴδιο μέρος. Ἕνα χρόνο ὁ Χάρρυ Μπὼρ ἐργάζεται καλὰ μὲ τὸ Ζεμιέ. Τὸν δεύτερο ὅμως, ἀρχίζει νὰ στενοχωριέται. Παρ' ὅλη τὴν ἀγάπη του στὸν Ζεμιέ, παρ' ὅλη τὴν τέχνη τοῦ Ζεμιέ, παρ' ὅλη τὴν φροντίδα γι' αὐτὸν τοῦ Ζεμιέ... Αὐτὸς τὸ βλέπει, τὸ αἰσθάνεται, καὶ λέγει μιὰ μέρα τοῦ Χάρρυ Μπὼρ:

—Ναί.. τὸ βλέπω, στενοχωριέσαι! Ἔ, λοιπόν, δὲν σὲ κρατῶ πιά. Τὸ συμβόλαιο μας δὲν ὑπάρχει πιά...

Ἔπειτα; Ἔπειτα εἶναι ὅλα τὰ παρισινὰ θέατρα ὄχι πιὰ γιατὶ δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ γιὰ πολὺ σ' ἕνα μέρος, ἀλλὰ γιατὶ τὸ ἕνα τὸ θέατρο τὸν διεκδικεῖ ἀπὸ τὸ ἄλλο! Ἔρχεται ὕστερα ὁ κινηματογράφος, ποὺ τὸν ἀποθεώνει. Εἶναι τώρα ὁ μεγάλος Χάρρυ Μπώρ, ὁ καλλιτέχνης ποὺ μπορεῖ νὰ παίζῃ κάθε ρόλο! Τραπεζίτης, ὅπως στὸν «Ρότσιλδ» ἢ βαστάζος τῆς παρισινῆς ἀγορᾶς. διάσημος χειροῦργος ὅπως στὸ «Αὐτὸς ὁ παληοκανάγιας» ἢ φαροφύλαξ ὅπως στὸ «Χαμένο Ἀκρωτῆρι», πανδοχεὺς ὅπως στὴ «Δίκη τῆς Μαίρης Ντούγκαν», βασιλεύς, Τσάρος ἄσωτος καὶ θηριώδης, ὅπως στὸν «Ἰβὰν τὸν Τρομερό», ἢ Γιάννης Ἁγιάννης στοὺς «Ἀθλίους», ἢ Κοζάκος ἀρχηγὸς ὅπως στὸν «Τάρας Μπούλμπα» ἢ Μπετόβεν, στὴν ὁμώνυμο ταινία, εἶναι πάντα στὸ ρόλο του: ἄψογος, τέλειος, καταπληκτικός!...

Ὁ Χάρρυ Μπώρ, εἶχε βέβαια, ἕναν μεγάλο διδάσκαλο: τὴν παρατηρητικότητά του καὶ τὴν εὐσυνειδησία του. Προτοῦ παίξῃ μελετᾶ βδομάδες τὸ πρόσωπο ποὺ θὰ ὑποδυθῆ. Μποροῦσε ὧρες νὰ παρακολουθῆ τοὺς χειροῦργους τῶν νοσοκομείων νὰ πλένουν τὰ χέρια τους, προτοῦ ἀρχίσουν μιὰ ἐγχείρηση. Ἔτσι ὅταν τὸν δῆτε κατόπιν στὸν ρόλο του αὐτό, δὲν θὰ μπορέσετε ποτὲ νὰ ἀποφύγετε τὴν σκέψι ὅ,τι μποροῦσε ὁ καλλιτέχνης νὰ εἶχε σπουδάσει πρῶτα χειροῦργος.

Εἶχε ὅμως, ἀκόμη ὁ Χάρρυ Μπὼρ μεγάλο δάσκαλό του καὶ τὸ δρᾶμα τῆς ζωῆς του, κι' αὐτὸ τοῦ ἔδωκε τὰ πολυτιμότερα μαθήματα, κι' αὐτό, κατὰ τὸ πλεῖστον τὸν ὡδήγησε στὸν θρίαμβο...

Ἡ διάσημος Ἀγγλὶς ἠθοποιὸς Βίννυ Βίνφρεδ, ἡ ὁποία παρεσημοφορήθη ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴν κυβέρνησιν, διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἑρμηνεῖαν τῶν ἔργων τοῦ Σαίξπηρ κατὰ τὰς τελευταίας ἑορτὰς ποὺ ὠργανώθησαν εἰς τὴν γενέτειραν τοῦ μεγάλου συγγραφέως.

Πῶς γλεντᾶ ἕνας εὐρωπαῖος

Μιὰ νύχτα στὸ Τόκιο

Ντάνσιγκ δίχως ἀλκοόλ καὶ κρασὶ δίχως χορό, ντάμες ποὺ νοικιάζονται μὲ τὴν ὥρα καὶ κινηματογραφομανία...

Ἡ Ἰαπωνία, ὅπως ἐν γένει ἡ Ἄπω Ἀνατολή, παραμένει ἡ χώρα τῶν ἀντιθέσεων· Μαζὺ μὲ τὸν ὑπερβολικὸν ἐκμοντερνισμὸν, ἐξακολουθοῦν νὰ ὑφίστανται παλαιαὶ συνήθειαι καί, κοντὰ στὴ ζωὴ τῶν μεγάλων πόλεων ποὺ ἔχουν λάβει περισσότερον εὐρωπαϊκὴν μορφήν, ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται ἡ παλαιὰ Ἰαπωνία ὅπως καὶ πρῶτα· Ἐν τούτοις οἱ ξένοι φαντάζονται τὴν Ἰαπωνίαν ὅπως τὴν παριστάνουν οἱ παλαιότερες εἰκόνες καὶ οἱ παληὲς περιγραφές. Σὲ πράσινα λειβάδια ἀνθίζουν κερασιὲς ἐνῷ εἰς τὸν ὁρίζοντα ὑψώνεται ἡ χιονισμένη κορυφὴ τοῦ Φουζιγιαμά. Κάτω ἀπὸ τὶς κερασιές, χαριτωμένες γκέϊσσες τραγουδοῦν καὶ χορεύουν.

Ἡ γκέϊσσα εἶνε οὕτως εἰπεῖν γιὰ τὸν ξένον, μαζὺ μὲ τὸ κιμονό, μὲ τὸ φοβερὸ χαρακίρι, μὲ τὶς κερασιές, καὶ τὸ ἱερὸ βουνό, ἡ προσωποποίησις τῆς Ἰαπωνίας.

—Παρ' ὅλον τὸν μοντερνισμόν, θὰ ὑπάρχουν, βέβαια, πάντοτε γκέϊσσες—ρωτοῦν οἱ λευκοὶ τὸν ταξειδιώτη ποὺ ἔρχεται ἀπ' τὴν Ἰαπωνία.

—Καὶ βέβαια ὑπάρχουν καὶ μάλιστα κατὰ τελευταίαν ἐπίσημον στατιστικὴν—τοῦ 1934—ἑβδομῆντα δύο χιλιάδες διακόσιες πενῆντα πέντε· Τὸ ὄνομά τους ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν λέξιν γκέϋ ποὺ σημαίνει τέχνη καὶ σὰ ποὺ σημαίνει ἄνθρωπον. Εἶνε δηλ. ἄνθρωποι τῆς τέχνης κατὰ τὴν ἰαπωνικὴν ἔννοιαν, δηλ. τῆς τέχνης τῆς κοινωνικῆς συγκροτήσεως καὶ χρησιμεύουν μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν γιὰ νὰ ἐκλεπτύνουν τὰ ἤθη καὶ νὰ κατευνάσουν τὰ πάθη μᾶλλον παρὰ γιὰ νὰ τὰ ἐρεθίσουν. Αὐτὴ εἶνε ἀκριβῶς ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς εὐρωπαϊκῆς καὶ τῆς ἰαπωνικῆς ἀντιλήψεως τοῦ ρόλου των.

Ὁ ἀριθμὸς των ἄλλως τε εἶνε ἐλάχιστος κοντὰ στὰ ἑκατομμύρια τῶν νέων Ἰαπωνίδων, ἡ ζωὴ τῶν ὁποίων μᾶς εἶνε τελείως ἄγνωστη. Ἐκτὸς τῶν κοριτσιῶν τῶν ἀστικῶν οἰκογενειῶν τῶν πόλεων ὑπάρχουν τὰ κορίτσια τῶν πολυμελῶν οἰκογενειῶν τῶν πτωχῶν μᾶλλον γεωργῶν ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν καλλιέργειαν τοῦ ριζιοῦ· Εἰς αὐτὲς ὀφείλεται κατὰ μέγιστον μέρος ἡ τεραστία ἀνάπτυξις τῆς ἰαπωνικῆς βιομηχανίας καὶ ἡ διείσδυσις τῶν προϊόντων της στὶς εὐρωπαϊκὲς ἀγορές. Τὰ κορίτσια αὐτὰ μόλις εἶνε εἰς ἡλικίαν νὰ ἐργασθοῦν, περνοῦν 4 ἢ 5 χρόνια ὡς μαθητευόμενα ἀρχικῶς, εἰς τὰ μεγάλα ὑφαντήρια καὶ ἄλλα ἐργοστάσια τοῦ Κόμπε, τοῦ Κιότο καὶ τῆς Ὀζάκα. Πληρώνονται ἀρχικῶς 20 δρχ. τὴν ἡμέρα, κατόπιν δὲ φθάνουν μέχρις 80 δραχμῶν. Κατοικοῦν εἰς καθαρὰ καὶ εὐάερα διαμερίσματα τοῦ ἐργοστασίου, ὅπου καὶ τοὺς παρέχεται τροφή. Ταὐτοχρόνως διδάσκονται οἰκοκυρικήν, ὑγιεινὴν καὶ παιδοκομίαν καὶ ἄλλα μαθήματα καὶ ὅταν, μετὰ 4 χρόνια ἐν γένει, φύγουν ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιον, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε καὶ σχολεῖο καὶ κατοικία, παίρνουν μαζύ τους, κατὰ μέσον ὅρον, 400 γιὲν—περίπου 10.000 δραχμὲς—ποὺ τοὺς χρησιμεύουν γιὰ τὰ ἀπαραίτητα ἔξοδα ἐγκαταστάσεως ὅταν παντρευθοῦν μὲ ἕναν ὄχι πλούσιον ἄνδρα.

Οἱ μεγάλες πόλεις ἔχουν φυσικὰ καὶ τὴν ἄλλην ὄψιν τῆς ζωῆς, τὴν κοσμικήν, τὴν νυκτερινήν· Οἱ νέοι Ἰαπωνέζοι καὶ οἱ νέες Ἰαπωνέζες—οἱ Μόγα καὶ οἱ Μόμπο, ὅπως τοὺς λένε ἐκεῖ ὑποκοριστικῶς—ἀγαποῦν τὸν χορὸ καὶ τὴν διασκέδασι. Οἱ δρόμοι τὶς βραδυνὲς ὧρες εἶνε γεμάται κόσμο, ποὺ πηγαινοέρχεται κάτω ἀπὸ τὶς φωτεινές, πολύχρωμες ρεκλάμες, καὶ οἱ κινηματογράφοι, τὰ καφενεῖα καὶ οἱ αἴθουσες χοροῦ ἔχουν πάντοτε πολυπληθῆ πελατεῖαν. Τὸ περίεργον εἶνε ἐν τούτοις ὅτι εἰς τὶς αἴθουσες τοῦ χοροῦ ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ χρῆσις οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν καὶ ὅτι στὰ ζυθοπωλεῖα δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε ἕνα βῆμα πόλκας. Στὴν Ἰαπωνία ἡ μπύρα—καὶ τὰ ἄλλα ποτά— δὲν συνδυάζονται μὲ τὸν χορό.

Εἰς τὶς αἴθουσες χοροῦ ὑπάρχουν οἱ νέες γκέϊσσες, οἱ τάξι—γκέρλς, οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος χορεύτριες, μὲ τὶς ὁποῖες ὁ πελάτης μπορεῖ νὰ χορέψῃ εναν χορό, ἔναντι μιᾶς κάρτας ποὺ κοστίζει περίπου 4 δραχμές. Τὰ κορίτσια αὐτὰ κερδίζουν περισσότερα ἀπὸ τὰς συναδέλφους των τῶν ἐργοστασίων. Ναὶ μὲν ἐξοδεύουν ἀρκετὰ γιὰ τὴν τουαλέττα τους, ἐφ' ὅσον θέλουν κατὰ μέσον ὅρον 50 γιὲν (1.250 δραχμὲς) γιὰ ἕνα φόρεμα, 20 γιὲν (500 δρχ· περίπου) γιὰ ἕνα ζευγάρι παπούτσια, καὶ 10 γιὲν γιὰ ἕνα καπέλλο. Τριάντα γιὲν τοὺς κοστίζει περίπου τὸ δωμάτιον. Τὸ κέντρον ὅπου ἐργάζονται τοὺς παρέχει τροφὴν δωρεὰν καὶ 7 γιὲν ἡμερησίως. Πάντως, κινηματογράφοι, αἴθουσαι χοροῦ, ζυθοπωλεῖα, θέατρα καὶ ἄλλα κέντρα, κλείνουν τὸ ἀργότερον εἰς τὰ 11. Καὶ τὰ ξενοδοχεῖα ἀκόμη κλείνουν αὐτὴ τὴν ὥρα. Οἱ Ἰαπωνέζοι εἶνε συνηθισμένοι νὰ κοιμοῦνται νωρίς. Οἱ κινηματογράφοι προβάλλουν τὸ «καληνύχτα» εἰς τὰς 10.30 καὶ οἱ ραδιοφωνικὲς ἐκπομπὲς τελειώνουν μὲ τὸ «ἐν τῷ ἐπανιδεῖν εἰς τὸ πρωινὸ μάθημα γυμναστικῆς» εἰς τὰς 9·30. Περίεργον εἶνε τὸ πρόγραμμα ἰαπωνικοῦ ραδιοφώνου: 6 π.μ. μάθημα γυμναστικῆς. 6.30 γερμανικὸ μάθημα δι' ἀρχαρίους. 12 μουσικὴ σαλονιοῦ. 12.40 εἰδήσεις· 3.40 μετεωρολογικαὶ εἰδήσεις. 4 διεθνεῖς εἰδήσεις. 6 παιδικὸ πρόγραμμα. 6.20 ἐκπομπαὶ γιὰ τὴν νεολαία· 6.25 διάλεξις περὶ ἐθνικῶν θησαυρῶν. 6.55 εἰδήσεις εἰς ἀγγλικὴν γλῶσσαν. 7.30 διάλεξις περὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἀϊνοῦ. 8 λαϊκὰ τραγούδια, Μπίβα—σόλο, ἱστορικὴ διάλεξις· 9.30 ἀνακοίνωσις τῆς ὥρας, καιρικαὶ πληροφορίαι. Καληνύχτα.

Σημειωτέον ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν συνδρομητῶν ραδιοφώνου αὐξάνει ἁλματωδῶς. Ἀπὸ 1.850.000 τῷ 1934 ἀνῆλθεν εἰς 3.000.000 τὸ παρελθὸν ἔτος· Καὶ ἐν τούτοις ὁ Ἰαπωνέζος κατὰ παλαιὸν ἔθιμον, δὲν θὰ σαπουνισθῇ ποτὲ μέσα εἰς τὴν μπανιέρα. Θὰ πλυθῇ ἔξω καὶ θὰ μπῇ καθαρὸς μέσα στὴ μπανιέρα γεμάτη καθαρὸ νερό.

Στὸν ἔρωτα

Καρτεροῦσα τὸν ἔρωτα
κι' ἔλεα θἄρθῃ ἕνα βράδυ
δίχως μήνυμα, ἀθόρυβα
σὰν ἀνάλαφρο χάδι.

Θἄρθῃ ἀγάλια κι' ὡς ἔρχεται
τὸ κρινάκι στὰ χιόνια
κι' ὡς μὲ μιᾶς ἀνθοσκέπουνε
τ' ἄγριου βάτου τὰ κλώνια.

Θἄρθῃ ὡς μέρα πασίχαρη
στὴν καρδιὰ τοῦ Γενάρη
ποὺ σκορπίζει τὰ σύννεφα
μ' ἀνοιξιάτικη χάρη.

Κι' ὅλη χαίρεται ἀπάντεχα
ἡ βαρύθυμη πλάση
καὶ ξεχνιέται στὸ ἡλιόχαρο
ξαφνικό της γιορτάσι!

Καρτεροῦσα τὸν ἔρωτα
νὰ χυθῇ στὸ ἔρμο σπίτι
σὰν τὸ φῶς τὸ γελούμενο
τοῦ γλυκοῦ ἀποσπερίτη.

Κι' ὅλα γύρω νὰ λάμψουνε
κι' ἡ καρδιά μου ἕνα ἀστέρι
μιᾶς καλόβολης μάγισσας
σὰν νὰ τ' ἄγγιξε τὸ χέρι.

Καρτεροῦσα τὸν ἔρωτα·
κι' ἦρθε! μὰ ἦταν ὠϊμένα
σκοτεινός, καὶ στὴν ὄψη του
χαμογέλοιο κανένα

Δὲν ἐπράϋνε· κι' ἔνοιωσα
στὴν καρδιά μου τὸν τρόμο
ὅπου νοιώθουμε ἄγνωρα
σὰν τραβᾶμε ἕνα δρόμο

Κι' ὡς τὰ μάτια του στύλωσε
στὰ δικά μου ἐντός, εἶδα
τῆς σκλαβιᾶς μου πὼς ἔπλεκαν
τὴν βαρειὰν ἁλυσσίδα.
Εἶμαι 'γὼ ποὺ περίμενες,
κι' ἦρθα! μοὖπεν ἀγάλι
καὶ τὸ χέρι του ἀπίθωσε
στὸ σκυφτό μου κεφάλι...

Καρτεροῦσα τὸν ἔρωτα
κ' ἔλεα θἄρθῃ ἕνα βράδυ
δίχως μήνυμα, ἀθόρυβα,
σὰν ἀνάλαφρο χάδι!

Κ' ἦρθε ἀμίλητος κι' ἄγριος
σὰν ἀφέντης κουρσάρος,
τὴ χαρὰ φέρνει κάποτε,
συχνὰ γίνεται χάρος!

Στὴν τρανή του τὴ δύναμη
ὡσὰν σὲ ἀκροποτάμι
ἀφημένο στὸ δρόλαπα
μοναχὸ ἕνα καλάμι

Ἡ ζωή μου ἀκυβέρνητη
μέσ' τὰ δυό του τὰ χέρια
πότε τὴν πάει στὰ τάρταρα,
πότε ψηλὰ ὡς τ' ἀστέρια

Κι' ὅπως τοῦ ἥλιου τὸ φίλημα
τὸ λουλοῦδι ἀνασταίνει
κι' ὕστερα ἔρχεται ἡ πύρη του
καὶ σκληρὰ τὸ μαραίνει

Ἡ ψυχή μου στὸ φίλημα
τὸ δικό του σὰν κρῖνο
πότε ἀνθεῖ, πότε καίγεται
στὴ φλόγα του ὡς ἐκεῖνο

ΓΑΛΑΤΕΙΑ ΚΑΖΑΤΖΑΚΗ

Τὸ κομφετί

Τὸ ἡφαίστειο τοῦ ἀποκρηατικοῦ κεφιοῦ μας ἐξέσπασε σὲ μύρια πολύχρωμα τρίμματα καὶ παρήχθη τὸ κομφετί. Αὐτὰ τὰ χρωματιστὰ ἀστράκια δημιουργοῦν τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ καρναβαλιοῦ. Σχηματίζουν μέσα στὶς αἴθουσες τῶν χορῶν γαλαξίες χαρᾶς καὶ εὐθυμίας...

Τὸ κομφετὶ νοιώθει ὅλην τὴν συγκίνησιν τοῦ γλεντιοῦ. Ἰδέστε το, πῶς λαχταρᾶ εἰς τὸν ἀέρα, μέχρις ὅτου πέσει στὸ δάπεδο! Τρεμουλιάζει, θαρρεῖς, ἀπὸ ἐρωτικοὺς πόθους. Γι' αὐτὸ τὸ βλέπεις, τὸ μπερμπάντικο, νὰ προτιμᾶ ὡς καταφύγιον τὰ κορσὰζ τῶν γυναικῶν...

Κομφετὶ σκανδαλιάρικο, ποὺ προκαλεῖς ἀνατριχίλες ἐπάνω σὲ βελούδινες ἐπιδερμίδες! Κομφετὶ τρελλό, ποὺ γελοιοποιεῖς τὴν σοβαρότητα τῶν μουστακιῶν τοῦ ἀρεοπαγίτου κάνοντάς τα νὰ γεμίσουν αἰφνιδίως ἀνθοὺς εὐθυμίας! Κομφετὶ χαριτωμένο, ποὺ φέρνεις τὴν ἀνοιξιάτικη ἄνθησι καὶ σ' αὐτὲς ἀκόμη τὶς ἄγονες πεδιάδες τῶν φαλακρῶν! Σὲ μιὰ μόνο περίπτωσι δὲν σὲ χωνεύω: Ὅταν ἔρχεσαι καὶ μπαίνεις μέσα στὸ στόμα μας. Τότε εἶσαι ὁμολογουμένως πολὺ... ἄνοστο.

Τὸ κομφετὶ εἶνε ἡ ἐκκρηκτικὴ ὕλη τῆς ἀποκρηάτικης χαρᾶς. Αὐτὸ ἀποτελεῖ τὰ μύρια βλήματα, μὲ τὰ ὁποῖα διεξάγεται ἡ μάχη τῆς διασκεδάσεως.

—Πούφ, σκάει στ' αὐτί σας ἡ μικρὴ κέρινη βόμβα.

Καί... πληγώνεται βαρέως ἡ καρδιά σας βλέποντας, ὅτι σᾶς ἐβομβάρδισε μία χαριτωμένη... Βέρθα. Μπορεῖ νὰ λέγεται καὶ Λιλή, μπορεῖ καὶ Κάκια, μπορεῖ καὶ Μαίρη. Τί σημασίαν ἔχει; Εἶνε ἡ γοητευτικὴ ἄγνωστος τοῦ καρναβαλιοῦ, ἡ ὁποία σᾶς βομβαρδίζει, καμουφλαρισμένη πίσω ἀπὸ τὴν μάσκα, μὲ κομφετί. κάτω ἀπὸ τὴν δροσερὴ ἔκρηξι γέλοιων καὶ ξεφωνητῶν.

— Τί γελάει ἔτσι αὐτή; Αὐγὰ τῆς καθαρίζουν;

—Δὲν τῆς καθαρίζουν. Ἁπλῶς τῆς πληρώνουν ἄλλοι τ' αὐγά, γιὰ νὰ ἐκδηλώνῃ τὴν προτίμησί της σ' αὐτούς, πρὸς τοὺς ὁποίους στέλνει, σμήνη μικροσκοπικῶν προξενητῶν, τὸ κομφετί...

Στὸν κύριο ρόλο του εὑρίσκεται τὸ κομφετί, ὅταν τὸ πιάνει τὸ μεγάλο του ντελίριο. Ὅταν γίνεται σύννεφο τρέλλας, ὅταν γίνεται βροχὴ καὶ χρωματιστὴ θύελλα. Γίνεται τότε ὁ πρωταγωνιστὴς τοῦ γλεντιοῦ. Στολίζει μὲ ἀπρόοπτα διαδήματα τὰ μαλλιά, κάθεται στὰ πέτα τῶν φράκων, γλυστρᾶ στοὺς ὤμους, μετεωρίζεται γιὰ λίγο ὡς καὶ σ' αὐτὲς τὶς βλεφαρίδες τῶν ματιῶν. Εἰσδύει παντοῦ, κατακτᾶ τὸ πᾶν. Χορεύουμε μέσα στὰ περιπλανώμενο στὸν ἀέρα μελίσσια του, πατοῦμε κομφετί, πίνουμε κομφετί — ἐννοεῖ νὰ πάρῃ τὰ μπάνιο του μέσα στὰ ποτήρια τοῦ κρασιοῦ — μασσᾶμε κομφετί ἀναπνέουμε κομφετί... Μέσα καὶ σ' αὐτοὺς τοὺς γύρους τοῦ μυαλοῦ μας κάθεται κομφετί...

Ὁ τόσον φοβερὰ διεισδυτικός του ρόλος τὸ κάνει νὰ μένῃ ἡ τελευταία ἀνάμνησις τοῦ Καρναβαλιοῦ. Ὅταν τὸ γλέντι ξεψυχίσῃ. Ὅταν τὸ Καρναβάλι παρέλθῃ, ἀφήνοντας βαθύτατα τραύματα στὸ πορτοφόλι μας. Ὅταν ἡ ἄγνωστη κολομπίνα θὰ ἔχῃ πειὰ μεταβληθῆ εἰς ἀνάμνησιν ὀνείρων ἢ εἰς ...σύζυγόν μας — πρᾶγμα ὀδυνηρότερον — ὅταν θὰ ἔχουμε βαρεθῆ πειὰ νὰ σκεπτώμαστε καὶ τὰ εὐχάριστα καὶ τὰ δυσάρεστα τῶν ἀποκρηάτικων ἡμερονυκτίων, τὸ κομφετὶ θὰ μᾶς τὰ φέρῃ μιὰ μέρα πάλι στὴν μνήμη. Ὕστερα ἀπὸ καιρό, ἀναποδογυρίζοντας κάποια τσέπη μας, γιὰ νὰ βροῦμε τὸν τρυπωμένο στὰ βάθη της νόμισμα, θὰ χυθοῦν μερικὰ χρωματιστὰ κυκλάκια:

—Κομφετί! Θὰ ψιθυρίσουμε. Καὶ θὰ μᾶς παρασύρῃ ὁ χείμαρρος τῶν ἀποκρηάτικων ἀναμνήσεων...

Ο ΑΠΟΚΡΗΑΤΙΚΟΣ

Πόσον διατιμᾶται τὸ σὲξ-ἀππὴλ

Τὸ Χόλλυγουντ μᾶς πληροφορεῖ ποῖοι γόητες εἶνε σήμερον ἑκατομμυριοῦχοι

Ἡ Μέκκα τοῦ Κινηματογράφου ἐδημοσίευσε τώρα τελευταῖα τὸν κατάλογο τῶν ἀστέρων πού, κατὰ τὸν περασμένο χρόνο, εἶχαν τὴν τύχη νὰ κερδίσουν περισσότερα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους συναδέλφους των.

Ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ καταλόγου αὐτοῦ βρίσκεται ὁ Γκάρυ Κοῦπερ. Τὸν ἀκολουθοῦν ἀπὸ κοντὰ ὁ Ρόναλντ Κόλμαν καὶ ἡ Κλωντὲτ Κολμπέρ, ἐνῷ βρίσκονται σὲ κάποιαν ἀπόστασι ὁ Βάρνερ Μπάξτερ καὶ Μάε Οὐέστ.

Οἱ πέντε αὐτοὶ ἀστέρες τῆς ὀθόνης σὲ διάστημα δώδεκα μηνῶν μονάχα ἐκέρδισαν ὅλοι μαζὺ ἕνα ποσὸν ποὺ ἰσοδυναμεῖ μὲ 250 ἑκατομμύρια δραχμῶν περίπου.

Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν οἱ ἠθοποιοὶ τοῦ Χόλλυγουντ ποὺ παίρνουν τοὺς μεγαλείτερους μισθοὺς εἶνε μονάχα δύο: ἕνας ἄντρας καὶ μία γυναῖκα, δηλαδὴ ὁ Γκάρυ Κοῦπερ καὶ ἡ Κλωντὲτ Κολμπέρ. Ὁ πρῶτος κερδίζει περὶ τὰ 65 ἑκατομμύρια δραχμὲς τὸ χρόνο καὶ ἡ δεύτερη καμμιὰ ἑξηνταριά.

Ὁ Γκάρυ Κοῦπερ ἐργάζεται δώδεκα χρόνια τώρα στὸν κινηματογράφο. Ἄρχισε σὰν ἁπλὸς κομπάρσος. Κι' ἐπερίμενε ἀτέλειωτες ὧρες ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα διαφόρων θεάτρων πρὶν τὸν προσλάβουν ὡς μόνιμον κομπάρσον μὲ μηνιαῖον μισθὸν 1500 δραχμῶν τὸν μῆνα. Μιὰ μέρα ὅμως, ὁ ὑποδιευθυντὴς τοῦ κινηματογραφικοῦ οἴκου ὅπου ἐργάζεται τώρα τὸν ἐπρόσεξε πειὸ πολὺ ἀπ' τοὺς ἄλλους, κι' ἐπειδὴ ἐνόμισε ὅτι ὁ νέος ἐκεῖνος μὲ τὰ κατάμαυρα μαλλιὰ καὶ τὰ γαλάζια μάτια μποροῦσε νὰ γίνῃ καλὸς ἠθοποιός, τοῦ ἔδωσε ἕνα ρόλο κάπως σπουδαιότερον ἀπὸ τὸ νὰ καβαλλικεύῃ ἄγρια ἄλογα καὶ νὰ φοράῃ τὰ ἰδιόρρυθμα κοστούμια τῶν κάου μπόϋ.

Ὁ Γκάρυ, ἢ μᾶλλον ὁ Φράνκ, γιατὶ αὐτὸ εἶνε τὸ πραγματικὸ ὄνομά του καὶ ἔτσι ἐλεγόνταν τότε, ἐργάστηκε τόσο καλά, ὥστε στὴ δεύτερη ταινία τοῦ ἔδωσαν τὸν ρόλο τοῦ πρωταγωνιστοῦ. Ἦταν ἕνα σπουδαῖο πήδημα αὐτό. Καὶ ὁ ἴδιος κινηματογραφικὸς οἶκος ὑπέγραψε νέο συμβόλαιο μαζύ του, ποὺ ὥριζε ὅτι ὁ μισθός του ἦταν τέσσερα ἑκατομμύρια δραχμὲς τὸ χρόνο.

Μὲ τρεῖς ταινίες κατώρθωσε ν' ἀποκτήσῃ παγκόσμια φήμη. Σήμερα ὁ Γκάρυ Κοῦπερ, ἡ ἡλικία 37 χρονῶν, ὄχι μονάχα εἶνε ἕνα ἄστρο πρώτου μεγέθους στὸ κινηματογραφικὸ στερέωμα, ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερο, εἶνε ὁ λατρευτὸς ὅλων ἐκείνων ποὺ συχνάζουν στοὺς κινηματογράφους ὅλου τοῦ κόσμου.

Θέλετε νὰ μάθετε τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχίας του ὡς ἠθοποιοῦ; Τὸ εἶπε ὁ ἴδιος σὲ κάτι δημοσιογράφους ποὺ ἐπῆγαν νὰ τοῦ πάρουν συνέντευξι. «Δὲν ἔχω ποτὲ τὴν ἐντύπωσι ὅτι ὑποδύομαι ξένους ρόλους, εἶπε. Ἐνσαρκώνω τὸν ρόλο μου χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, κι' ἔτσι παίζω μὲ τὸν φυσικώτερον τρόπον.

Ἡ Κλωντὲτ Κολμπέρ, τὸ πραγματικὸ ὄνομα τῆς ὁποίας εἶνε Κλωντὲτ Σωσοάν, ἐχρειάστηκε τέσσερα χρόνια γιὰ νὰ γίνῃ ἀστέρας πρώτου μεγέθους. Εἶνε 32 χρονῶν καὶ παντρεμμένη. Ἐργάζεται πολύ, κάπου δώδεκα ὧρες τὴν ἡμέρα. Τὴ νύχτα ὅμως κοιμᾶται καλά, τρώει τροφὲς πάντα ὑγιεινές, κάνει δυὸ λουτρὰ τὴν ἡμέρα καὶ γερὸ μασὰζ ποὺ τὴν ξεκουράζουν καλά. Τῆς ἀρέσει τὸ καλὸ κρασί, ὄχι ὅμως καὶ ἡ σαμπάνια. Ἀγαπάει τὴ μουσικὴ καὶ παίζει καλὸ πιάνο, ἀλλ' ἀποστρέφεται τὴν τζάζ. Καπνίζει ἀπὸ συνήθεια, ὄχι ὅμως μὲ πάθος. Λατρεύει τὰ χειμερινὰ σπόρ. Τὴν περιουσία της δὲν τὴν διαχειρίζεται μόνη της, γιατὶ δὲν τὰ καταφέρνει. Κερδίζει πολλὰ κι' ἐξοδεύει ἐπίσης πολλά.

Ἡ φήμη τοῦ Ρόναλντ Κόλμαν ὡς ἠθοποιοῦ τοῦ κινηματογράφου ἄρχισε στὰ 1925. Τὴν πρώτη μεγάλη ταινία του τὴν «Λευκὴ Ἀδελφὴ» τὴν ἐγύρισε στὴν Ἰταλία. Ἡ ἐπιτυχία του αὐτὴ ἀνάγκασε ἕναν Ἀμερικανὸν ἰμπρεσάριον, τὸν Σὰμ Γκόλντουϊν, νὰ τοῦ προσφέρῃ τηλεγραφικῶς τρία ἑκατομμύρια φράγκα τὸ χρόνο. Τότε ἔφυγε γιὰ τὸ Χόλλυγουντ, ὅπου καὶ ἐγκαταστάθηκεν ὁριστικῶς.

Εἰς τὸ Χόλλυγουντ, ὁ Ρόναλντ Κόλμαν, ὅπου κερδίζει περὶ τὰ 50 ἑκατομμύρια δραχμῶν τὸ χρόνο, θεωρεῖται ἕνα ζωντανὸ αἴνιγμα. Κανένας δὲν μιλάει γι' αὐτόν, ἐπειδὴ κανεὶς δὲν ξέρει τίποτε.

Γι' αὐτὸν δὲν εἶνε γνωστὸν παρὰ τὸ ἑξῆς: ὅτι πρὸ τοῦ πολέμου ἦταν κλητῆρας γραφείου, ὅτι κατὰ τὸν πόλεμο ὑπηρέτησε στὸν ἀγγλικὸ στρατὸ κι' ἐτραυματίστηκε στὸ Ὕπρ, καὶ ὅτι μετὰ τὸν πόλεμο ἄρχισε νὰ παίζῃ στὸ θέατρο, καὶ ὄχι στὸν κινηματογράφο καὶ ὅτι τέλος οἱ πρῶτες ἀποτυχίες δὲν τὸν ἀποθάρρυναν καθόλου. Ὅσο γιὰ τὰ γοῦστα του τρελλαίνεται γιὰ ταξείδια καὶ ἀποστρέφεται τὶς κοσμικὲς συγκεντρώσεις.

Ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια ἀκόμη, ὁ Βάρνερ Μπάξτερ, ποὺ κερδίζει περὶ τὰ 35 ἑκατομμύρια δραχμὲς τὸ χρόνο, μόλις καὶ μετὰ βίας κατώρθωνε νὰ κερδίζῃ τὸ ψωμί του. Καὶ πρὶν ἀκόμη, γιὰ νὰ μὴν πεθάνῃ τῆς πείνας, ἀναγκάστηκε νὰ κάμῃ ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα, ἀκόμη καὶ τὰ πειὸ ταπεινά, πάντα ὅμως τίμια. Στὸ τέλος κατώρθωσε νὰ προσληφθῇ σ' ἕνα γκαράζ, καὶ αὐτὸ ἀπετέλεσε τὴν τύχη του. Ἐκεῖ τὸν ἀνεκάλυψε ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους διευθυντὰς τοῦ Χόλλυγουντ, ποὺ τὸν ἐκάλεσε νὰ κάμῃ μιὰ μικρὴ δοκιμή. Ἡ ἐντύπωσις ἦταν πολὺ ἱκανοποιητική, καὶ ὁ Βάρνερ Μπάξτερ, ἔγινε ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου. Σήμερα εἶνε πολυεκατομμυριοῦχος.

Στὰ 1925, ἡ Μάε Οὐέστ ἐχόρευε κι' ἐτραγουδοῦσε σ' ἕνα θέατρο ποικιλιῶν τῆς Νέας Ὑόρκης κι' ἐκέρδιζε περὶ τὰ δύο ἑκατομμύρια φράγκα τὸ χρόνο. Ἕνα βράδυ ὅμως, ἡ ἀστυνομία ἐθεώρησε πολὺ τολμηρὴ τὴν παράσταση, ἔκλεισε τὸ θέατρο καὶ κατεδίκασε τὴν ἠθοποιὸν σ' ἕνα μεγάλο πρόστιμο. Ἡ Μάε Οὐέστ ἔφυγε τότε γιὰ τὸ Χόλλυγουντ, καὶ ἡ πρώτη ταινία της ἐσημείωσε ἀρκετὴν ἐπιτυχία.

Ἔτσι, ἐκρίθηκε ἡ τύχη της: ἐξακολούθησε νὰ ἐργάζεται γιὰ τὸν κινηματογράφο. μιὰ καὶ ἔκανε τόσο καλὴν ἀρχή. Ὅταν τὴν ἰδῇ κανεὶς στὴν ὀθόνη ἢ σὲ μιὰ φωτογραφία, μπορεῖ νὰ φαντασθῇ πὼς ἡ Μάε Οὐέστ εἶνε μιὰ πελώρια γυναῖκα. Καὶ ὅμως τὸ ὕψος της εἶνε μόλις 1.62 καὶ δὲν ζυγίζει παρὰ 52 κιλά.

Ἔλα γλυκέ

Ἔλα γλυκέ, κι' ἂν φτάσ' ἡ νύχτα
καὶ τὸ σκοτάδι δὲ σ' ἀρέσει
ἀστέρινο θαμπὸ στεφάνι
ἡ ἀγάπη μου θὰ σοῦ φορέσῃ.

Στὸ ταραγμένο μέτωπό σου
ἀργὰ τὰ δάχτυλα θὰ σύρω
κι' ὅ,τι εἶναι πάθος στὴν καρδιά μου
θ' ἀνθίσῃ δάκρυα καὶ μῦρο.

Θὰ σοῦ καρφώσω ἕνα λουλοῦδι
τ' ὄνειρο πάνω στὴν καρδιά σου
θὰ πλέξω τὰ ξερὰ τὰ φῦλλα
μὲ τὰ ὁλόχρυσα μαλλιά σου.

Τὸ δέσμιο πόθο μου θ' ἀφήσω
μιὰ πεταλούδα ναρκωμένη
κι' ἔτσι στὰ χείλη σου θὰ νοιώσῃς
κάτι σὰ γύρη νὰ σοῦ μένῃ.

Ἔλα γλυκὲ κι' ἂν φτάσει ἡ νύχτα,
θὰ φέγγῃ ἡ νειότη σου μὲ θλίψη
τὸ σκοτεινὸ νὰ ὑφάνω πέπλο
ποὺ ἡδονικὰ θὰ μὲ καλύψῃ.

Χαμένα

Προσμένω, εἶν' ἡ ψυχή μου ἐλπίδα
στὴν νύχτα τὴν τρισκοτεινή,
τὸν ἥλιο τέτοιον ποὺ πρωτοεῖδα
ἐκεῖ ἀντικρύ μου νὰ φανῇ.

Προσμένω ποὺ σημαίνουν τώρα
στριγγὲς φωνὲς τὸ χαλασμό,
προσμένω τὴν γαλήνιαν ὥρα
τὸ βραδυνὸ χαιρετισμό.

Στὴν ξαστεριὰ τώρα τὸ χιόνι
πὤχει σὰ σάβανο ἁπλωθῆ
τὸ μακρυμένο χελιδόνι
προσμένω πὼς θὰ ξαναρθῇ.

Ὅλα προσμένω τὰ χαμένα
κ' ἡ ἐλπίδα, μάγισσα γρηά,
μοῦ λέει πὼς ἔρχονται ὁλοένα
οἱ σκιὲς ποὺ χάνονται μακρυά.

ΜΑΡΙΑ ΠΟΛΥΔΟΥΡΗ

Στὴν Ὀρφανὴ

Τὸ εἶδα τὸ δάκρυ σου μικρὴ
π' ἀργοκυλοῦσε στὸ λαιμό,
τὸ εἶδα καὶ τὸ κατάλαβα
σὰ νἆτανε δικό μου,
καὶ τὰ λογάκια π' ἔλεγες
γιὰ τῆς μανούλας τὸ χαμό,
τἄνοιωσα, γιατὶ μοιάζανε
κι' αὐτὰ στὸ ριζικό μου.

Κλάψε! τῆς μητερούλας σου
τὴν ἀνυπόκριτη ἀγκαλιά,
καὶ τῆς βαθειᾶς ἀγάπη της
τὴν ἀπεραντωσύνη
δὲ θαὖρῃς ὄχι πουθενά,
καὶ τὰ γλυκά της τὰ φιλιά,
κανένα στόμα, πίστεψε,
κανένα δὲν τὰ δίνει.

Κι' ὅταν θαρθῇ κείνη ἡ στιγμὴ
—ποὖναι τοῦ κοριτσιοῦ ὁ παλμός...
καλότυχη γιὰ νὰ ντυθῇς
τοῦ γάμου τὸ φουστάνι,
τότε θὰ νοιώσῃς τί θὰ πῇ
ὀρφάνιας πόνος καὶ καϋμός,
ὅπως τὸν ἔνοιωσα κι' ἐγὼ
σὰν ἔβαζα στεφάνι!

Κ. ΛΙΑΚΑΚΟΥ

Τὸ σύμβολον τῆς ὀμορφιᾶς

Ἀφροδίτη τῆς Μήλου

Μερικαὶ χαρακτηριστικαὶ συγκρίσεις τοῦ ἀρχαίου ἀριστουργήματος μὲ διάσημες γυναῖκες ἄλλων ἐποχῶν.

Ἡ προσπάθεια τῆς βιολογικῆς ἐξετάσεως τῆς γυναικείας καλλονῆς—καὶ τῆς ἀνδρικῆς—τὴν ὁποίαν ἀναπαριστοῦν τὰ καλλιτεχνικὰ ἔργα θὰ ξενίσῃ ἀναμφιβόλως πολλοὺς φιλοτέχνους. Μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀκόμη τὸ ἔργον τέχνης ἀντεπροσώπευε διὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς τέχνης καὶ συνεπῶς διὰ τὸ πολὺ κοινὸν ἀποκλειστικῶς αἰσθητικὰς ἀξίας καὶ πᾶσα κρίσις δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ παρὰ μὲ αἰσθητικὰς βάσεις καὶ ἀπὸ αἰσθητικῆς μόνον ἀπόψεως.

Ἡ ἀντίληψις αὐτὴ ἔχει κάπως μεταβληθεῖ τελευταίως. Εἶνε ἀλήθεια ὅτι δημιουργήματα καλλιτεχνῶν, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐμφανῆ καὶ ζωηρὰν τὴν ἐκδήλωσιν ψυχικῶν ἀξιῶν δὲν θὰ μείνουν ποτὲ ἀπαρατήρητα, δὲν θὰ παληώσουν ποτέ. Ἐνῷ τοὐναντίον συμβαίνει ἀνεγνωρισμένα καλλιτεχνικὰ ἔργα νὰ χάνουν μὲ μιᾶς τὴν ἀξίαν τους καὶ τὴν φήμην ποὺ τὰ περιέβαλε, ὅταν ἀποτόμως τεθοῦν ὑπὸ τὸ προΐσμα νέων συναισθημάτων καὶ ἀντιλήψεων περὶ τῆς ζωῆς καὶ περὶ κοσμοθεωρίας ἐν γένει.

Ἡ ἐποχή μας ἔχει νέαν ἀντίληψιν διὰ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. Ἀναζητοῦμε τὶς βιολογικὲς ἀρχές, τοὺς βιολογικοὺς βασικοὺς λόγους καὶ νόμους βάσει τῶν ὁποίων τὸ ἀνθρώπινον σῶμα, σχηματίζεται καὶ ἐξελίσσεται καὶ ἀνακαλύψαμε ἢ ἀνακαλύπτουμε ἐκ νέου μερικοὺς σχετικοὺς νόμους. Ἡ ἀντίληψίς μας ὅσον ἀφορᾷ τὴν κανονικότητα τῆς κατασκευῆς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἔχει ἐν μέρει μεταβληθεῖ καὶ εἶνε ὡς ἐκ τούτου ἀντίθετος πρὸς ὡρισμένους σχετικοὺς νόμους καὶ ὡρισμένες ἀρχὲς τοῦ παρελθόντος. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν μερικὰ ἔργα δὲν μᾶς δίνουν πλέον τὴν ἀπόλυτον ἐντύπωσιν τοῦ ὡραίου ἂν καὶ εἶνε πραγματικὰ ἐπιτυχημένα ἔργα τέχνης· Ἐπέρχεται ὡς ἐκ τούτου μία μετατροπὴ τῆς ἀξίας τῶν ἔργων τέχνης τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποφύγῃ ἐπὶ μακρὸν κανεὶς ἐφ' ὅσον παρακολουθεῖ καὶ ἐγκολποῦται τὴν νέαν ἀντίληψιν καὶ τὸ νέον συναίσθημα ζωῆς.

Φυσικὰ δὲν εἶνε δυνατὸν καὶ σήμερον νὰ ἐξετασθοῦν καὶ κριθοῦν ἔργα τέχνης ἀπὸ βιολογικῆς ἀπόψεως καὶ μόνον, ὅπως δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ κριθῇ καὶ ἄνθρωπος ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς. Δὲν εἶνε δυνατὸν ὅμως νὰ μὴν τονισθῇ ὅτι ἔργα τέχνης τὰ ὁποῖα ἀντιτίθενται εἰς τὸ νέον ἰδεῶδες τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος δὲν μᾶς συγκινοῦν καὶ συχνὰ δὲν μᾶς φαίνονται καὶ ὡραῖα.

Οὕτω, τὰ Αἰγυπτιακὰ ἀγάλματα μᾶς παρουσιάζουν τελείως ἄλλην πλαστικὴν ἀπὸ τὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἐποχῆς π.χ. ἢ τὰ τοῦ Μεσαίωνος. Αἱ γυμναστικαὶ ἀσκήσεις τῶν Αἰγυπτίων τῶν ὁποίων οἱ κανόνες ἀνευρέθησαν καὶ ἔφθασαν μέχρις ἡμῶν δίδουν ἰδιαιτέραν ὅλως σημασίαν εἰς τὴν ἀναπνοήν· Τὸ σῶμα ζωογονεῖται, ἀλλὰ καὶ «φέρεται» ἀπὸ συστηματικήν, κανονικήν, βαθεῖαν ἀναπνοήν, ἡ ὁποία δίδει ἰδιαιτέραν ἀνάπτυξιν εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὸ στῆθος, τοὺς ὤμους, καὶ τὰς κοιλότητας τῶν ὤμων. Συνέπεια αὐτοῦ εἶνε τὸ ἰδεῶδες σχῆμα τῆς κοιλίας καὶ ἡ λεπτὴ κομψότης τῶν γοφῶν.

Ἡ Ἀφροδίτη τῆς Μήλου ἐπιδεικνύει εἰς τὸ τέλειον τὴν ὡραίαν συγκρατημένην γραμμὴν τοῦ σώματος, ἡ ὁποία βραδύτεραν ἐξαφανίζεται ὁλονὲν καὶ περισσότερον. Ἡ ἀναπνοή, ὁ κυριώτερος συντελεστὴς τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ὀργανισμοῦ, εὑρίσκει ἄλλην βιολογικὴν ἐκδήλωσιν ἀπὸ τὴν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ ἀγάλματος. Τὰ ἀποτελέσματά της δὲν εἶναι τόσον ἐμφανῆ εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ κορμοῦ, ἀλλὰ εἰς τὸ μέσον καὶ ἡ θαυμασία διάπλασις τῆς μέσης δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ ἐνθουσιάσῃ καὶ τὸν καλλιτέχνην καὶ τὸν ἐπιστήμονα. Ἡ στάσις τῶν γοφῶν παρουσιάζει ὡραίαν ἰσορροπίαν διὰ τῆς ὁποίας μετατίθεται ἁρμονικὰ τὸ βάρος πρὸς τὸ μέρος ὅπου στηρίζεται κυρίως, τὸ σῶμα ἐνῷ ἀποφεύγεται ἡ ὑπερβολικὴ ὑπογράμμισις αὐτῶν. Τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου εἶνε ἀναμφιβόλως ἀπὸ τὰ ὡραιότερα καὶ ἀπὸ τὰ τελειότερα ἔργα τέχνης τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ βιολογικῆς ἀπόψεως. Ἀνήκει εἰς τὰ δημιουργήματα ἐκεῖνα, μὲ πλουσίαν ἐκδήλωσιν, ψυχικῶν ἀξιῶν, τὰ ὁποῖα ἀνεφέραμε εἰς τὴν ἀρχὴ τῆς μικρᾶς αὐτῆς μελέτης καὶ τὰ ὁποῖα δὲν πρόκειται νὰ περάσουν ποτὲ ἀπὸ τὸ δυνατὸ φῶς τοῦ γενικοῦ θαυμασμοῦ εἰς τὴν σκιὰν τῆς λησμονιᾶς. Ἀλλά, παρ' ὅλην τὴν τελειότητά του, δὲν ἀνταποκρίνεται στὶς σημερινὲς ἀπαιτήσεις ἀπὸ ἀπόψεως διαπλάσεως τοῦ γυναικείου σώματος. Οὔτε καὶ αὐτὰ τὰ χωρὶς ἔντονον διάπλασιν σώματα τῶν ἀρχῶν τοῦ Μεσαίωνος, οὔτε τὰ βαρειὰ σώματα τῶν καλλιτεχνῶν τοῦ τελευταίου αἰῶνος ποὺ ἐνόμιζαν ὅτι ἡ εὐρεῖα λεκάνη καὶ τὸ πλούσιο στῆθος εἶνε ἀποκλειστικὰ δείγματα μητρότητος καὶ γονιμότητος—ἐνῷ βιολογικῶς ἡ θεωρία αὐτὴ δὲν στηρίζεται καθόλου—ἀνταποκρίνονται ἐν τούτοις πρὸς τὸ σημερινὸν ἰδεῶδες τῆς γυναικείας καλλονῆς. Ἡ ἐλευθερία τῆς κινήσεως, ἡ μεθοδικὴ γυμναστικὴ ἐξάσκησις, ὁ ἐλεύθερος ἀθλητισμὸς καὶ ἡ ψυχικὴ καὶ διανοητικὴ ἐλευθερία προσέδωκαν εἰς τὸ γυναικεῖον σῶμα μίαν ἁρμονικὴν γραμμὴν χωρὶς μεγάλες προεξοχὲς καὶ ἐσοχὲς καὶ μίαν κομψότητα ποὺ εἶχε χάσει κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ κάνουν νὰ προσεγγίζῃ, μετὰ τόσους αἰῶνες, εἰς τὸ αἰγυπτιακὸν καὶ τὸ ἑλληνικὸν πρότυπον·

ΤΑ ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΝΟΘΟ ΠΑΙΔΙ

ΕΝΑ ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

Ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Ζὰκ Μποντιγιὲρ, γνώρισε τὴν Βέρθα Λανιὼ σὲ μιὰ λουτρόπολι, δὲν εἶχε σκεφθῇ ποτέ του γιὰ γάμο. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ὅμως ἐκείνη ἀπεφάσισε νὰ κάνῃ γυναῖκα του ἐκείνη τὴ μικρούλα. Τόσο πολὺ τὴν εἶχε ἀγαπήσει.

Οἱ γονεῖς της ἐδίστασαν νὰ τοῦ τὴ δώσουν. Τοὺς ἔκανε ἀναποφάσιστους ἡ κακὴ φήμη τοῦ νέου. Εἶχε μιὰ φιλενάδα ποὺ τὸν κρατοῦσε ἀκόμη μὲ τὶς ἁλυσσίδες ἐκεῖνες ποὺ νομίζει κανεὶς πὼς τὶς ἔσπασε, καὶ ὅμως κρατοῦν ἀκόμα, κρατοῦν πάντα.

Ὅταν ἔμαθε τὶς ἀμφιβολίες τῶν γονέων τῆς μικρούλας, ὁ Ζὰκ πῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ νοικοκυρευθῇ, καὶ νὰ μὴ ξαναϊδῇ ἐκείνην, ποὺ εἶχε ζήσει μαζί της ἐπὶ τόσον καιρό.

Ἕνας φίλος του ἀνέλαβε νὰ κανονίσῃ τὴν ἀποζημίωσι στὴ γυναίκα αὐτὴ γιὰ νὰ τραβηχθῇ ἀπὸ τὴ μέση. Ὁ Ζὰκ ἐπλήρωσε καὶ δήλωσε πὼς δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ πειὰ νὰ γίνεται λόγος γι' αὐτήν, πὼς ἤθελε στὸ ἑξῆς νὰ ξεχάσῃ καὶ τὸ ὄνομά της ἀκόμα.

Ἐκείνη ὡστόσο ἐξακολουθοῦσε νὰ τοῦ γράφῃ, μὰ αὐτὸς δὲν ἄνοιγε τὰ γράμματά της. Τὰ ἔσχιζε νευρικὰ χωρὶς νὰ τ' ἀνοίξῃ χωρὶς νὰ διαβάσῃ οὔτε μιὰ γραμμή, ἀφοῦ ἤξερε ἀπὸ πρὶν τί παράπονα θὰ διάβαζε μέσα.

Ἐπειδὴ δὲ ἐπίστευαν τόσο πολύ, πὼς θὰ ἦταν ἄνθρωπος μὲ θέληση, οἱ γονεῖς τῆς Βέρθας ἀφῆκαν νὰ βαστάξῃ ἡ δοκιμὴ ὅλο τὸ χειμῶνα. Καὶ μόνο τὴν ἄνοιξι δέχθηκαν τὴν αἴτησί του.

Ἔτσι ἔφτασε τέλος ἡ νύχτα τοῦ γάμου. Ἐχόρεψαν στὸ μεγάλο σαλόνι. Ἔπειτα οἱ δυὸ νειόπαντροι τραβήχθηκαν σ' ἕνα μικρὸ μπουντουὰρ Γιαπωνέζικα στρωμένο μ' ἀνοιχτόχρωμα μεταξωτά, ποὺ μόλις τὸ ἐφώτιζαν οἱ ἀμυδρὲς ἀχτῖδες ἑνὸς μικροῦ γιαπωνέζικου φαναριοῦ.

Τὸ μισανοιγμένο παράθυρο ἄφινε κάθε τόσο νὰ μπαίνουν πνοὲς ὁλόδροσες ἀπ' ἔξω, ἀέρα ποὺ περνοῦσε στὰ μάγουλα σὰν χάδι, γιατὶ ἡ βραδυὰ ἦταν θερμὴ καὶ γαλήνια, γεμάτη ἀπὸ ἀνοιξιάτικες μυρωδιές.

Οἱ νεόνυμφοι δὲν ἔλεγαν τίποτε. Ἐκρατοῦσαν μόνον ὁ ἕνας τὰ χέρια τοῦ ἄλλου. Ἐκείνη στεκόταν μὲ μάτια ἀπλανῆ, χαμογελαστὴ καὶ γεμάτη συγκίνησι, ἕτοιμη νὰ κλάψῃ ἀλλὰ καὶ ἕτοιμη νὰ μεθύσῃ ἀπὸ χαρά.

Αὐτὸς τὴν κύτταζεν χαμογελῶντας. Ἤθελε νὰ μιλήσῃ δὲν εὕρισκε ὅμως τίποτε καὶ στεκόταν ἐκεῖ σφίγγοντάς της τὸ χέρι.

Ἔξαφνα, καθὼς καθόντουσαν ἔτσι, μιὰ πλάγια πόρτα ἄνοιξε καὶ μπῆκε μέσα ἕνας ὑπηρέτης μ' ἕνα γράμμα ποὺ τὸ εἶχαν φέρει πρὸ ὀλίγου.

Ὁ Ζὰκ πῆρε μὲ τρεμουλιαστὰ χέρια τὸ χαρτὶ αὐτό. Τὸν εἶχε καταλάβει ἀπότομα κάποιος ἀόριστος φόβος, ὁ μυστηριώδης φόβος τῶν ξαφνικῶν δυστυχημάτων.

Ἐκύτταξε πολὺ ὥρα τὸ φάκελλο, τοῦ ὁποίου δὲν ἐγνώριζε τὸ γράψιμο, χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ τὸν ἀνοίξῃ, καὶ μιὰ τρελλὴ ἐπιθυμία τὸν ἔπιασε νὰ μὴ διαβάσῃ, νὰ μάθῃ τί συνέβαινε, νὰ βάλῃ τὸν φάκελλο στὴ τσέπη του καὶ νὰ πῇ: «Αὔριο! Αὔριο θὰ εἶμαι μακρυὰ καὶ λίγο θὰ μὲ μέλλῃ τότε!»

Δυὸ λόγια ὅμως ποὺ εἶδε σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ φακέλλου ὑπογραμμισμένα «Λίαν Ἐπεῖγον» ἐκράτησαν τὴν προσοχή του καὶ τῶν ἐτρόμαξαν. Ρώτησε τότε:

—«Μοῦ ἐπιτρέπεις ἀγαπημένη μου;» καὶ χωρὶς νὰ περιμένῃ ἀπάντησι, ἔσχισε τὸν φάκελλο καὶ διάβασε.

Ἐκιτρίνισε τρομαχτικά, ἐτελείωσε μὲ γρήγορες ματιὲς τὸ διάβασμα κι' ἔπειτα ἐσυλλάβησε τὴν ἐπιστολὴ ἀπ' τὴν ἀρχή.

Ὅταν σήκωσε πάλι τὸ κεφάλι ὅλο τὸ πρόσωπό του ἦταν ἀναστατωμένο. Ἐψιθύρισε:

—Ἀγαπημένη μου μικρούλα. στὸν... καλύτερο φίλο μου συνέβη ἕνα μεγάλο δυστύχημα. Μὲ χρειάζονται ἀμέσως... ἀμέσως. Πρόκειται περὶ ζωῆς ἢ θανάτου. Μοῦ ἐπιτρέπεις νὰ λείψω μιὰ στιγμή; Θὰ γυρίσω ἀμέσως.

Αὐτὴ ἐψιθύρισε τρομαγμένη:

—Πήγαινε φίλε μου!

Καί, ὅπως δὲν ἦταν ἀκόμα ἀρκετὰ γυναῖκα του, δὲν τόλμησε νὰ τὸν ρωτήσῃ, νὰ ἀπαιτήσῃ νὰ μάθῃ τί εἶχε συμβῆ.

Ὁ Ζὰκ ἐχάθηκε. Ἡ Βέρθα ἔμεινε μόνη της ἐκεῖ, ἀκούγοντας νὰ χορεύουν στὸ γειτονικὸ σαλόνι.

Ἐκεῖνος ὡστόσο εἶχε πάρει ἕνα καπέλλο, τὸ πρῶτο ποὺ βρῆκεν ἐμπρός του, εἶχε ἁρπάξει ἕνα ἐπανωφόρι καὶ κατέβηκε τρέχοντας τὶς σκάλες. Τὴν στιγμὴ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ πηδήσῃ στὸ δρόμο ἐστάθηκε κάτω ἀπὸ ἕνα φῶς καὶ ξαναδιάβασε τὸ γράμμα.

—Νὰ τί ἔγραφε:

«Κύριε,

Μιὰ νέα, ποὺ τὴ λένε Ραβέ, παληά σας φίλη, ὅπως φαίνεται, ἐγέννησε ἕνα παιδί, ποὺ εἶνε δικό σας, ὅπως λέει. Ἡ μητέρα πρόκειται νὰ πεθάνῃ καὶ σᾶς ἐξορκίζῃ νὰ τὴν ἐπισκεφτῆτε. Τολμῶ νὰ σᾶς γράψω καὶ νὰ σᾶς ἐρωτήσω ἂν μπορῆτε νὰ παραχωρήσετε αὐτὴν τὴν τελευταία συνάντησι στὴν φτωχὴ πελάτιδά μου, ποὺ φαίνεται πολὺ δυστυχισμένη καὶ ἄξια γιὰ κάθε οἶκτο.

Ὅλος δικός σας

Δόκτωρ Μπονάρ».

★

Ὅταν ἐμπῆκε μέσα στὴν κάμαρη τῆς μελλοθάνατης, αὐτὴ βρισκότανε πειὰ στὸ στάδιο τῆς ἀγωνίας. Στὴν ἀρχὴ δὲν τὸν ἐγνώρισε. Ὁ γιατρὸς καὶ δυὸ νοσοκόμοι, τὴν ἐπεριποιοῦντο.

Δυὸ κεριὰ ἔκαιγαν ἐπάνω σ' ἕνα ἔπιπλο, πάνω ἀπ' τὸ κρεββάτι, σὲ μιὰ μικρὴ κούνια, ἐφώναζε τὸ παιδί, καὶ σὲ κάθε φωνή του ἡ βασανισμένη μητέρα προσπαθοῦσε νὰ κάνῃ μιὰ κίνηση, ἦταν ὅμως ἀνίσχυρη ἔτσι ποὺ ἔτρεμε ἀπ' τὶς παγωμένες κομπρέσσες.

Εἶχε αἱμορραγία, αἱμορραγία ποὺ τὴν σκότωνε, ἐξ αἰτίας τῆς γέννας αὐτῆς. Ὅλη της ἡ ζωὴ ἔφευγε καὶ μ' ὅλο τὸν πάγο μ' ὅλες τὶς περιποιήσεις, ἡ αἱμορραγία ἐξακολουθοῦσε καὶ ἐπέσπευδε τὴν τελευταία της ὥρα.

Ἀνεγνώρισε στὸ τέλος τὸν Ζὰκ καὶ προσπάθησε νὰ ἀνασηκωθῇ λίγο. Δὲν μπόρεσε ὅμως, τόσο ἦτο ἐξηντλημένη καὶ στὰ κιτρινιασμένα μάγουλά της ἄρχισαν νὰ τρέχουν δάκρυα. Ξανάπεσε πάλι ἐξηντλημένη.

Ὁ Ζὰκ ἔπεσε γονατιστὸς κοντὰ στὸ κρεββάτι, ἔπιασε τὸ χέρι ποὺ κρεμόταν καὶ τὸ φίλησε τρυφερά. Ἔπειτα σιγὰ-σιγά, ἐπλησίασε στὸ ἀδύνατο πρόσωπο ποὺ ἐρρίγησε στὴν ἐπαφή του.

—Θὰ πεθάνω ἀγαπημένε μου. Ὑποσχέσου μου ὅμως ὅτι θὰ μείνῃς μέχρι τέλους κοντά μου. Ὦ, μὴ μὲ ἀφήσῃς τὴν τελευταία στιγμή!

Τὴν φίλησε, κλαίγοντας κι' ἀπάντησε:

—Μεῖνε ἥσυχη, δὲν φεύγω!

Ἔκανε ἀρκετὰ λεπτὰ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ συνεχίσῃ. Ἔπειτα τοῦ εἶπε:

—Εἶνε δικό σου αὐτὸ τὸ μωρό. Στὸ ὁρκίζομαι ἐμπρὸς στὸ Θεό, στὴν ψυχὴ ποὺ θὰ παραδώσω τώρα ποὺ πεθαίνω. Ὑποσχέσου μου πὼς δὲν θὰ τὸ ἀφίσῃς παραπεταγμένο!

—Σοῦ ὁρκίζομαι πὼς θὰ τὸ ἀναθρέψω καὶ θὰ τὸ ἀγαπήσω.

—Φέρε το ἐδῶ γιὰ νὰ δῶ ἂν τὸ ἀγαπᾶς...

Ὁ Ζὰκ τὸ ἐπῆρε, τὸ ἀφῆκε στὸ κρεββάτι μεταξύ τους καὶ τὸ μωρὸ ἔπαψε νὰ κλαίῃ.

—Τώρα μὴν κινεῖσαι, τοῦ εἶπε.

Ἐκεῖνος δὲν ἐκινήθηκε ἀπ' τὴ θέσι του ὧρες πολλές. Κάθε τόσο μόνο παρακολουθοῦσε σ' ἕνα ρολόγι τοῦ τοίχου τὶς ὧρες ποὺ περνοῦσαν.

Ἐξαφνικά, μόλις εἶχεν ἀρχίσῃ νὰ χαράζῃ ἡ αὐγή, ἡ νέα γυναῖκα ἅπλωσε πρὸς τὸ μέρος του τὰ χέρια της, μ' ἕνα κίνημα τόσο ἀπότομο, ὥστε παρ' ὀλίγον νὰ ἔρριχνε κατὰ γῆς τὸ μωρό. Ἄναρθροι φθόγγοι ἐβγῆκαν ἀπ' τὸν λάρυγγά της κι' ἔπειτα ξαπλώθηκε ἀκίνητη.

—Ἐτέλειωσε, εἶπε ὁ γιατρός, τρέχοντας κοντά της.

Ἐκύτταξε διὰ τελευταία φορὰ τὴ γυναῖκα ἐκείνη κι' ἔπειτα τὸ ρολόγι ποὺ ἔδειχνε πέντε τὸ πρωΐ κι' ἔφυγε λησμονῶντας τὸ παλτό του, μὲ τὸ φράκο ὅπως ἦταν, καὶ μὲ τὸ μωρὸ στὰ χέρια.

Στὸ σπίτι ἡ γυναῖκα του τὸν ἐπερίμενε μόνη της, μέσα στὸ μικρὸ μπουντουάρ. Ὅταν ἡ μητέρα της τὴν εἶδε μόνη της, τὴν ρώτησε:

—Ποῦ εἶνε ὁ ἄνδρας σου;

Καὶ αὐτὴ ἀπάντησε:

—Στὴν κάμαρή μας. Τώρα σὲ λίγο θἄρθῃ.

Ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα ἀναγκάσθηκε νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθεια. Οἱ προσκαλεσμένοι ἔφυγαν. Ἔμειναν μόνο οἱ στενότεροι συγγενεῖς.

Κατὰ τὶς πέντε τὸ πρωΐ ἕνας ἐλαφρὸς θόρυβος ἀκούστηκε στὸ διάδρομο. Μιὰ πόρτα ἄνοιξε καὶ ἔκλεισε σιγανά. Ἔπειτα ξαφνικὰ ἀκούστηκε μιὰ κραυγή, ποὺ ἔμοιαζε μὲ νιαούρισμα γάτας. Ὅλες οἱ γυναῖκες ἀνατιναχτήκανε ἀμέσως, καὶ ἡ Βέρθα πρώτη ἔτρεξε μπροστά.

Ὁ Ζὰκ ὄρθιος, ὠχρός, κρατοῦσε ἕνα μωρὸ στὴν ἀγκαλιά του. Ἡ τέσσερες γυναῖκες τὸν ἐκύτταξαν τρομαγμένες. Ἡ Βέρθα, μὲ τὴν καρδιὰ σπαραγμένη ἀπὸ ἀγωνία, ἔτρεξε κοντά του καὶ τοῦ εἶπε:

—Τί τρέχει; Πές μου τί τρέχει;

Φαινόταν σὰν τρελλός, ἐπὶ τέλους ἀπάντησε μὲ τσακισμένη φωνή:

—Τρέχει... τρέχει... πὼς ἔχω ἕνα παιδί, ποὺ ἡ μητέρα του πέθανε πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα...

Καὶ παρουσίασε μὲ μιὰ ἀδέξια κίνησι τὸ μωρό.

Ἡ Βέρθα χωρὶς νὰ πῇ λέξι, ἅρπαξε τὸ παιδί, τὸ ἐφίλησε, τὸ ἔσφιξε κοντά της. Ἔπειτα ἀνασηκώνοντας πρὸς τὸν ἄντρα της τὰ δακρυσμένα της μάτια τοῦ εἶπε:

—Ἀλήθεια, πέθανε ἡ μητέρα του;

—Ναί, πρὸ ὀλίγου! ἤμουν κοντά της.. Εἶχα διακόψει κάθε σχέσι μαζύ της ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ. Δὲν ἤξερα τίποτε ἐγώ. Ὁ γιατρὸς μὲ προσκάλεσε καὶ πῆγα.

Τότε ἡ Βέρθα ἐψιθύρισε:

—Καλά, καλά, θὰ τὸ μεγαλώσουμε ἐμεῖς αὐτὸ τὸ παιδί!

ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

ΠΡΟΣΟΧΗ!
ΠΡΟΣΟΧΗ!! ΑΥΤΟ ΤΟ ΚΟΥΤΙ Π ΕΧΕΙ ΔΕΙΓΜΑ (ΔΩΡΕΑΝ) ΚΡΕΜΑΣ MATITÉ
POMPEIA
L.T. PIVER PARIS
MATITÉ
ΜΗΝΥΤΩΡ

ΔΩΡΕΑΝ!
Η ΚΡΕΜΑ
MATITÉ
L.T. PIVER-PARIS
Μέσα σὲ κάθε κουτὶ πούδρας «ΠΟΜΠΕΙΑ» μὲ ΜΠΛΕ ταινία

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΧΑΡΗ ΤΗ ΖΩΗ

Ἕνα χαριτωμένο διήγημα τοῦ ΑΛΜΠΕΡ ΣΟΛΙΓΚΕΡ

Τί χαριτωμένη ποὺ ἦταν ἡ γυναικοῦλα ποὺ εἶδα ἐνῷ γευμάτιζα στὸ ρεστωράν, στὸ διπλανὸ τραπεζάκι. Ξανθά, ἀληθινὰ ξανθὰ μαλλιά, πράσινα μάτια, ρὸζ ἐπιδερμίδα, ὑπέροχες φόρμες καὶ τόσο ἐλαφρὰ ντυμένη!

Πιπιλίζοντας τὰ πόδια ἑνὸς ἀστακοῦ, προσπάθησα νὰ πάρω μιὰ πόζα ποὺ νὰ ἀναδεικνύῃ περισσότερο τὴν ἀνδρική μου κορμοστασιὰ ὅταν εἶδα ἕναν παχουλὸ κύριο μὲ βλογιοκομμένο πρόσωπο, νὰ πλησιάζῃ τὴν ξανθὴ σειρῆνα. Αὐτὴ τὸν χαιρέτησε μὲ βαρυεστημένο ὕφος. Σχεδὸν δὲν μίλησαν καθόλου. Νὰ ἦταν, ἄραγε, ὁ σύζυγος ἢ σοβαρὸς ἐραστής; Ἢ κανένας παληὸς φίλος; Ἐκείνη ἔτρωγε βιαστικὰ σὰν νὰ τὴν ἐνοχλοῦσε ἡ παρουσία τοῦ συντρόφου της, ὥσπου σηκώθηκε πρὶν ἀπ' αὐτὸν καὶ βγῆκε στὴν βεράντα.

«Ἐδῶ θὰ δείξῃς τώρα τὴν ἱκανότητά σου», εἶπα μέσα μου.

Κάθησα στὴν βεράντα, σὲ μιὰ πολυθρόνα κοντά της. Ἐκείνη πῆρε ἕνα σιγαρέτο κι' ἐγὼ ἐπωφελήθηκα γιὰ νὰ τῆς προτείνω τὸν ἀναπτῆρα μου.

Ὕστερα ἀπὸ δυὸ-τρεῖς ἀδιάφορες τυπικὲς κουβέντες, εἶχα ἀρχίσει νὰ γίνωμαι πιὸ τολμηρός, ὅταν φάνηκε ὁ παχουλὸς κύριος. Ἡ κ. Μὼντ Λέγκλεν — αὐτὸ ἦταν τὸ ὄνομά της — ἔκανε ἕνα κίνημα ἀνυπομονησίας ἐνῷ ἐκεῖνος τὴν ρωτοῦσε μὲ σεβασμό:

—Μοῦ ἐπιτρέπεις νὰ πάω περίπατο στὴν πλάζ;

—Πήγαινε περίπατο. Τοτό, κάνε ὅ,τι σοῦ γουστάρει!

Ὕστερα ἄκουσα τὸν ἄνδρα νὰ τῆς ψιθυρίζῃ:

—Σ' εὐχαριστῶ, μαμά!

Κι' ἔφυγε.

Ἐγὼ ἤμουν κατάπληκτος.

—Σᾶς λέει «μαμά» ἐνῷ εἶνε τοὐλάχιστον δεκαπέντε χρόνια μεγαλύτερός σας! εἶπα.

—Ἁπλούστατα: πρὸ δύο ἐτῶν, παντρεύτηκα ἕνα χῆρο πενηντάρη ποὺ μὲ λάτρευε. Ἀπὸ τὸν πρῶτο γάμο του εἶχε ἕναν γυιὸ ποὺ ἦταν, τότε, τριάντα χρονῶν! Παρὰ τὰ μεγάλα ἀνταλλάγματα ποὺ τοῦ πρόσφερε, ἐγὼ δίσταζα. Ἦταν, βλέπετε, κι' ὁ μεγαλύτερος γυιός. Γιὰ νὰ κατανικήσῃ τοὺς δισταγμούς μου, ὁ χῆρος εἶπε: «Ὁ Τεοντὸρ — Τοτὸ ὅμως τὸν λέω — δὲν θὰ μᾶς ἐνοχλῇ γιατὶ θὰ τὸν παντρέψω μὲ μιὰ ξαδέρφη του καὶ θὰ πᾶνε νὰ μείνουν στὸ Ὠμπουσσόν...» Φρόντισε κι' ὅλας νὰ ρωτήσῃ τὸν γυιό του παρουσία μου: «Δὲν εἶνε ἀλήθεια, Τοτό, πὼς θὰ παντρευθῇς τὴν Ἀδελαΐδα, τὸ γρηγορώτερο; — Ναί, μπαμπᾶ, ἂν αὐτὸ σ' εὐχαριστῇ».

»Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε αὐτὸς ὁ νέος τί εὐγενικός, τί ὑπάκουος καὶ τί καλοαναθρεμένος εἶνε! Παντρεύθηκα λοιπὸν τὸν πατέρα του καὶ κολύμπησα στὸν πλοῦτο καὶ στὴν εὐτυχία... Μιὰ σκωληκοειδίτις ὅμως μοῦ πῆρε σὲ λίγες μέρες τὸν σύζυγό μου..

—Τί τὰ θέλετε; Αὐτὰ ἔχει ἡ ζωή! εἶπα γιὰ νὰ τὴν παρηγορήσω.

—Ὁ Τοτὸς ἔνοιωσε ἕναν βαθὺ σπαραγμό, τὸν παρηγόρησα ὅπως μποροῦσα... Γεμᾶτος εὐγνωμοσύνη, μοῦ εἶπε μὲ ὁρμή: «Μαμᾶ, μόνη ἐσὺ μοῦ μένεις στὸν κόσμο! Νὰ εἶσαι ὅμως ἥσυχη, δὲν θὰ σὲ ἐγκαταλείψω ποτέ!»

»Αὐτό, ἐννοεῖται, δὲν μ' ἐνθουσίαζε καθόλου. Τοῦ ἀποκρίθηκα πὼς αὐτὰ τὰ λόγια φανέρωναν τὴν εὐγένεια τῆς ψυχῆς του, πρέπει, ὅμως, μόλις περάσῃ τὸ πένθος, καὶ πρὶν ἀκόμα νὰ παντρευθῇ τὴν Ἀδελαΐδα. Αὐτὸ θἆταν ἡ καλλίτερη λύσις.

»Ὁ Τοτὸς διαμαρτυρήθηκε. Ἡ θυσία μου τὸν συγκινοῦσε πολύ, ἀλλὰ εἶχε συνάμα καὶ συναίσθηση τῶν ὑποχρεώσεών του, δὲν μποροῦσε λοιπὸν ποτὲ καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ μ' ἀφήσῃ μόνη! Ἔτσι, ἕνα χρόνο τώρα ζοῦμε αὐτὴ τὴν ζωή, κύριε. Τοῦ λέω διαρκῶς: «Γιατὶ δὲν χαίρεσαι τὴν ἐλευθερία σου; Γιατὶ σέρνεσαι ὅλο στὰ φουστάνια μου; «—Ἔχεις δίκηο, μαμά» μοῦ ἀπαντάει, ἀλλὰ καὶ δὲν κάνει βῆμα ἀπὸ μένα!

★

Νάτος ὁ Τοτός! Μὲ κύτταξε μὲ ἕνα τόσο παράξενο ὕφος, ποὺ ἡ... μαμά του ἀναγκάσθηκε νὰ μᾶς συστήσῃ. Ὕστερα ἐκεῖνος ρώτησε:

—Μαμάκα, θέλεις νὰ σὲ συνοδεύσω στὸ Καζῖνο;

—Ὄχι, θὰ μείνω στὸ ξενοδοχεῖο. Πήγαινε ἐσύ, ἂν θέλῃς.

—Μόνος; Θὰ πλήξω...

Ἐκείνη ἀποτόλμησε:

—Νὰ βρῇς μιὰ φιλεναδούλα.

—Ὦ! μαμά! τῆς φώναξε σκανδαλισμένος. Καὶ πρόσθεσε ντροπαλά... Ἐπιστρέφω ἀμέσως στὸ δωμάτιό μου.

—Εἴδατε κι' ἀκούσατε, κύριε! μοῦ εἶπε ἡ ὄμορφη ξανθούλα μόλις ἔφυγε ἐκεῖνος. Βλέπετε τί μπελᾶ ἔχω στὸ κεφάλι μου! Νὰ χώνεται διαρκῶς αὐτὸς ὁ μαντράχαλος μεταξύ μου... καὶ οἱουδήποτε νέου μὲ τὸν ὁποῖον θὰ ἔνοιωθα τόση εὐχαρίστησι... εὐχαρίστησι, καταλαβαίνετε...

—Ἂν καταλαβαίνω, λέει!

Κι' ἐνῷ ἐκείνη κατέβαζε τὸ βλέμμα της, πρόσθεσα:

—Ἔχω ἕναν τρόπο νὰ ξαναβρῆτε τὴν ἐλευθερία σας... νὰ κάνετε τὸν Τοτὸ νὰ ἐρωτευθῇ.

—Ὦ! Θὰ σᾶς εἶμαι εὐγνώμων ἂν τὸ κατορθώσετε...

★

Τὴν ἴδια μέρα τηλεφωνοῦσα τῆς φίλης μου Φάννυ Σμίθσον μιᾶς τετραπέρατης καὶ φλογερῆς ζωντοχήρας.

Γέλασε μὲ τὴν καρδιά της καὶ μοῦ ἀποκρίθηκε:

—Ἡσύχασε, θὰ ἀναλάβω ἐγὼ τὸν... παρθένο σου.

Τὴν ἑπομένη, πραγματικά, ὁ Τοτὸς ζητοῦσε ἀπ' τὴν «μητέρα» του τὴν ἄδεια νὰ γευματίσῃ χωρὶς αὐτήν. Τὴν ἄλλη μέρα νὰ κάνῃ μιὰ ἐκδρομὴ ποὺ θὰ διαρκοῦσε μιὰ βδομάδα, κατὰ μῆκος τῆς Κυανῆς Ἀκτῆς. Στὸ τέλος αὐτῆς τῆς βδομάδας ἡ ξανθούλα ἔπαιρνε ἕνα μπιλιετάκι:

«Λατρευτή μου μαμακούλα,

»Χωρὶς καμμιὰν ἀμφιβολία, θὰ νοιώσῃς μιὰ μεγάλη λύπη... Θέλω ὅμως νὰ χαρῶ τὴν ζωή μου... Γι' αὐτὸ μὴ μοῦ κρατᾶς κακία ἂν παρατείνω τὴν ἀπουσία μου... κ.λ.π.»

—Ἐπὶ τέλους! Ἐπὶ τέλους! Εἶμαι ἐλεύθερη! φώναξε μὲ ἀνακούφισι ἡ ξανθούλα. Ἔτσι θὰ μπορέσω νὰ χαρῶ κι' ἐγὼ τὴν ζωή μου. Καὶ τώρα!

—Ἂς μὴ χάνουμε οὔτε λεπτό! φώναξα κι' ἐγὼ μὲ ἐνθουσιασμό.

— Οὔτε στιγμή, ἀποκρίθηκε ἐκείνη. Θὰ τηλεφωνήσω ἀμέσως στὸν Ρομπέρ.

—Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ Ρομπέρ;

—Ἕνας νέος ποὺ ἀγαπῶ τρελλά! Δὲν εἶχα ποτὲ τολμήσει νὰ τοῦ φανερώσω τὴν ὕπαρξι τοῦ Τοτοῦ. Φοβόμουν μὴν γελοιοποιηθῶ! Τώρα ὅμως ποὺ ἔπαψε νὰ εἶναι στὴν μέση ὁ Τοτός!... Χάρις σὲ σᾶς, φίλε μου. Ὦ! σᾶς λατρεύω, ξέρετε!

Κι' ἐνῷ ἐγὼ ἔσκυβα τὸ κεφάλι χωρὶς τὸν παραμικρὸ ἐνθουσιασμὸ — ἡ σειρῆνα μου μὲ φίλησε στὰ δυὸ μάγουλα!

ΑΛΜΠΕΡΤ ΣΟΛΙΓΚΕΡ

Οἱ συνήθειες τοῦ ἐπαγγέλματος

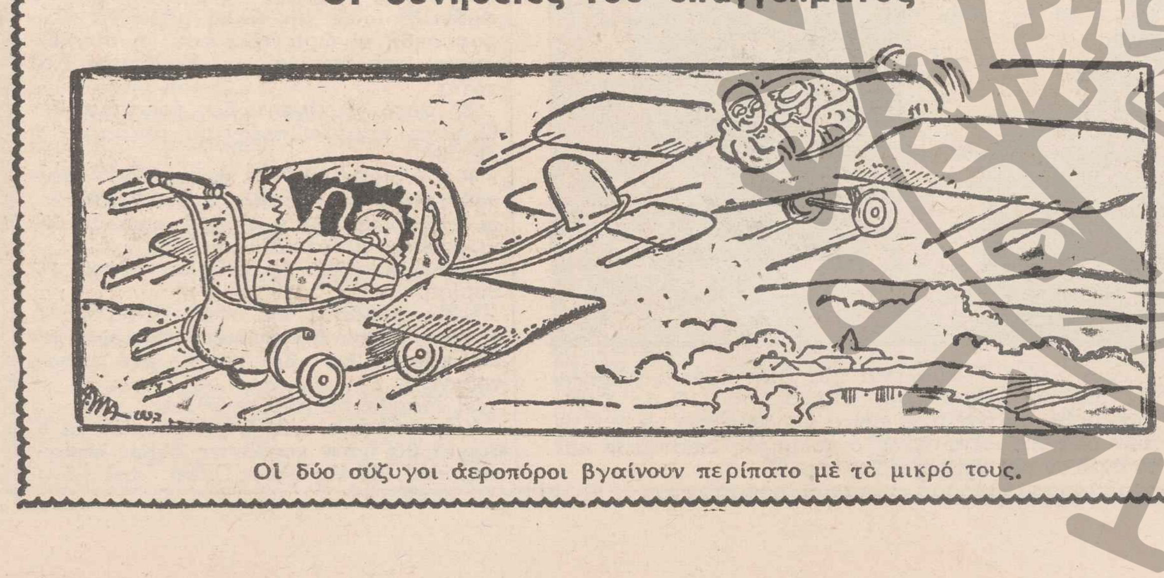

Οἱ δύο σύζυγοι ἀεροπόροι βγαίνουν περίπατο μὲ τὸ μικρό τους.

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΥΠΕΡΠΕΡΑΝ

Ἕνα μέντιουμ ποὺ βγάζει φλόγες!

Τὸ παράδοξον φαινόμενον μιᾶς γυναίκας ποὺ ἐφεγγοβολοῦσε.

Στὸ Γκράτς τῆς Αὐστρίας, πέθανε τὶς τελευταῖες αὐτὲς μέρες, σὲ ἡλικία 70 ἐτῶν, ἡ Φράου Μαρία Σίλμπερτ, τὸ περιεργότερο μέντιουμ τοῦ κόσμου, ἕνα μέντιουμ γιὰ τὶς καταπληκτικὲς ἰδιότητες τοῦ ὁποίου εἶχε γραφῇ καὶ ὁλόκληρο βιβλίο ἀπὸ τὸν κ. Ἀνταλμπερτ Ἐβιάν.

Ἐνῷ ὡς ἐπὶ τῷ πλεῖστον τὰ μέντιουμ γίνονται ἔπειτα, καὶ συχνά, συνεπείᾳ δυστυχήματος, ἢ ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὁποιαδήποτε δυνατὴ συγκίνηση, ἡ Σίλμπερτ φανέρωσε τὰ ὑπερφυσικά της χαρίσματα ἀπὸ πολὺ μικρή, ἀφοῦ ὁ πατέρας της τὴν ἔδερνε, ἰσχυριζόμενος ὅτι εἶχε μπῇ μέσα της ὁ διάβολος! Μόλις ὅμως κατὰ τὰ 1915, μετὰ τὸν θάνατο τοῦ συζύγου της, ἡ Σίλμπερτ ἐξεδηλώθη σοβαρῶς ὡς μέντιουμ, ἀφήνοντας καταπλήκτους ὅσους τὴν πλησίαζαν μὲ τὰ φαινόμενα τῶν ὁποίων γινότανε ἡ αἰτία.

Δὲν πρόκειται διόλου γιὰ κανένα παραμῦθι, ἀπὸ αὐτὰ ποὺ σκαρώνουν κάποτε οἱ ρεπόρτερς τῶν ἐφημερίδων, ὅταν δὲν ἔχουν τί καλλίτερο νὰ κάνουν, ἀλλὰ περὶ γεγονότων αὐθεντικῶν, ἐξακριβωμένων ἀπὸ ἐπιστήμονας κύρους, ὅπως ὁ κ. Ἐβιάν.

Λοιπόν, ἡ Μαρία Σίλμπερτ εἶχε τὴν παράξενη ἰδιότητα νὰ φεγγοβολῇ: τὸ σῶμα της ἔβγαζε ἀστραπές. Συχνὰ ὅταν ἦταν μικρή, ὁ δρόμος φωτιζόταν τὴν νύχτα, ἀπὸ ἕνα δυνατὸ φῶς: ἦταν ἡ Μαρία ποὺ ἔβγαινε γιὰ μιὰ στιγμὴ στὸ παράθυρο. Φώτιζε ὅμως χωρὶς νὰ φαίνεται, γι' αὐτὸ καὶ οἱ γείτονες ρωτοῦσαν τὴν μητέρα της, τί εἴδους πυροτέχνημα ἔκαιαν σπίτι τους καὶ φωτιζόταν τόσο ὡραῖα ὁ δρόμος!

Δὲν ἔβγαζε ὅμως μονάχα φλόγες ἡ Μαρία, εἶχε καὶ τὴν ἐξαιρετικὴ ἰδιότητα νὰ ἀλλάζῃ τελείως τὴν φυσιογνωμία της, τόσο ποὺ νὰ μὴν τὴν ἀναγνωρίζουν διόλου οἱ δικοί της, οὐδ' αὐτὴ ἡ μητέρα της.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλες πολὺ περίεργες ἰδιότητες εἶχε ἀκόμη ἡ Σίλμπερτ. Μποροῦσε π.χ. νὰ περπατᾷ στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ χωρὶς οὔτε νὰ βυθίζεται, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ βρέχεται κάν. Καὶ διηγεῖται ὁ κ. Ἐβιὰν τὸ ἑξῆς περίεργο ποὺ συνέβη μὲ τὴν Σίλμπερτ.

Ὁ κ. Ἐβιάν, ἔκανε μὲ βάρκα τὸν περίπατό του, σὲ μιὰ λίμνη μαζί μὲ τὴν Μαρία. Ξαφνικά, ἡ νέα ἄρχισε νὰ βγάζῃ ἀστραπές, ἐνῷ ἡ βάρκα πήγαινε μιὰ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ μιὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ὁ κ. Ἐβιὰν προσπάθησε νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ στὴν ἰσορροπία της κωπηλατώντας καταλλήλως ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωνε: τὸ νερὸ εἶχε γίνει πηχτὸ σὰν κατράμι, Ταυτοχρόνως εἶδε ὁ κ. Ἐβιὰν κάτι χέρια νὰ βγαίνουν μέσα ἀπὸ τὴ λίμνη καὶ ἄκουσε τὸν θόρυβο σωμάτων ποὺ χτυποῦσαν πάνω στὴν βάρκα.

Ἡ Μαρία Σίλμπερτ σηκώθηκε τότε, εἶπε μερικὰ ἀκατάληπτα λόγια καὶ ἔβαλε τὸ πόδι ἐπάνω στὴν ἄκρη τῆς βάρκας, ἐνῷ ἀπὸ τὸ σῶμα της ἐξακολουθοῦσαν νὰ βγαίνουν ἀστραπές. Ἡ νέα σὲ μιὰ στιγμὴ βρέθηκε ὁλάκερη τυλιγμένη μέσα σὲ μιὰ φωτεινὴ νεφέλη ἐκπληκτικῆς λάμψεως. Ἥσυχα τότε ἡ Μαρία, πήδησε ἀπὸ τὴν βάρκα στὸ νερὸ καὶ ἄρχισε νὰ βαδίζῃ στὴν ἐπιφάνειά του, σὰν νὰ βρισκότανε πάνω σὲ ὁποιοδήποτε δρόμο. Ὁ κ. Ἐβιὰν τὴν ἔβλεπε κατάπληκτος μὲ τὰ μάτια διεσταλμένα καὶ τὸ μυαλὸ σταματημένο ἀπὸ τὸ ὑπερφυσικὸ φαινόμενο. Ἡ νέα διευθύνθηκε μὲ ἀργὰ βήματα πρὸς τὴν παραλία. Ὅταν ἔβαλε τὸ πόδι της σ' αὐτήν, τὰ «μάνια» διαλύθηκαν διὰ μιᾶς. Οἱ φλόγες ἔπαυσαν νὰ περιβάλλουν τὸ σῶμα τῆς Μαρίας, τὰ νερὰ τῆς λίμνης ξαναπῆραν τὴν φυσική τους σύσταση καὶ ἡ βάρκα τοῦ κ. Ἐβιὰν ἔπαυσε νὰ χορεύῃ στὰ κύματα. Ὁ κ. Ἐβιὰν κωπηλάτησε τότε μὲ δύναμη, ἀκολουθούμενος καὶ ἀπὸ ἄλλες βάρκες, ἀπ' ὅπου διάφοροι ἐκδρομεῖς παρηκολούθησαν τότε τρομαγμένοι τὸ θέαμα καὶ ὅταν ἔφθασε στὴν ξηρά, βρῆκε τὴν νέα ξαπλωμένη ἀναίσθητη πάνω στὰ χαλίκια τῆς ἀκρογιαλιᾶς.

Ὕστερ' ἀπὸ τὸ περιστατικὸ αὐτό, ἡ Μαρία Σίλμπερτ κίνησε ζωηρότατο τὸ παγκόσμιο ἐπιστημονικὸ ἐνδιαφέρον. Οἱ περιφημότεροι σοφοὶ τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης τὴν ἐξήτασαν. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν καὶ ὁ δρ. φὸν Σρένκ—Νότζιγκ, ποὺ τὴν ὑπέβαλε στὸν αὐτόματο ἔλεγχο. Ὅλοι ὡμολόγησαν ὅτι ἡ νέα εἶχε ὑπερφυσικὲς ἰδιότητες. Μονάχα ἕνας σοφός, ὁ διδάκτωρ τῆς θεολογίας Βάλτερ, πρίγκηψ τοῦ Μπόδσων, κατηγόρησε τὴν Μαρία ἐπὶ ἀγυρτεία. Οἱ ὀλιγώτεροι δύσπιστοι ὡμολογοῦσαν ὅτι δὲν μποροῦσαν ἁπλῶς νὰ ἐξηγήσουν πῶς συνέβαιναν αὐτὰ τὰ πράγματα.

Ἡ Μαρία εἶχε κι' αὐτὴ τὴν ὑπερφυσικὴ ἰδιότητα, μποροῦσε χωρὶς διόλου νὰ ἀγγίσῃ, τὸ ἀντικείμενο νὰ χαράζῃ ἕνα ὄνομα πάνω σ' ἕνα δαχτυλίδι, ρολόϊ ἢ ἄλλο τι ποὺ θὰ τοποθετοῦσαν μπροστά της, πάνω σ' ἕνα τραπέζι. Χάραζε ἔτσι ἐναερίως, καὶ ἕνα διαμάντι.

Ἦταν εὐτύχημα γιὰ τὴν Μαρία Σίλμπερτ ποὺ ἔζησε στὴν ἐποχή μας. Ἀλλοιῶς θὰ πέθαινε ἐπάνω σὲ καμιὰ πυρά...

◆

Πεζὸ τραγοῦδι

Δὲν λυπᾶμαι γιὰ σένα! Κι' ἂς ἔφυγες τώρα ἀπὸ κοντά μου... Τὴν ψυχή σου λυπᾶμαι, ὡραία μου, τὴν ψυχὴ ποὺ μοὖχες χαρίσει... καὶ ποὺ τὴν παίρνεις πάλι μακρυά...

Γιατί, ἡ ψυχή σου, ἄγγελέ μου, εἶνε ἕνας κόσμος, ἕνας ὀνειρεμμένος κόσμος, ποὺ τώρα πιὰ χωρὶς ἀγάπη, νὰ ζήσῃ δὲν μπορεῖ... Ὦ! δὲν μπορεῖ!

Οἱ καρδιές μας ἀγαπιόντουσαν τότε! Θυμᾶσαι; Καὶ μιλούσαμε πάντα κοντὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλον.... Καὶ δὲν εἶχε κανένας παράπονο... καὶ δὲν εἶχε κανένας ντροπή..

Μὰ τώρα; τώρα μακρυά μου σ' ἄλλα μέρη περπατᾶς καὶ παίρνεις μαζύ σου τὴν ψυχή σου, ποὺ ἦταν ἕνας κόσμος, ἕνας ὀνειρεμμένος κόσμος...

Δὲν λυπᾶμαι γιὰ σένα, ἀγαπημένη...

Γιὰ τὴν ψυχή σου λυπᾶμαι, γιὰ τὴν ψυχὴ ἐκείνη ποὺ μοὖχες χαρίσει καὶ ποὺ τὴν παίρνεις τώρα μακρυά.

ΠΩΛ ΖΕΡΑΛΝΤΥ

Μάρθα

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Σ' ἕνα γαλλικὸ χωριό, στὸ Πλασσάν, εἶνε ἐγκατεστημένος ὁ κτηματίας Μουρὲ μὲ τὴν οἰκογένειά του, ποὺ τὴν ἀποτελοῦν ἡ γυναῖκα του ἡ Μάρθα, μιὰ νέα καὶ ὡραία γυναῖκα, τὸ κοριτσάκι τους ἡ Ποθητή, τὰ δυό τους ἀγόρια ὁ Ὀκτάβιος καὶ ὁ Σέργιος, καὶ ἡ ὑπηρέτριά τους ἡ Τριανταφυλλιά. Ὁ Μουρὲ νοικιάζει δυὸ δωμάτια τοῦ σπιτιοῦ στὸν ἀββᾶ Μπουρὲτ γιὰ κάποιου ξένου λογαριασμς ἀπὸ τὸ Μωζανσόν, ποὺ πρόκειται νὰ ἐγκατασταθῆ μὲ τὴν μητέρα του στὸ Πλασσάν. Ἔτσι ἕνα βράδυ φθάνει ἀπροειδοποίητα ὁ νοικάρης τους, ποὺ λέγεται Φωγιά, μαζὶ μὲ τὴν μητέρα του, ἐνῷ ἡ οἰκογένεια Μουρὲ ἑτοιμάζεται γιὰ τὸ δεῖπνο. Ἡ στενοχώρια του Φωγιὰ γίνεται μεγάλη ὅταν πληροφορεῖται ἀπὸ τὸν Μουρέ, πὼς τὰ δωμάτια δὲν εἶνε ἐπιπλωμένα. Ἀναγκάζεται ὅμως νὰ περάση τὴ βραδυά του ὅπως—ὅπως καὶ ἐνῷ ἡ μητέρα του πηγαίνει νὰ ἑτοιμάση πρόχειρα τὰ δυὸ δωμάτια, ὁ ξένος κάθεται νὰ ξεκουραστῆ στὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ. Τόσο ὁ Φωγιὰ ὅσο καὶ ἡ μητέρα του περνᾶνε μιὰ ζωὴ φτωχικὴ ἀλλὰ καὶ μυστηριώδη καὶ δὲν ἔχουν καμμιὰ ἐπαφὴ μὲ τοὺς σπιτονοικοκυραίους τους, πρᾶγμα ποὺ ἐξάπτει τὴν περιέργεια τοῦ Μουρέ, ποὺ θέλει μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐξιχνιάση τὸ μυστήριον ποὺ περιβάλλει τὴ ζωὴ τοῦ νοικάρη του. Μιὰ μέρα ἐπισκέπτεται τὸ Μουρὲ ἡ πεθερά του μὲ τὴν ὁποία βρίσκεται σὲ δυσάρεστες σχέσεις.

8ον

Νάμισε πὼς Φωγιᾶ εἶχε βαρεθῆ νὰ περιμένη.

Στὴν ἀρχὴ ἔνοιωσε κάτι σὰν ἀνακούφιση ἀπὸ τὴν διαπίστωση αὐτή. Ἔσβυσε τὸ συναίσθημα τοῦ φόβου, ποὺ τὴν ἐπίεζε ὅλο τὸ ἀπόγευμα ποὺ βρισκόταν στῆς κ. Κονταμὶν ὕστερα ἀπὸ ὅσα ἄκουσε εἰς βάρος τῆς κ. Μάφρ.

Καθὼς προχωροῦσε ὅμως μόνη ἔνοιωσε τὸν ἐγωϊσμό της νὰ ἐπαναστατῆ. Γιατὶ ἄραγε δὲν τὴν περίμενε ὁ Φωγιᾶ;

Ὅσο ἔνοιωθε πρὶν φόβο γιὰ τὴ συνάντησή τους ἐκείνη, τόσο περισσότερο τώρα λυπόταν, γιὰ τὴ ματαίωσή της.

Δὲν πρόφτασε ὅμως νὰ ταχτοποιήση στὸ μυαλό της τὶς τόσες ἀλληλοσυγκρουόμενες σκέψεις της καὶ εἶδε ἀπὸ μιὰ γειτονικὴ πάροδο τὴ σιλουέττα τοῦ Φωγιᾶ νὰ προχωρῆ πρὸς αὐτήν.

Ψηλός, εὐθυτενής, μὲ τὸ ἀρρενωπό του παράστημα τὴν πλησίασε καὶ ἀφοῦ τὴν χαιρέτησε μὲ τὴ συνηθισμένη του εὐγένεια ἄρχισαν νὰ προχωροῦν κι' οἱ δυὸ ἀμίλητοι.

Τὴν ψυχὴ τῆς Μάρθας κυρίευε πάλι ὁ φόβος, ποὺ τὴν κατεῖχε μέχρι πρὸ ὀλίγων στιγμῶν.

Φανταζόταν πὼς κάποια ἀπὸ τὶς καλόβολες ἐκεῖνες γυναικοῦλες, ποὺ σύχναζαν στῆς κ. Κονταμὶν θὰ εἶχε παρεξηγήσει τὴν ἐπιθυμία της νὰ φύγη τελευταία καὶ ἴσως παραφύλαγε κάπου ἐκεῖ γιὰ νὰ ἰδῆ, ποῦ θὰ πήγαινε. Κι' ὅσο περνοῦσαν οἱ στιγμὲς τόσο ἡ ὑποψία της αὐτὴ γινότανε μεγαλύτερη καὶ τῆς φαρμάκωνε τὴν καρδιά.

Κύτταζε κατεχομένη ἀπὸ τὸν ἴδιο φόβο τὰ παράθυρα τῶν σπιτιῶν, ἀπὸ ὅπου πίστευε πὼς τὴν παρακολουθοῦσαν χιλιάδες μάτια καὶ αὔριο ὅλο τὸΠλασσὰν θὰ ἤξερε τὴν ἀποψινὴ περιπέτειά της.

Ὡστόσο προσπάθησε νὰ δώση κουράγιο στὸν ἑαυτό της καὶ ὅταν ὁ Φωγιὰ πέρασε τὸ χέρι του στὸ μπράτσο της, σφίχτηκε ἀπάνω του, νοιώθοντας κάποιο συναίσθημα ἀσφαλείας στὸ ἄγγιγμα τοῦ στιβαροῦ ἐκείνου ἀνδρός.

Προχωροῦσαν ἀργὰ στὸ λιθόστρωτο καὶ τὰ βήματά τους ἀντηχοῦσαν στὴν ἐρημιὰ τοῦ δρόμου μονότονα, ρυθμικά.

Τώρα εἶχαν περάσει ἀπὸ τὰ πυκνοκατοικημένα μέρη τοῦ Πλασσὰν καὶ τὰ σπίτια ἦταν ἀραιότερα. Σὲ λίγο στὸ βάθος τοῦ δρόμου φάνηκε ἡ ἔπαυλη τοῦ κ. Ραστοάλ, ποὺ πίσω ἀπ' αὐτὴν βρισκόταν τὸ σπίτι τῆς Μάρθας.

Μόλις ἔφθασαν στὴν τελευταία πάροδο, πρὶν ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς Μάρθας, ὁ Φωγιᾶ τράβηξε ἐλαφρὰ ἀπὸ τὸ χέρι τὴ Μάρθα πρὸς τ' ἀριστερά.

Ἐκείνη στάθηκε ἀπότομα.

—Ποῦ θὰ πᾶμε;

—Νὰ πρὸς τὴν ὁδὸ Βιλλέρ.

— Ὄχι. Διαμαρτυρήθηκε ἡ Μάρθα. Θ' ἀργήσουμε καὶ νὰ δὲν εἴμαστε μακρυὰ ἀπὸ τὸ σπίτι.

—Μὰ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς γιὰ ν' ἀργήσουμε λίγο.

—Ὄχι, ὄχι, ψιθύρισε χωρὶς νὰ μετακινῆται ἀπὸ τὴ θέση της ἡ Μάρθα.

—Βιάζεσαι τόσο πολὺ νὰ ἐπιστρέψης κοντὰ στὸν ἄντρα σου;

Ἡ Μάρθα τοῦριξε ἕνα βλέμμα γεμᾶτο παράπονο.

—Ξέρεις πολὺ καλὰ ποιὰ αἰσθήματα τρέφω γιὰ τὸν ἄντρα μου καὶ πόσο εὐχάριστη εἶνε ἡ ζωὴ ποὺ κάνω μαζύ του.

Καὶ χαμογέλασε μὲ κάποια πικρία.

—Τότε;

—Δὲν θὰ πῆ πὼς εἶνε ἀπαραίτητο ἐπειδὴ δὲν μοῦ εἶνε καθόλου εὐχάριστο νὰ γυρίσω κοντὰ στὸν ἄντρα μου, νὰ ἔρθω μαζύ σου.

—Μάρθα, τῆς ψιθύρισε μ' ἕνα βαθὺ τόνο στὴ φωνὴ ὁ Φωγιᾶ.

Καὶ τὴν ἔσυρε πάλι ἐλαφρὰ πρὸς τὴν ὁδὸ Βιλλέρ.

—Δὲν συλλογίζεσαι καθόλου τὸ σκάνδαλο ποὺ θὰ ξεσπάση εἰς βάρος μας καὶ πρὸ παντὸς εἰς βάρος μου ἂν ὁ Μουρὲ ὑποψιασθῆ τίποτε; Εἶνε τόσο ζηλότυπος, ὥστε τὸν θεωρῶ ἱκανὸν γιὰ ὅλα, εἶπε πάλι ἡ Μάρθα, ἐνῷ ἀκολουθοῦσε τὸ Φωγιᾶ, προσπαθῶντας νὰ κατανικήση καὶ τοὺς τελευταίους της φόβους...

Ἡ ὁδὸς Βιλλὲρ ἦταν ἐντελῶς ἔρημη αὐτὴν τὴν ὥρα γιατὶ οἱ κάτοικοι τῶν λιγοστῶν σπιτιῶν της, ἐργατικοὶ ἄνθρωποι ἔπεφταν καὶ κοιμόντουσαν νωρίς.

—Μὴ φοβᾶσαι, τῆς ψιθύριζε κάθε τόσο ἐκεῖνος, γιατὶ τὴν ἔνοιωθε στὸ πλευρό του νὰ τρέμη.

—Εἶνε τόσο κακὸς ὁ κόσμος ἐδῶ...

—Μὰ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς σοῦ λέω πὼς δὲνπρέπει νὰ τὸν λαμβαίνης καθόλουὑπ' ὄψι σου. Δὲν εἶνε ἀπαραίτητο νὰ κάμης κάτι γιὰ νὰ σὲ κακολογήσουν. Θὰ βροῦν μιὰ ὁποιαδήποτε ἀφορμή. Ἡ συκοφαντία καὶ τὸ κουτσομπολιὸ ἀποτελοῦν μόνιμες καὶ ὑψηλὲς ἀσχολίες των. Καὶ ὁ ἄντρας σου ποὺ κατὰ βάθος κι' αὐτὸς εἶνε τέτοιος, δὲν θὰ δώση πίστι σ' ὅ,τι κι' ἂν ἀκούση, γιατὶ κι' ὁ ἴδιος ποιὸς ξέρει πόσες θἄχει συκοφαντήση ἔτσι γιὰ γοῦστο.

Ἡ Μάρθα χαμογέλασε. Οἱ συλλογισμοί του τῆς φάνηκαν ἀπολύτως ὀρθοὶ καὶ δικαιολογημένοι καὶ ἄρχισε νὰ ξαναβρίσκει τὸ θάρρος της, ποὺ τὴν εἶχε ἐγκαταλείψει πρὸς στιγμήν.

Περπατοῦσαν τώρα σιωπηλοί, σφιγμένοι περισσότερο ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλον καὶ ἡ Μάρθα ἔνοιωθε τὸ χέρι του, ποὺ τώρα τὴν κρατοῦσε ἀπὸ τὴ μέση, νὰ τρέμη ἀπὸ μιὰ κρυφὴ συγκίνηση.

Πλησίαζαν πρὸς τὸ τέλος τῆς ὁδοῦ Βιλλέρ, ὅταν ὁ Φωγιᾶ σταμάτησε μπροστὰ σ' ἕνα χαμηλὸ σπιτάκι μ' ἕνα μικρὸν κῆπο.

Ἡ Μάρθα ἤξερε πὼς ἦταν τὸ μικρὸ ἀγροτικὸ σπιτάκι τοῦ κ. Κοπέ, ποὺ ἐρχότανε κάθε καλοκαῖρι στὸ Πλασσὰν κι' ὅλο τὸν ἄλλο χρόνο ἔμενε κλειστό.

—Φτάσαμε, εἶπε ἐκεῖνος.

—Ποῦ; ἔκανε ταραγμένη ἡ Μάρθα.

Ὁ Φωγιᾶ ἄφησε τὴ μέση της γιὰ νὰ βγάλη ἕνα μικρὸ κλειδὶ ἀπὸ τὴν τσέπη του.

—Ὄχι, αὐτὸ εἶνε ἀδύνατο, πρόφερε κατηγορηματικὰ ἡ Μάρθα.

Ἐκεῖνος προσπάθησε νὰ τὴν πείση.

—Δὲν θὰ μείνουμε πολὺ Μάρθα. Τὸ ξέρω πὼς πρέπει νὰ γυρίσης στὸ σπίτι σου νωρὶς καὶ ἔχω συναίσθηση τῶν συνεπειῶν ποὺἴσως ἐπακολουθήσουνεἰςβάρος σου, ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀποψινή μας ἀπερισκεψία. Μὰ δὲν θὰ μείνουμε πολὺ μόνο...

—Ἀδύνατο, τὸν διέκοψε μὲ πιὸ σταθερὴ φωνὴ ἡ Μάρθα. Ἂν δέχτηκα νὰ 'ρθῶ ὡς ἐδῶ δέχτηκα μόνο καὶ μόνο γιατὶ νόμισα πὼς μοῦ προτείνατε νὰ κάνουμε ἕναν περίπατο, ἀλλὰ ὡς ἐδῶ φτάνει...

Ὁ Φωγιᾶ τὴν κύτταξε στὰ μάτια, στὰ μεγάλα ὄμορφα μάτια της, ποὺ ἦταν ζωγραφισμένη ἡ πιὸ κατηγορηματικὴ ἄρνηση καὶ κατάλαβε πὼς θὰ ἦταν ματαιοπονία νὰ ἐπιμένη περισσότερο. Ὁ τόνος τῆς φωνῆς της τὸν βεβαίωνε πὼς θὰ παρέμενε ἀνένδοτη.

Πέρασε πάλι τὸ χέρι του στὴ μέση της καὶ προχώρησαν πρὸς τὸ τέρμα τῆς ὁδοῦ Βιλλέρ.

Καθὼς τὴν ἔσφιγγε τρυφερά, τῆς ψιθύρισε:

—Σὲ πρόσβαλλε μήπως ἡ πρότασή μου;

Ἡ φωνή του εἶχε ἕνα τόνο βαθειᾶς λύπης.

—Ἂν σοῦ ἔλεγα ὄχι, θὰ σοῦ ἔλεγα ἀσφαλῶς ψέμματα, τοῦ εἶπε χωρὶς νὰ διστάση ἡ Μάρθα.

Τῆς ψιθύρισε μερικὰ θερμὰ λόγια συγγνώμης, πλησιάζοντας περισσότερο τὸ κεφάλι του στὸ δικό της, τόσο ποὺ ἡ Μάρθα ἔνοιωθε τὴ θερμὴ ἀναπνοή του νὰ τῆς χαϊδεύει τὸ πρόσωπο φέρνοντάς της ἕνα αἴσθημα ἡδονικό.

Τώρα ποὺ δὲν βλέπανε ἄλλα σπίτια μπροστά τους, ἡ Μάρθα ἄρχισε νὰ γίνεται ὁλότελα κυρίαρχος τοῦ ἑαυτοῦ της καὶ νὰ ἀποβάλη ὁλότελα τὸν φόβο ποὺ τὴν κατεῖχε.

Ἔτσι δέχτηκε νὰ ἀκολουθήση τὸν Φωγιᾶ σ' ἕνα περίπατο μέσα στὸ μικρὸ δάσος τοῦ Πλασσὰν, ποὺ ἄρχιζε ἀμέσως μετὰ τὸ τέρμα τῆς ὁδοῦ Βιλλέρ.

…… …… …… …… …… ……

Ὅταν ἀποφάσισαν νὰ γυρίσουν πίσω ὁ Φωγιᾶ καὶ ἡ Μάρθα, θὰ πλησίαζαν πιὰ μεσάνυχτα.

Οἱ φόβοι, ποὺ εἶχαν ἀφήσει πρὸ ὀλίγου τὴν Μάρθα, ξαναρχόντουσαν τώρα στὴν ψυχή της περισσότερο τυραννικοί.

Τώρα σκεφτόταν τί θὰ γινόταν στὸ σπίτι της, ποὺ εἶχε ἀργήσει τόσο. Ἄραγε ὁ Μουρὲ θὰ τὴν περίμενε ἄγρυπνος;

Ξέροντας τὴν ἀδιαφορία ποὺ τῆς ἔδειχνε ὁ σύζυγός της καὶ τὸ πόσο τὴν παραμελοῦσε, δὲν εἶχε κανένα λόγο νὰ πιστεύη πὼς ὁ Μουρὲ θὰ τὴν περίμενε νὰ γυρίση γιὰ νὰ πέση νὰ κοιμηθῆ.

Ἀσφαλῶς θὰ κοιμότανε σὰν ζῶο χορτᾶτο, ροχαλίζοντας ὅπως πάντα. Κι' ἂν ἀκόμα γκρίνιαζε γιὰ τὴν ἀργοπορία της, πάλι ἦταν βέβαιη πὼς θὰ τὸν καθησύχαζε ἡ Τριανταφυλλιά, ποὺ δὲν τὸν χώνευε καθόλου, μόνο καὶ μόνο γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ βλέπη τὴ Μάρθα νὰ στενοχωριέται πρὸς χάρι του.

Ἦταν βέβαιο πὼς ἡ καλὴ ἐκείνη ὑπηρέτρια θὰ βρῆκε κάποιο τρόπο γιὰ νὰ τὸν καθησυχάση κι' ἀκόμα καὶ νὰ τὸν ἀποτρέψη ἂν ἐξεδήλωνε τὴν ἐπιθυμία νὰ ἔρθη στῆς κ. Κονταμὶν γιὰ νὰ τὴν πάρη.

Ὅσο γι' αὐτὸ τὸ τελευταῖο, ἡ Μάρθα ἦταν ἀπολύτως βέβαιη, πὼς δὲν μποροῦσε νὰ συμβῆ γιατὶ ἤξερε καλὰ τὸν ἄντρα της.

Ὁ Μουρὲ ποτὲ δὲν θὰ ἀποφάσιζε νὰ διακόψη τὴν ἡσυχία του γιὰ νὰ πάη νὰ πάρη τὴ γυναῖκα του ἀπὸ μιὰ συγκέντρωση. Εὕρισκε πὼς αὐτὸ θὰ τῆς ἔδινε μεγάλη τιμή.

Ἀλλὰ αἴφνης μιὰ ἄλλη σκέψη τῆς ἦρθε στὸ νοῦ.

Ἂν περίμενε ἄγρυπνος μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τοῦ πῆ τὰ νέα ἀπὸ τὴ συγκέντρωση τῆς κυρίας Κονταμίν;

Ἡ σκέψη αὐτὴ τῆς φάνηκε ἀπολύτως δικαιολογημένη. Ἡ περιέργεια τοῦΜουρὲ ἦταν παροιμιώδης καὶ δὲν λησμονοῦσε ποτὲ ἡ Μάρθα ὅτι ἄλλοτε ἔκανε ὁλόκληρη ἀνάκριση τῆς Τριανταφυλλιᾶς γιὰ νὰ μάθη τὰ μυστικὰ τῆς γειτονιᾶς, καὶ τὰ ζητήματα ποὺ ἀπασχολούσανε ὅλους τοὺς γνωστούς του.

Ὁ φόβος της ἦταν τώρα πάρα πολὺ φυσικός, γιατὶ ἂν ὁ Μουρὲ ἦταν ἔξυπνος καὶ τὴν περίμενε, θἄξερε τί ὥρα γύρισε στὸ σπίτι καὶ μὲ τὴν φιλυποψία, ποὺ τὸν χαρακτήριζε θὰ φρόντιζε ἴσως τὴν ἄλλη μέρα νὰ πληροφορηθῆ τί ὥρα τέλειωσε ἡ συγκέντρωση στὸ σπίτι τῆς κ. Κονταμίν. Καὶ τότε;

Σ' αὐτὸ τὸ ἀγωνιῶδες ἐρώτημα δὲν ἔβρισκε καμμιὰ πρόχειρη ἀπάντησι ἡ Μάρθα.

Κι' ἔνοιωθε νὰ τὴν ἀπασχολῆ τόσο, ποὺ ἔπαψε νὰ προσέχη στὰ ἐρωτόλογα, ποὺ τῆς ψιθύριζε ὁ Φωγιᾶ, καθὼς προχωροῦσαν μισαγκαλιασμένοι.

—Ἀργήσαμε... ἀρκέσθηκε νὰ τοῦ ψιθυρίση.

—Μὴ φοβᾶσαι γι' αὐτό, ἀσφαλῶς ὁ ἄντρας σου ποὺ συνηθίζει νὰ πέφτη μὲ τὶς κότες, θὰ βρίσκεται στὸ πρωτοῦπνι.

Ἡ Μάρθα δὲ μίλησε ἄλλο.

Καταλάβαινε πὼς ὅ,τι καὶ νἄλεγε ὁ Φωγιᾶ θὰ ἦσαν κουβέντες δίχως σημασία, ποὺ θὰ τὶς ἔλεγε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τὴν καθησυχάση. Κι' αὐτὴ τὴν πρόσκαιρη ἡσυχία κάθε ἄλλο παρὰ τὴν ἤθελε ἡ Μάρθα.

Ὅταν πλησίαζαν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὴν ὁδὸν Βιλλὲρ γιὰ νὰ μποῦνε στὸ δρόμο, ποὺ ὁδηγοῦσε πρὸς τὸ σπίτι τῆς Μάρθας, ἐκεῖνος σταμάτησε.

—Δὲν εἶνε σωστὸ νάρθῶ ἄλλο μαζύ σου.

—Γιατί; τὸν ρώτησε ἡ Μάρθα, μὲ κάποια ἔκπληξη.

—Εἶνε ἐνδεχόμενο, ἂν καὶ τὸ θεωρῶ μᾶλλον ἀδύνατο νὰ βγῆκε ὁ Μουρὲ γιὰ προϋπάντησή σου, ἂν κατὰ διαβολικὴ σύμπτωση δὲν ἔπεσε ἀκόμη νὰ κοιμηθῆ.

Ἡ Μάρθα βρῆκε ἀπολύτως λογικὴ τὴ σκέψη του καὶ σύμφωνη μὲ τοὺς φόβους ποὺ τὴν τυραννούσανε μέχρι πρὸ ὀλίγων στιγμῶν. Ἐκεῖνος πῆρε τὸ χέρι της μέσα στὰ δικά του, τὄσφιξε μὲ μιὰ θέρμη παράφορη κι' ἔφυγε πάλι πρὸς τὸ μικρὸ δάσος.

—Ποῦ θὰ πᾶς; τὸν ρώτησε ἡ Μάρθα.

—Οὔτε κι' ἐγὼ ξέρω ἀκόμα. Εἶμαι τόσο εὐτυχισμένος ἀπόψε ποὺ νοιώθω τὸν ἑαυτό μου ἱκανὸ γιὰ ὁποιαδήποτε τρέλλα.

Χωρίστηκαν.

Ἡ Μάρθα τάχυνε τὸ βῆμα της καὶ σὲ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας βρισκόταν μπροστὰ ἀπὸ τὴν ἔπαυλη τοῦ κ. Ραστοάλ.

Καθὼς βάδιζε μόνη, προσπαθοῦσε νὰ δώση θάρρος στὸν ἑαυτό της καὶ ὁ ἦχος τῶν βημάτων της καθὼς προχωροῦσε, στὸ πλακόστρωτο, νόμιζε πὼς τῆς δημιουργοῦσε τὴν ψευδαίσθηση τοῦ ἄλλου ποὺ τὴν συντρόφευε ἀκόμα σὰν γιὰ νὰ τῆς δώση θάρρος.

Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ θἄλεγε ψέμματα στὴ ζωή της μὲ ἀφορμὴ τὴν ἀγάπη.

Ὅταν ἦταν ἀκόμη κορίτσι, ἡ αὐστηρὴ ἀνατροφή της τὴν εἶχε κρατήσει σὲ ἀπόσταση ἀπὸ τοὺς νεαροὺς κορτάκηδες, ποὺ τὴν περιτριγύριζαν καὶ κάποτε ποὺ θέλησε νὰ δοκιμάση τὴν ἀπηγορευμένη αὐτὴ εὐχαρίστηση, τιμωρήθηκε αὐστηρὰ ἀπὸ τὴν κ. Ρουγκλόν, τὴν μητέρα της.

Ἦταν μαθήτρια στὸ Γυμνάσιο, βρισκόντουσαν τότε στὴ Μασσαλία, καὶ τὄχε σκάσει ἀπὸ τὸ μάθημα ἕνα ἀπόγευμα γιὰ νὰ ἀκολουθήση κάποιο συμμαθητή της στὴν ἐξοχή. Ἄνοιξη, ὀργασμὸς παντοῦ, πὼς ν' ἀνθέξη στὸν πειρασμὸ ἕνα ὄμορφο κορίτσι ὅπως ἦταν τότε ἡ Μάρθα.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ἕνα σημείωμα τοῦ καθηγητή της πρὸς τὸν κ. Ρουγκλὸν ὅτι ἡ κόρη του «ἀπουσίασε ἀδικαιολογήτως» κι' αὐτὸς ὑπέβαλλε τὴ Μάρθα σὲ μιὰ ἐξαντλητικὴ ἀνάκριση στὴν ὁποία δὲν μπόρεσε νὰ δικαιολογηθῆ, ὅσο ἔπρεπε κι' ἀναγκάστηκε νὰὑποστῆ τὰ ἐπακόλουθα τοῦ πρώτου της ἐρωτικοῦ κατορθώματος. Μερικὰ χαστούκια ἀπὸ τὸν πατριαρχικῶν ἀρχῶν πατέρα της ἦταν ἀρκετὰ γιὰ νὰ ξεπληρώσουν τὴν «προσβληθεῖσαν» πατρικὴ φιλοτιμία.

Τὸ ἐρωτικό της ἐκεῖνο παραστράτημα ἦταν καὶ τὸ τελευταῖο. Μόλις τελείωσε τὸ Γυμνάσιο, ὁ πατέρας της τὴ χρησιμοποίησε στὴ δουλειά του γιὰ νὰ τοῦ κρατάη τὰ λογιστικὰ βιβλία. Ἐκεῖ γνωρίστηκε καὶ μὲ τὸ Μουρέ καὶ ἀφοῦ κατάλαβε πὼς οἱ γονεῖς της τῆς τὸν προώριζαν γιὰ σύζυγο προτίμησε νὰ μὴν πλέξη σὲ καμμιὰ ἐρωτικὴ τρέλλα μὲ κανέναν νέο ποὺ θἄβρισκε τοῦ γούστου της.

Ἔτσι γιὰ πρώτη φορὰ ἀπόψε, ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια ὁμαλῆς συζυγικῆς ζωῆς θἄλεγε στὸν ἄντρα της ψέμματα γιὰ νὰ κρύψη μιὰ ἐρωτική της περιπέτεια.

Μὲ βῆμα ποὺ προσπαθοῦσε νὰ τὸ κάμη πιὸ σταθερό, πλησίασε τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ της.

Ἡ πόρτα τῆς αὐλῆς ἦταν ἀνοιχτή, δεῖγμα πὼς κάποιος στὸ σπίτι δὲν εἶχε πέσει ἀκόμα.

Ἡ ταραχή της μεγάλωσε περισσότερο.

Ἔσπρωξε τὴν πόρτα καὶ προχώρησε μέσα στὴν αὐλή.

Τὸ παράθυρο τῆς κρεββατοκάμαράς τους ἦταν φωτισμένο. Ὥστε δὲν εἶχε κοιμηθῆ ἀκόμα ὁ Μουρέ;

Εὐθὺς ἀμέσως εἶδε ν' ἀνοίγη ἡ πόρτα τῆς αὐλῆς καὶ νὰ παρουσιάζεται ἡ Τριανταφυλλιά.

—Ἄ, ἡ κυρία, ἔκανε, μόλις τὴν εἶδε.

—Τί συμβαίνει, τὴ ρώτησε μὲ φωνὴ ποὺ προσπαθοῦσε νὰ τὴν κάμη πιὸ ἤρεμη ἡ Μάρθα.

—Τίποτε. Μόνο ποὺ ἀνησυχήσαμε, γιατὶ ἀργήσατε. Ὁ κύριος μὲ ἔστειλε νὰ ρωτήσω τὶ ὥρα θὰ τελειώσετε, ὅταν εἶδε ὅτι ἀργεῖτε. Ἀλλὰ ἐγὼ βαρέθηκα νὰ πάω στῆς κ. Κονταμὶν καὶ πῆγα στῆς κυρίας Φενίλ, ποὺ μοῦ εἶπε ὅτι ἔχετε τελειώσει, ἀλλὰ ἡ κυρία Μουρὲ κάθησε ἀκόμα λίγο γιατὶ εἶχε κάτι νὰ πῆ στὴν κ. Κονταμίν.

Ἡ Μάρθα ἔνοιωσε κάποιο βάρος νὰ φεύγη ἀπὸ τὰ στήθη της.

Ἔβλεπε πὼς ἡ προφύλαξη, ποὺ εἶχε πάρει γιὰ νὰ μὴν τὴν ἰδοῦν οἱ ἄλλες μὲ τὸν Φωγιᾶ, τῆς χρησίμευσε καὶ γιὰ πρόσχημα γιὰ νὰ δικαιολογήση τὴν ἀποψινή της ἀπουσία στὸ σύζυγό της.

—Ναί, εἶπε στὴν Τριανταφυλλιά, ἔμεινα μὲ τὴν κ. Κονταμίν, γιατὶ κάτι εἴχαμε νὰ ποῦμε ἰδιαιτέρως, γι' αὐτὸ ἄργησα.

Μπῆκε μέσα, ἐνῷ ἡ Τριανταφυλλιὰ ἔκλεισε πίσω της τὴν ἐξώπορτα μὲ τὸ σύρτη.

Ὁ Μουρὲ τὴν ἄκουσε ἀπὸ τὴν κάμαρά του καὶ σὰν νἄθελε νὰ τῆς δείξη πὼς ἀντελήφθηκε τὴν ἐπιστροφή της, τὴν τόσο ἀργοπορημένη ἄρχισε νὰ ξεροβήχη.

Ἡ Μάρθα δὲν πῆγε κατ' εὐθεῖαν στὴν κάμαρά του γιὰ νὰ μὴν τοῦ δείξη πὼς κι' ἡ ἴδια ἦταν ταραγμένη ἐπειδὴ ἄργησε, ἀλλὰ διευθύνθηκε στὴν τραπεζαρία.

Τὸ τραπέζι ἦταν ἀκόμη στρωμένο. Ἡ Τριανταφυλλιὰ προθυμοποιήθηκε νὰ τῆς φέρη τὸ φαγητό της.

Ἡ Μάρθα ἔνοιωθε πὼς δὲν εἶχε καθόλου ὄρεξη, ἀναγκάστηκε ὅμως νὰ φάη κάτι γιὰ νὰ μὴν παρεξηγήση τὴν ταραχή της ἡ Τριανταφυλλιά, ποὺ καταλάβαινε πόσο ἀδέξια ἦταν νὰ τὴν κρύψη.

Ὁ νοῦς της πετοῦσε διαρκῶς στὸ Φωγιᾶ. Ἔνοιωθε τὸν ἑαυτό της ἀνάλαφρο, σὰν νὰ μὴν τὴν εἶχαν βαρύνει καθόλου οἱ πίκρες ποὺ εἶχε δοκιμάσει στὴ ζωή της.

Ἀλήθεια, πόσο ἀργὰ εἶχε καταλάβει τὴν ἀγάπη καὶ τὴν εὐτυχία ποὺ δίνει στοὺς ἀνθρώπους!

Πῶς μποροῦν καὶ λένε μερικοὶ ἄνθρωποι πὼς δὲν ἀγάπησαν κι' οὔτε θ' ἀγαπήσουν ποτέ.

—Θὰ εἶνε πολὺ δυστυχισμένοι ὅλοι αὐτοί, σκεπτόταν ἡ Μάρθα.

Παράτησε τὸ φαγητὸ στὴ μέση καὶ ἄφησε τὸν ἑαυτό της ἕρμαιο στὶς εὐχάριστες ὀνειροπολήσεις ποὺ κυρίευαν τὴ σκέψη της.

Ἀγαποῦσε. Ἔνοιωθε πὼς ἀγαποῦσε πολὺ καὶ πὼς θὰ ἦταν ἱκανὴ νὰ θυσιάση τὰ πάντα γι' αὐτὴ τὴν ἀγάπη της.

Ἡ Τριανταφυλλιά, ποὺ ἦρθε νὰ σηκώση τὸ τραπέζι, παραξενεύτηκε ἀρκετὰ μὲ τὴν ἀνεξήγητη ἀνορεξία τῆς κυρίας της.

—Δὲν φάγατε σχεδὸν καθόλου ἀπόψε, κυρία, τῆς εἶπε.

—Ναί. Ἔχω τόσες σκοτοῦρες στὸ μυαλό μου. Ἐκεῖ στῆς κ. Κοτναμὶν συζητήσαμε γιὰ ἕνα σωρὸ ἐμπόδια ποὺ συναντᾶ τὸ φιλανθρωπικὸ σωματεῖο.

—Τί κρῖμα, ψιθύρισε ἡ Τριανταφυλλιά. Κι' ἔχει τόσα φτωχὰ κι' ἀπροστάτευτα κορίτσια τὸ Πλασσάν. Τί θὰ γίνουν ἂν λείψη κι' αὐτὸ τὸ σωματεῖο;

Ἡ Μάρθα σὰ τὰ ντράπηκε ἀπὸ τὰ λόγια τῆς Τριανταφυλλιᾶς.

Μεταχειριζόταν τοὺς σκοποὺς τοῦ συλλόγου της, ποὺ ἦταν ἱεροὶ γιὰ νὰ κρύψη τὴν ἀληθινὴ προέλευση τῆς ἀνορεξιᾶς καὶ τῆς ταραχῆς ποὺ τὴν εἶχαν κυριεύσει.

Πρὸς στιγμὴν ὁ ἑαυτός της, ἡ ἠθικὴ καὶ ἐνάρετη Μάρθα ἐξηγέρθηκε, μὰ γρήγορα καθησύχασε στὴ σκέψη πὼς εἶχε κι' αὐτὴ δικαιώματα στὴ ζωὴ καὶ στὶς χαρές της.

Τὰ λόγια ἐκεῖνα ἡ Μάρθα τὰ εἶπε ὅσο μποροῦσε δυνατὰ γιὰ νὰ ἀκουσθοῦν στὴ διπλανὴ κάμαρα ἀπὸ τὸ Μουρέ.

Πραγματικὰ ὁ ἄντρας της δὲν κοιμόταν κείνη τὴν ὥρα.

Μόλις εἶδε τὴ Μάρθα νὰ μπαίνη στὴν κρεββατοκάμαρα τῆς φέρθηκε ὅλως παραδόξως μὲ μεγάλη λεπτότητα.

Ὕστερα ἀπὸ τὸν καυγᾶ τοῦ ἀπογεύματος ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπισκέψεώς της στῆς κ. Κονταμίν, περίμενε νἀντιμετωπίση τὴ γκρίνια του γιατὶ εἶχε ἀργήσει τόσο.

Μὰ ὁ Μουρὲ ἀντιθέτως, τὴ χαιρέτησε μὲ ὅσο μποροῦσε γλυκύτερη φωνὴ καὶ τῆς πρόσθεσε σὲ λίγο:

—Ἀνησύχησα ποὺ ἄργησες τόσο, φοβήθηκα μήπως σοῦ συνέβηκε τίποτα.

Ἡ Μάρθα ἂν καὶ παραξενεύθηκε ἀπὸ τὸ ὕφος του, ἐν τούτοις προσποιήθηκε τὴν ἀδιάφορη.

—Μᾶ τίποτε δὲν μοῦ συνέβηκε ἐξαιρετικό. Ἀργήσαμε λιγάκι στῆς κ. Κονταμὶν γιατὶ μιλήσαμε γιὰ ἕνα σωρὸ ζητήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὸ σύλλογό μας.

Ὁ Μουρὲ σήκωσε τὸ κεφάλι του μέσα ἀπὸ τὸ κρεββάτι καὶ τὴν ρώτησε μὲ φανερὴ ἀδημονία.

—Ὥστε ἔτσι; Σᾶς ἀπησχόλησαν σοβαρὰ γεγονότα. Δὲν μποροῦμε νὰ τὰ μάθουμε κι' ἐμεῖς;

Ἡ Μάρθα τότε μονάχα κατάλαβε τὴν ἀφορμὴ τῆς παράδοξης συμπεριφορᾶς τοῦ συζύγου της.

Διψοῦσε νὰ μάθη τί ἐλέχθησαν στὸ φιλανθρωπικὸ ἐκεῖνο σωματεῖο τοῦ Πλασσὰν καὶ καλόπιανε τὴ γυναῖκα του ποὺ ὕστερα ἀπὸ τὸν ἀπογευματινὸ καυγᾶ ἦταν ἀπολύτως δικαιολογημένη νὰ μὴν τοῦ ἀναφέρη τίποτε σχετικὸ μὲ τὴν ἐπίσκεψή της στῆς κ. Κονταμίν.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ Μάρθα ἔνοιωσε ἕνα συναίσθημα ἀηδίας νὰ τὴν πλημμυρίζη γιὰ τὸν ἄντρα της.

Δὲν ἐνδιαφερόταν γιατὶ ἄργησε ἡ γυναῖκα του νὰ γυρίση στὸ σπίτι, ποὺ τόσα χρόνια τώρα τὴν ὑποχρέωνε νὰ ἐπιστρέφη μὲ τὴ δύση τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ τί ἐλέχθη στῆς κ. Κονταμὶν γιὰ νὰ παριστάνει αὔριο στὸ καφενεῖο τὸν καλῶς πληροφορημένο στοὺς φίλους καὶ στοὺς γνωστούς του, γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα, ποὺ μποροῦσαν νὰ ἀπασχολοῦν τὴν κοινωνία τοῦ Πλασσάν.

Πόσο διαφορετικὸς ἦταν ἀπὸ τὸν Φωγιᾶ.

Ἐκεῖνος ποτὲ δὲν θὰ καταδεχόταν νὰ ἀσχοληθῆ μὲ τέτοια μικροζητήματα.

Ἐν τούτοις κατὰ βάθος εὐχαριστήθηκε ἀπὸ τὴ στάση αὐτὴ τοῦ συζύγου της. Ὥστε δὲν τὴν εἶχε καθόλου ὑποπτευθῆ.

Ἔσπευσε μὲ ὅση μποροῦσε περισσότερη προθυμία νὰ τὸν πληροφορήση γιὰ τὶς ἀποφάσεις ποὺ ἔλαβαν στῆς κ. Κονταμίν.

Ὁ Μουρὲ ἄκουγε ὅλος αὐτιά. Τὴν ρωτοῦσε διάφορες λεπτομέρειες καὶ σχολίαζε τὶς πληροφορίες της μὲ τὴν γνωστὴ χαιρεκακία του.

Σὲ μιὰ στιγμὴ τὴ ρώτησε ἂν ἔγινε καθόλου λόγος γιὰ τὸ σκάνδαλο Μάφρ.

—Ὄχι. Μόνο κάτι εἶπε ἡ κυρία Φενὶλ, ἀλλὰ δὲν κατάλαβα καλά.

—Ὥστε δὲν ἐκάματε συζήτηση γι' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση ποὺ κρατάει ἀνάστατο ὅλον τὸν καθὼς πρέπει κόσμο τοῦ Πλασσάν;

Ἡ Μάρθα ἔνοιωσε πάλι κάποιο φόβο νὰ τὴν κυριεύη.

Εἶδε τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου τοῦ Μουρέ, ποὺ εἶχαν συσπασθῆ σὲ μιὰ γκριμάτσα ὑπερτάτης ἐκπλήξεως. Καὶ νόμισε πὼς ἦταν κατάλληλη εὐκαιρία γιὰ νὰ ψυχολογήση τὸν ἄντρα της καὶ ν' ἀντιληφθῆ τί σκεπτόταν γιὰ τὰ ζητήματα τὰ σχετιζόμενα μὲ τὴ συζυγικὴ πίστι.

—Μὰ τόσο σοβαρὸ ζήτημα θεωρεῖς τὴν ἀπιστία μιᾶς γυναίκας γιὰ νὰ ἀπασχολήση ἕνα σύλλογο, ποὺ ὁ σκοπός του εἶνε νὰ περιθάλπη καὶ νὰ φροντίζη γιὰ τὴν ἠθικὴ διαπαιδαγώγισι τῶν ὀρφανῶν ἢ τῶν ὁπωσδήποτε χωρὶς ὑποστήριξη κοριτσιῶν τοῦ Πλασσάν;

—Σοβαρότατο! φώναξε ὁ Μουρὲ ἀναπηδῶντας ἀπὸ τὸ κρεββάτι του. Ἀκοῦς ἐκεῖ λέει. Ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν ἠθικὴ τῶν κοριτσιῶν τοῦ Πλασσὰν καὶ δὲν τὶς ἐνδιαφέρει τὸ ὅτι μία μάνα ἐγκαταλείπει τὰ παιδιά της, ἀγόρια καὶ πρὸ παντὸς κορίτσια γιὰ ν' ἀκολουθήση τὸν ἐραστή της.

Καὶ ἀμέσως κατόπιν προσέθεσε:

—Ἐγὼ νόμιζα πὼς θὰ συνεδρίαζε εἰδικῶς τὸ περίφημο συμβούλιό σας γιὰ τὸ πρωτάκουστο αὐτὸ σκάνδαλο. Κρίμας ποὺ ἔχασα τζάμπα τὸν ὕπνο μου, περιμένοντας νὰ μάθω τὶς σπουδαῖες ἀποφάσεις σας γιὰ τὴ μοιχαλίδα.

Ἡ Μάρθα ἔνοιωσε ἕνα κῦμα ἀγανακτήσεως νὰ τῆς πλημμυρίζει τὴν καρδιά.

—Ἐγὼ οὔτε ποὺ τὸ ἤξερα αὐτὸ τὸ νέο σου, τοῦ εἶπε σχεδὸν περιφρονητικά.

—Μὰ ἐσύ, ὁ κόσμος νὰ καίγεται χαμπάρι δὲν παίρνεις. Μήπως ἐνδιαφέρεσαι καὶ γιὰ τίποτε;

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ : Εἰς τὸ ἑπόμενον.

Ὁ Ἀμερικανὸς δόκτωρ Τζέϊμς Στένς ἑτοιμάζεται γιὰ μίαν νέαν κατάδυσιν εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν, διὰ τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ βυθοῦ του. Ὁ Δρ Στὲνς κατεσκεύασε πρὸς τοῦτο μίαν βυθοσφαῖραν νέου τύπου προωρισμένη νὰ ἀντέχη εἰς τὴν τεραστίαν πίεσιν τῶν ὑδάτων. Ἀνωτέρω: ὁ τολμηρὸς ἐπιστήμων καὶ τὸ σχέδιον τῆς βυθοσφαίρας του.

Τὸ ἀθάνατο μυθιστόρημα τοῦ Ἐμὶλ Ζολᾶ

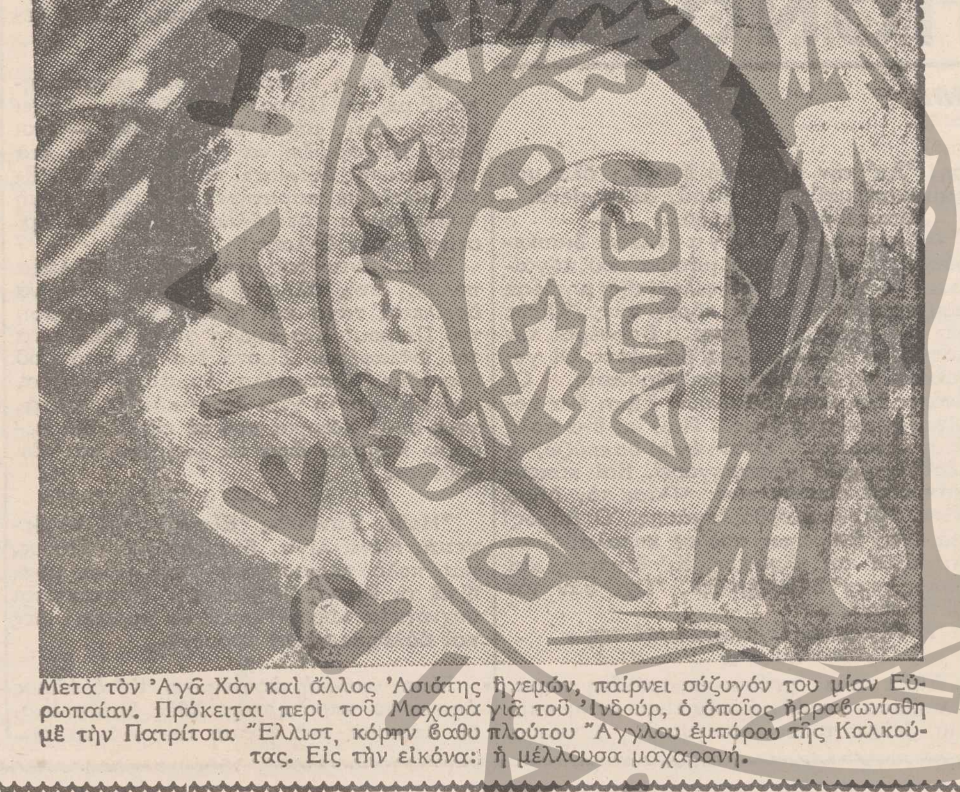

Μετὰ τὸν Ἀγᾶ Χὰν καὶ ἄλλος Ἀσιάτης ἡγεμών, παίρνει σύζυγόν του μίαν Εὐρωπαίαν. Πρόκειται περὶ τοῦ Μαχαραγιὰ τοῦ Ἰνδούρ, ὁ ὁποῖος ἠρραβωνίσθη μὲ τὴν Πατρίτσια Ἔλλιστ, κόρην βαθυπλούτου Ἄγγλου ἐμπόρου τῆς Καλκούτας. Εἰς τὴν εἰκόνα: ἡ μέλλουσα μαχαρανή.

'Αθλητικοὶ ἐξωφρενισμοὶ τῆς ἐποχῆς

ΠΑΛΗ ΜΕΤΑΞΥ... ΓΥΝΑΙΚΩΝ!

'Αγῶνες ποὺ διεξάγονται μὲ ὅλους τοὺς κανόνας μεταξὺ... παλαιστριῶν, καὶ μὲ θεατὰς ἀποκλειστικῶς ἄνδρας

Στὸ Ντάριεν, στὰ σύνορα τῆς Κολομβίας, ὑπάρχουν οἱ συνοικισμοὶ τῶν ἐρυθροδέρμων 'Ινδῶν Σόκο, μιᾶςπανάρχαιας φυλῆς τοῦ Παναμᾶ. Ἂν καὶ χάρις στὰ μεγάλαποτάμια τουὅπως τὸ Ρίο Τοῦρα καὶ τὸΡίοΣίκοκαθὼς καὶ στοὺς παραποτάμους των, βρίσκονται σὲ τακτικὴ συγκοινωνία μὲ τὶς γειτονικὲς καὶ ἐν μέρει πολιτισμένες φυλές, τελευταῖα μάλιστα ἔχουν καὶ ἐμπορικὲς συναλλαγὲς μὲ τοὺς ἐμπόρους μπανανῶν τοῦ Παναμᾶ, οἱ Σόκο ἐξακολουθοῦν νὰ εἶνε ἐντελῶς ἄγριοι. Τριγυρίζουν σχεδὸν γυμνοί, γιὰ ὅπλο τους ἔχουν τὸ τόξο, ψαρεύουν κτυπῶντας τὰ ψάρια μὲ κοντάρια, ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς τους εἶνε ἐντελῶς ἄγνωστη.

Τοὺς σπανίους ξένους ποὺ τοὺς ἐπισκέπτονται τοὺς ὑποδέχονται πολὺ εὐχαρίστως καὶ τοὺς ἐπιδαψιλεύουν κάθε περιποίησι. Ὅταν μάλιστα μεταξὺ τῶν ἐπισκεπτῶν ὑπάρχουν καὶ λευκὲς γυναῖκες, τότε κάθε τους δειλία ἐξαφανίζεται, δείχνουν ἀκόμη μεγαλύτερη φιλοξενία καὶ ἐμπιστοσύνη γιατί, μιὰ καὶ οἱ ξένοι ἔχουν μαζὶ τὶς γυναῖκες τους —σκέπτονται— δὲν ἔχουν νὰ φοβηθοῦν τίποτα γιὰ τὶς δικές του γυναῖκες καὶ θυγατέρες.

Ἕνα ἀπὸ τὰ περίεργα ἔθιμα τῆς φυλῆς τῶν Σόκο, εἶνε οἱ ἀγῶνες πάλης μεταξὺ γυναικῶν, ἔθιμο ἐντελῶς ἄγνωστο στοὺς ἄλλους ἐρυθροδέρμους. Καὶ ἐφ' ὅσον πρόκειται γιὰ ἁπλῆ ἐκγύμνασι καὶ διασκέδασι, οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ ἔχουν καθαρὸ ἀθλητικὸ χαρακτῆρα. 'Αλλοίμονο ὅμως ἂν οἱ δύο ἀντίπαλες συμπλέκονται ἕνεκα διαφορῶν, ἐρωτικῶν ὑποθέσεων, ζήλειας συνήθως! Τότε οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ ἔχουν ἄσχημα, συχνὰ ἀποτελέσματα. Μητέρες πολλῶν παιδιῶν, σὲ κατάστασι ἐγκυμοσύνης ἀκόμα, δὲν ἀποφεύγουν ποτὲ μιὰ εὐκαιρία νὰ δώσουν ἕνα μάθημα στὴν «κακόγλωσση» γειτόνισσα. Καὶ ὁ ἀγὼν γίνεται μὲ ὅλους τοὺς κανόνες. Οἱ ἀντίπαλες παίρνουν κανονικὴ στάσι : Τοποθετοῦνται εἰς ἀπόστασιν ἀρκετῶν βημάτων ἡ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλην, τεντώνουν τὰ χέρια κι' ἁρπάζονται ἀπ' τὰ μαλλιά. Αὐτὴ εἶνε ἡ στάσις τῆς ἐνάρξεως. Ὁ διαιτητὴς δίνει τὸ πρόσταγμα. Ὁ ἀγῶνας ἀρχίζει. Τὰ μαλλιὰ ξερριζώνονται ἀλύπητα, ἡ μιὰ προσπαθεῖ νὰ πονέσῃ τόσο τὴν ἄλλη, ὥστε νὰ τὴν κάνῃ νὰ πέσῃ. Φυσικὰ ὅπως σὲ κάθε ἀγῶνα ἐλευθέρας πάλης ὑπάρχουν ἐπιτρεπόμενα καὶ ἀπαγορευόμενα «κόλπα». Ἂν οἱ δυὸ παλαίστριες ξεφύγουν ἀπὸ τὴν καθωρισμένη θέσι τοῦ ἀγῶνος ἢ ἂν ἡ κατάστασις καὶ τῶν δύο ἀπαιτεῖ λίγη ἀνάπαυσι, ἢ ἂν πρέπῃ νὰ ξαναπάρουν τὴν πρώτη στάσι, τότε ὁ ἀγὼν διακόπτεται γιὰ λίγο, γιὰ νὰ ξαναρχίσῃ ἀγριώτερος. Ἡττημένη εἶνε ἐκείνη ποὺ θὰ ἐγγίσῃ πρώτη μὲ τὰ γόνατά της τὸ ἔδαφος.

Κάθε γῦρος σημειώνεται μὲ μιὰ μαχαιριὰ ἀπάνω σὲ μιὰ μπανάνα. Τοὺς γύρους δὲν τοὺς ὑπολογίζουν σύμφωνα μὲ ἕνα ὡρισμένο χρονικὸ διάστημα ἀλλὰ κατὰ τὶς σύντομες διακοπὲς τοῦ ἀγῶνος, ποὺ μπορεῖ νὰ διαρκέσῃ ὧρες, καμμιὰ φορὰ καὶ ὁλόκληρη ἡμέρα, ἀναλόγως τῆς ἀντοχῆς τῶν ἀντιπάλων. Πρὶν ἀπ' τὴ «συνάντησι» προηγεῖται ὁλόκληρη προετοιμασία. Θὰ προσκληθῇ ἡ μάγισσα ποὺ θ' ἀλείψῃ τὸ σῶμα τῆς παλαιστρίας μὲ μιὰ εἰδικὴ ἀλοιφὴ κατεσκευασμένη μὲ κερὶ καὶ ἄλλα μυστικὰ καὶ γιατροσόφια, οἱ συντρόφισσές της θὰ τῆς κάνουν «μασσάζ», ἐνῷ συγχρόνως θὰ τραγουδοῦν διάφορα μαγικὰ τραγούδια, ἔπειτα θὰ χορέψουν τριγύρω της διαφόρους μαγικοὺς χορούς, καὶ τέλος θὰ τὴν ὁδηγήσουν ἐν πομπῇ στὸν τόπο τοῦ ἀγῶνος.

Καὶ οἱ ἄνδρες; Τί στάσι κρατοῦν οἱ ἄνδρες ἀντίκρυ σ' αὐτὲς τὶς παλαιστικὲς συναντήσεις τῶν γυναικῶν ποὺ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γίνονται πρὸς χάριν των; Παρακολουθοῦν μὲ ἐνδιαφέρον τὸν ἀγῶνα, παρεμβαίνουν, βοηθοῦν τὴ γυναῖκα ποὺ συμπαθοῦν. Τὸ πρῶτο ναί, τὸ ἄλλο καθόλου. Παρακολουθοῦν μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον, γι' αὐτοὺς φαίνεται πὼς τέτοιοι ἀγῶνες εἶνε ἕνα εἶδος διασκεδάσεως, ἀλλὰ δὲν παρεμβαίνουν ποτὲ καὶ κατὰ βάθος λίγο τοὺς ἐνδιαφέρει ποιὰ θὰ νικήσῃ. Οἱ ἄνδρες τῶν Σόκο δὲν παλαίουν ποτέ, ἕνα τέτοιο σπὸρ τὸ θεωροῦν ἀνάρμοστο στὴν ἀνδρική τους ἀξιοπρέπεια. Τὸ δικό τους σπὸρ εἶνε τὸ τόξον, τὸ κυνῆγι τῶν ψαριῶν μὲ τὸ ἀκόντιο καί... ὁ πόλεμος μὲ τὶς γειτονικὲς φυλές. Παρακολουθοῦν ὅμως εὐχαρίστως τοὺς ἀγῶνας τῶν γυναικῶν καὶ γενικὰ ἡ ἡμέρα τῆς «συναντήσεως» εἶνε ἡμέρα ἑορτῆς. Πολλὲς φορὲς σὲ μιὰ μέρα γίνονται πολλὲς τέτοιες «συναντήσεις». Σὲ τέτοιες περιστάσεις, ἢ ὅταν ὁ ἀγὼν προμηνύεται ἐξαιρετικὰ σκληρός, τότε ἔρχονται ἀπὸ μακρυὰ ὅλοι οἱ Σόκο «σύν γυναιξὶ καὶ τέκνοις» γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὸ ἐξαιρετικὸ αὐτὸ θέαμα. Τὸ σύστημα τῶν πληροφοριῶν των, ὅπως σ' ὅλους τοὺς ἀγρίους λαούς, λειτουργεῖ θαυμάσια: Ἕνας ἀπ' τὴ φυλὴ θὰ κτυπήσῃ ὡρισμένες φορὲς τὸ παληὸ τύμπανο «τῶν εἰδήσεων» κι' ὁ τυμπανιστὴς κάθε χωριοῦ καὶ κάθε φυλῆς θὰ τὸ μεταδώσῃ στὸ γείτονά του...

Οἱ ἄνδρες δείχνουν κάποιο μεγαλείτερο ἐνδιαφέρον, ὅταν οἱ ἀντίπαλες εἶνε ἀπὸ διαφορετικὲς φυλές. Τότε τὸ ζήτημα παίρνει καὶ «ἐθνικὸν» ἐνδιαφέρον κι' ἡ δόξα τῆς νικητρίας εἶνε μεγαλείτερη.

Ἂν ἡ παλαιστικὴ συνάντησις ἔγινε— ὅπως πιὸ συχνὰ συμβαίνει — γιὰ κάποιον ὡραῖο ἄνδρα τῆς φυλῆς, τότε τὸ «ἔπαθλον» τῆς παραδίδεται ἐπισήμως. Ἡ νικήτρια ἀποχωρεῖ ἀκτινοβολῶντας ἀπὸ χαρὰ καὶ ὑπερηφάνεια. 'Επὶ ὁλόκληρα χρόνια θὰ ἔχῃ νὰ διηγῆται στὰ παιδιά της καὶ στὰ ἐγγόνια της γιὰ τοὺς ἀγῶνες καὶ τὶς νίκες της. Τὰ τραγούδια τῶν Σόκο εἶνε γεμᾶτα ἀπὸ τέτοιες ἀθλητικὲς ἐμπνεύσεις. Ἡ ἡττημένη ἀποχωρεῖ φυσικὰ ντροπιασμένη, ἀλλὰ ἤδη σκέπτεται πῶς θὰ πάρῃ τὴν ἐκδίκησι...

Τὰ ἄγρια αὐτὰ παιδιὰ τῆς Φύσεως εὐχαρίστως ἀφήνουν τοὺς ξένους νὰ παρακολουθήσουν τοὺς ἀγῶνες τους, καὶ μάλιστα τόσο οἱ ἄνδρες ὅσο καὶ οἱ γυναῖκες αἰσθάνονται ἰδιαίτερη εὐχαρίστησι καὶ ἱκανοποίηση γι' αὐτό. Ἕνα μόνο δὲν ἀνέχονται: Τὴ φωτογραφικὴ μηχανὴ ποὺ γι' αὐτοὺς ὄχι μόνο εἶνε κάτι τὸ ἀκατανόητο, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπικίνδυνο. Φαντάζονται πὼς περιέχει μαγικὲς δυνάμεις ποὺ μποροῦν νὰ ἐπηρεάσουν τὰ «Πνεύματα» ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν παλαιστριῶν. Ἕνας Γερμανὸς περιηγητὴς ποὺ τοὺς ἐπεσκέφθη μὲ τὴ σύζυγό του, ἀπέκτησε ἰδιαίτερα τὴν ἐμπιστοσύνη των καὶ ἔτσι κατώρθωσε νὰ πάρῃ κρυφὰ καὶ ἀπαρατήρητα μερικὲς φωτογραφίες.

Πολλοὶ Εὐρωπαῖοι καὶ 'Αμερικανοὶ ποὺ ἔτυχε νὰ παρακολουθήσουν αὐτοὺς τοὺς ἀγρίους ἀγῶνες, προσεπάθησαν νὰ ἐξηγήσουν τί εἶνε ἐκεῖνο ποὺ ὠθεῖ τὰ πρωτόγονα αὐτὰ παιδιὰ τῆς Φύσεως σὲ τέτοιου εἴδους σπόρ. 'Αλλά, ἴσως δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναζητήσουν καὶ πολύ; Σὲ τί ὀφείλονται οἱ παλαιστικὲς συναντήσεις ποὺ δίδονται κάθε τόσο, πότε στὴν 'Αμερικὴ καὶ πότε στὴν Εὐρώπη; Ποὺ οὔτε λιγώτερο σκληροί, οὔτε λιγώτερο ἄγριοι εἶνε; Στὸ αἰώνιο ἔνστικτο τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ ἰσχυροτέρου, ποὺ διατηρεῖται τὸ ἴδιο στοὺς ἀγρίους καὶ στοὺς πολιτισμένους...

Μιὰ φάσις ἀπὸ τὸν σκληρὸν ἀγῶνα τῶν ἐθνικῶν ὁμάδων Ράγκμπυ 'Ηνωμένων Πολιτειῶν — Μεξικοῦ, ποὺ προεκάλεσε παναμερικανικὸν ἐνδιαφέρον. Πολλαὶ δεκάδες χιλιάδων φιλάθλων εἶχαν παραστῆ εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ποὺ ἐτελέσθη εἰς τὴν Φιλαδέλφειαν καὶ ἀπέληξε μὲ νίκην τῆς ἀμερικανικῆς ὁμάδος.

ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ...

ΔΑΚΡΥΑ ΠΟΝΟΥ

ΕΝΑ ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΤΟΥ ΝΤ. ΜΕΡΛΙΝ

Πρὶν τρία χρόνια:

—Δίπλα μας κάθεται ἕνας γέρος. Ἔχει τὸν γυιό του χρόνια στὴν 'Αμερική... πεθαμμένο. Τὸ ξέρει, τοῦ τὄγραψαν. Ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ τὸ πιστέψῃ. Καὶ περιμένει... περιμένει... Τὴν Λοῦλα, τὴν ξέρεις... Στὸ τελευταῖο στάδιο καὶ συχνολέει: «Ἔ, ὅταν γίνω κι' ἐγὼ καλά!» Ἡ μαγείρισσά μας εἶνε 39 χρονῶν. Ἄσχημη, πελώρια, ἀποκρουστική. Εἶναι ἐλεύθερη καὶ ἀσφαλῶς θὰ μείνῃ. Μιλεῖ ὡστόσο περιφρονητικὰ γιὰ τὶς γεροντοκόρες κι' ἑτοιμάζει τὴν προῖκα της σιγὰ-σιγά... Πῶς τοὺς ζηλεύω αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους! Ζοῦν εὐτυχισμένοι. Γιατὶ δὲν συναισθάνονται τὴν δυστυχία τους καὶ γιατὶ ἐλπίζουν:

—Νὰ ἐλπίζῃς κι' ἐσύ! Στὸ κάτω-κάτω κανένα φοβερὸ δὲν σοῦ συμβαίνει Οὔτε παιδὶ ἔχασες, οὔτε φυματικὴ εἶσαι, οὔτε... καὶ σαραντάρα...

—Μὴ γελᾷς, Ρίτσα, εἶναι τόσο βαρειὰ ἡ καρδιά μου ἀπόψε...

—Γιὰ ἐκεῖνον πάλι;

—Ἂμ γιὰ ποιόν; Καταραμένη μετάθεση! 'Απ' τὴν ὥρα ποὺ ἔφυγε, ὅλα μοῦ φαίνονται μαῦρα, θλιβερά, ἀλλαγμένα.

—Διασκεδάζεις ὡστόσο...

—Διασκεδάζω; Πηγαίνω νὰ διασκεδάσω! 'Επειδὴ καὶ ἡ μητέρα μου πηγαίνει. 'Επειδὴ καὶ οἱ φίλες τῆς μητέρας μου πηγαίνουν μὲ τὶς κόρες τους. Ὅμως δὲν διασκεδάζω, πλήττω... Βαρυέμαι τὸν κόσμο, κι' ὁ κόσμος μὲ βαρυέται. Οἱ γυναῖκες μὲ βρίσκουν ἀσυγχρόνιστη. Οἱ ἄνδρες δὲν καταλαβαίνουν. Εἶμαι ἕνα κορίτσι ρωμαντικὸ ἴσως... Ναί, κι' ἕνα πολὺ ἄτυχο κορίτσι. Ὅταν ἐγὼ δακρύζω, ἡ ἐξαδέλφη μου μὲ παρηγορεῖ. Καὶ κάπου-κάπου μὲ συμβουλεύει: «Πάρε τὸν Δῆμο, Τίνα. Ἔτσι μόνο θὰ ξεχάσῃς. Ὁ Δῆμος! Νὰ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ σὲ καταλαβαίνει. Κι' εἶναι καὶ πλούσιος. Κι' ἔξυπνος, καὶ καλός, καὶ δραστήριος... Ὄχι σὰν τὸν Πέτρο σου...».

Ἡ Ρίτσα δὲν ἀγάπησε ποτέ της...

★

Εἶμαι τρία χρόνια παντρεμένη τώρα. Συνήθισα τὸν Δῆμο. Δὲν εἶναι κακὴ καρδιά. Εἶναι τύπος δουλευτοῦ. Δουλεύει πολύ. Ὅταν δὲ δουλεύει μιλεῖ γιὰ τὴν δουλειά του. Καταντᾷ σχολαστικὸς κάποτε. Μὰ φυσικά, τὸν ἀκούω πάντα μὲ προσοχή. Θέληση χρειάζεται. Καλὴ θέληση.

★

Σὲ κάποιο κεντρικὸ δρόμο συναντηθήκαμε μὲ τὸν Πέτρο. 'Αργήσαμε. Ἔχει κιόλας τρεῖς μῆνες στὴν 'Αθήνα — ἔτσι λέει! Κι' ἀρχίζει νὰ μοῦ ἀφηγεῖται «τὰ τραγικὰ τῆς ἐξορίας». Μιλάει ἔξυπνα. 'Ενῷ μιλεῖ, μὲ παρατηρεῖ. Σὲ μιὰ στιγμὴ συμπεραίνει: «Δὲν ἄλλαξες καθόλου, Χριστίνα!» Δὲν ἄλλαξα!

Ξέρω ἀντιθέτως ὅτι ἄλλαξα—ἄλλαξα πολύ... Στὴν ἀλλαγή μου ἴσως αὐτὴ νὰ ὀφείλεται τάχα καὶ ἡ ἀλλαγμένη στάση τοῦ Πέτρου; Κιὰ πρώτη φορὰ νοιώθω νὰ τὸν ἐνδιαφέρω. Σωστὸ ἕνα τέταρτο μοῦ θυσιάζει: Ὅταν τέλος θυμᾶται τὴν ὥρα, μοῦ σφίγγει τὸ χέρι βιαστικά: «Χριστίνα, γειά σου! Χάρηκα ποὺ σὲ εἶδα... Θὰ περάσω καμμιὰν ὥρα νὰ γνωρίσω καὶ τὸν σύζυγο».

★

Ἦρθε. Ξανᾶρθε. 'Εξακολουθεῖ νὰ ἔρχεται. Μένει λίγο ὅταν βρίσκει ξένους, καὶ πολὺ περισσότερο ὅταν εἶμαι μόνη ἢ μὲ τὴ Ρίτσα. Ἡ Ρίτσα μ' ἐπισκέπτεται συχνότατα τώρα. Παράξενο κορίτσι! Λὲς καὶ βάλθηκε νὰ μὲ προσέχῃ...

★

Εἶμαι νευρική, ἀφηρημένη. Κι' ὁ Δῆμος ἀκόμα τὸ παρατήρησε. Χθὲς βράδυ ἔκοψε ἀπότομα μιὰ φράση του γιὰ νὰ ρωτήσῃ: «Μὰ τέλος πάντων, Χριστίνα, τί σκέπτεσαι;» «Τίποτα!» ἀπάντησα στερεότυπα. Σκεπτόμουν: Μ' ἀγαπάει τώρα! Εἶμαι σχεδὸν βέβαιη. Μ' ἀγαπᾷ! Μεθαύριο, αὔριο ἴσως, θὰ μοῦ τὸ πῇ... Τότε...

Σκεπτόμουν πολλά.

★

Γυρνῶντας ἀπ' τὴν πόλη τοὺς βρίσκω νὰ κουβεντιάζουν. Τὴν Ρίτσα καὶ τὸν Πέτρο. 'Αρπάζω δυὸ φράσεις. «Οἱ γυναῖκες παρεξηγοῦν τὸν ἔρωτα». «Οἱ ἄνδρες τὸν ἐξηγοῦν ὅπως τοὺς βολεῖ καὶ τοὺς ἀρέσει».

Φιλολογία, σαρκάζω... Μὰ ἕνα δυσάρεστο προαίσθημα μοῦ σφίγγει τὴν καρδιά. 'Επαληθεύει, ὅταν ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀναχώρηση τοῦ Πέτρου, ἡ Ρίτσα μὲ πλησιάζει: — Τίνα, θέλω κάτι νὰ σοῦ πῶ.

Θέλει, καὶ δὲν ξέρει πῶς νὰ τὸ πῇ. Δειλιᾷ, διστάζει! 'Επὶ τέλους ὁμολογεῖ.

—Τίνα, ὁ Πέτρος μὲ ζήτησε.

—Σὲ ζήτησε ὁ Πέτρος;

—Ναί, Τίνα, τώρα μόλις... Θέλει νὰ παντρευτοῦμε. Ἂν ὅμως αὐτὸ σὲ πικραίνει, ἂν αἰσθάνεσαι ἀκόμη τὴν παραμικρότερη ἕλξη...

—Εἶσαι τρελλή! τὴν κόβω. 'Εγώ... γιὰ τὸν Πέτρο... τώρα;...

Τὴν κυττάζω στὰ μάτια καὶ διορθώνω τὸ χαμόγελό μου. Ἔτσι «ἀπροσποίητα» χαμογελῶ καὶ τώρα. Πρέπει! Τὸ βράδυ θ' ἀποζημιωθῶ. Θὰ κλειστῶ στὴν κάμαρά μου... Θὰ χορτάσω δάκρυα...

ΝΤ. ΜΕΡΛΙΝ

Μεταξὺ τῶν τελευταίων ἀγρίων

Οἱ μυστηριώδεις «κυνηγοὶ κεφαλῶν»

Πῶς οἱ εὐρωπαῖοι εἰσέδυσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Ουάς διὰ νὰ τὴν ἐκπολιτίσουν

Μεταξὺ τῆς Βιρμανίας καὶ τοῦ κινεζικοῦ Γιουνὰν ἐκτείνεται μία μυστηριώδης καὶ ἄγνωστος χώρα, ποὺ δὲν εὑρίσκεται σημειωμένη οὔτε εἰς τοὺς γεωγραφικοὺς χάρτας. Εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ζοῦν οἱ Οὐάς, ἕνας ἡμιάγριος λαός, οἱ τελευταῖοι ἀπόγονοι μιᾶς αὐτοχθονίου φυλῆς ποὺ ἦτο κατὰ τοὺς παλαιοτέρους χρόνους γνωστὴ μὲ τὸ ὄνομα «Κυνηγοὶ κεφαλῶν». Μέχρι πρό τινος ἀκόμη κανεὶς δὲν ἐγνώριζε τίποτε διὰ τὸν λαὸν αὐτόν, ἐκτὸς ἀπὸ τὰς ἀφηγήσεις ἐλαχίστων ἐξερευνητῶν. 'Αλλὰ κανένας λευκὸς δὲν εἶχε πατήσει ἀκόμη εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας. Μόνον δύο Εὐρωπαῖοι ἀξιωματικοὶ συνοδευόμενοι ἀπὸ τρεῖς ἱεραποστόλους, εἶχαν φθάσει ἕως ἐκεῖ, ἀλλὰ συνελήφθησαν ἀπὸ τοὺς ἀγρίους ἐκείνους ἀνθρώπους καὶ ἐθανατώθησαν κατὰ τὸν φρικτότερον τρόπον.

Οἱ «Κυνηγοὶ κεφαλῶν» ζοῦν ἀπὸ ἁρπαγὰς καὶ ληστείας ποὺ κάμνουν εἰς βάρος τῶν ὁμόρων λαῶν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἠνάγκασε τὰ πέριξ αὐτῶν κράτη νὰ τοὺς περιορίσουν καὶ νὰ τοποθετήσουν γύρω των φυλάκια. Ἔτσι λοιπὸν κατέστη δυνατὸν νὰ γνωσθοῦν μερικαὶ λεπτομέρειαι τῆς ἀγρίας ζωῆς των, ποὺ εἶνε ἀρκετὰ πρωτόγονος.

Ἕνα ἔτος προτοῦ μεταβῇ ἐπὶ τόπου ἡ τελευταία ἐξερευνητικὴ ἀποστολή, οἱ πειραταὶ τοῦ Γιοὺγκ Ροὺκ ἐπέρασαν ὅλας τὰς γύρω πόλεις διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου. Οἱ ναοὶ ἐδηώθησαν καὶ κατεδαφίσθησαν καὶ οἱ περισσότεροι τῶν πέριξ κατοίκων ἀπεκεφαλίσθησαν. Μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν πολλὰ παιδιὰ καὶ νέοι κάτω τῶν εἴκοσι ἐτῶν.

Ἕνα τοπίον τοῦ κινεζικοῦ Γιουνὰν ὅπου ζοῦν οἱ τελευταῖοι κυνηγοὶ κεφαλῶν.

Δὲν ἦτο καθόλου εὔκολον διὰ τὰ μέλη τῆς ἀποστολῆς νὰ φθάσουν ἕως τὰ καταφύγια τοῦ μυστηριώδους ἐκείνου λαοῦ, ποὺ εὑρίσκονται εἰς ὕψος δύο καὶ τριῶν χιλιάδων μέτρων. Εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ὅπου ἡ ζούγκλα εἶνε τόσον πυκνὴ ὥστε εἶνε ἀδύνατον νὰ περάσῃ ἄνθρωπος, τὰ διάφορα χωρία συνδέονται μεταξύ των ἀπὸ στενὰ μονοπάτια, τὰ περισσότερα τῶν ὁποίων περνοῦν ἀπὸ ἀπρόσιτα βουνά. 'Εκεῖ ζοῦν οἱ κάτοικοι τοῦ Γιοὺγκ Ρούκ, ποὺ δὲν ξεύρουν ἄλλο τίποτε ἀπὸ τὴν ληστείαν. Ὅταν ἐνοχληθοῦν εἰς τὰ καταφύγιά των, οἱ σκληρότατοι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ἐπιπίπτουν μὲ πρωτοφανῆ ὁρμὴν κατὰ τῶν ἀνεπιθυμήτων ἐπισκεπτῶν. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ μὲ τὰ μέλη τῆς ἀποστολῆς. 'Ηναγκάσθησαν ὅμως νὰ ὑποχωρήσουν πρὸ τῶν ὅπλων καὶ ἡ ἀποστολὴ ἔφθασεν ἕως τὸν ποταμὸν Ντοὺγκ Ντίγκ, ποὺ ἀποτελεῖ τὸ τελευταῖον σύνορον τῆς μυστηριώδους ἐκείνης χώρας.

Ἡ πρώτη ἐπαφὴ μὲ τοὺς ἰθαγενεῖς ὑπῆρξε δυσκολωτάτη, καὶ τοιαύτης φύσεως ὥστε ἐπροκάλεσε τὴν φρίκην τῶν εὐρωπαίων. 'Επάνω εἰς τὸ τραπέζι ὅπου παρετέθη ἕνα πρόχειρον γεῦμα, ἐτοποθετήθη ἕνα ἀνθρώπινον κρανίον. 'Απὸ ἐκεῖ μέσα ἔπρεπε νὰ σερβιρισθοῦν ὅλοι οἱ συνδαιτημόνες. Εἶνε περιττὸν νὰ λεχθῇ ὅτι κανένας ἀπὸ τοὺς εὐρωπαίους δὲν ἔφαγε τίποτε, παρ' ὅλην τὴν κατάπληξιν τῶν Οὐὰς καὶ τοῦ φοβεροῦ ἀρχηγοῦ των 'Αβοὺγκ Κάϊ. Μετὰ τὸ γεῦμα, ὁ τελευταῖος αὐτὸς ἐξήγησεν εἰς τοὺς εὐρωπαίους διατὶ οἱ ἰθαγενεῖς μεταχειρίζονται ἀνθρώπινα κρανία εἰς τὰ συμπόσια καὶ τὰς ἱεροτελεστίας των.

'Ιδοὺ τί εἶπε ἐσχάτως ὁ 'Αβοὺγκ Κάϊ:

«Εἰς ἀρχαιοτάτην ἐποχὴν, ὅταν ἀκόμη τὸ πνεῦμα ποὺ βασιλεύει ἐπὶ τοῦ σύμπαντος δὲν εἶχε κατέλθει ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς τὰ βουνὰ ποὺ περιστοιχίζουν τὴν χώραν τῶν Οὐὰς ἐκατοικοῦσαν τὰ πνεύματα τοῦ ἀέρος, τῶν ὑδάτων καὶ τοῦ δάσους, καθὼς καὶ μερικοὶ ἄνθρωποι ποὺ ἐλάτρευαν τὸν Μὰ Μὰχ, τὸν μέγαν κυνηγόν, καθὼς καὶ τὴν Νὶ Μάχ, τὴν μεγάλην μητέρα τῆς καλλιεργείας.

»Μίαν ἡμέραν λοιπὸν ὁ Μὰ Μὰχ ἐσκότωσε ἕναν ἄνθρωπον τῆς φυλῆς τῆς Νὶ Μὰχ καὶ τὸν ἔφαγε, αἰσθανθεὶς πολὺ καλύτερα τὸν ἑαυτόν του μετὰ τὸ γεῦμα. Τὸ κεφάλι ὅμως τοῦ θύματος ἦτο σκληρὸν καὶ τὸ ἐγκατέλειψεν ἔξω ἀπὸ τὸ σπήλαιόν των. Τὸ αἷμα ἐσχημάτισε κάτω εἰς τὸ χῶμα παράξενα σχήματα, ποὺ ἀπεκάλυψαν σπουδαῖα μυστικὰ εἰς τὸ Μέγα Πνεῦμα. 'Απεφάσισε λοιπὸν νὰ δώσῃ τέκνα εἰς τὴν ὡραίαν Νὶ Μὰχ, τὴν ὁποίαν ἐνυμφεύθη καὶ ἐδημιούργησεν ἐξ αὐτῆς τοὺς πρώτους καὶ ἰσχυροὺς ἀρχηγοὺς τῶν Οὐάς. Πρὸς τιμὴν λοιπὸν τῶν προγόνων μας, τὴν ἑνδεκάτην ἡμέραν τῆς τρίτης σελήνης τοῦ ἔτους προσφέρωμεν μίαν ἀνθρωπίνην κεφαλὴν διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν καλὴν ἐσοδείαν καὶ ἄφθονον κυνήγιον».

Τί ν' ἀντιτάξῃ κανεὶς εἰς τοὺς ἰσχυρισμοὺς αὐτούς. Οἱ εὐρωπαῖοι εὑρῆκαν καλὸ νὰ περιμένουν προτοῦ ἀρχίσουν τὸ ἐκπολιτιστικὸν ἔργον των καὶ κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ εὑρῆκαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ παραστοῦν εἰς πολλὰς φρικώδεις ἱεροτελεστίας.

Τὰς ἡμέρας ἐκείνας οἱ Οὐὰς εἶχαν πολεμήσει μὲ τοὺς ληστὰς τοῦ Γιοὺγκ Ροὺκ καὶ τοὺς ἐνίκησαν. 'Επέστρεψαν λοιπὸν εἰς τὰ σπήλαιά των μὲ πλουσίαν συγκομιδὴν ἀνθρωπίνων κεφαλῶν, τὰς ὁποίας ἐκρέμασαν εἰς ψηλὰ κοντάρια.

ΕΥΘΥΜΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Ὁ κύριος:—Γιάννη τί ἔγινε τὸ γράμμα ποὺ εἶχα ἀφήσει πάνω στὸ γραφεῖο μου;

Ὁ ὑπηρέτης:— Τὄρριξα στὸ ταχυδρομεῖο, κύριε.

Ὁ κύριος:—Δὲν εἶδες πὼς δὲν εἶχε ἐπιγραφή;

Ὁ ὑπηρέτης:— Τὸ εἶδα, ἀλλ' ἐνόμισα ὅτι ὁ κύριος δὲν ἤθελε νὰ φαίνεται σὲ ποιὸν γράφει !...

✶

Ὁ νειόπαντρος: — Ἂν καμμιὰ μέρα ἀποφασίσῃς νὰ μὲ ἀπατήσῃς, Νίνα, προειδοποίησέ με τοὐλάχιστον.

Ἡ νειόπαντρη:—Ἄχ !... ἀντρούλη μου, ἔπρεπε νὰ μοῦ τὸ εἶχες πῇ πιὸ μπροστὰ αὐτό.

✶

Ἡ κ. Βιντάλ, νεόπλουτη, προσκαλεῖ ἕνα νεογνώριστο φίλο της σε γεῦμα :

— 'Ελᾶτε νὰ φᾶμε μαζύ αὔριο βράδυ, θὰ μᾶς εὐχαριστήσετε πολύ, τοῦ λέει.

— 'Αδύνατον, κυρία μου, γιατὶ ἔδωσα τὸ λόγο μου νὰ πάω στὸν «Ριγολέτο».

— Δὲν πειράζει !... Δὲν πειράζει, ἀπαντάει συγκαταβατικώτατα ἡ κυρία, πάρτε τον κι' αὐτὸν μαζύ σας !...

✶

Ὁ κύριος χαϊδεύοντας τὸν μικρὸ Μπέμπη :

— Πές μου μικρούλη μου, πόσα ἀδέλφια ἦσαστε στὸ σπίτι ;

Καὶ ἡ ἀδελφούλα τοῦ Μπέμπη ἐπεμβαίνοντας :

— Δὲν ξέρει νὰ μετρήσῃ κύριε παραπάνω ἀπὸ 14 !

✶

Ὁ ἐρασιτέχνης ψαρὰς ἐκνευρισμένος κάπως στὸν κύριο ποὺ τὸν παρακολουθεῖ νὰ ψαρεύῃ :

— Δυὸ ὧρες τώρα, μὲ βλέπετε νὰ ψαρεύω, κύριε, τί κάθεσθε λοιπὸν καὶ δὲν μὲ μιμῆσθε ;

— Δὲν ἔχω τὴν ὑπομονή, κύριε....

✶

Ὁ Ριρῆς, τρομερὸς Δὸν Ζουάν, πολιορκεῖ στενώτατα τὴν συμπαθέστατη χήρα κ. Χ.

Αὐτὴ θέλει νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα καλὸ μάθημα :

— Κύριέ μου σᾶς δηλώνω πὼς χάνετε τὸν καιρό σας ἄδικα, ἡ καρδιά μου εἶναι δοσμένη ἤδη !

— 'Αλλὰ κυρία μου, ἀπαντᾷ ὁ Ριρῆς, οἱ ἀξιώσεις μου δὲν φθάνουν ὡς ἐκεῖ...

✶

Ἡ σύζυγος. — Εἶσαι ἀναίσθητος. Σου λέω πῶς εἶναι ἡ μαμᾶ μου ἄρρωστη καὶ δὲν σοῦ καίγεται καρφί...

Ὁ σύζυγος : — Καὶ τί ἔχει ἀκριβῶς ;

Ἡ σύζυγος : — Ὁ γιατρὸς εἶπε πὼς ἡ γλῶσσα της εἶναι πολὺ ἀκάθαρτη...

Ὁ σύζυγος : — Οὒ... σπουδαία ἀνακάλυψι ἔκανε κι' αὐτός !... Αὐτὸ τὸ ξέρω ἐγὼ πρὸ πολλοῦ !....

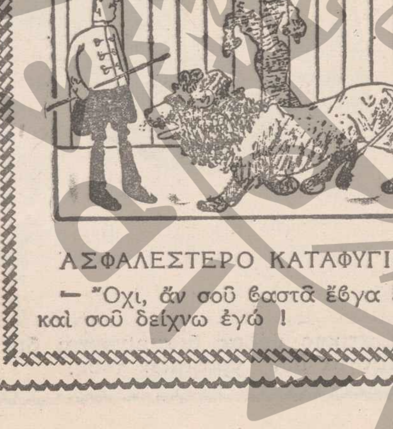
ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ

— Ὄχι, ἂν σοῦ βαστᾷ ἔβγα ἔξω, καὶ σοῦ δείχνω ἐγώ !

Ἕνα βάρβαρον ἔθιμον

Καταργεῖται ὁ νόμος τοῦ Λὶντς

Ποῖος ὑπῆρξεν ὁ εἰσηγητὴς τοῦ φοβεροῦ μέτρου ποὺ ἀνεστάτωσε τὴν 'Αμερικὴν

'Απὸ καιροῦ εἰς καιρὸν οἱ ἐφημερίδες μᾶς πληροφοροῦν ὅτι σὲ κάποια μικρὰ πόλι τῆς 'Αμερικῆς, ὁ ὄχλος ἐλυντσάρισε ἕναν κατάδικο καὶ ἡ περιγραφὴ καὶ οἱ λεπτομέρειες τοῦ λυντσαρίσματος ἐξεγείρουν κάθε πολιτισμένον ἄνθρωπον ἐναντίον τοῦ βαρβάρου αὐτοῦ ἐθίμου. 'Εναντίον αὐτοῦ τοῦ ἐθίμου ὑπάρχει ἀπὸ πολλοῦ κίνησις καὶ εἰς τὰς 'Ηνωμένας Πολιτείας. Κορύφωμα δὲ τῆς κινήσεως αὐτῆς εἶνε τὸ σχέδιον νόμου, τὸ ὁποῖον ὑπέβαλε πρὸ ὀλίγου εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ὁ Πρόεδρος Ροῦζβελτ, «περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου τοῦ Λύντς». Τὸ σχέδιον νόμου αὐτὸ ἐν τούτοις ἀπερρίφθη λόγῳ ἀντιδράσεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Νοτίων Πολιτειῶν. Καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα ἐν τούτοις δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ ἐγκριθῇ ὅταν ὑποβληθῇ ἐκ νέου. Ἡ ἀντίδρασις αὐτή, ἡ ὁποία ἐφανερώθη εἰς τὴν ἀμερικανικὴν γερουσίαν, ἀποδεικνύει ὅτι μέγα μέρος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς 'Αμερικῆς καὶ ἰδίως τῶν Δυτικῶν καὶ Νοτίων Πολιτειῶν, νομίζει ὅτι ἡ δικαιοσύνη κατὰ τὸν νόμον τοῦ Λὺντς ἀποτελεῖ ἀναφαίρετον δικαίωμα τῶν λαϊκῶν τάξεων. Καὶ δὲν ὑπάρχει μὲν ἀμφιβολία ὅτι κάθε δικαιοσύνη πρέπει νὰ πηγάζῃ ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ νὰ ἔχῃ τὰς ρίζας της εἰς τὸ αἴσθημα δικαιοσύνης τοῦ λαοῦ. Ἡ «λαϊκὴ δικαιοσύνη» ὅμως μεταβάλλεται εἰς ἔγκλημα, ὅταν ὁ λαὸς — καὶ συχνὰ τὰ κατώτερα στρώματα αὐτοῦ — ἀναλαμβάνει τὴν εὐθύνην, χωρὶς ἀνάκρισιν καὶ κρίσιν, χωρὶς τὴν ἐλαχίστην διαδικασίαν, χωρὶς ἐξέτασιν καὶ χωρὶς ὑπεράσπισιν τοῦ κατηγορουμένου, νὰ τιμωρήσῃ καὶ νὰ σκοτώσῃ. 'Εν τούτοις κατὰ τὰ τελευταῖα πεντήκοντα χρόνια ἐλυντσαρίσθησαν 4250 ἄνθρωποι καὶ ἀκόμη τὸ 1937, ἑπτά.

Ὁ γερουσιαστὴς Κλὰρκ Ὄὐεν ὁμιλῶν ἀπὸ ραδιοφώνου κατὰ τοῦ βαρβάρου νόμου τοῦ Λίντς.

Αὐτὸ ἀποδεικνύει πόσον τὰ λαϊκὰ στρώματα νομίζουν ὅτι δικαιοῦνται νὰ ἐξασκήσουν αὐτὰ τὴν δικαιοσύνην, ἐνῷ ὑπάρχει ὀργανωμένο κράτος, μὲ νόμους καὶ ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν διὰ τὴν ἐπιβολήν των. Ἡ δύναμις αὐτὴ τῆς δικαιοσύνης τοῦ Λὺντς, προέρχεται ἀπὸ τὴν μακρὰν παράδοσιν 200 ἐτῶν περίπου κατὰ τὰ ὁποῖα, στὶς ἀπέραντες δυτικὲς ἐκτάσεις καὶ στὶς νότιες Πολιτεῖες, οἱ φιλήσυχοι ἀγρόται καὶ πολῖται ἔπρεπε μόνοι των νὰ ὑπερασπίζωνται κατὰ τῶν κακοποιῶν καὶ μόνοι των νὰ τοὺς τιμωροῦν πρὸς παραδειγματισμόν. Ὅταν οἱ ἀκατοίκητες ἐκτάσεις τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν ἄρχισαν νὰ ἐποικίζωνται καὶ δὲν ὑπῆρχαν ἐκεῖ ἀντιπρόσωποι τοῦ νόμου, τὸ μόνον φόβητρον τῶν κακοποιῶν ἦταν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου τοῦ Λύντς. Καὶ ὅταν ἀκόμη, μὲ τὴν πύκνωσιν τοῦ πληθυσμοῦ, ἐγκατεστάθησαν στὶς πόλεις ποὺ ἀναπτύσσοντο ἁλματωδῶς καὶ στοὺς μικροὺς συνοικισμοὺς δικαστήρια, ἀστυνομία καὶ χωροφυλακὴ εἰς τὴν ὕπαιθρον, οἱ κάτοικοι τῶν περιοχῶν ἐκείνων ἐξακολούθησαν, εἰς ὡρισμένες περιστάσεις νὰ μὴν ἐμπιστεύωνται εἰς τὴν δικαιοσύνην τῶν νομίμων ἀρχῶν, ἀλλὰ νὰ ἐφαρμόζουν, εἰς ὅλην του τὴν ἀγριότητα, τὸν νόμον τοῦ Λύντς. Εὐτυχῶς στὶς ἀνατολικὲς Πολιτεῖες μὲ τὴν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τὴν ὕψωσιν τοῦ ἐπιπέδου τῆς ζωῆς καὶ τοῦ διανοητικοῦ καὶ ψυχικοῦ τοιούτου, τὸ βάρβαρον ἔθιμον ἔχει τελείως ἐκλείψει. 'Εξακολουθεῖ ὅμως νὰ ἐκδηλοῦται — ἂν καὶ σποραδικῶς πιὰ ἀφοῦ μόνον 7 περιπτώσεις ἐσημειώθησαν κατὰ τὸ 1937—εἰς τὰς δυτικὰς καὶ νοτίους Πολιτείας, ὅπως ἤδη ἐλέχθη. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν προέλευσιν τοῦ ἐθίμου ὑπάρχουν δύο ἐκδόσεις. Ἡ πιθανωτέρα εἶνε ὅτι τὸ 1700 εὑρίσκετο ἐγκατεστημένος εἰς τὴν Νόρθ-Καρολίνα ὡς κτηματίας ἕνας εἰρηνοδίκης ὀνομαζόμενος Τζὼν Λύντς, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ κάτοικοι ὅλης τῆς περιφερείας ἀνάθεσαν ἐν λευκῷ τὴν ἐξάσκησιν τῆς δικαιοσύνης. Διὰ νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν περιοχὴν ἀπὸ τοὺς ληστάς, δολοφόνους, ἐκβιαστάς, καὶ πρὸς ἐκφοβισμὸν καὶ παραδειγματισμόν, ὁ Λύντς ἐθέσπισε τὴν ἄνευ μεγάλης διαδικασίας ἐπιβολὴν τῆς δικαιοσύνης. Ὁ συλλαμβανόμενος ἐπ' αὐτοφώρῳ κακοποιὸς ἐδικάζετο καὶ ἐξετελεῖτο σχεδὸν ἐπὶ τόπου. Ἡ σημερινὴ κυβέρνησις τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν θεωρεῖ δικαίως, κατὰ μέγιστον μέρος ὑπευθύνους διὰ τὰς σημερινὰς περιπτώσεις λυντσαρίσματος, τοὺς κατὰ τόπους ἀστυνομικοὺς διευθυντάς, οἱ ὁποῖοι ἐπειδὴ ἐκεῖ ἐκλέγονται ὅπως οἱ δήμαρχοι, φοβοῦνται ν' ἀντιταχθοῦν εἰς τὰ λαϊκὰ πάθη καὶ ὄχι μόνον δὲν ἀντιδροῦν, ἀλλ' ἐξαφανίζονται ὅταν σχεδιάζεται ἕνα λυντσάρισμα. Τὸ ὑποβληθὲν σχέδιον νόμου προβλέπει βαρυτάτας ποινὰς διὰ τὸν Σερὶφ ἢ ἀστυνομικὸν διευθυντὴν, ὁ ὁποῖος εἰς τὸ μέλλον θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ λυντσαρισθῇ ἄνθρωπος στὴν περιοχή του. Ἔτσι ἐλπίζεται ὅτι θὰ ἐκριζωθῇ τελείως τὸ βάρβαρον αὐτὸ ἔθιμον.

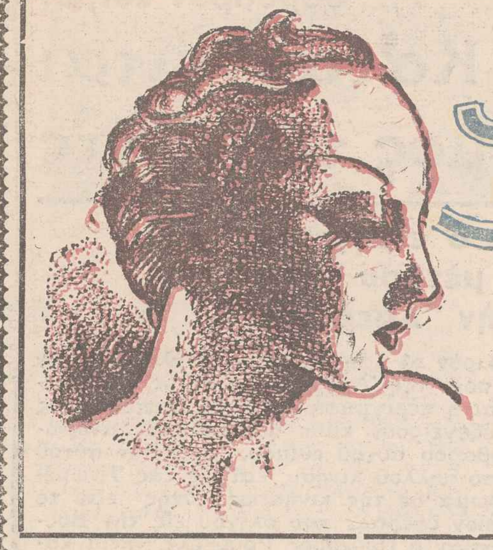

Η μόδα

Ἀνοιξιάτικη μόδα

Μία νέα ἐποχὴ ἔχει πάντα νὰ παρουσιάσῃ ἐκπλήξεις στὴ μόδα. Μέσα ὅμως στὰ πολλὰ μοντέλλα ὑπερισχύουν πάντα ἐκεῖνα ποὺ βόλεψαν περισσότερο τὶς γυναῖκες ποὺ τὶς ἐκολάκευσαν περισσότερο.

Τὰ μοντέλλα ποὺ σᾶς δίνομε σήμερα εἶνε ἀπὸ τὰ πιὸ ἐκλεκτά, ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ συνηθίζονται περισσότερο.

Ὅπως βλέπετε, ἡ κομψότητα τόσο τῆς ἀνοιξιάτικης ὅσο καὶ τῆς καλοκαιρινῆς περιόδου χαρακτηρίζεται μὲ τὴν λέξιν ἁπλότης.

Ἁπλότης καὶ ἀντίθεσις χρωμάτων.

Ἡ Παριζιάνα προτιμᾶ ἰδιαιτέρως τὶς μικρὲς εὔκολες ζακέττες. Τὴν ζακέττα σὲ χρώματα ζωηρὰ καὶ σὲ ἀντίθεσι μὲ τὴν φούστα, ἡ ὁποία εἶνε ἐξαιρετικὰ εὔθυμη.

Ἐὰν θὰ θέλατε μιὰ συμβουλὴ γιὰ παλτουδάκι τῆς ἐποχῆς, θὰ σᾶς συστήνανε τὴν ἴδια γραμμὴ τῆς ρεδιγκόττας. Ἀπὸ μέσα σᾶς χρειάζεται ἀπαραιτήτως ἕνα ἐμπριμὲ φουστανάκι, τὸ ὁποῖο θὰ φαίνεται ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα τοῦ μονόχρωμου παλτοῦ.

Οἱ γιακάδες εἶνε ἁπλοῖ καὶ τελειώνουν στὴν ἀρχὴ τοῦ λαιμοῦ. Οἱ γυναῖκες ποὺ θὰ διάλεγαν τὰ νέα μοντέλλα, ξέρουν πῶς μποροῦν νὰ τὰ μεταχειρισθοῦν μὲ εὐκολία, νὰ μποῦν, νὰ βγοῦν, νὰ περπατήσουν, νὰ ζήσουν ἀνενόχλητες τέλος πάντων.

Αὐτὴ εἶνε ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν φουστανιῶν αὐτῶν καὶ τῶν φουστανιῶν ποὺ εἶνε ὡραῖα μόνον γιὰ νὰ τὰ φοροῦν τὰ μανεκεν.

Τὰ ὡραιότερα βραδυνὰ γιὰ τὴν ἐποχὴ εἶνε τὰ ἐμπριμὲ καὶ γίνονται μὲ ἀρκετο ντεκολτέ, ποὺ μπορεῖ νὰ σκεπασθῇ κάλλιστα ἀπὸ μπολερό

Τὸ μακιγιάζ

Ὅταν δείχνουν μὲ διάφορες εἰκόνες πῶς πρέπει ἢ δὲν πρέπει νὰ βάφῃ κανεὶς τὰ χείλη του, ἔχει τὴν ἐντύπωσι πὼς τὸ μακιγιὰζ εἶναι μιὰ γεωμετρία.

Τὸ κυριώτερο, κατὰ τὴν γνώμην μου, εἶναι νὰ ἁπλοποιήσῃ κανεὶς τὰ πράγματα. Δὲν ὑπάρχουν νόμοι ἀπόλυτοι. Πάντως σὰν γενικὸ κανόνα πάρετε τὸ ὅτι πρέπει νὰ βάζετε λίγο ροὺζ καὶ ὄχι νὰ παστώνετε τὰ χείλη σας.

Τὸ ροὺζ τῶν χειλιῶν πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογο μὲ τὸ μακιγιὰζ τοῦ προσώπου. Πάντως μάθετε τὸ ἑξῆς: ὅταν βάφετε τὰ μῆλα τοῦ προσώπου, τὰ ἀναδείχνετε περισσότερο. Ὅταν βάφετε μιὰ σκαφτὴ ἐπιφάνεια, τότε τὴν δείχνετε ἀκόμα πιὸ βαθειὰ ἀπ' ὅ,τι εἶναι.

Γιὰ τὰ βλέφαρα τὸ καλλίτερο χρῶμα εἶνε τὸ γκρὶ μπλέ, γιατὶ εἶναι μιὰ ἀπόχρωσις ποὺ πηγαίνει σὲ ὅλες τὶς γυναῖκες. Ὑπάρχουν δύο τόνοι τοῦ βιολέ, ὁ ἕνας εἶναι ἐλαφρῶς ρὸζ καὶ ὁ ἄλλος κάπως πιὸ βαθύς. Ὁ πρῶτος πηγαίνει στὶς ξανθὲς καὶ ὁ δεύτερος στὶς μελαχροινές.

Συνήθως λέγεται ὅτι γιὰ τὸ μακιγιὰζ πρέπει πάντα νὰ λαβαίνετε ὑπ' ὄψει σας τὰ μαλλιά, τὰ μάτια καὶ ἰδίως τὸ ντύσιμο.

Κατὰ τὴν δική μου γνώμη, ὅλο τὸ μυστικὸ ἔγκειται στὸ δέρμα καὶ μόνο στὸ δέρμα· Ὑπάρχουν τεσσάρων εἰδῶν δέρματα:

1ον) Τὸ δέρμα τὸ τελείως λευκόν.

2ον) Τὸ δέρμα τὸ ἐλαφρῶς σιταρένιο καὶ ρόδινο.

3ον) Τὸ δέρμα χρώματος κρέμ.

4ον) Ὑπάρχει τέλος καὶ τὸ μελαψὸ δέρμα.

Τὸ πολὺ ἄσπρο δέρμα, ὅπως καὶ τὸ πολὺ σκοῦρο, πρέπει νὰ ἀποφεύγουν τὸ ρούζ.

Γιὰ τὰ λευκὰ δέρματα πρέπει νὰ μεταχειρίζεσθε ἕνα ἐλαφρῶς μακιγιάζ.

Τὸ ἴδιο καὶ οἱ ἐλαφρὰ μελαχροινές. Γιὰ τὰ κρὲμ δέρματα τὸ ροὺζ δὲν πρέπει νὰ εἶναι πολὺ ἀνοιχτό. Ἡ μελαχροινὴ γυναῖκα δὲν πρέπει νὰ βάφεται, ὅπως εἴπαμε, γιατὶ τότε παίρνει ὕφος πρόστυχο. Ἂν θέλῃ ὅμως νὰ δίνῃ κάποια ζωντάνια στὸ πρόσωπό της, τῆς συνιστοῦμε νὰ πουδράρῃ ὅλο της τὸ πρόσωπο μὲ λίγη ρὸζ πούδρα.

Μοντέρνες ἐπιπλώσεις

Ἐὰν ἔχετε τὴν εὐτυχία νὰ κατοικῆτε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μοντέρνα σπίτια μὲ τὰ φαρδειὰ παράθυρα, μπορεῖτε νὰ δώσετε στὸ λίβιγκ-ροὺμ τὸν τόνο τῆς τραπεζαρίας. Τοποθετεῖτε τὸ τραπέζι στὴν ἄκρη, ἐμπρὸς στὸ παράθυρο. Τὸ τραπέζι σας ἂς μὴν ἔχει τὰ παληὰ σχήματα. Πρέπει νὰ εἶναι μοντέρνο καὶ νὰ ἔχῃ ὡραῖο σχῆμα. Τὸ πλάτος του πρέπει νὰ εἶναι 70 μὲ 80 πόντους καὶ τὸ μῆκος 1 καὶ 60. Τὸ τραπέζι αὐτὸ ἀνοίγει, γιατί, ὅπως διακρίνετε, εἶναι στὴν ἄκρη διπλό. Στὰ δύο πλάγια τοῦ τραπεζιοῦ τοποθετεῖτε τέσσερες ταπετσαρισμένες καρέκλες. Πρὸς τὸ παράθυρο τοποθετεῖτε μιὰ ζαρντινιέρα, ἀπὸ τὴν ὁποία δὲν λείπουν ποτὲ τὰ ἄνθη.

Τὸ κρεββάτι θὰ εἶναι ἕνα φαρδὺ ντιβάνι γαρνιρισμένο μὲ τρία μεγάλα μαξιλάρια. Τὰ πλαϊνὰ τοῦ ντιβανιοῦ, εἶδος ἐταζερίτσες, πρέπει νὰ μετακινοῦνται. Ἀπὸ κάτω ἀνοίγει ντουλάπι, ὅπου μπαίνουν κουβέρτες καὶ ὅλα τὰ χρειώδη τοῦ κρεββατιοῦ.

Τὸν φωτισμὸ μπορεῖτε νὰ τὸν κανονίσετε μὲ λάμπες ἀμπαζούρ, ποὺ μεταφέρονται κοντὰ στὸ ντιβάνι σας ὅταν διαβάζετε ἢ στὸ τραπέζι ὅταν τρῶτε καὶ μὲ λάμπες τοῦ ποδαριοῦ ὅπως σᾶς δείχνει ἡ πρώτη εἰκόνα.

Ἕνα τραπεζάκι μ' ἕνα φωτέϊγ κοντὰ στὸ ντιβάνι καὶ δύο καρέκλες τοῦ τραπεζιοῦ σχηματίζουν μιὰ ὥμορφη γωνιὰ γιὰ συζητήσεις, γιὰ «ἐντιμιτέ». Τὰ φουστάνια σας, ὅπως καὶ ὅλα τὰ κοστούμια τοῦ ἀνδρός σας θὰ τοποθετηθοῦν ἢ σὲ ντουλάπα ποὺ θὰ φτιάξετε ἐσεῖς σὲ μιὰ ἄλλη γωνιὰ τοῦ σπιτιοῦ μὲ σιφονιέρα μαζύ.

Προσέξετε τὸ ἔπιπλο ποὺ σᾶς προτείνομε γιὰ μπουφέ: ἔχει ἁπλότητα καὶ πρωτοτυπία μαζὺ ἀφθάστου κομψότητος.

★

Εἶναι πιθανὸν ὅμως κι' ἐσεῖς καὶ ὁ ἄνδρας σας νὰ εἶσθε ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων. Τότε τὸ μοναδικό σας δωμάτιο πρέπει νὰ πάρῃ τὸ στὺλ γραφείου, χωρὶς νὰ πάψῃ νὰ σᾶς ἐξυπηρετῇ καὶ κατὰ τὰ ἄλλα.

Τότε ἁπλούστατα τοποθετεῖτε τὸ ντιβάνι-κρεββάτι στὴν ἀριστερὴ γωνιὰ πρὸς τὴν πόρτα. Ὅλη ἐκείνη ἡ γωνία σκεπάζεται ἀπὸ κόντρα πλακέ, ὕψους 90 πόντων. Ὅλη ἡ ἀπέναντι γωνία ἀπασχολεῖται ἀπὸ ἕνα ἁπλὸ ἔπιπλο ποὺ εἶναι βιβλιοθήκη καὶ ντουλάπα μαζύ.

Τὸ τραπέζι, τοποθετημένο ἐμπρὸς στὴν πόρτα τοῦ μπαλκονιοῦ, χρησιμεύει καὶ γιὰ γραφεῖο μαζύ. Κυττάξετε ποῦ κρύβεται ὁ φωνογράφος. Δὲν εἶναι ἀλήθεια εὐτυχὴς ἔμπνευσις;

Τὰ ὑπόλοιπα ἔπιπλα εἶναι ὅπως καὶ στὸ προηγούμενο λίβιγκ-ρούμ. Καὶ τώρα πέστε μας, ἀλήθεια, ποιὸς θὰ ὑποπτευθῇ πὼς ἕνα τέτοιο δωμάτιο ἐξυπηρετεῖ τόσους μαζὺ σκοπούς;

Ἐὰν θέλατε νὰ ὑπερισχύῃ μαλλον ἡ κρεββατοκάμαρα, τότε θὰ δώσετε στὸ ντιβάνι τὴν κυριώτερη θέσι, στὴ μέση ἑνὸς τοίχου. Στὴν δεξιὰ γωνιὰ τοῦ παραθύρου βιδῶστε ἀπὸ πάνω ἕως κάτω δυὸ καθρέφτες ὕψους 1 καὶ 70 καὶ φάρδους 50 πόντων. Κάτω ἀπὸ τοὺς καθρέφτες ἐφαρμόσετε ενα κρύσταλλο εἰς εἶδος ἐταζέρας 50X50. Ἔτσι θὰ ἔχετε τὴν πιὸ πρωτότυπη καὶ αἰθέρια τουαλέττα.

Τὸ τραπέζι σας στὴν περίπτωσι αὐτὴ θὰ πρέπει νὰ εἶναι πολὺ μικρότερο. Τὰ λοιπὰ ἔπιπλα μόνον ὡς διάταξις θὰ διαφέοουν ἀπὸ τὰ ἔπιπλα τῶν δύο λίβιγκ—ροὺμ ποὺ περιεγράψαμε.

Πολὺ κομψὸ αὐτὸ τὸ βραδυνὸ φόρεμα χοροῦ ἀπὸ ταφτᾶ πράσινο-χρυσό. (Κρεασιὸν Λουσιὲν Λελὸγκ)

Οἱ ρυτίδες

Διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ρυτίδων δίδει θαυμάσια ἀποτελέσματα ἡ αἰσθητικὴ χειρουργική, καθὼς καὶ ὁ ἠλεκτρισμὸς (ὑψίπυκνα ρεύματα). Ἀποτελεσματικὸν εἶναι καὶ τὸ μασσάζ, τὸ ὁποῖον γίνεται κάθε βράδυ ὡς ἑξῆς: Ἀλείφετε τὰ δάκτυλά σας μὲ κόλντ-κρὴμ, ἀκουμβᾶτε τὸν δείκτην, τὸν μέσον καὶ τὸν παράμεσον κάθε χεριοῦ εἰς τὸ μέσον τοῦ μετώπου, ἀνάμεσα εἰς τὰ φρύδια, καὶ προχωρεῖτε ἐλαφρὰ πρὸς τοὺς κροτάφους, ἀκολουθῶντας τὴν διεύθυνσιν τῶν ρυτίδων.

Ἔπειτα μπορεῖτε νὰ πλύνετε τὸ μέτωπόν σας μὲ τὴν ἑξῆς λοσιόν:

Τριανταφυλλόνερο	γραμμάρια	200
Γάλα ἀμυγδάλων	»	50
Θειϊκὸν ἀργύλλιον	»	4

Ἀντὶ τῆς λοσιὸν αὐτῆς, ἠμπορεῖτε νὰ ἀλείφετε κάθε βράδυ, πρὶν κοιμηθῆτε, τὸ μέτωπόν σας μὲ τὴν ἑξῆς κρέμαν:

Χυμὸς κυδωνιοῦ	γραμμάρια	15
Ἀμυγδαλόλαδον	»	50
Λευκὸν φαλαίνης	»	15
Λευκὸς κηρὸς	»	5
Τριανταφυλλόνερο	»	15

Καλὸν εἶναι νὰ πλένεσθε πρωῒ καὶ βράδυ πρῶτον μὲ ζεστὸ νερὸ καὶ κατόπιν μὲ κρύο, διὰ νὰ προκαλῆτε ζωηρὰν ἀντίδρασιν καὶ σφίξιμον τῶν ἱστῶν. Μίαν ἢ δύο φορὰς τὴν ἑβδομάδα, βρέχετε τὸ πρόσωπόν σας, ἰδίως δὲ τὸ μέτωπον, μὲ τὸ κάτωθι ὑγρόν, χρησιμοποιῶντας διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἕνα ψεκαστῆρα:

Βάμμα βενζόης	γραμμάρια	20
Τριανταφυλλόνερο	»	200
Ξύδι σαλισυλὲ	»	15

Μετὰ τὸ ψεκασμόν, σκουπίζεσθε μαλακά.

Νουβωτὲ

Γιὰ τὰ νέα κορίτσια, ἡ μόδα λανσάρει τώρα ἕνα γοητευτικὸ χτένισμα σὲ σχέδιο σταφυλιῶν τὸ ὁποῖο ταιριάζει πάρα πολὺ στὶς νέες ποὺ ἔχουν μαλλιὰ χρώματος πλατίνης καὶ ὄμορφη κατατομή.

*

Τὸ χτένισμα τῆς κ. Ρεκαμιὲ ἄρχισε νὰ συνηθίζεται πολὺ στὸ Παρίσι. Πολλαὶ δὲ κυρίες τῆς ἀριστοκρατίας τὸ προτιμοῦν γιατὶ τοὺς δίδει μιὰν μεγαλοπρέπειαν.

*

Τὰ πολὺ «μοντέρνα» καπέλλα ταιριάζουν κυρίως σὲ νεανικὰ προσωπάκια. Μιὰ τουαλέττα δίνει πάντα λεπτότητα. Οἱ ὥριμες γυναῖκες πρέπει νὰ προτιμοῦν τὸ βελοῦδο καὶ νὰ δυσπιστοῦν στὰ ἄτονα φέτρ καὶ στὶς κίτρινες ψάθες.

Τὰ νέα μοντέλλα τῆς ἀνοιξιάτικης μόδας διακρίνονται διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν ἁπλότητα τῶν γραμμῶν τους.

Σύνθημα τῆς Ἀποκρηᾶς ἀλλὰ καὶ τῆς ζωῆς

«ΣΑΣ ΓΝΩΡΙΣΑΜΕ !»

Μάθετε νὰ μαντεύετε τὶς ἐνδόμυχες διαθέσεις τῶν γνωστῶν καὶ φίλων σας

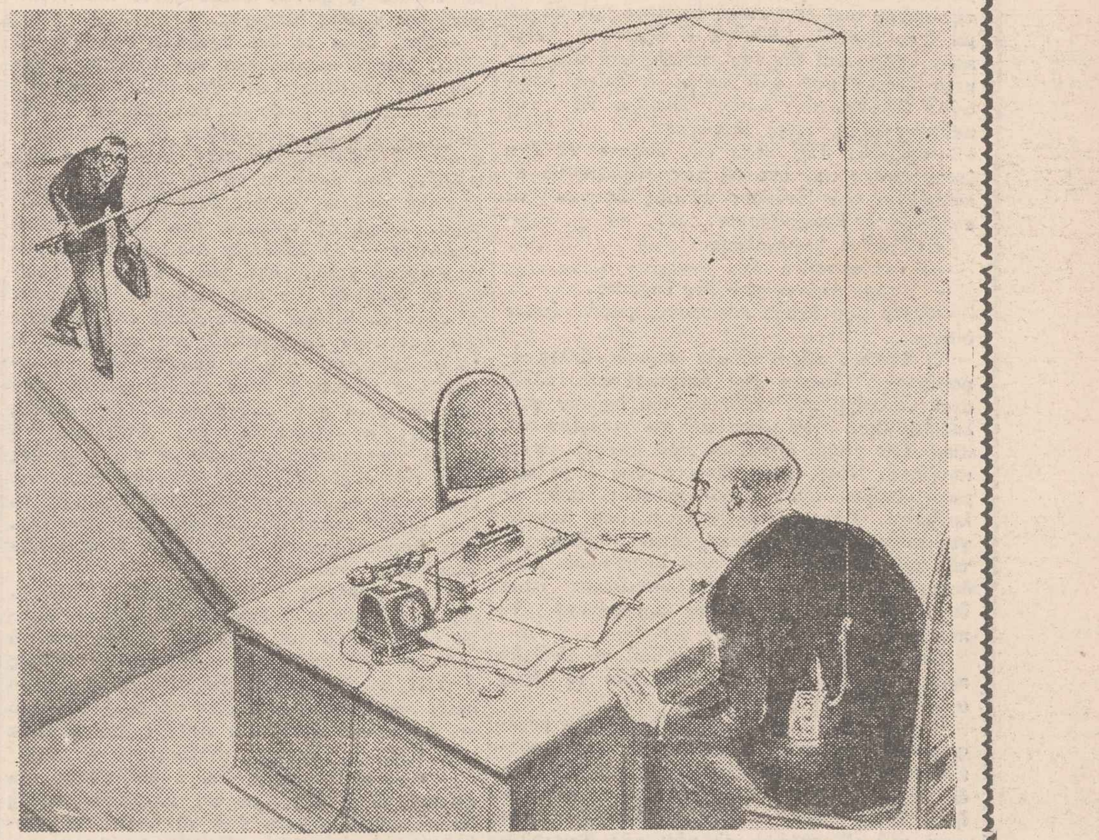

Αἱ φιλοφρονήσεις καὶ τὰ μειδιάματα δίνουν καὶ παίρνουν μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ἐπιχειρηματιῶν ποὺ εἶνε ἕτοιμοι νὰ κλείσουν μίαν «συμφωνίαν κυρίων» ἀλλὰ ποὺ στὴν πραγματικότητα ἐπιζητεῖ ὁ μὲν ἕνας νὰ μλέξῃ τὸν ἄλλο στὰ δίχτυα του, ὁ δὲ ἄλλος τὰ τοῦ ἁρπάξῃ ὅ,τι ἔχει...

Μὲ χαιρετοῦρες καὶ ρεβερέντζες μπαίνει ὁ κύριος στὸ γραφεῖο σας... Πρέπει νὰ μαντεύσετε ἀμέσως τὴν πραγματικήν του διάθεσιν: θέλει νὰ σᾶς βουτήξῃ ἀπὸ τὴν τσέπησας ἕνα ἑκατοστάρικο.

Κάτω τὶς μάσκες!

Ἀλλὰ νὰ ἐξηγούμεθα : Δὲν πρόκειται γιὰ τὶς ἀποκρηάτικες μάσκες. Αὐτὲς εἶναι μονάχα ἠλίθιες. Καὶ ποτὲ ἐπικίνδυνες. Ἐπικίνδυνες εἶναι οἱ μάσκες τῆς καθημερινῆς ζωῆς.

Φοβοῦ τοὺς μασκαράδες, ὄχι τῆς Ἀποκρηᾶς, ἀλλὰ τῶν ἄλλων ἡμερῶν τοῦ χρόνου. Καί, ἂς ἐξομολογηθοῦμε μεταξύ μας: Ὅλοι βάζουμε ἀναλόγως τῆς περιστάσεως καὶ τὴν κατάλληλη μάσκα. Πρὸ τοῦ ἀνακριτοῦ βάζουμε τὴ μάσκα τῆς ἀθωότητος καὶ τῆς κακομοιριᾶς. Πρὸ τοῦ προϊσταμένου μας τὴν μάσκα τῆς σχετικῆς δουλικότητος. Πρὸ τῆς συζύγου μας τὴν μάσκα τοῦ αἰωνίως ἐρωτευμένου. Καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἔ, λοιπόν: Δὲν νομίζετε, ὅτι εἶναι κατάλληλη ἐποχὴ νὰ αὐτοαποκαλυφθοῦμε; Ἂς ποῦμε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο:

— Σὲ γνωρίσαμε. Σὲ γνωρίσαμε!...

★

Δύο ἐπιχειρηματίαι συζητοῦν γιὰ ὑποθέσεις. Κυττάξτε τους. Ἡ ἁβροφροσύνη περιλούει τὴν μορφήν των. Ἡ γλυκύτης τοῦ μέλιτος ρέει ἀπὸ τὴν γλῶσσα των:

—Θὰ πάρετε ἕνα ποῦρο, ἀγαπητέ;

—Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς προσφέρω ἐγὼ ἕνα ἐξαίρετο τσιγαρέττο...

Τί εὐγένεια: Τί ἀλληλοεκτίμησις: Τί ἁβρὲς ἐκδηλώσεις! Ὅλα ὅμως αὐτὰ γίνονται κάτω ἀπὸ τὴν μάσκα τῆς προσποιήσεως.

Ἂν ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰπῆτε στοὺς δύο συζητοῦντας ἐπιχειρηματίας:

—Κάτω τὴ μάσκα, κύριοι!

Θὰ βρεθῆτε πρὸ ἐκπλήξεως. Θ' ἀντιληφθῆτε τὸν ἕναν νὰ λέγῃ στὸν ἄλλον:

—Μωρὲ κανάγια, δὲν θὰ μπορέσω νὰ σὲ τυλίξω;

Ὁ ἄλλος ἀπαντᾶ:

—Μωρὲ ποῦ θὰ μοῦ πᾷς: Θὰ σὲ μαδήσω γιὰ καλά.

Καὶ ἡ συζήτησις συνεχίζεται.

—Θὰ ἤμουν εὐτυχής, ἂν συνεργαζόμασταν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν πετρελαίων. (Ἤτοι: Μακάρι νὰ μποροῦσα νὰ σοῦ τὴν φέρω μὲ τὰ πετρέλαια).

—Καὶ ἐγὼ θὰ τὸ ἐθεωροῦσα τιμή μου, νὰ συνεργασθοῦμε. (Ἄχ, καὶ νὰ σὲ ἔβαζα στὸ χέρι: ...).

★

Καὶ ὁ ἔρως στὴν ἐποχή μας φορεῖ μάσκα. Ἂς παρακολουθήσουμε μίαν συζήτησιν μασκὲ μεταξὺ ἐρωτευμένων:

—Τάκη, μὲ ἀγαπᾷς; (Ἤτοι: Θὰ μὲ παντρευθῇς, κορόϊδο;)

—Τρελλαίνομαι γιὰ σένα, Μαρίκα μου. (Τρελλαίνομαι γιὰ τὴν προῖκα σου).

—Ξέρεις, Τάκη, εἶσαι ὁ πρῶτος ἄνδρας, ποὺ ἀγάπησα. (Ἐκτὸς τοῦ Τώνη, τοῦ Μίμη, τοῦ Στέλλιου, τοῦ Μπάμπη, καὶ ἄλλων πέντ' ἔξη, ποὺ ξέχασα τὰ ὀνόματά των).

—Κι' ἐγὼ ἐσένα μονάχα ἀπ' ὅσες ἐγνώρισα, ἀγάπησα ἀληθινά. (Διότι ἔχεις προῖκα).

— Ἄχ, τί ὡραία βραδυὰ ἀπόψε !; (Βλάκα, κάμε μου λοιπὸν καμμιὰ εὐχάριστη χειρονομία).

—Μαρίκα μου, θὰ ἤθελα νὰ εἶμαι διαρκῶς δίπλα σου. (Θὰ προτιμοῦσα αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ παίζω μπιλλιάρδο στὸ καφενεῖο).

—Καὶ ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ φοβᾶμαι τὴ μαμά. (Ἤτοι: Τράβα με κι' ἂς κλαίω).

Κύριοι ἐρωτευμένοι, ἀφῆστε τα αὐτά. Σᾶς ἐγνωρίσαμε!...

★

Ποιὰ ἄλλη πλευρὰ τῆς ζωῆς μας θέλετε νὰ πάρουμε; Μήπως θέλετε νὰ παρακολουθήσωμε τὴν συζήτησιν μεταξὺ ὑφισταμένου καὶ προϊσταμένου; Ἀμέσως:

—Κύριε προϊστάμενε, εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἑκατοντάδραχμον αὔξησιν, ποὺ μοῦ ἐκάματε. (Ἤτοι: Εἶσαι πολὺ παληάνθρωπος, ποὺ δὲν μοῦ ἔκαμες μεγαλείτερη αὔξησι).

—Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μὲ εὐχαριστῇς, παιδί μου, ἀπαντᾶ ὁ προϊστάμενος. Νὰ κυττάζῃς μονάχα τὴ δουλειά σου. (Ἤτοι: Ζῶον. Δὲν μποροῦσε νὰ ζοῦμε στὴν ἐποχὴ τῶν δούλων, νὰ σὲ δέρνω μ' ἕνα βούρδουλα καὶ νὰ σοῦ δίνω μονάχα ἕνα κομμάτι ψωμί;)

—Ἔννοια σας, κύριε προϊστάμενε. Θὰ εἶμαι πολὺ ἐργατικός. (Ἤτοι: Ἄ, νὰ χαθῇς γουροῦνι).

—Πήγαινε τώρα. (Τσακίσου ἀπὸ δῶ).

—Μάλιστα, κύριε, προϊστάμενε. (Δὲν μποροῦσε νὰ σὲ ἔχω ἐγὼ ὑπάλληλό μου;)

Καὶ ἡ ἁρμονία τῶν σχέσεων μεταξὺ ὑπαλλήλου καὶ προϊσταμένου δὲν διαταράσσεται. Διότι κανεὶς ἀπὸ τοὺς δυὸ δὲν τολμᾷ νὰ βγάλῃ τὴν μάσκα τοῦ ἄλλου. Ἐλεεινὴ συμβατικότης τῆς ζωῆς!...

★

Ἔσπασαν τὰ κεφάλια των οἱ σοφοί, νὰ βροῦν τί διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων. Δὲν θὰ μποροῦσε τάχα νὰ λυθῇ τὸ πρόβλημα αὐτὸ μὲ τὸν ἑξῆς ὁρισμόν: «Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ ζῶον, ποὺ ξέρει νὰ φορῇ μάσκα. Τὰ ζῶα δὲν ἔχουν αὐτὴν τὴν ἱκανότητα. Νὰ ἡ διαφορά! Ὁ λέων θὰ σὲ δαγκώσῃ χωρὶς νὰ προσπαθήσῃ νὰ κρύψῃ τὴν ἀγριότητά του. Ἐνῷ ὁ ἄνθρωπος θὰ σὲ καταβροχθίσῃ κάτω ἀπὸ τὸ πιὸ μειλίχιο καὶ εὐγενικὸ ὕφος. Θὰ σὲ ἀποκαλῇ «ἀγαπητέ μου» καὶ ἀπὸ πίσω θὰ σοῦ ἑτοιμάζῃ τὸν τάφο σου.

Δὲν ἔχουμε ἀντιληφθῆ εἰς ὅλην της, τὴν τεραστίαν ἔκτασιν, τὴν ἀνθρωπίνην ὑποκρισίαν. Θεωροῦμε ὡς ἀγγελικὸν πλᾶσμα μίαν ἁγνὴν παρθένον. Ὅλα της τὰ φερσίματα εἶναι τόσο ἀγγελικά, τόσο αἰθέρια. Ἔ, λοιπόν, ὅλα αὐτὰ εἶναι ἡ μεγαλείτερη ὑποκρισία. Τίποτε τὸ εἰλικρινές, ἀναφωνεῖ ἕνας κυνικὸς ἥρως μυθιστορήματος τοῦ Ἰβὰν Τουργκένιεφ, δὲν ὑπάρχει στὸ κορίτσι τῶν 18 χρονῶν. Καὶ αὐτὲς οἱ κραυγὲς τοῦ πόνου του εἶναι προσποιητές. Πράγματι: Τὶς ἀκοῦς τὶς διάφορες ντελικάτες δῆθεν κοπέλλες ν' ἀφήνουν, ὅταν τρυπηθοῦν μὲ τὴν βελόνα ἢ στραβοπατήσουν τὸ τακουνάκι των, ἕνα γλυκόηχο καὶ ἀπείρως θεατρινίστικο:

—Ἄχ!...

Βάζουν καὶ στὸν πόνον μάσκα. Αὐτὸ ἦταν ποὺ ἐξενεύριζε φοβερὰ τὸν προαναφερθέντα ἥρωα τοῦ Τουργκένιεφ. Καὶ ἐσκέφθη νὰ ἐκδικηθῇ κατὰ τὸν εξῆς ἄγριον τρόπον τὴν κοριτσίστικην προσποίησιν: Ἐπλησίασε μίαν ἡμέρα ἐκ τῶν ὄπισθεν μίαν κοπέλλα καὶ ὅπως ἦταν σκυμμένη, χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθῇ, τὴν ἐκτύπησε μ' ἕνα ματσοῦκι. Ἡ νέα δὲν ἐπρόφθασε νὰ προσποιηθῇ καὶ ἄφησε νὰ τῆς ξεφύγῃ ἕνα εἰλικρινὲς καὶ βάρβαρον:

— Ὤχ, μαννοῦλα μου!

Αὐτὸ ἦταν. Ὁ κυνικὸς ἐκδικητὴς ἔμεινε ἱκανοποιημένος, διότι ἄκουσε ἀπὸ κορίτσι μίαν εἰλικρινῆ κραυγήν...

Συμμεριζόμαστε ἀπολύτως τὴν ἱκανοποίησίν του. Εἶναι τόση ἡ ἔλλειψις εἰλικρινείας ἀπὸ τὴν κοινωνίαν, ὥστε δίκαιον καὶ ἠθικὸν εἶναι, νὰ τὴν προκαλῇ κανεὶς ἔστω καὶ μὲ τὸ ματσοῦκι...

*

Ἀλλ' ἔχει εὐτυχῶς καὶ ἡ προσποίησις ἕναν ἐχθρόν. Ἕναν θανάσιμον ἐχθρόν: Τὸν θυμόν. Θέλετε νὰ καταλάβετε τὸν ἀληθινὸν χαρακτῆρα καὶ τὶς εἰλικρινεῖς σκέψεις ἑνὸς ἀνθρώπου; Προσπαθῆστε νὰ τὸν κάμετε νὰ θυμώσῃ. Διότι ἔτσι θὰ ἐκδηλωθῇ. Ἄνθρωπος, ποὺ πρὸ ὀλίγου σᾶς ἀποκαλοῦσε «ἀγαπητόν του», σᾶς ἐγκωμίαζε «σπουδαῖον» καὶ δὲν εἶχε λόγους νὰ ἐξάρῃ τὴν τιμιότητά σας, ὅταν ἔξαφνα θυμώσῃ, θὰ σᾶς πῇ:

—Ἄ, νὰ χαθῇς τιποτένιε, λωποδύτη, ποὺ κυττᾷς πῶς θὰ βάλῃς τὸν κόσμο στὸ χέρι...

Αὐτὲς ἀκριβῶς εἶναι οἱ πραγματικές, οἱ εἰλικρινεῖς σκέψεις γιὰ σᾶς. Τὶς ἀπεκάλυψε ὁ θυμός του. Ἀλλ' ὁ πολιτισμὸς καὶ ἡ καλὴ συμπεριφορὰ δαμάζει τὸν θυμόν. Νὰ γιατὶ εἰς τὶς ἀνώτερες τάξεις συναντᾶται περισσότερη ὑποκρισία, γίνεται εὐρυτέρα χρῆσις τῆς μάσκας. Ὁ λαὸς εἶναι πιὸ ἀπρόσεκτος, πιὸ κακοαναθραμμένος, ἄρα πιὸ εἰλικρινής. Ξεσπᾶ εὐκόλως καὶ ἀραδιάζει ὅλα ὅσα σκέπτεται. Καὶ δὲν ξέρω ποιὰ περίπτωσις εἶναι προτιμοτέρα καὶ ἠθικωτέρα. Ἡ περίπτωσις τοῦ ἀριστοκρατικοῦ ἀνδρογύνου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμφωλεύει ἡ θανάσιμη ἐχθρότης συγκαλυπτομένη ὅμως μὲ τὰ «ἀγαπητέ μου» καὶ τὰ «χρυσέ μου» ἢ ἡ περίπτωσις τοῦ λαϊκοῦ ἀνδρογύνου, τοῦ ὁποίου αἱ σχέσεις διέπονται ἀπὸ ἀπόλυτη εἰλικρίνεια;

—Στὴν ταβέρνα ἤσουνα πάλι, ἀχαΐρευτε;

—Πάψε, νὰ μὴ σοῦ πετάξω τὴν μαγκούρα στὸ κεφάλι...

*

Τί μπορεῖ νὰ περιμένῃ κανεὶς ἀπὸ πλάσματα, τὰ ὁποῖα φοροῦν μάσκα καὶ ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ των ἀκόμη; Πλεῖστοι ἁπλοϊκοὶ ἄνθρωποι εἶναι τέτοιοι. Παρακαλοῦν τὸν Θεὸ νὰ φέρῃ εὐνοϊκὰ τὶς δουλειές των ὑποσχόμενοι εἰς αὐτόν, ὅτι θὰ γίνουν καλοὶ χριστιανοί. Καὶ τὸ λένε αὐτὸ ἐν ἀπολύτῳ γνώσει των, ὅτι δὲν θ' ἀλλάξουν καθόλου.

Ἂς φροντίσωμε, ὅσο μποροῦμε, νὰ καταργήσωμε τὴν μάσκα, ἀναγνῶσται. Καὶ ἂς ἀρχίσουμε ἀπὸ αὐτῆς τῆς στιγμῆς. Ἐμπρὸς λοιπόν: Πέστε σ' ἐμένα πρῶτον:

—Σὲ γνωρίσαμε, φίλε. Σὲ γνωρίσαμε. Μ' αὐτὰ τὰ σπουδαιοφανῆ, ποὺ γράφεις, εἶσαι ἕνας πρώτης τάξεως... ἀερολόγος.

Εὐχαριστῶ!...

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

◆

Λίγοι στοχασμοί

—Ἡ καρδιὰ εἶνε περισσότερο δειλὴ ἀπὸ τὸ πνεῦμα, καὶ τὸ πνεῦμα λιγώτερον ἀγαθὸ ἀπὸ τὴν καρδιά.

—Πέντε διαβόλοι δὲν μποροῦν νὰ κάμουν καλὰ μιὰ κακὴ γυναικα.

—Θάνατος δὲν θὰ πῇ νὰ πάψῃ κανεὶς ν' ἀναπνέῃ. Θάνατος εἶνε νὰ ζῇ κανεὶς καὶ νάχῃ νεκρωμένη τὴν καρδιά του.

—Ὅλα στὸν κόσμο μεταβάλλονται. Συχνότερα ὅμως καὶ περισσότερο μεταβάλλεται ἡ καρδιὰ καὶ τὸ κεφάλι τῆς γυναίκας.

—Ὁ γάμος ὑπῆρξε πάντοτε ἡ τέφρα τοῦ ἔρωτος.

—Ὅπου ἀφήσῃ ὁ διάβολος τὸ αὐγό του, ἐκεῖ γεννιέται μιὰ ὡραία γυναικα.

—Ἡ παραφροσύνη τῆς καρδιᾶς, ποὺ ἐμπνέει ἐρωτικὴ πίστι στὸ ἀκατόρθωτο, αὐτὸς εἶνε ὁ ἔρωτος.

—Ἡ γυναῖκα παντρεύεται γιὰ νὰ βγῇ στὸν κόσμο, ἐνῷ ὁ ἄνδρας γιὰ ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπ' αὐτόν.

ΕΝΑ ΣΥΝΑΡΠΑΣΤΙΚΟΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Η ΚΥΡΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΟΥ

ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΣΑΜ ΡΟΜΕΡΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Τώρα εἶνε εὔκολο νὰ τὰ λέγῃ αὐτά, ἦταν τὰ μόνα σχόλια τοῦ Γκλύντ. Θὰ δώσουμε στὸν Λότζελ τὴν εὐκαιρία νὰ ἑδραιώσῃ τὴν φήμη του· εἶνε πολὺ ἔξυπνος καὶ θὰ κάμῃ ὅ,τι μπορεῖ. Ἔπειτα ὁ πρόεδρος εἶνε πολὺ καλὸς καὶ θὰ τὸν καθοδηγήσῃ στὰ σημεῖα ἐκεῖνα ποὺ τοῦ λείπει ἡ πεῖρα καὶ αὐτὸ θέλουμε κι' ἐμεῖς. Ἐλπίζω νὰ τὴν καθησυχάσετε, Μὶςς Μπρίγκς.

—Φυσικά. Τῆς εἶπα ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἐμπιστοσύνη καὶ ὅτι θὰ καταφέρνατε νὰ ἀπαλλάξετε τὸν Ντάροου ἂν σᾶς ἄφηναν νὰ ἐνεργήσετε ὅπως ξέρετε.

Ὁ Γκλὺντ χαμογέλασε·

—Τί ἀπήντησε ;

—Ἔφαγε τίποτε ποὺ δὲν ἔπρεπε;

—Αὐτὸ μοῦ ἔκανε ἐντύπωσι, γιατὶ ἔκανε δίαιτα.

Ὁ Γκλὺντ τῆς ὑπέβαλε μερικὲς ἄλλες ἐρωτήσεις, ἔπειτα τὴν ἀπεχαιρέτησε, ἀλλά, ἀντὶ νὰ πάρῃ κατ' εὐθεῖαν τὸν δρόμον του, λοξοδρόμησε στὸν κῆπο τοῦ νοσοκομείου καὶ πῆρε ἕνα μικρὸ δρομάκο, ποὺ ἔφερνε στὶς κουζίνες. Ἐκεῖ μέσα, ἔπειτα ἀπὸ λίγα βήματα, βρῆκε μιὰ σειρὰ κεσέδες ἀπὸ ἀλουμίνιο. Πέντε ἦσαν γεμᾶτοι ἀπὸ ἀποφάγια κάθε εἴδους, ὁ ἕκτος ἦταν γεμᾶτος ὥς τὴν μέση· Ὁ Γκλύντ, ποὺ ἀνασήκωσε διαδοχικὰ ὅλα τὰ σκεπάσματα, σταμάτησε στὸν ἕκτο κεσὲ καὶ παρατήρησε προσεκτικὰ τὸ περιεχόμενον.

Σὲ μιὰ στιγμὴ πῆρε κάτι καὶ τὸ τύλιξε προσεκτικὰ στὸ μαντῆλι του πρὶν τὸ βάλῃ στὴν τσέπη τοῦ παλτοῦ του.

Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα τὸ ἐξπρὲς τὸν μετέφερε στὸ Λονδῖνο. Στὰ ρυτιδωμένα χαρακτηριστικά του διάβαζε κανεὶς μιὰ ἀγωνιώδη ἔκφρασι. Τώρα ἤξερε ὅτι οἱ φόβοι του ἦσαν δικαιολογημένοι, ἀλλὰ δὲν ἤξερε ἀρκετὰ γιὰ νὰ στρέψῃ τὸ χέρι τῆς δικαιοσύνης σὲ ἄλλη διεύθυνσι. Ἐνῷ τὸ βλέμμα του πλανιόταν στὸ χειμωνιάτικο τοπίο, χωρὶς νὰ τὸ προσέχῃ, τὰ ἀδύνατα δάχτυλά του ζύμωναν, ἀκατάπαυστα, τὴν ἀγαπημένη του κέρινη μπάλα. Ἀπὸ τὸ κερὶ παρουσιάστηκε ἕνα πρόσωπο, τοῦ ὁποίου δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ ἀναγνωρίσῃ τὰ ἀόριστα χαρακτηριστικά·

Τὸ τραῖνο μπῆκε στὸν σταθμὸ τοῦ Βατερλῶ.

Ὁ Γκλὺντ ξανάβαλε τὸ κομμάτι τὸ κερὶ στὴν τσέπη του χωρὶς κἂν νὰ τὸ κυττάξῃ.

XVIII

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΜΙΣ ΜΠΡΙΓΚΣ

Ἡ μὶς Μπρὶγκς ἦταν γραμματεὺς τοῦ Γκλὺντ ἐδῶ καὶ τρία χρόνια. Ἡ νεαρὴ αὐτὴ γυναῖκα, μὲ τὰ κοκκαλένια ματογυάλια, κρατοῦσε τὴν ἀλληλογραφία δεχόταν τὶς ἐπισκέψεις καὶ ἐξυπηρετοῦσε πολλαπλῶς τὸν Γκλύντ· Ὁ ντέτεκτιβ τὴν ὑπεχρέωνε νὰ ἐργάζεται σκληρὰ καὶ εἶχε περισσότερη ἐμπιστοσύνη σ' αὐτὴν παρ' ὅση ἡ ἴδια φανταζόταν· φθάνοντας στὸ γραφεῖο του, τὴν βρῆκε πιστὴ στὴ θέσι της.

—Ἡ κυρία Κλέαρ ἦλθε τὸ πρωΐ, κύριε Γκλύντ. Τῆς εἶπα ὅτι εἴχατε πάει στὸ Πάρμινστερ. Κράτησε ἐκεῖ δωμάτια στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ Στέμματος γιὰ ὁλόκληρη τὴν ἑβδομάδα καὶ τὴ Δευτέρα τὸ βράδυ σκέπτεται νὰ δειπνήσῃ ἐκεῖ, μὲ τὸν κύριον Βάλλανς καὶ τὸν κύριον Λότζελ. Ἡ κυρία Κλέαρ μὲ παρακάλεσε ἐπίσης νὰ σᾶς πῶ ὅτι ὁ κύριος Τάνμπριτζ εἶνε στενοχωρημένος πολὺ γιὰ τὸν δικηγόρον ποὺ διάλεξε, τὸν ὁποῖον βρίσκει πολὺ νέον καὶ ὄχι ἀρκετὰ γνωστόν. Θὰ ἦταν πρόθυμος νὰ πληρώσῃ τὰ μισὰ ἂν εἶχε πάρει γιὰ δικηγόρον τὸν Σλέχαμ Ρὸςς ἢ τὸν Σὲρ Τζῶν Ράνσομ·

—Φάνηκε ἐνθουσιασμένη····Πόσο εἶνε συμπαθητική !

—Ναί····Εἶνε εὐχαρίστησις νὰ ἐργάζεται κανεὶς γι' αὐτήν· Μὶς Μπρίγκς, τώρα δὲν ἔχουμε, παρὰ πολὺ λίγον καιρὸ μπροστά μας καὶ πιθανὸν νὰ λάβω ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν σας. Κυττάξτε πρῶτα τὸ κομμάτι αὐτὸ τὸ χαρτί.

Τὸ πῆρε στὰ χέρια της.

—Τί σημαίνουν αὐτὰ τὰ ὀρνιθοσκαλίσματα ;

—Ἀληθινὰ εἶνε ἕνα μήνυμα ἀπὸ τὸ ὑπερπέραν···Δὲν καταφέρνετε νὰ τὸ ἀποκρυπτοφήσετε ;

Ἡ γραμματεὺς μελέτησε τὸ χαρτὶ καὶ κούνησε τὸ κεφάλι της.

—Ὄχι.

—Περίεργο. εἶπεν ἐκεῖνος ἀργά, ἀλλὰ τώρα πειὰ οὔτε καὶ γὼ δὲν τὸ διαβάζω. Καὶ ὅμως τὸ διάβασα σήμερα τὸ πρωΐ, ἀφοῦ πέρασα ὁλόκληρη νύχτα ἀπάνω του··

—Καὶ ἡ ἔνοια αὐτοῦ τοῦ μηνύματος ;

—Μοκομπέργκ Χὼλλ ἡ ὑπόθεσις Τρέγκλιντερ·

—Ποῦ σημαίνει ;

—Ὅτι πρέπει νὰ ἐρευνήσουμε. Ὁ ἐκδότης τοῦ Στάλλαρ μοῦ εἶπεν ὅτι τὸ νέον του ἔργον θὰ ἐπραγματεύετο μυστηριώδεις ἐγκληματικὲς ὑποθέσεις, ποὺ ὅταν διεπράχθησαν γιὰ τὸν ἕναν ἢ τὸν ἄλλον λόγον δὲν εἶχαν κάμει πολὺν θόρυβον καὶ ποὺ τώρα λησμονήθηκαν.

—Πάντα εἶχα τὴν γνώμη, ὅτι τὰ βιβλία μὲ ὑποθέσεις φόνων ἐδιαβάζοντο πολύ, παρετήρησε ἡ Μὶς Μπρίγκς.

—Ναί, ἀλλὰ τὸ ἕνα ἔγκλημα σκεπάζει τὸ ἄλλο. Πάρτε παράδειγμα τὴν ὑπόθεσι Γκρίπεν, καὶ ὑποθέσατε ὅτι τὴν ἴδια στιγμὴ γίνεται ἕνα ἄλλο ἔγκλημα· κανένας δὲν θὰ τὸ πρόσεχε, ὅλο τὸ ἐνδιαφέρον θὰ τὸ ἀπορροφοῦσε ἡ ὑπόθεσις Γκρίπεν. Αὐτὰ εἶνε ὅλα σχεδόν, ποὺ μπόρεσε νὰ μὲ πληροφορήσῃ ὁ ἐκδότης γιὰ τὸ ἔργον, δὲν ἤξερε περισσότερα. Τώρα ἂς ἔλθουμε στὰ ἐξηκριβωμένα γεγονότα····Ὁ Στάλλαρ ἔπρεπε νὰ τοῦ παραδώσῃ τὰ χειρόγραφα τὸν Μάρτιον καὶ κατὰ τὴ διαμονή του στὸ Πέβεριλ, ἐργαζόταν σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο· οἱ ὑπηρέτες τὸν ἄκουσαν ποὺ χτυποῦσε τὴ γραφομηχανὴ καὶ εἶχαν δῆ τὸ συρτάρι του γεμᾶτο χαρτιά. Τὴν ἐπομένην τοῦ φόνου ὁ Λέϊν ἔμεινε πολλὴν ὥρα στὸ δωμάτιο τοῦ συγγραφέως. Βγαίνοντας ἀπὸ κεῖ, συνήντησε τὴς Μὶς Χάβιλαντ, ἡ ὁποία τὸν ρώτησε σχετικὰ μὲ τὶς ἔρευνές του· τῆς ἀπήντησε, πολὺ ἀπερίσκεπτα, ὅτι εἶνε πολὺ εὐχαριστημένος, καὶ ἀκριβῶς τὸ ἴδιο βράδυ ἔπαθε δηλητηρίασι ἀπὸ τὸ γκάζι. Τὸν βρῆκαν ἀναίσθητο καὶ ἀπὸ τότε ἔμεινε κλεισμένος στὸ νοσοκομεῖο.

»Τὸν διεδέχθη ὁ ἐπιθεωρητὴς Κόλλιερ, ὥς ὅτου ἔφθασε ὁ Πάρλυ. Ὁ Κόλλιερ ἔψαξε τὸ δωμάτιο τοῦ Στάλλαρ, καθὼς καὶ τὸ δωμάτιο στὸ ὁποῖον εἶχε μείνει δυὸ νύχτες ὁ Λέϊν, χωρὶς νὰ βρῇ χειρόγραφα ἢ σημειώσεις, καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ εἶνε βέβαιος, ὅτι ἀπὸ τὸ σημειωματάριον τοῦ Λέϊν ἔχουν ἀποσπασθῆ τρεῖς ἢ τέσσαρες σελίδες.

—Πιστεύετε λοιπόν, ὅτι ὁ δολοφόνος ἐξηφάνισε τὰ χειρόγραφα τοῦ Στάλλαρ, ἐπειδὴ θὰ περιεῖχον σημεῖα ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ μποροῦσαν οἱ ἀναγνῶσται νὰ τὸν ἀναγνωρίσουν;

Ὁ Γκλύντ, ποὺ εἶχε τραβήξει ἀπὸ ἕνα συρτάρι του μιὰ μπανανα καὶ καρύδια, ἄρχισε νὰ τὰ μασᾷ ἥσυχα···.

—Αὐτὴ εἶνε ἡ θεωρία τοῦ ἐπιθεωρητοῦ Κόλλιερ καὶ ἡ δική μου. Ὁ Κόλλιερ εἶνε ἀπὸ τοὺς σπάνιους ντέτεκτιβ τῆς Σκῶτλαντ Γυάρντ, ποὺ δὲν λαβαίνει ὑπ' ὄψιν του τὶς ὑλικες ἐνδείξεις· οἱ ἄλλοι ὁδηγοῦνται ἀπ' ὅ,τι βρίσκουν, πολὺ σπανίως ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ δὲν βρίσκουν····Ὁ Στάλλαρ δὲν μποροῦσε νὰ περνᾷ τὴν πολυτελῆ ζωὴ ποὺ ζοῦσε, μὲ τὰ χρηματα ποὺ ἔβγαζε ἀπὸ τὰ βιβλία του καὶ ὅμως δὲν καταφέρνω νὰ ἀνακαλύψω ὅτι εἶχε εἰσοδήματα ··..Φοβᾶμαι πολὺ μήπως εἶχε τὴν συνήθεια νὰ ψαρεύῃ σὲ θολὰ νερὰ καὶ στὸ τέλος τὴν ἔπαθε.

—Ἕνας ἐκβιαστής !

—Κάτι τέτοιο ! Εἶνε βέβαιο, ὅτι τὸ ξέθαμμα παληῶν σκανδάλων εἶνε πολὺ δυσάρεστο στοὺς ἀπογόνους καὶ τὶς οἰκογένειες τῶν ἐνδιαφερομένων, οἱ ὁποῖες συχνὰ εἶνε πρόθυμες νὰ πληρώσουν γιὰ ν' ἀποφύγουν τὴ δημοσίευσι. Ναί. Νομίζω ὅτι θὰ καταφέρουμε νὰ ρίξουμε καινούργιο καὶ πολὺ περίεργο φῶς σ' ὅ,τι ἔγινε τὶς εἰκοσιδύο τοῦ περασμένου Δεκεμβρίου μεταξὺ τῶν ἐννηὰ καὶ τριανταπέντε τὸ βράδυ στὸ Πέβεριλ, ὅταν κατορθώσουμε νὰ λάβουμε ἀκριβεῖς πληροφορίες γιὰ τὶς δυὸ αὐτὲς παληὲς ὑποθέσεις.

Ὁ Γκλύντ. ἀφοῦ τέλειωσε τὸ λιτὸ δεῖπνο του, σηκώθηκε, ἕτοιμος γιὰ μάχη.

—Σᾶς ἐμπιστεύομαι τὴν ὑπόθεσι Μοκμπέργκαρ, ἐγὼ θὰ κυττάξω τὴ Τρέγκιλντερ. Ψάξετε στὶς παληὲς συλλογὲς ἐφημερίδων· πρὸ παντὸς τὰ φύλλα ποὺ δημοσιεύουν σκάνδαλα. Ἀργότερα ἔχω μιὰ ἄλλη ἐργασία νὰ σᾶς ἐμπιστευθῶ.

Ἡ Μὶς Μπρίγκς δὲν ξαναφάνηκε, παρὰ ὅταν εἶχε βραδυάσει, καὶ βρῆκε τὸν προϊστάμενό της νὰ βράζῃ νερό. Ἕνα κουτὶ μὲ μπισκότα ἀνοιχτὸ στὸ γραφεῖο καὶ δυὸ φλυτζάνια ἔδειχναν τὴν πρόθεσί του νὰ τῆς προσφέρῃ τσάϊ.

—Ἀγόρασα αὐτὰ τὰ μπισκότα γιὰ σᾶς, εἶπε. Εἶνε ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ παραγεμισμένα μὲ σταφίδα.

Ἡ Μὶς Μπρίγκς κοκκίνησε ἀπὸ εὐχαρίστησι.

—Εἶσθε πολὺ καλὸς κύριε Γκλύντ.

—Καθόλου...Σᾶς δίνω ἀρκετὴ δουλειά, εἶνε σωστὸ νὰ σᾶς περιποιοῦμαι.

—Νομίζω ὅτι πέτυχα νὰ ξεχωρίσω τὸ σιτάρι ἀπὸ τὴν ἦρα, ἄρχισε ἡ Μὶς Μπρίγκς μὲ εὐχαριστημένο ὕφος καὶ βρῆκα αὐτὸ ποὺ θέλατε. Πραγματικά, κατὰ τὸ τελευταῖο ἔτος τοῦ πολέμου ἔγινε ἕνα μεγάλο σκάνδαλο σ' ἕνα πύργο μὲ τ' ὄνομα τοῦ Μοκμπέργκαρ Χὼλλ, ἕνα σκάνδαλον, γιὰ τὸ ὁποῖον οἱ ἐφημερίδες δὲν ἔγραψαν, παρὰ πολὺ σύντομα· φαίνεται ὅτι οἱ ἐνδιαφερόμενοι καταφέραν καὶ ἀποσιωπήθηκε ἡ ὑπόθεσις, ὅσο ἦταν δυνατόν.

Ἡ γραμματεὺς κατέβασε μιὰ γουλιὰ τσαγιοῦ καὶ ἔφαγε ἕνα μπισκότο.

—Ἐξακολουθήσατε, εἶπε ὁ Γκλύντ.

—Λοιπόν, τὸ Μοκμπέγκαρ Χὼλλ βρίσκεται στὸ Σάσεξ· εἶνε ἕνας μεγάλος πύργος στὴ μέση ἑνὸς πάρκου, ποὺ τὸ κλείνουν γύρω γύρω δάση. Ἡ ἔπαυλις αὐτὴ εἶνε πολὺ μοναχικὴ καὶ βρίσκεται σὲ ἀρκετὴ ἀπόστασι ἀπὸ τὸ πλησιέστερο χωριό. Ὁ πύργος αὐτὸς νοικιάστηκε κατὰ τὸν πόλεμο ἀπὸ κάποια κυρία Σαινκλαίρ, μιὰ χήρα ποὺ εἶχε πολλὰ κορίτσια (πάντοτε σύμφωνα μὲ τὶς ἐφημερίδες) καὶ ἡ ὁποία ζοῦσε πολὺ ἀνοιχτά. Εἶχε πάρει μαζὺ της τοὺς ὑπηρέτες της ἀπὸ τὸ Λονδῖνο καὶ δεχόταν πρὸ πάντων ἀξιωματικοὺς ἀδειούχους ἢ ἀναρρωνύοντας. Πρὶν οἱ ἀρχὲς ἀποφασίσουν νὰ ἐξετάσουν τὸ κουτσομπολιὸ ἔδινε καὶ ἔπαιρνε στὰ περίχωρα. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἐξ ἄλλου, μυστικὰ στρατιωτικῆς φύσεως ἐγνώσθησαν στοὺς Γερμανοὺς καὶ ἄρχισαν νὰ ὑποπτεύωνται τὴν κυρία Σαινκλαίρ. Ἀποφασίστηκε νὰ γίνῃ ἔρευνα, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ γίνῃ μὲ προφυλάξεις, γιατὶ οἱ φιλοξενούμενοι στὸ Μακμπέργκαρ Χὼλλ δὲν ἦσαν ἀνθυπολοχαγοί. Ἡ κυρία Σαινκλαὶρ δεχόταν συχνὰ ἀξιωματικοὺς τοῦ ἐπιτελείου, στρατηγούς···Ἔτσι τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς παρουσιάστηκαν ὡς ἐλεγκταὶ τοῦ ἐπισιτισμοῦ καὶ πῆγαν γιὰ νὰ βεβαιωθοῦν δῆθεν ὅτι ἡ εὐγενὴς κυρία δὲν ἔκανε ὑπερβολικὲς προμήθειες ἀπὸ γλυκίσματα..··Τὸ γεγονὸς εἶνε ὅτι ἡ κυρία Σαινκλαὶρ παρακλήθηκε νὰ ξεκουμπισθῇ ἀμέσως μὲ τὶς ἀναρίθμητες κόρες της καὶ τοὺς ὑπηρέτες της····

—Αὐτὸ εἶνε ὅλο ;

—Ὄχι· Ἡ ἐφημερίδα, ποὺ συμβουλεύτηκα, κάνει πολὺ καθαροὺς ὑπαινιγμούς, ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ στὸν πύργον αὐτὸν περνοῦσαν μιὰ ἔκλυτη ζωὴ καὶ διερωτᾶται γιατὶ ἡ ἀστυνομία ἀνέσκαψε ὅλο τὸ πάρκο.... Τὸ φύλλο αὐτὸ ζητᾷ ἐπίσης τὴν δημοσίευσι τῶν ὀνομάτων ὅλων τῶν στρατιωτικῶν, ποὺ σύχναζαν στὸ σπίτι καὶ διηγεῖται μιὰ γελοία ἱστορία, ποὺ τὴν ἀνεκοίνωσε ἐμπιστευτικὰ κάποιος ἀεροπόρος.

—Τὶ ἱστορία ;

Ἡ Μὶς Μπρίγκς συμβουλεύτηκε τὶς σημειώσεις της.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀεροπόρους μας γύριζε ἀπὸ μιὰ πτῆσι του, πετῶντας χαμηλά. Ὁ παρατηρητὴς ἔμεινε ἔκπληκτος, διακρίνοντας μιὰ γυναῖκα ὁλόγυμνη, ποὺ ἔτρεχε σ' ἕνα ἄδενδρο κομμάτι στὴ μέση τοῦ δάσους. Σχημάτισε τὴν ἐντύπωσι, ὅτι αὐτὴ ἡ γυναῖκα φώναζε, ἀλλά, φυσικὰ δὲν τοῦ ἦταν δυνατὸν ν' ἀκούσῃ τίποτε ἕνεκα τοῦ θορύβου τοῦ μοτέρ· ὁ πιλότος εἰδοποιήθηκε, διέγραψε μισὸν κύκλο καὶ προσγειώθηκε σ' ἕνα χωράφι ἐκεῖ κοντά· Ἕνας σηκωμένος τοῖχος ἔζωνε τὴν ἰδιοκτησία, ἀλλ' ὁ παρατηρητὴς κατώρθωσε νὰ τὸν σκαρφαλώσῃ καὶ στὸ τέλος ἀνακάλυψε τὴ γυναῖκα σωριασμένη σὲ μιὰ λόχμη. Τῆς ἔδωσε νὰ πιῇ κονιάκ, τὴν τύλιξε μὲ τὸ παλτό του καὶ κατάφερε μὲ κόπο νὰ τὴν ὁδηγήσῃ κοντὰ στὸ σύντροφό του. Τὴν πῆραν μαζή τους μὲ τὸ ἀεροπλάνα. Σύμφωνα μὲ τὴν ἐφημερίδα, ἦταν ἀδύνατον νὰ δημοσιευθοῦν ὅσα τοὺς διηγήθηκε αὐτὴ ἡ γυναῖκα.

Ὁ Γκλύντ μουρμούρισε.

—Τίποτε ἄλλο ;

—Αὐτό· Στὸ ἑπόμενο φύλλο ἕνα ἀνακοινωθὲν τοῦ ὑπουργείου Ἀεροπορίας, ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία ἦταν φανταστική, ὅτι ποτὲ δὲν συνέβη τέτοιο πρᾶγμα καὶ ὅτι ἐγένετο κατάχρησις ἀσφαλῶς τῆς καλῆς πίστεως τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος. Ὁ διευθυντὴς προσέθετε μιὰ σημείωσι σ' αὐτὲς τὶς λέξεις, διαβεβαιώνοντας τοὺς ἀναγνῶστες του ὅτι αὐτὸ ποὺ εἶχε δημοσιευθῆ τὸ εἶχε πληροφορηθῆ ἀπὸ ἀξιόπιστες πηγές, ἀλλ' ὅτι πρὸς τὸ γενικὸν συμφέρον θὰ διέκοπτε τὴν διήγησιν.

—Σταθῆτε, σταθῆτε ! ἔκαμεν ὁ Γκλύντ. Αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις δὲν εἶνε καὶ πολὺ ἀθῶα καὶ τὰ πρόσωπα ποὺ εἶχαν ἀνακατευθῆ, ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἐπιθυμοῦσαν νὰ ἰδοῦν νὰ ἀνακατώνεται αὐτὴ ἡ λάσπη····Ἀλλ' αὐτὸ εἶνε ἀκόμη πολὺ ἀόριστο.

Ἡ Μὶς Μπρίγκς φάνηκε ἀπογοητευμένη·

—Νομίζετε, ὅτι αὐτὸ δὲν θὰ σᾶς χρησιμεύσῃ ;

—Θὰ ἰδοῦμε. Ἕνα μπισκότο ἀκόμη ; Δὲν φάγατε καθόλου ..··Καὶ ἔπειτα, πηγαίνετε ἀμέσως σπίτι σας, γιατὶ αὔριο θὰ ἔχετε πολὺ δουλειά.

Ἡ γραμματεὺς βγῆκε ἀπὸ τὸ γραφεῖο γιὰ νὰ φορέσῃ τὸ καπέλλο της καὶ τὸ πανωφόρι της, ἀλλὰ πρὶν φύγῃ μισοάνοιξε τὴν πόρτα καὶ ρώτησε τὸν Γκλύντ ἂν εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τίποτε···Ὁ ντετέκτιβ, μὲ τὸ κεφάλι κρυμμένο στὰ χέρια του, ἦταν τόσο ἀπορροφημένος ἀπὸ τὶς σκέψεις του, ποὺ δὲν τῆς ἀπήντησε καθόλου· Ἀλλὰ δὲν εἶχε ἀκούσει καὶ τίποτε.

XIX

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Τὸ δικαστήριο τῶν ἐνόρκων τοῦ Πάρμινστερ ἄνοιξε μὲ τὴ συνηθισμένη τελετή, ὁ πρόεδρος τὴν προηγουμένη μέρα παρηκολούθησε στὸ παληὸ μοναστῆρι τὴ θεία λειτουργία, ἔχοντας δίπλα του τὸν δήμαρχον μὲ ἐπίσημον ἔνδυμα. Καὶ τὴν ἐπομένην, τὸ δικαστήριον, ἀφοῦ ἀπέρριψε κάθε ἄλλην ἐνοχήν, παρεδέχθη τὴν ἐνοχὴν τοῦ Ντάροου.

Ἡ Ρούθ ἀπὸ τὸ δωμάτιό της στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ Στέμματος, πολὺ πρὶν ἀρχίσῃ ἡ δίκη, εἶχε δῆ τὸ πλῆθος νὰ μαζεύεται στὴν πόρτα τοῦ δικαστηρίου. Δὲν θὰ ἐκαλεῖτο ὡς μάρτυς, ἀλλὰ ἤθελε νὰ εἶνε ἐκεῖ, καὶ ὁ Βάλλανς εἶχε κανονίσει νὰ τῆς κρατήσουν μιὰ θέσι τέτοια, ἀπὸ τὴν ὁποίαν θὰ μποροῦσε νὰ ἔβλεπε τὸν κατηγορούμενο. Ὁ Βάλλανς ἤξερε ὅτι ἡ Ρούθ ἔγραφε κάθε μέρα στὸν Ντόροου.

«Εἶνε μιὰ γυναῖκα, ποὺ δὲν κάνει τίποτε μισό», εἶπε μέσα του, κυττάζοντάς την ὅταν γέμισεη αἴθουσα. Ἔπειτα τὴν εἶδε νὰ σηκώνεται, ὅπως καὶ ὅλοι ὅσοι ἐκάθηντο, στὴν εἴσοδο τοῦ Προέδρου· Οἱ συζητήσεις θάσταμάτησαν. Ἡ Ρούθ κρατοῦσε τὰ μάτια της καρφωμένα στὴν πόρτα ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ ἔμπαινε ὁ Ντάροου· τὸ αὐτοκίνητο, ποὺ τὸν ἔφερε ἀπὸ τοῦ φυλακὴ καθυστέρησε λίγο. Οἱ ἑβδομάδες αὐτὲς τῆς ἀναμονῆς εἶχαν βάλει τὴν σφραγῖδα τους στὸ πρόσωπο τοῦ φίλου τῆς Ρούθ. Χαιρέτισε τοὺς δικαστὲς μὲ μιὰ νευρικὴ χειρονομία καὶ πρόφερε τὶς μυσταγωγικὲς λέξεις «Ἀθῶος, εἰμί, ἐγώ», μὲ φωνὴ χαμηλὴ ἀλλὰ εὐδιάκριτη, ἔπειτα τὸ βλέμμα του ξεκουράσθηκε στὴ Ρούθ καὶ ἕνα ὠχρὸ χαμόγελο φώτισε τὸ πρόσωπό του·

Ὁ Σὲρ Χένρυ Μπάνιστε, πρόεδρος σηκώθηκε.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Εἰς τὸ προσεχές.

ΤΙ ΑΙΣΘΑΝΟΜΕΘΑ ΟΤΑΝ ΓΛΕΝΤΟΥΜΕ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 9ης σελίδος)

τὰ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα πράγματα, εἶνε μυστήριον.

Ἀλλ' ἂν εἶνε δυνατὸν, νὰ ὀνομασθῇ γλέντι αὐτό, ποὺ κάνει κανεὶς κάτω ἀπὸ τὴν δαμόκλειον σπάθην τῆς οἰκονομικῆς στενοχωρίας! Καὶ δυστυχῶς στὴν κατηγορίαν αὐτὴν κατατάσσονται πλεῖστοι πτωχοὶ νέοι, οἰκογενειάρχαι καὶ σύζυγοι. Οἱ γυναῖκες, ἔχουσαι ἐξασφαλίσει τὸ ἀνεύθυνον, καταλαμβάνονται πολλάκις ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς τρέλλας.

—Ἀντώνη, παράγγειλε μιὰ φιάλη σαμπάνια.

—Ἔχασες τὸν νοῦν σου, γυναῖκα;

—Δὲν τὸν ἔχασα, ἀλλὰ θέλω νὰ τὸν χάσω μὲ τὸ πιοτό.

—Κάτσε στ' αὐγά σου.

—Πάρε μου τοὐλάχιστον μερικὰ κομφετί...

—Σκασμός, εἶπα.

Καὶ ὁ δυστυχὴς ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔχῃ διαρκῶς ἄγρυπνον τὴν προσοχήν του, μήπως κάμῃ καμμιὰ τρέλλα παραπάνω καὶ ρεζιλευθῇ. Τί τὸ χαρούμενο συναίσθημα μπορεῖ νὰ νοιώσῃ ἀπὸ τὸ γλέντι ἕνας τέτοιος κατὰ συνθήκην γλεντζές;·Ἂν τὸν ρωτήσετε τὴν ἐπομένην πῶς ἐπέρασε, θὰ σᾶς πῇ:

— Γλέντισα... σπουδαῖα. Ἐπρόσεχα διαρκῶς μήπως σπάσω κανένα ποτήρι ἢ κανένα αὐγὸ καὶ δὲν εἶχα νὰ τὸ πληρώσω...

Ὅταν λοιπὸν ἀφαιρέσῃ κανεὶς ὅλες τὶς ἀνωτέρω θλιβερὲς κατηγορίες γλεντζέδων — καὶ ἄλλες παρεμφερεῖς, ποὺ θὰ παρελείψαμε ἀσφαλῶς — τί μένει γιὰ τὸ πραγματικό, γιὰ τὸ γνήσιο γλέντι; Μικρὸ ποσοστό.

Μονάχα λίγοι ξέρουν νὰ γλεντοῦν, μποροῦν νὰ γλεντοῦν, ἔχουν τὰ μέσα νὰ γλεντοῦν. Γι' αὐτοὺς εἶνε τὸ καρναβάλι. Ἢ μᾶλλον γι' αὐτοὺς ὅλη ἡ ζωὴ εἶνε ἕνα χαρούμενο καρναβάλι. Ποιὰ ἀπόλαυσις τοῦ βίου μπορεῖ νὰ παραβληθῇ μὲ τὸ κοκτέϊλ τῶν δυνατῶν συναισθημάτων τοῦ γλεντιοῦ — τοῦ ἡδονικοῦ ἰλίγγου τῆς μέθης, τοῦ τερπνοῦ πίδακος τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ κεφιοῦ, τῆς πλήρους ἀφροντισίας; Μενεξέδες ἁβρῶν βλεμμάτων νὰ σὲ ραίνουν, ρόδα γυναικείων μηδειαμάτων νὰ σοῦ στέλνουν τὸ φωτεινὸν ἄρωμά των, νὰ νοιώθῃς τὴν φωτιὰ τῆς χαρούμενης ἐξάψεως στὰ μάγουλά σου, τὸ ἐμβατήριον τῆς συγκινήσεως στὴν καρδιά σου, ὁ ἔρωτας ἡ εὐθυμία καὶ ἡ χαρὰ νὰ σὲ κερνοῦν! Τὸ νοιώθουμε ὁ καθένας καλά, ποιὸ εἶνε τὸ ἀληθινὸ γλέντι, ἀλλά...

Ἄλλοι δὲν μποροῦμε, παρὰ νὰ εἴμεθα μελαγχολικοὶ στὸ γλέντι. Ἄλλοι κακομοίρηδες καὶ ἄλλοι συνεσταλμένοι. Ἀλλὰ οἱ πειὸ ἀνισόρροποι γλεντζέδες εἶνε ἀσφαλῶς αὐτοί, ποὺ πᾶνε σ' ἕνα γλέντι νὰ φιλοσοφήσουν, νὰ κάμουν παρατηρήσεις καὶ νὰ βγάλουν συμπεράσματα, ὅπως ὁ ὑπογράφων...

ΑΣΗΜ. ΓΙΑΛΛΑΜΑΣ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗ ΖΟΥΓΚΛΑ

ΠΩΣ ΕΣΚΟΤΩΣΑ ΕΝΑ ΡΙΝΟΚΕΡΩ

Μία δραματικὴ ἀφήγησις τοῦ γερμανοῦ ἐξερευνητοῦ Κοὺρτ Ἄϊσνερ

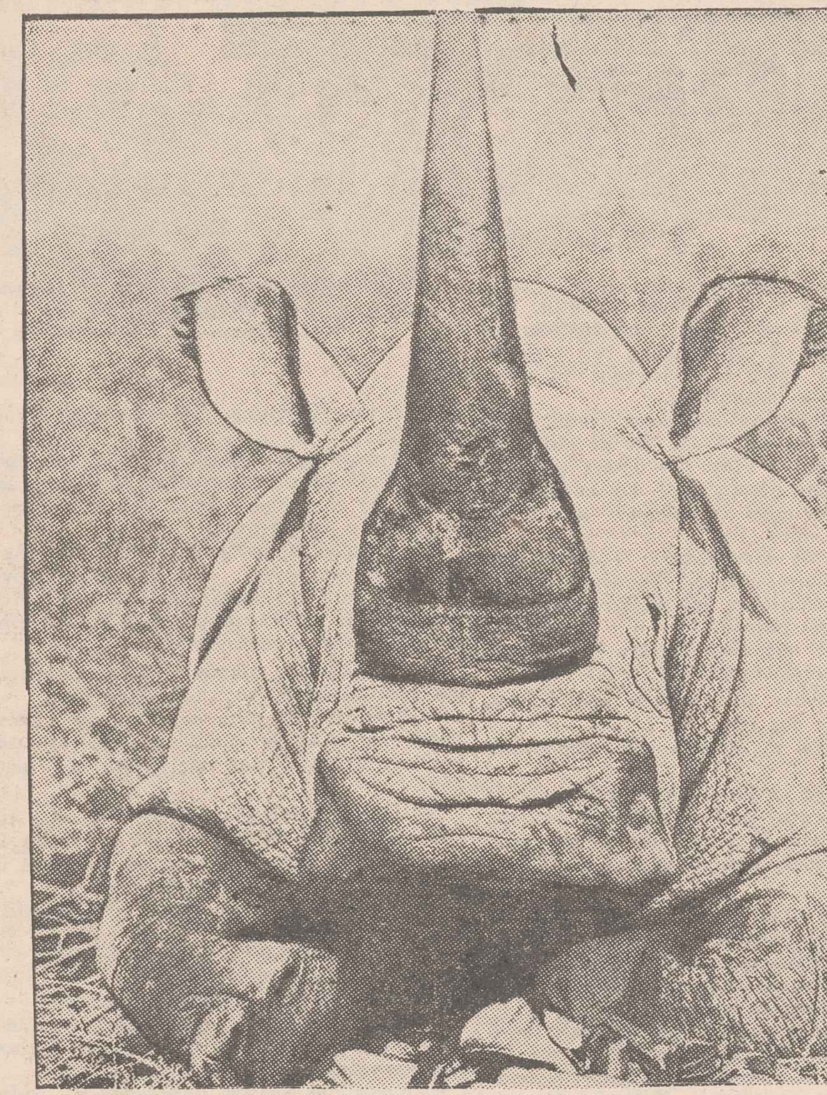

Οἱ Ντορόμπο, μιὰ νομαδικὴ φυλὴ μαύρων κυνηγῶν, ἡ ὁποία ἀπὸ αἰῶνας εἶνε ἐγκατεστημένη στὶς στέππες τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς, εἶνε ψηλόσωμοι, κομψοί, καὶ ὡραῖοι ἄνθρωποι, μὲ μιὰ ἀξιοθαύμαστη ὀλιγάρκεια. Τὸ ἔνστικτό τους καὶ ἡ ἱκανότης τους εἰς τὸ νὰ βρίσκουν τὶς κατευθύνσεις μέσ' στὴ στέππα, νὰ προσανατολίζωνται καὶ σὲ τελείως ἄδενδρο μέρος καὶ νὰ παρακολουθοῦν τὰ ἴχνη τῶν ἀγρίων ζώων, εἶνε κάτι ποὺ ὑπερβαίνει τὴν κατανόησί μας. Περιέτρεχα τὴν χώρα τῶν Μασάϊ πρὸς νότον τῆς περιοχῆς τῶν Ντορόμπο πρὸς ἀνεύρεσιν μεταλλευμάτων καὶ νεροῦ.

Ἕνα πρωῒ παρακολουθοῦσα μιὰ φλέβα σιδήρου ἐπάνω στὰ βουνὰ μὲ δύο πολεμιστάς Ντορόμπο μὲ κατεύθυνσι πρὸς τὸ ποτάμι. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐπρόκειτο νὰ μὲ διευκολύνουν στὴν παρακολούθησι καὶ νὰ μὲ προφυλάξουν ἀπὸ ἐπιθέσεις ἐλεφάντων, ρινοκέρων καὶ βουβάλων. Ἐπροχωροῦσαμε γρήγορα, διότι ἡ φλέβα ἦταν φαρδειὰ καὶ σὲ πολλὰ μέρη ἐφαίνετο καθαρὰ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους.

Περνούσαμε μέσα σὲ πυκνοὺς θάμνους, σὲ κακτοειδῆ, σὲ πετρῶδες καὶ ἀνώμαλον ἔδαφος. Ὁ μικρότερος πολεμιστὴς ἐπροπορευέτο. Μὲ μιᾶς ἐστάθηκε: «Κύριε, ἐδῶ καὶ μισὴ ὥρα ἀκολούθησε τὴ φλέβα ἕνας ρινόκερος».

Πράγματι, ἀνεκάλυψα μὲ προσοχὴ στὸ χορτάρι τὰ ἴχνη ἑνὸς μεγάλου ζώου καὶ τοῦτο μὲ ἰδιαίτερη εὐχαρίστησι, διότι εἶχα ἀκόμη στὴν ἄδειά μου κυνηγιοῦ δικαίωμα γιὰ δύο ρινόκερους. Μετὰ 100 μέτρα, ὁ πολεμιστὴς ἐστάθηκε γιὰ δεύτερη φορὰ καὶ μοῦ εἶπε σιγά: — Ὁ ρινόκερος εἶναι ἐδῶ κοντά, κύτταξε ἐκεῖνο τὸ πουλάκι ἐπάνω στὸ δένδρο. Ἀλλὰ δὲν θὰ θελήσῃς νὰ τὸ πυροβολήσῃς, κύριε.—

—Γιατὶ δὲν θὰ θελήσω;

Μὲ κύτταξε χαμογελῶντας.—Εἶναι ἕνα μεγάλο θηλυκὸ ζῶο, ποὺ πρόκειται νὰ γεννήσῃ καὶ ἔχει μαζί του ἕνα ἄλλο μικρό.

Πῶς μποροῦσε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος νὰ καταλάβῃ ὅλες αὐτὲς τὶς λεπτομέρειες, ἀπὸ τὰ ἐλαφρότατα ἴχνη ποὺ εἴχαμε ἀνακαλύψει;

Τὴν ἴδια στιγμὴ σχεδὸν μὲ χτύπησε ἐλαφρὰ στὸν ὦμο.—Πρόσεχε, κύριε, ἔρχεται. Μᾶς ἐμυρίστηκε.

Τοὺς ἄφησα, αὐτὸν καὶ τὸν συνοδόν του νὰ σκαρφαλώσουν σ' ἕνα δένδρο κι' ἔμεινα ὄρθιος ἀπὸ κάτω μὲ τὸ τουφέκι ἕτοιμο γιὰ νὰ πυροβολήσω. Γιὰ λίγες στιγμὲς δὲν εἶδα τίποτε. Μόνο τὰ πουλιά, τὰ ὁποῖα συνοδεύουν πάντα τοὺς ρινόκερους καὶ προαναγγέλλουν τὴν παρουσία τους, ἐφτεροὐγιζαν ἀνήσυχα πάνω στὸ δένδρο. Μετά, οἱ ἀγκαθωτοὶ θάμνοι ἐχωρίστηκαν ἀποτόμως καὶ φάνηκε ἕνας ρινόκερως μὲ σχῆμα τεραστίου βαρελιοῦ. Ἕνα μικρότερο ζῶο εἶχε σταθῆ λίγο μακρύτερα ἀπὸ πίσω του. Ἡ μητέρα μὲ εἶχε ἀντικρύσει. Ἔδιωξε μὲ θόρυβο ἀέρα ἀπὸ τὰ ρουθούνια της, ἔσκαψε τὸ χῶμα, θυμωμένα, μὲ τὰ μπροστινά της πόδια, ἐπροχώρησε λίγα βήματα, ἐστάθηκε, ἐπροχώρησε πάλι. Εἶχα ἀρκετὴ πεῖρα τῶν ἀγρίων ζώων καὶ εἶχα ὁρίσει ἕνα σημεῖο, πέρα ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἂν προχωροῦσε τὸ ζῶον θὰ ἐπυροβολοῦσα.

Ἦταν κάτι χόρτα σὲ ἀπόστασι 10 μέτρων ἀπὸ τὸ δένδρο. Τὸ μεγάλο ζῶον ἐπανέλαβε σὲ λίγο τὶς ἴδιες κινήσεις. Ἔσκαψε τὸ χῶμα, ἐπροχώρησε, ἐστάθηκε, ἐπροχώρησε πάλι. Τὸ μικρὸ ἔκανε, κατὰ κωμικὸν τρόπον, τὶς ἴδιες κινήσεις ποὺ ἔκανε ἡ μητέρα του. Εἶχα σηκώσει τὸ τουφέκι μου καὶ τὸ εἶχα ἀκουμπήσει στὸν ὦμο, παρακαλῶντας ταὐτοχρόνως τὴ μοῖρα νὰ μὴν ἀφήσῃ αὐτὸν τὸν τεράστιον ὄγκον νὰ προχωρήσῃ περισσότερο γιὰ νὰ μὴν ἀναγκασθῶ νὰ πυροβολήσω. Εἶχα συγκεντρώσει ὅλη τὴ δύναμη τῆς θελήσεώς μου γιὰ νὰ ἐπηρεάσω τὸ μικρὸ μυαλὸ τῆς τεραστίας αὐτῆς μαμᾶς καὶ νὰ τὴν προφυλάξω ἀπὸ τὴν καταστροφή, αὐτὴν καὶ τὸ παιδί της.

«Μὴν πλησιάσῃς», ἔλεγα μέσα μου. «Μὴν πλησιάσῃς!» Τόση ἦτανε ἡ ἔντασις τῆς θελήσεως, ὥστε ὁ ἱδρῶτας ἔσταζε ἀπὸ τὸ μέτωπό μου.

Τὸ ζῶο εἶχε σταθῆ ἀναποφάσιστο ἐκεῖνε νὰ προχωρήσῃ. Τὸ πρᾶγμα γινότανε ἤδη σοβαρὸ καὶ εἶχα σηκώσει τὴν σκανδάλη μὲ τὸ δάκτυλο ἕτοιμο νὰ πιέσῃ καὶ νὰ διώξῃ τὴ σφαῖρα πρὸς τὸ μεγάλο κεφάλι, ποὺ προσέφερε ἕνα θαυμάσιο στόχο στὸ τουφέκι μου.

Ἐπέρασαν ἔτσι πέντε λεπτά, δέκα λεπτὰ καὶ ἡ ρινόκερως ἔκανε μὲ μιᾶς στροφὴ καὶ ἄρχισε νὰ καλπάζῃ πρὸς τὸ πύκνωμα τῶν θάμνων. Τὸ μικρὸ τὴν ἠκολούθησε, κουνῶντας στὸν ἀέρα τὴν οὐρά του. Μακρυὰ πιὰ τὸ μεγάλο ζῶον ξέσπασε τὴ μανία του κατὰ τῶν δένδρων καὶ τῶν θάμνων. Εἶχε καταλάβει τὸν κίνδυνο καὶ τὸν ἀπέφυγε χάριν τοῦ μικροῦ της.

Οἱ δύο Ντορόμπο κατέβηκαν τότε ἀπὸ τὸ δένδρο γελῶντας. — Ἐμεῖς οἱ Ντορόμπο ποὺ καταλαβαίνουμε τόσα πράγματα, δὲν θὰ τὸ εἴχαμε κατορθώσει αὐτό. Ἀλλὰ ἡ δική σας θέλησι, τῶν ἄσπρων, σπάει καὶ τὸ σίδερο,— μοῦ εἶπε ὁ μικρός.

*

Δυὸ μέρες ἀργότερα, ὁ ἴδιος μικρὸς πολεμιστὴς ἦρθε τρέχοντας στὴν κατασκήνωσί μας νὰ μοῦ ἀναγγείλῃ ὅτι εἶχε ἀνακαλύψει τὰ ἴχνη ἑνὸς ρινόκερου. — Εἶνε ἕνα μεγάλο ἀρσενικό,—μοῦ εἶπε. Ἀλλὰ τὸ κέρατό του δὲν εἶνε μεγάλο.

—Τὸν εἶδες;—τὸν ρώτησα.

—Ὄχι, ἀλλὰ τὸ διαβάζω. Παρακολουθήσαμε τὰ ἴχνη.

Καὶ εἰς ἀπόστασι μιᾶς ὥρας ὁ ὁδηγός μου, μοῦ εἶπε ὅτι ἔσμιγαν μὲ δυὸ ἄλλα— ἐλαφρότερα. — Εἶναι ἡ γυναῖκα του καὶ ἡ κόρη του—μοῦ εἶπε ὁ Ντορόμπο.—Δὲν γυρίζουμε καλλίτερα πίσω.—

—Γιατί;

—Ἡ συνάντησι θὰ εἶναι μᾶλλον ἐπικίνδυνη. Ἡ θηλυκιὰ ἐσκότωσε πέρσι μιὰ γυναῖκα Μασάϊ.

Δὲν μποροῦσα παρὰ νὰ θαυμάσω τὴν διαίσθησι αὐτὴ ποὺ ἐπέτρεπε στοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς τῆς φύσεως νὰ διαβάζουν ὅλες αὐτὲς τὶς λεπτομέρειες μέσα στὸ βιβλίο τῆς ζούγκλας.

—Ἔφθασαν!—μοῦ εἶπε καὶ μὲ ἔσυρε πίσω ἀπὸ ἕνα μεγάλο βράχο.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἐφάνηκαν πράγματι τρία μεγάλα ζῶα, τὰ ὁποῖα ἀφοῦ ἐστάθηκαν ὀλίγο ἀπέναντί μας, μὲ μιᾶς ἐχύμησαν πρὸς τὸ μέρος μας. Μόλις ἐπρόφθασα ν' ἀκουμπήσω τὸ τουφέκι μου στὸν ὦμο, νὰ σημαδέψω τὸ πρῶτο ζῶο καὶ νὰ τραβήξω. Τὰ ἄλλα δύο ποὺ ἐρχόντουσαν ἀπὸ πίσω ἐπέρασαν σὲ ἀπόστασι ὀλίγων βημάτων μὲ τὴ δύναμι μιᾶς τεραστίας ἀτμομηχανῆς καὶ ἐχάθηκαν πάλι μέσα στοὺς ἀγκαθωτοὺς θάμνους. Τὸ πρῶτο τεράστιο ζῶον εἶχε γονατίσει σχεδὸν μπροστά μας, ἀλλ' ἐσηκώθηκε πάλι καὶ ἀκολούθησε τα ἄλλα. Ταχύτατα ἐκρυφτήκαμε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ βράχου, μήπως τὰ ζῶα ἔκαναν νέα ἐπίθεσι. Καὶ μείναμε ἀκίνητοι ἀρκετὰ λεπτά. Ὁ Ντορόμπο ἐβγῆκε πρῶτος, ἐπροχώρησε ὀλίγα βήματα καὶ μὲ ἐβεβαίωσε ὅτι οἱ δυὸ ρινόκεροι εἶχαν φύγει πιὰ μακρυά, ἀλλ, ὅτι ὁ ἕνας εἶχε πέσει σὲ ὄχι, πολὺ μεγάλη ἀπόστασι. Ἐπροχωρήσαμε. Σὲ ἀπόστασι πενῆντα μέτρων ηὕραμε τὰ χαμόκλαδα τσακισμένα καὶ τὶς πέτρες κόκκινες ἀπὸ τὸ αἷμα. Τὸ ζῶο φαίνεται ὅτι εἶχε σηκωθῆ καὶ εἶχε φύγει πάλι. Σὲ ἀπόστασι 100 μέτρων παρετηρήσαμε περισσότερο αἷμα μέσα σὲ τσακισμένους πάλι θάμνους. Ὁ ρινόκερως εἶχε φύγει ὅμως πάλι καὶ δὲν τὸν εὑρήκαμε παρὰ ἀρκετὰ μακρύτερα, μέσα σ' ἕνα πύκνωμα ἀγκαθωτῶν θάμνων.

—Θάχουμε κρέας ἕνα μῆνα στὸ χωριό, κύριε. Πῶς μποροῦμε, νὰ σ' εὐχαριστήσουμε;—μ' ἐρώτησε ὁ μικρὸς πολεμιστής.

—Πήγαινέ με γρήγορα στὴν κατασκήνωσί μου γιατὶ πεινάω καὶ νυκτώνει—τοῦ ἀπήντησα.

Εὑρισκόμεθα μέσα σὲ πυκνοτάτους ψηλοὺς θάμνους ποὺ δὲν μᾶς ἐπέτρεπαν νὰ βλέπουμε οὔτε εἰς ἀπόστασιν 5 μέτρων καὶ θὰ εἴχαμε ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὴν κατασκήνωσι, ὄχι εἰς εὐθεῖαν γραμμήν, τοὐλάχιστον δύο ὧρες.

Ὁ Ντορόμπο ἐκύτταξε μὲ προσοχὴ τὸν οὐρανό, ἔπειτα τὰ ἴχνη τῶν ρινοκέρων κι' ἔπειτα πάλι τὸν οὐρανό. Ἀφοῦ ἔκανε μερικὰ βήματα δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ἐστράφη πρὸς ἐμένα καὶ μοῦ εἶπε:

—Θὰ πᾶμε ἴσια γραμμὴ μπροστά μας καὶ σὲ μισὴ ὥρα θὰ ἔχουμε φθάσει.

Πράγματι, μετὰ μισὴ ὥρα δρόμο σὲ ἴσια γραμμή, εἴχαμε φθάσει. Ἐρώτησα τὸν Ντορόμπο: — Πῶς τὸ κατώρθωσες αὐτό; — Μὲ εἶχε δῆ κατ' ἐπανάληψιν νὰ ἐργάζωμαι μὲ τὴν πυξίδα καὶ τὸν θεοδόλιχον, ὄργανα τὰ ὁποῖα οἱ μαῦροι τὰ ἔλεγαν «πίζα», καὶ μοῦ ἀπήντησε γελαστός, δείχνοντας τὸ μάτι του καὶ τὸ μέτωπό του: — Μὲ τὴν πίζα τοῦ Ντορόμπο.

Ποῖος ἀνεκάλυψε πρῶτος ΤΗΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΝ;

Συνεπληρώθησαν 150 ἔτη ἀφότου οἱ Ἄγγλοι προσήρτησαν τὴν μεγάλην ἀποικίαν των

Ἡ Αὐστραλία ἑώρτασε τὰς ἡμέρας αὐτὰς τὰ 150 χρόνια ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεώς της καὶ τὸ Σίδνεϋ ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς του. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ λοιπὸν αὐτῇ ἐτέθη καὶ πάλιν ἐπὶ τάπητος ἕνα παλαιότατον πρόβλημα: ποιὸς ἀνεκάλυψε τὴν Αὐστραλίαν ;

Οἱ περισσότεροι ἱστορικοὶ τοῦ κόσμου εἶνε σύμφωνοι ὅτι πρῶτος ἔφθασεν εἰς τὴν μακρυνὴν ἐκείνην χώραν, εἰς τὰ 1606 ἕνας Ὁλλανδὸς ποντοπόρος ὀνόματι Τόρρες. Τὸ ὄνομά του μάλιστα ἐδόθη καὶ εἰς τὸ στενὸν ποὺ χωρίζει τὴν Αὐστραλίαν ἀπὸ τὴν Νέαν Γουϊνέαν. Τόσον δὲ εἶνε ἀληθὲς ὅτι αὐτὸς ἀνεκάλυψε πρῶτος τὴν Αὐστραλίαν, ὥστε τῆς ἔδωσε τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος του καὶ τὴν ὠνόμασε Νέαν Ὁλλανδίαν.

Παρ' ὅλα ταῦτα, ἕνας ἄλλος ἱστορικός, ὁ Κάλβερτ, ποὺ ἀφιέρωσε μέγα μέρος τῆς ζωῆς του εἰς τὴν μελέτην τοῦ προβλήματος αὐτοῦ, ἐδημοσίευσε τελευταίως εἰς τὰς ἐφημερίδας ἐπιστολήν, μὲ τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζει ὅτι τὸ πρόβλημα αὐτὸ παραμένει ἄλυτον, ὅτι κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τῆς δώσῃ ἕνα ὄνομα βέβαιον, οὔτε νὰ ὁρίσῃ τὴν ἐθνικότητα τοῦ πρώτου ποὺ τὴν ἀνεκάλυψε.

Ὑπάρχουν δοκουμέντα τὰ ὁποῖα λέγουν καθαρὰ ὅτι πρὸ τοῦ Τορρές, Γάλλοι, Ἱσπανοὶ καὶ Πορτογάλοι ναυτικοὶ ἐφιλοξενήθησαν εἰς τὴν χώραν αὐτὴν ποὺ ἦτο ἕως τότε ἐντελῶς ἄγνωστος εἰς τοὺς Εὐρωπαίους. Ὁ πρῶτος λοιπὸν ποὺ ἀνεκάλυψε τὴν πέμπτην Ἤπειρον, ἡ ὁποία ἔχει ἔκτασιν ὅσον τὰ τρία τέταρτα τῆς Εὐρώπης, παραμένει ἄγνωστος.

Τὸ μόνον πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον οἱ Ἄγγλοι ἠμποροῦν νὰ εἶνε ὑπερήφανοι, ἔγκειται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ξένοι ναυτικοὶ ποὺ ἀνεκάλυψαν τὴν Αὐστραλίαν δὲν ἀντελήφθησαν καθόλου τὴν ἀξίαν της καὶ ἐπέτρεψαν εἰς τοὺς Ἄγγλους νὰ τὴν μεταβάλουν εἰς μίαν ἀπὸ τὰς ὡραιοτέρας κτήσεις των.

Ἀπολύτως βέβαιον εἶνε μόνον τὸ ἑξῆς: ὅτι ὁ πρῶτος Ἄγγλος ποὺ ἐπάτησε εἰς τὴν νέαν Ἤπειρον κατὰ τὸ 1688. ἦτο ὁ Οὐΐλλιαμ Ντάμπιερ, καὶ εἰς αὐτὸν ὀφείλεται ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ἀνατολικοῦ τμήματος, ποὺ εἶνε καὶ τὸ πλουσιώτερον τῆς Αὐστραλίας. Δὲν εἶνε ὅμως βέβαιον ἐὰν ἀντελήφθη τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀνακαλύψεώς του, διότι εἰς τὸ ἡμερολόγιόν του ἔγραψε: «Δὲν ἔμεινα πολὺν καιρὸν εἰς τὸ βόρειον μέρος, ἀλλὰ κατῆλθα πρὸς νότον, διότι ἐζητοῦσα τὸν ἥλιον».

Ὁ ἥλιος λοιπὸν τὸν ἐνδιέφερε περισσότερον ἀπὸ κάθε τί ἄλλο, ὅπως συμβαίνει μὲ ὅλους τοὺς ἐξερευνητάς. Ἐν τέλει, ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον ἡ Ἀγγλία ὀφείλει τὴν Αὐστραλίαν, εἶνε ὁ Κοὺκ, ὅστις εἰς τρία ταξείδια ποὺ ἔμειναν ἱστορικά, τοῦ 1768, τοῦ 1772 καὶ τοῦ 1776, ἔκαμε ὅλην τὴν τοπογραφίαν τῆς μυστηριώδους χώρας, ἐβεβαιώθη ὅτι ἦτο μία ἀπέραντος νῆσος καὶ ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος ποὺ ἔπεισε τοὺς συμπατριώτας του περὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ μέρους.

Ὅπως ὅλοι οἱ ἐξερευνηταί, ὁ Κοὺκ δὲν εἶδε καμμίαν ὠφέλειαν ἀπὸ τὴν καταπληκτικὴν αὐτὴν ἐξερεύνησιν. Ἐδώρησεν εἰς τὴν χώραν του ὄχι μόνον τὴν Αὐστραλίαν ἀλλὰ καὶ τὴν Νέαν Ζηλανδίαν, ὅταν δὲ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὰ ταξείδιά του ἐζήτησεν ὡς ἀνταμοιβὴν νὰ τοῦ ἀπονεμηθῇ ὁ τίτλος τοῦ Κυβερνήτου. Ἡ κυβέρνησις ὅμως τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐθεώρησεν ὑπερβολικὴν τὴν ἀπαίτησίν του, μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας τοῦ ἀπένειμε τὸν βαθμὸν τοῦ πλοιάρχου. Καὶ ὁ Κοὺκ δὲν παρεπονέθη καθόλου δι' αὐτό.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

—Ὅσο μεγαλείτερος εἶνε ἕνας ἔρως, τόσο περισσότερο μοιάζει μὲ τὸ μῖσος.

—Εἶνε, βέβαια, πολὺ δυσάρεστο, ν' ἀγαπᾷς καὶ νὰ μὴν ἀνταγαπᾶσαι. Εἶνε ὅμως ἀκόμη χειρότερο ν' ἀγαπᾶσαι ὅταν ἔχεις πάψει πειὰ ν' ἀγαπᾷς.

—Στὴν πρώτη περίοδο τοῦ ἔρωτος,μιὰ γυναῖκα λογαριάζει περισσότερο πῶς βλέπουν τὸν ἄνδρα ποὺ ἀγαπᾷ οἱ ἄλλες γυναῖκες, παρὰ αὐτὴ ἡ ἴδια.

—Ἡ καρδιὰ μιλάει μιὰ γλῶσσα ἄγνωστη κι' ἀκατανόητη στὸ λογικό.

—Τὸ μεγαλείτερο βάρος στὸν κόσμο εἶνε ἡ γυναῖκα.

—Ὑπάρχουν ἄνθη χωρὶς ἄρωμα, ὅπως ὑπάρχουν καὶ γυναῖκες χωρὶς χάρι.

ΕΡΩΣ ΜΙΣΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΟΠΕΙΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΡΩΣΣΟΙΑΠΩΝΙΚΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

ΠΟΡΤ-ΑΡΘΟΥΡ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Βρισκόμαστε στὸ Πὸρτ-Ἀρθούρ, στὶς παραμονὲς τοῦ Ρωσοϊαπωνικοῦ πολέμου. Ἕνας νεαρὸς ἀξιωματικός, ὁ Βόρις Ρανέβσκυ, ἀνθυποπλοίαρχος τοῦ ρωσικοῦ ναυτικοῦ, εἶνε τρελλὰ ἐρωτευμένος μὲ τὴν ὡραίαν Γιοῦκι, ἀδελφὴν τοῦ Ἰάπωνος λοχαγοῦ Ἰβαμούρα ποὺ διευθύνει τὸ ἰαπωνικὸν προξενεῖον καὶ τὴν κατασκοπεῖαν τοῦ Πὸρτ Ἀρθοὺρ. Ἐπειδὴ τὸν ἀγαπάει κι' αὐτή, τὴν κλέβει καὶ τὴν παντρεύεται ἀπάνω στὸ τορπιλλοβόλο του.

Ἔπειτα ἀρχίζει ὁ πόλεμος μὲ τὸ γνωστὸν πραξικόπημα. Ἡ Γιοῦκι, παντρεμμένη πειὰ μὲ τὸν Βόριδα καὶ ἀφοσιωμένη σ' αὐτὸν, περιποιεῖται τοὺς Ρώσους τραυματίας ποὺ μεταφέρονται ἀπὸ τὸ μέτωπο στὰ διάφορα νοσοκομεῖα τοῦ Πὸρτ Ἀρθούρ.

Ὁ ἀδελφός της, μὲ ἕνα ἔξυπνο τέχνασμα, κατορθώνει νὰ συναντηθῇ μαζύ της καὶ προσπαθεῖ νὰ τὴν πείσῃ ὅτι πρέπει νὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς σκοπούς του. Ἐκείνη ὅμως δὲν πείθεται καὶ φεύγει ἔπειτα ἀπὸ μιὰ δραματικὴ συνομιλία. Τότε ὁ Ἰβαμούρα καταφεύγει στὴν ὑπηρέτριά της καὶ τὴν πείθει νὰ κλέψῃ τὰ σχέδια ἑνὸς φρουρίου ποὺ βρίσκονται κλεισμένα στὸ χρηματοκιβώτιο τοῦ Βόρι.

Ἡ ἐνοχὴ τοῦ Ἰβαμούρα ἀποκαλύπτεται ἀπὸ ἕνα σημείωμα καὶ ὁ ταγματάρχης Βασίντλο, ἀρχηγὸς τῆς ρωσσικῆς ἀντικατασκοπείας, ὑποψιάζεται τὴν Γιοῦκι ὡς συνένοχον. Ἔπειτα ὅμως ἀπὸ μιὰν δραματικὴν συνάντησιν μεταξὺ τῶν δύο, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ταγματάρχης Βασίντλο τῆς ὑποδεικνύει ὅτι πρέπει νὰ σκοτωθῇ γιὰ νὰ σώσῃ τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἀνδρός της, ἀποκαλύπτεται πλήρως ἡ ἀθωότης της. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἀδελφός της Ἰβαμούρα συλλαμβάνεται μέσα σὲ μιὰ γκρεμισμένη παγόδα, μαζὺ μὲ κάτι ἄλλους κατασκόπους, ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν ἄνδρα της. Ἀκολουθεῖ μιὰ δραματικὴ συνομιλία μεταξὺ τῶν δύο, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ὁ Ἰβαμούρα μιλάει μὲ ἀγέρωχον ὕφος, ἐπειδὴ τὰ σχέδια τοῦ φρουρίου βρίσκονται στὰ χέρια του καὶ ξέρει ὅτι στὸ τέλος θὰ νικήσουν οἱ Ἰάπωνες.

Ὁ ταγματάρχης Βασίντλο ὑποβάλει σὲ αὐστηρὴν ἀνάκρισιν τὸν Ἰβαμούρα, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος αὐτὸς προσπαθεῖ νὰ ἐνοχοποιήσῃ καὶ τὴν ἀδελφήν του, ἐπειδὴ δεν τὸν ἐβοήθησε εἰς τὸ ἔργο του. Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὸ στρατηγεῖον, λαμβάνονται μεγάλαι ἀποφάσεις. Θὰ βυθίσουν ὅλα τὰ πλοῖα ποὺ βρίσκονται στὸ Πόρτ Ἀρθοὺρ πολεμικὰ καὶ ἐμπορικά, καὶ θὰ κρατήσουν μόνον ἕνα μικρὸ τορπιλλοβόλο, τὸ «Ρέζβυ», τὴν κυβέρνησι τοῦ ὁποίου θὰ ἐμπιστευθοῦν εἰς τὴν Βόριδα, γιὰ μιὰ πολὺ ἐμπιστευτικὴ ἀποστολή. Ὁ Βόρις ὅμως δὲν θέλει νὰ ἐγκαταλείψῃ τοὺς συναδέλφους του, μὲ τοὺς ὁποίους ὑποστηρίζουν τὰ φρούρια τοῦ Πόρτ-Ἀρθούρ.

15ον

Μιὰ κακὴ προαίσθησι τῆς ἔλεγε τῆς Γιοῦκι ὅτι αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἐπρόκειτο νὰ γλυτώσῃ τόσο εὔκολα ἀπὸ τὰ νύχια τῆς ἀντικατασκοπείας.

Ὁ Βασίντλο θὰ εἶχε βέβαια τοὺς ἀνθρώπους του ποὺ τὴν παρακολουθοῦσαν παντοῦ, σὲ κάθε της βῆμα, σὲ κάθε της πρᾶξι καὶ ἤξερε καλὰ μὲ ποιὸν εἶχε συναντηθῇ καὶ μὲ ποιὸ σκοπό.

Ὡστόσο ἔκανε μιὰ ἀπεγνωσμένη προσπάθεια γιὰ νὰ ξεφύγῃ.

—Πρέπει νὰ μ' ἀκούσετε ! εἶπε· Δὲν μπορεῖτε νὰ μὲ καταδικάσατε, ἔτσι, χωρὶς ν' ἀπολογηθῶ.

Ὁ Βασίντλο ὅμως δὲν φαινόταν διατεθειμένος ν' ἀκούσῃ τέτοιου εἴδους αἰσθηματολογίες. Γι' αὐτὸν τὰ πράγματα ἦταν πιὸ σαφῆ, πιὸ ξεκαθαρισμένα.

—Δέν μᾶς χρειάζεται ἡ ἀπολογία σας, εἶπε ξερά. Θέλω μονάχα νὰ μοῦ ἀπαντήσετε καθαρὰ καὶ ξάστερα σὲ μερικὲς ἐρωτήσεις ποὺ θὰ σᾶς ὑποβάλω.

—Σᾶς ἀκούω· Εἶμαι πρόθυμη νὰ σᾶς ἀπαντήσω σὲ ὅ,τι θέλετε. Σᾶς ἱκετεύω ὅμως, μὴν ἔχετε τὴν προκατάληψι πῶς εἶμαι ἔνοχη.

—Δὲν ἔχω καμμιὰ προκατάληψι, κυρία μου. Ἁπλῶς θέλω νὰ διαπιστώσω μερικὰ γεγονότα. Ὁμολογεῖτε ὅτι ἐκρύψατε ἕναν κατάσκοπο στὸ σπίτι σας ;

Ὥστε λοιπὸν ὁ Βασίντλο, ὁ τρομερὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος τὰ ἤξερε ὅλα ; Ποιὸς τὸν εἶχε πληροφορήσει γιὰ τὴν ἐπίσκεψι τοῦ Ἰβαμούρα στὸ σπίτι της ; Ἴσως ὁ ἴδιος ὁ ἀδελφός της, τὴν τελευταία στιγμή, λίγο προτοῦ τουφεκισθῇ, γιὰ νὰ τὴν ἐνοχοποιήσῃ καὶ αὐτήν, νὰ τὴν παρασύρῃ στὴν ἀτίμωσιν καὶ στὸν θάνατον ;

Ἐκείνη ὅμως ἔπρεπε ν' ἀμυνθῇ, ἔπρεπε νὰ τὰ διαψεύσῃ ὅλα· Δέν μποροῦσε βέβαια νὰ τὸ κάνῃ ἀποτόμως, γιατὶ ὁ Βασίντλο θὰ ἦταν καλὰ πληροφορημένος, καὶ δὲν θὰ τὴν ἐπίστευε. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ βρῇ μιὰ δικαιολογία.

—Μὰ δὲν ξέρετε τὶ συνέβη, εἶπε. Πρέπει νὰ σᾶς τ' ἀφηγηθῶ ὅλα, ἀπὸ τὴν ἀρχή, γιὰ νὰ καταλάβετε. Ἀκοῦστε λοιπόν, πῶς ἔγιναν τὰ πράγματα.

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἐννοῦσε νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὴν εὐγλωττία της. Καὶ τὴν διέκοψε ἀποτόμως·

—Δὲν θέλω ν' ἀκούσω τίποτε ! Ἀπαντῆστε μου μονάχα ναὶ ἢ ὄχι ;

—Μὰ ἐκεῖ θὰ καταλήξω, κύριε ταγματάρχα. Πρῶτα ὅμως πρέπει νὰ μάθετε ὅτι···

—Ἀρκεῖ ! Ἀρκεῖ ! Ἀρκετὰ ἐκατάλαβα. Τὰ λόγια σας τὰ ἐκλαμβάνω ὡς ὁμολογίαν. Δὲν μοῦ χρειάζεται ἄλλο τίποτε. Ἡ ἐνοχή σας εἶνε ἀπολύτως ἀποδεδειγμένη.

Καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν γραμματέα του :

—Κατεχωρήθη ἡ ὁμολογία της εἶπε·

Ὁ γραμματεὺς θὰ κατάλαβε βέβαια ὅτι κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προϊσταμένου του ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἦταν κάτι παραπάνω ἀπὸ ἔνοχος. Καίτοι λοιπὸν δὲν εἶχε ἀκούσει τίποτε ἀπὸ τὸ στόμα της ποὺ ν' ἀποδεικνύῃ τὴν ἐνοχήν της, ἐν τούτοις ἔγραψε στὰ χαρτιά του ὅτι στὴν ἐρώτησι τοῦ Βασίντλο περὶ τοῦ ἂν ἔκρυψε ἕναν κατάσκοπον στὸ σπίτι της, ἐκείνη ἀπάντησε καταφατικά.

Καὶ αὐτὴ ἦταν ἡ καταδίκη της εἰς θάνατον.

Ἐκείνη φαίνεται πὼς τὸ κατάλαβε, γιατὶ τὰ δάκρυά της ἐδιπλασιάστηκαν καὶ ἔπεσε γονατιστὴ στὰ πόδια τοῦ Βασίντλο.

—Μὰ εἶνε δυνατὸν αὐτὸ ποὺ κάνατε ! ἐφώναξε. Γιατὶ μὲ καταδικάζετε χωρὶς ν' ἀκούσετε τὴν ἀπολογία μου ; Γιατὶ μὲ βυθίζετε στὴν ἀτίμωσιν ; Τί σᾶς ἔκανα ; Ἐγὼ ποὺ ἀγαπῶ τόσο πολὺ τὴν Ρωσσία καὶ τὸν ἄντρα μου, ἀκριβῶς ἐπειδὴ εἶνε Ρῶσσος ! Ἐγὼ ποὺ ἐμίσησα τὴν Ἰαπωνίαν καὶ τὸν ἀδελφό μου !····

Ὁ Βασίντλο ἦταν σκληρός, ἀμείλικτος.

—Αὐτὰ θὰ τὰ κρίνῃ τὸ στρατοδικεῖον, εἶπε μὲ ἀδιαφορία. Ἐκεῖ νὰ τοὺς τὰ πῆτε. Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ τ' ἀκούσω.

Ἔκανε δυὸ βήματα μέσα στὸ δωμάτιο, ἐσταμάτησε ἀποτόμως μπροστά της καὶ τῆς εἶνε μὲ φωνὴν ὑπόκωφη, ποὺ ἐμπῆκε βαθειὰ στὴν καρδιά της, σὰν μαχαιριά :

—Θὰ σᾶς τουφεκίσουν.

Ἡ Γιοῦκι δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ κρατηθῇ. Ἡ σκέψις πὼς εἶχε τὸ δίκηο μὲ τὸ μέρος της, τὴν ἔπνιγε. Δὲν ἤξερε πιὰ κατὰ ποιὸν τρόπον νὰ διαμαρτυρηθῇ.

Μὲ μίαν ἀπότομη κίνησι σηκώθηκε ὀρθή, ἐστάθηκε ἀγέρωχα μπροστὰ στὸν ταγματάρχη, καὶ τοῦ φώναξε περήφανα κατὰ πρόσωπον, σὰν νὰ ἦταν αὐτὴ ὁ δικαστὴς καὶ ἐκεῖνος ὁ κατηγορούμενος.

—Δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ μὲ καταδικάσετε ! Εἶμαι ἀθῴα !

Ὁ Βασίντλο ξαφνιάστηκε. Τέτοια στάσι, σχεδὸν ἀπειλητική, δὲν τὴν ἐπερίμενε ἀπὸ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ἡ ζωὴ τῆς ὁποίας βρισκόταν στὰ χέρια του. Ἔπρεπε μὲ κάθε τρόπο νὰ δείξῃ τὴν ὑπεροχή του, ἂν ὄχι γιὰ τίποτε ἄλλο, τουλάχιστον γιὰ νὰ τὴν ταπεινώσῃ.

Ἐστράφηκε λοιπὸν πρὸς τὸν στρατιώτη ποὺ στεκόταν διαρκῶς στὴν πόρτα, φρουρὸς καὶ τοῦ φώναξε :

—Πάρτε την ἀπ' ἐδῶ !

—Ὅ,τι καὶ ἂν ἔλεγε πειὰ ἡ Γιοῦκι, ὅ,τι καὶ ἂν ἔκανε, θὰ ἦταν χαμένη. Δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ συγκινήσῃ τὸν σκληρόκαρδον ἐκεῖνον ἄνθρωπον, ποὺ ἤθελε τώρα τὴν καταστροφήν της καὶ ἴσως τὴν εἶχε προετοιμάσει.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ σκέφτηκε νὰ ὑποταγῇ στὴ μοῖρα της καὶ ν' ἀκολουθήσῃ πειθήνια, σὰν πουλάκι, τὸν στρατιώτην ποὺ ἐρχόταν νὰ τὴν πάρῃ καὶ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ στὴ φυλακή. Τὸ ἔνστικτο ὅμως τὴν ἀνάγκασε νὰ κάμῃ μιὰ τελευταίαν προσπάθεια.

—Σᾶς βεβαιῶ ὅτι δὲν ἔκανα τίποτε, ἄρχισε πάλι νὰ φωνάζῃ. Γιατὶ δὲν μὲ πιστεύετε ὅτι εἶμαι ἀθῶα ! Γιατὶ δὲν θέλετε νὰ μ' ἀκούσετε ; Εἶνε ἀδικία αὐτὸ ποὺ κάνετε !

—Δὲν κάνω παρὰ τὸ καθῆκον μου ! Τὸ ξέρετε καλὰ αὐτό.

—Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ; Τόσο σκληρά.

—Εἶμαι ὑποχρεωμένος· Βρισκόμαστε εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν καὶ οἱ κατάσκοποι τιμωροῦνται σκληρότατα.

—Μὰ ἀφοῦ σᾶς εἶπα ὅτι δὲν ἔχω καμμιὰ σχέσι μὲ κατασκόπους !

—Ὁμολογήσατε τὰ ἀντίθετα πρὸ ὀλίγου. Ἡ κατάθεσίς σας εἶνε ἐκεῖ !

Καὶ ἔδειξε τὸ τραπέζι τοῦ γραμματέως του.

Τότε μονάχα ἡ Γιοῦκι ἐκατάλαβε πὼς ἦταν ἀναπότρεπτα χαμένη. Ἐκατάλαβε πὼς ὅ,τι δήποτε καὶ ἂν ἔκανε δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ νύχια αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

— Ἐπειδὴ εἶμαι γυναῖκα μοῦ φερνόσαστε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ; τοῦ ἐφώναξε κατὰ πρόσωπον· Ἂν ἤμουν ἄντρας δὲν θὰ μοῦ τὰ λέγατε αὐτά, ἀλλὰ θὰ καθόσαστε ν' ἀκούσετε τὴν ἀπολογία μου.

Ἦταν βαρύτατος ὁ κόλαφος αὐτὸς κατὰ τοῦ ἀνδρισμοῦ καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Βασίντλο. Ἔγινε κατακόκκινος ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησιν ὁ ταγματάρχης. Καὶ μὴν ἔχοντας μὲ ποιὸν ἄλλον νὰ ξεθυμάνῃ ἐστράφηκε πρὸς τὸν στρατιώτην ποὺ εἶχε σταθῆ εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων βημάτων περιμένοντας νὰ τελειώσῃ ἡ δραματικὴ ἐκείνη στιχομυθία, καὶ τοῦ φώναξε :

—Δέν ἀκοῦς λοιπὸν νὰ τὴν πάρῃς ἀπ' ἐδῶ αὐτὴν τὴν γυναῖκα ;

Ἔτσι σὲ λιγάκι, ἡ Γιοῦκι βρισκόταν κλεισμένη σ' ἕνα ἀπομονωτήριο.

Ὁ Βασίντλο ἦτο ἀπολύτως βέβαιος γιὰ τὴν ἐνοχὴ τῆς Γιοῦκι. Μιὰ Γιαπωνέζα, ἔλεγε, δὲν μπορεῖ ν' ἀρνηθῇ ποτὲ τὴν πατρίδα καὶ τὸ αἷμα της καὶ νὰ γίνῃ φίλη τῶν ἐχθρῶν της ἁπλῶς καὶ μόνον ἐπειδὴ ἀγαπάει τὸν ἄντρα της. Τὸ φυλετικὸν ἔνστικτον εἶνε πολὺ δυνατώτερο ἀπ' τὸν ἔρωτα, καὶ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ κατανικήσῃ τὸ αἴσθημα αὐτό·

Ἔτσι λοιπὸν ἐπίστευε ὅτι συνέβη καὶ μὲ τὴν Γιοῦκι. Ὁ ἄντρας της ἦταν βέβαια ἀθῶος ἀπ' ὅλην αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. Καὶ ὄχι μονάχα αὐτό, ἀλλὰ προσπαθοῦσε κι' αὐτὴ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἀθωότητά του ἐπειδὴ τὸν ἀγαποῦσε.

Ὁ Βόρις λοιπὸν ἦταν ἀνώτερος κάθε ὑπονοίας. Ὡστόσο ἔπρεπε νὰ πληροφορηθῇ γιὰ τὴν διαγωγὴ τῆς γυναῖκας του καὶ τὴν τύχη ποὺ τὴν ἐπερίμενε·

Ὁ Βασίντλο ἦταν ἕτοιμος νὰ στείλῃ ἕναν στρατιώτη γιὰ νὰ τὸν καλέσῃ στὸ γραφεῖο του, ὅταν ἔξαφνα τὸν εἶδε νὰ μπαίνῃ στὸ γραφεῖο του, συνοδευόμενον ἀπὸ τὸν συνάδελφόν του Νοβίτσκυ. Ὁ τελευταῖος αὐτὸς τοῦ ἔλεγε :

—Ὁ στρατηγὸς Στήσελ ἐπιθυμεῖ νὰ σοῦ δώσῃ ὁ ἴδιος τὶς τελευταῖες ὁδηγίες. Σὲ λιγάκι θὰ εἶνε ἐδῶ, ὅπως μοῦ εἶπε. Πρέπει νὰ τὸν περιμένουμε.

Δὲν ἐπρόσεξε καθόλου σ' αὐτὰ ποὺ ἔλεγαν, ὁ ταγματάρχης· Δὲν τὸν ἐνδιέφερον. Τὸ μόνο ποὺ τὸν ἐνδιέφερε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἦταν νὰ γνωστοποιήσῃ στὸν Βόριδα τὴν διαγωγήν τῆς γυναίκας του.

Τοὺς ἐπλησίασε λοιπὸν κάπως ἀπότομα, καὶ εἶπε ἀποτεινόμενος στὸν Νοβίτσκυ.

—Ἔχω νὰ 'πῶ κάτι πολὺ σοβαρὸ στὸν Ρανέβσκυ, ἀλλὰ θὰ ἤθελα νὰ παρευρίσκεσαι καὶ σύ. Εὐτυχῶς ποὺ σᾶς βρῆκα καὶ τοὺς δύο.

Ὁ Βόρις ἐκατάλαβε ἀμέσως ὅτι κάτι τὸ πολὺ δυσάρεστο θὰ εἶχε νὰ τοῦ ἀναγγείλῃ ὁ ταγματάρχης. Ἴσως μάλιστα νὰ ἐμάντεψε ὅτι, ἐπρόκειτο γιὰ τὴν γυναῖκα του.

—Τὶ συμβαίνει ; ἐρώτησε μὲ ἀνησυχία· Περὶ τινος πρόκειται ;

—Δὲν ἐκατάλαβες ; Γιὰ τὴν Γιοῦκι.

—Μὰ τὶ ἔκανε πάλι ;

—Δυστυχῶς ἀπατηθήκαμε καὶ οἱ δύο.

—Ἀπατηθήκαμε, σὲ ποιὸ πρᾶγμα ; ἔκανε ὁ ἄλλος μὲ ὑπόκωφη φωνή, ἀφοῦ ἄρχισε νὰ καταλαβαίνῃ.

—Ἀπεδείχθη ἔνοχος κατασκοπείας, ἀπάντησε ἀπαθέστατα ὁ ταγματάρχης.

—Ἀδύνατον ! ἐφώναξε ὁ Βόρις. Σεῖς θ' ἀπατηθήκατε πάλι καὶ τὴν φαντάζεσθε ἔνοχον.

—Ἔχω ἀποδείξεις.

—Καὶ ἐγὼ σᾶς λέω ὅτι εἶμαι πολὺ καλὰ πληροφορημένος γιὰ τὴν ἀθωότητά της !

Δὲν μιλοῦσε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μόνον καὶ μόνον ἐπειδὴ τὴν ἀγαποῦσε τὴν γυναῖκα του, ὁ Βόρις· Ἦταν ἀπολύτως, βέβαιος γιὰ τὴν ἀθωότητά της καὶ μιλοῦσε μὲ πεποίθησιν.

Ὁ Βασίντλο τὸ κατάλαβε καὶ ἐσεβάστηκε τὸν πόνο αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ὅταν θὰ μάθαινε τὴν ἀλήθεια. Τὸ ὕφος του ἔγινε πιὸ μαλακό.

—Καὶ ἂν σὲ βεβαιώσω, εἶπε, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπισκέψεώς μου στὸ σπίτι σου, ἡ γυναῖκα σου συναντήθηκε μὲ τὸν Ἰβαμούρα ; Τὶ θὰ εἰπῇς ;

—Ποῦ συναντήθηκε ; Μέσα στὸ σπίτι μου ;

—Ἀκριβῶς.

—Ὥστε λοιπόν ····

Ὁ Βασίντλο ἐμάντεψε τὴ σκέψι του·

—Ὄχι, ἔκανε. Δὲν θέλω νὰ σ' ἐνοχοποιήσω καὶ ἐσένα. Ξέρω καλὰ ὅτι εἶσαι ἐντελῶς ἀμέτοχος σ' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσι. Ἡ γυναῖκα σου ὅμως..··

—Ἀδύνατον, σοῦ λέω ! Πῶς θὰ μπορέσῃς νὰ μὲ πείσῃς ;

—Ἔχω ἀποδείξεις.

—Νὰ τῆς ἰδῶ !

— Ἡ μαρτυρικὴ κατάθεσις τοῦ ἀδελφοῦ της. Μπορεῖς νὰ τὴν διαβάσῃς. Βρίσκεται ἀπάνω στὸ γραφεῖο τοῦ γραμματέως μου.

—Εἶνε συκοφαντία ! Θέλησε νὰ τὴν συμπαρασύρῃ στὴν καταστροφὴ ἐπειδὴ δὲν τὸν ἐβοήθησε στὰ σατανικὰ σχέδια του. Δὲν μπόρεσες νὰ τὸ καταλάβῃς αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἀρχή ;

Μιλοῦσε νευρικά, κάνοντας μιὰ φανερὴ προσπάθεια γιὰ νὰ βρῇ διάφορες δικαιολογίες μὲ τὶς ὁποῖες νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν γυναῖκα του. Ὁ Βασίντλο ὅμως ἦταν πιὸ σταθερὸς στὰ λόγια του·

—Τὰ σχέδια τοῦ δευτέρου φρουρίου, εἶπε, τἄστειλε ὁ Ἰβαμούρα στὸν ἐχθρό. Καὶ ποιὸς ἄλλος μποροῦσε νὰ τοῦ τὰ δώσῃ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν γυναῖκα σου, ἀφοῦ τὰ εἶχες στὸ σπίτι σου. Ὄχι βέβαια ἐσύ !..

Τὶ ν' ἀπαντήσῃ ὁ Βόρις ; Νὰ ἐνοχοποιήσῃ τὸν ἑαυτόν του γιὰ ν' ἀναλλάξῃ τὴν γυναῖκα του ἀπὸ μιὰ τόσο βαρειὰ κατηγορία; Θὰ ἦταν ἐξωφρενικό.

Ἔμεινε κάμποσην ὥρα ἀμίλητος συντετριμμένος. Τὰ λόγια τοῦ ταγματάρχη, μὲ τὴν φοβερὴ κατηγορία, ἐστροφογύριζαν στὸ μυαλό του σὰν φλόγες ἑνὸς τεραστίου πυροτεχνήματος.

—Θέλω νὰ τὴν ἰδῶ, εἶπε σὲ λίγο, μὲ ἀλλαγμένη φωνή.

Ὁ ταγματάρχης τὸν ἐκύτταζε μὲ ἀπορία, προσπαθῶντας νὰ μαντέψῃ τὶς βαθύτερες σκέψεις του·

—Δὲν εἶνε δυνατὸν, τοῦ εἶπε ξηρά.

Ὁ ἄλλος ἐπέμενε.

—Γιατί ; Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα ; Εἶνε γυναῖκα μου ;

—Αὐτὴ τὴ στιγμὴ βρίσκεται στὰ χέρια τῆς δικαιοσύνης.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ συνέχεια.

Ἡ περίφημος Μιστεγκέττ, παρὰ τὴν ἡλικίαν της, δὲν ἐννοεῖ νὰ τὰ βάλῃ κάτω. Ἐνεφανίσθη καὶ πάλιν εἰς μίαν παρισινὴν ἐπιθεώρησιν, εἰς τὴν ὁποίαν πρωταγωνιστεῖ μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Ἀνωτέρω : ἡ συμπαθὴς βεντέττα κατὰ μίαν πρόσφατον φωτογραφίαν της

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΑΠΡΟΟΠΤΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ...

Ἕνα συναρπαστικὸ διήγημα τοῦ Ὄουεν Ὄλιβερ

— Νὰ πάρ' ἡ ὀργή !... εἶπεν ἡ Λαίδη Ἀλίκη. Καὶ μὲ θυμὸ τσαλάκωσε τὸ γράμμα ποὺ διάβαζε καὶ τὸ πέταξε εἰς τὸ πάτωμα τοῦ γραφείου τοῦ ἀδελφοῦ της.

— Τί τρέχει ; ρώτησε ὁ Λόρδος Χάσλεντεν.

— Νὰ πάρ' ἡ ὀργή ! Αὐτὸς ὁ Τζάκσον δὲν θέλει νὰ ἔλθῃ μαζί μου.

Ὁ Λόρδος ἐμόρφασε μὲ δυσαρέσκειαν.

— Εἶναι κακό, μία γυναῖκα τῆς οἰκογενείας μας νὰ πηγαίνῃ νὰ ἐξερευνήσῃ τὴν Ἀφρικὴ χωρὶς νὰ ἔχῃ ἕναν ἄνδρα μαζί της. Καιρὸς νὰ τελειώσῃ αὐτὴ ἡ ἱστορία. Ἐβαρέθηκα νὰ σὲ βλέπω στὰ εἰκονογραφημένα περιοδικά.

Ἡ Λαίδη Ἀλίκη ἔκαμε πὼς δὲν ἄκουσε.

— Θὰ κακοπεράσω ἂν δὲν εἶναι κάποιος ἄνδρας μαζί μου. Ἐσύ δὲν ἔχεις τώρα δουλειά. Οὔτε χρειάζεσαι καθόλου στὸ σπῆτι Γιατὶ δὲν ἔρχεσαι μαζί μου ;

— Ἐγώ, πρὸ παντός, εἶμαι ἄνθρωπος πολιτισμένος.·· Τί θὰ ἔλεγες τότε γιὰ τὸν Ἔξτον ;

— Καλλίτερα νὰ τὸν ρωτήσῃς τὸν ἴδιον...

— Ἄκουσε, Ἔξτον, ἡ ἀδελφή μου λέει πὼς εἶσαι ἄχρηστος ὡς ὑπηρέτης. Νομίζει ὅτι θὰ σοῦ ἐταίριαζε περισσότερο ἂν σὲ εἶχε ἀρχηγὸ τοῦ ἐπιτελείου της στὴν προσεχῆ της ἐξερευνητικὴ ἀποστολή... Ἐγὼ δὲν θέλω τσάϊ... σᾶς ἀφίνω νὰ συζητήσετε....

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτά, ὁ Λόρδος ἐβγῆκε.

— Ἔλα Ἔξτον, εἶπεν ἡ Λαίδη Ἀλίκη. Ἔλα νὰ συζητήσουμε τὸ πρᾶγμα...

— Μὰ... νομίζω πὼς δὲν ὑπάρχει λόγος, Ἐκλαμπρότατη, νὰ συζητήσουμε, ἀπήντησεν ὁ ὑπηρέτης. Λυποῦμαι δὲ τρομερὰ διότι θεωρῶ τὸν ἑαυτόν μου ὡς τελείως ἀκατάλληλον γιὰ μιὰ τέτοια θέση.

— Καὶ γιατί; ἐρώτησε ἡ Λαίδη. Δὲν φαντάζομαι νὰ εἶσαι κουραμπιές. Ἐπληγώθηκες νομίζω τρεῖς φορὲς εἰς τὸν πόλεμο καὶ ἐπῆρες καὶ τὸ μετάλλιον τῆς ἀνδρείας. Ὁ ἀδελφός μου μοῦ εἶπε ὅτι ἦσουν θηρίο ἀληθινὸ στὴ κατάληψη τῶν χαρακωμάτων. Δὲν πρόκειται νὰ ριψοκινδυνεύσῃς περισσότερο μαζί μου..

— Τότε δὲν εἶχα τὴν ἐκλαμπρότητά σας νὰ προσέχω, εἶπε ὁ ὑπηρέτης ὑποκλινόμενος εὐγενέστατα.

— Δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ προσέχῃς ἐμένα. Ἐγώ θὰ φροντίζω γιὰ τὸν ἑαυτό μου καὶ σὺ γιὰ τὸν ἑαυτό σου. Θέλω μόνον νὰ ἔχω κάποιον κοντά μου ἂν τυχὸν μὲ πιάσῃ πυρεττός ἢ ἂν τύχῃ νὰ συναντηθῶ μὲ ἐκεῖνο τὸν κακομοίρη τὸν Φοῦζι—Βί—Τί...

— Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἀρχηγὸς ποὺ ἐπυροβολήσατε γιατὶ τοῦ ἀρέσατε καὶ θέλησε νὰ σᾶς παντρευτῇ ; ἐρώτησε ὁ ὑπηρέτης.

— Ἤθελε ἁπλῶς νὰ μὲ ἀποκτήσῃ. Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ τὸ ἔσκασα ἀφοῦ πρῶτα ἐφρόντισα νὰ τοῦ πάρω τὸ περιδέραιο ποὺ φοροῦσε, γιὰ ἀνάμνηση...

Δὲν φαντάζομαι ἐὰν ξανασυναντηθοῦμε νὰ μοῦ προτείνῃ πάλι τίποτε... ἀλλὰ καλοῦ κακοῦ προτιμῶ νὰ ἔχω καὶ δυὸ ἀνθρώπους δίπλα μου. Ἔτσι., γιὰ νὰ μιλήσουμε ἀντρίκια, πές μου, Ἔξτον, γιατὶ δὲν θέλεις νἄρθῃς μαζί μου ;

Θέλω μία ἀπάντηση στὴν ἐρώτησή μου. Γιὰ πές μου εἰλικρινῶς. Εἶναι ἀρκετὸς καιρὸς ποὺ ἔχω καταλάβει ὅτι δὲν εἶσαι ἕνας κοινὸς ὑπηρέτης... Προσπαθεῖς νὰ κρύψῃς τὸ παρελθόν σου.... Ναί... ναί, ἔχω καταλάβει ὅτι εἶσαι μορφωμένος ἄνθρωπος... Δὲν εἶν' ἔτσι ;

—Ἔχω ἀρκετὰ σπουδάσει. Ἀλλὰ δὲν ἤθελα....

— Μὰ καλά, πῶς τὰ κατάφερες κι' ἔγινες ὑπηρέτης ;

— Ἡ ἀγάπη μου γιὰ τὴ μουσικὴ μὲ κατέστρεψε. Ἐργαζόμουν σὲ ἕνα περιοδεύοντα θίασο ὄπερας. Ἤμουν κορίστας τενόρος ἐπὶ 6 μῆνες καὶ κατόπιν ἔγινα κάπο — κορίστας.... τότε μία μέρα τὸ ἔσκασα...

—Μαζὶ μὲ τὸ ταμεῖον ;

— Ὄχι... μαζὶ μὲ τὴν κοναράλτα. Μὲ ἀγαποῦσε στ' ἀληθινά. Ἔτσι συνήθιζε νὰ ἀγαπάῃ.. Γιατὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ἔφυγε καὶ ἀπὸ μένα μὲ κάποιον ἄλλον. Ἀλλὰ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ μοῦ ἦλθε κι' ἄλλο τυχερό. Κάποιος θεῖος μου πέθανε καὶ μοῦ ἄφησε κάμποσα χρηματάκια. Τότε ἄνοιξα ἕνα μεσιτικὸ γραφεῖο γιὰ δάνεια. Μ' ὅλα ταῦτα δὲν τὰ ἐκατάφερα καλὰ καὶ ἔχασα πιὸ πολλὰ κεφάλαια ἀπ' ὅτι ἐκέρδισα εἰς τόκους. Τότε ἀπεφάσισα νὰ διαλέξω ἕνα πιὸ ἔντιμο ἐπάγγελμα.

— Καὶ ἔγινες ὑπηρέτης ;

— Ὄχι ἐκλαμπροτάτη. Ἔγινα διαρρήκτης.

Μ' αὐτὸ εἶναι ἐνδιαφέρον.

— Ναί, εἶναι ἐνδιαφέρον ἐπάγγελμα ! ..ἀλλὰ βλέπετε ἦλθε ὁ πόλεμος καὶ ἀναγκάσθηκα καὶ ἐγώ, ὅπως οἱ ἄλλοι συνάδελφοι νὰ ἀναστείλουμε τὰς ἐργασίας μας. Στὸν πόλεμο, ἔτυχε νὰ ὑπηρετήσω ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀδελφοῦ σας καὶ εἶχα τὴν τύχη νὰ προβιβασθῶ σὲ λοχία. Ἐπολεμήσαμε μαζί, γενναῖα, ἐκλαμπροτάτη. Ἔτσι, ἐκεῖ στὸ μέτωπο, ἀνεπτύχθη μιὰ φυσικὴ συμπάθεια μεταξύ μας. Ὅταν ἀπολύθηκα ἀπὸ τὸ στρατὸ ὁ ἀδελφός σας μοῦ πρότεινε νὰ μὲ πάρῃ ὑπηρέτη του.

— Χωρὶς νὰ ξέρῃ τὸ παρελθόν σου ;

- Τὸ ἤξερε...

— Μπράβο του !... Ἐνόμιζα ὅτι εἶχε λιγώτερο ἠθικὸ θάρρος... Λοιπὸν ἔχω καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιο θάρρος καὶ γι' αὐτὸ θὰ σὲ πάρω μαζί μου Ἔξτον.

— Λυποῦμαι, ἐκλαμπροτάτη, ἀλλὰ εἶμαι ἀνίκανος νὰ δεχθῶ τὴν πρόταση αὐτὴ ποὺ μὲ τιμᾷ τόσον πολύ... Ἐν πάσει ὅμως περιπτώσει ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς εὐχαριστήσω θερμότατα διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην ποὺ μοῦ δείχνετε.... Θέλετε νὰ πάρω τὸν δίσκο ;

★

Θὰ ἦτο ἡ ὥρα δύο μετὰ τὰ μεσάνυκτα. Τὸ γραφεῖον τοῦ Λόρδου Χάσλεντεν ἦτο βυθισμένο στὸ σκοτάδι, καὶ μόνον μία φωτεινὴ χαραματιὰ πίσω ἀπὸ τὴ θύρα ποὺ ἔκρυβε τὸ χρηματοκιβώτιον, ἐμαρτυροῦσε ὅτι κάποιος μὲ κλεφτοφάναρο εἰργάζετο ἐκεῖ πίσω. Ὁ ἄνθρωπος ἐκλείδωσε τὸ χρηματοκιβώτιο, ἔκλεισε καὶ ἐκλείδωσε καὶ τὴ θύρα καὶ ἐγύρισε μέσα στὸ δωμάτιον. Τὸ φῶς τοῦ δωματίου ἄναψε ξαφνικά. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἦτο ὁ Ἔξτον ὁ ὑπηρέτης τοῦ Λόρδου.

Ἡ Λαίδη Ἀλίκη, ἡ ὁποία εἶχε ἀνάψει τὸ φῶς ἐστέκετο κοντὰ στὸν διακόπτη, μὲ τὸ περίστροφο στὸ χέρι.

— Ἔχεις τίποτ' ἄλλο νὰ μοῦ ἐξηγήσῃς Ἔξτον, ἠρώτησε.

— Δὲν θυμόμουν ἂν εἶχα κλείσει καλὰ τὸ παράθυρο, εἶπεν ἐκεῖνος ὑποκλινόμενος εὐγενῶς, καὶ κατέβηκα γιὰ νὰ βεβαιωθῶ.

— Σὲ εἶδα κοντὰ στὸ χρηματοκιβώτιο μὲ κάτι διαμάντια εἰς τὰ χέρια... τί ἔχεις μέσα στὶς φουσκωμένες τσέπες σου ;

— Τὸ πιστόλι μου, ἐκλαμπροτάτη.

— Ψεύτη ! Ψηλὰ τὰ χέρια σου. Ἂν πρόκειται νὰ πυροβολήσῃ κανεὶς ἀπὸ τοὺς δυό μας, ἐγὼ θὰ εἶμαι ἡ πρώτη... Κάθησε ἐκεῖ.... δὲν ἔχω παρὰ νὰ ζητήσω τὸν ἀδελφό μου γιὰ νὰ σὲ παραδώσῃ στὴν Ἀστυνομία... Ἐνόμιζα, ὅτι εἶχες μέσα σου κάκι καλό, ὅτι ἦσουν λίγο ἄνθρωπος. Ὁ ἀδελφός μου ἐπίστεψε ὅτι θὰ γίνῃς τίμιος καὶ ἐγὼ σε πιάνω νὰ κλέβῃς τὰ διαμάντια ἀπὸ τὸ χρηματοκιβώτιό του.

Αὐτὰ τὰ διαμάντια — οἰκογενειακὰ κειμήλια — ἀξίζουν πολὺ περισσότερο ἀπὸ χρήματα γιὰ τὴν οἰκογένειά μας...

— Ἡ Ἐκλαμπρότης σας μὲ παρεξήγησε, εἶπεν ἥσυχα ὁ Ἔξτον. Τὰ διαμάντια δὲν τὰ ἐπῆρα. Ἀντιθέτως μάλιστα τὰ ἔβαλα μέσα εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον. Τώρα εἶναι μέσα.

Δὲν ἔχω παρὰ νὰ ἀνοίξω τὴν κάσσα γιὰ νὰ πεισθῆτε.

— Ποῦ βρῆκες τὰ κλειδιὰ τῆς κάσσας ;

— Τὰ ἐπῆρα ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ ἀδελφοῦ σας. Ξέρετε πόσο βαρειὰ κοιμόταν, τὰ ἐπῆρα καὶ τώρα ἐσκεπτόμην νὰ τὰ βάλω πάλι στὴ θέση τους.

— Βγάλε τὸ σακκάκι σου καὶ πέταξέ το χάμω. Δὲν ἔχω ἐμπιστοσύνη στὸν ἱπποτισμὸ ἑνὸς ἀνδρὸς ποὺ κλέβει τὸν εὐεργέτη του... τὸν παληό του σύντροφο... Ἔλα μὴν ἐπιχειρήσῃς νὰ πάρῃς τὸ πιστόλι σου ἐδῶ! Ἄλλως σοῦ φυτεύω μία σφαῖρα. Καὶ ξέρεις πὼς δὲν μοῦ γλυτώνει ὁ στόχος.

— Σκοτῶστε με ἂν θέλετε. Σᾶς βεβαιῶ πὼς δὲν μὲ νοιάζει. Ὁ ὑπηρέτης μὲ μιὰ κίνηση ἔβγαλε τὸ σακκάκι του, τὸ ἐπέταξε χάμω εἰς τὸ πάτωμα καὶ ἔκαμε μερικὰ βήματα πρὸς τὸ χρηματοκιβώτιο. Ἡ Λαίδη Ἀλίκη τὸν ἀκολουθοῦσε μὲ τὸ πιστόλι, πάντοτε στὸ χέρι. Ὁ Ἔξτον ἄνοιξε τὸ χρηματοκιβώτιο καὶ ἔβγαλε ἕνα κουτάκι μέσα στὸ ὁποῖον ὑπῆρχαν τὰ περίφημα διαμάντια.

— Δόξα σοι ὁ Θεός, εἶπε ἡ Ἀλίκη. Ἄκουσε, Ἔξτον, μὴ φαντασθῇς ὅτι ἔπαυσα νὰ ἀμφιβάλλω γιὰ σένα. Ἀλλὰ ὅλα τὰ γεγονότα ἦσαν ἐναντίον σου.

— Δὲν εἴχατε ἄδικο Ἐκλαμπροτάτη, εἶπε ὁ ὑπηρέτης ἐνῶ ἐκλείδωνε τὸ χρηματοκιβώτιο. Ἀλλὰ τώρα πιστεύω θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ φορέσω τὸ σακκάκι μου. Μπορεῖτε ἂν θέλετε νὰ μοῦ πάρετε τὸ πιστόλι.

— Φόρεσέ το, Ἔξτον. Κάθησε σὲ παρακαλῶ καὶ ἀπάντησέ μου σὲ ὅτι σὲ ἐρωτήσω : Ἀπὸ πόσον καιρὸ εἶχες πάρει αὐτὰ τὰ διαμάντια ;

— Δὲν τὰ εἶχα πάρει, Ἐκλαμπροτάτη.

— Τότε πῶς ἦταν στὰ χέρια σου ;

— Τὰ εὑρῆκα.

— Πότε ; Πῶς ;

— Μέσα σὲ μιὰ βαλίτσα στὸ πισινὸ κάθισμα τοῦ αὐτοκινήτου.

— Πότε ; τίνος ἦταν ἡ βαλίτσα ; τὸ αὐτοκίνητο ; Πότε ἔγιναν ὅλα αὐτά ;

— Μόλις πρὸ μισῆς ὥρας· τὸ αὐτοκίνητο ποὺ σᾶς λέω εἶναι τοῦ κ. Ντένισσον καὶ ἡ βαλίτσα τῆς Λαίδης Χάσλεντεν, μὴν ἀπορεῖτε. Ἡ Λαίδη, ἡ γυναῖκα τοῦ κυρίου μου τὸ ἔσκασε πρὸ ὀλίγου, τώρα στὶς μιάμισυ τὸ πρωΐ μὲ τὸν κύριο Ντένισσον, ἀφοῦ ἐφρόντισε νὰ πάρῃ μαζί της καὶ τὰ κοσμήματα τοῦ ἀνδρός της.

— Μὰ δὲν τὰ ἐπῆρε...

— Τὰ εἶχε πάρει καὶ ἕως τὴ στιγμὴ αὐτὴ δὲν πιστεύω νὰ ξεύρῃ ὅτι τῆς λείπουν...

— Εἶμαι κατάπληκτη. Δὲν μπορῶ ἀκόμη νὰ συνέλθω. Ἔλα... γιὰ ἐξήγησέ μου Ἔξτον τί ἀκριβῶς συνέβη ;

— Δὲν ξεύρω πῶς, ἐγὼ τὰ εἶχα μυρισθεῖ τὰ πράγματα. Γι' αὐτὸ δὲν ἐκοιμήθηκα, ἀλλὰ εἶχα τεντώσει τὸ αὐτί μου καὶ ἐπρόσεχα. Ἄκουσα ἕνα αὐτοκίνητο νὰ σταματᾷ κάτω στὸ δρόμο. Ἐβγῆκα μὲ προφύλαξη ἀπὸ τὸ δωμάτιό μου, ἀκριβῶς ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἄκουσα τὴν Λαίδη νὰ κατεβαίνῃ τὶς σκάλες, τὴν παρακολούθησα χωρὶς νὰ μὲ καταλάβῃ. Ἐμπῆκε στὸ γραφεῖο καὶ ἐπῆγε κατ' εὐθεῖαν στὸ χρηματοκιβώτιο.

Τὸ ἄνοιξε — τὸ ξέρετε πὼς ἔχει ἕνα δεύτερο κλειδί — ἐπῆρε τὰ διαμάντια αὐτὰ καὶ τὰ ἔρριξε μέσα στὴ βαλίτσα ποὺ ἐκρατοῦσε στὸ χέρι της. Ἔκλεισε πάλι καὶ ἔφυγε βιαστική. Τὴν ἀκολούθησα. Ἐβγῆκε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι. Τὸ αὐτοκίνητο εἶχε σταματήσει δίπλα στὸ στενὸ δρομάκο. Εἶχα σκοπὸ νὰ πάω στὸ αὐτοκίνητο, πρὶν ξεκινήσει, καὶ νὰ τῆς ζητήσω τὰ διαμάντια. Δὲν ξέρω πῶς ἐκρατήθηκα. Ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο τότε κατέβηκε ἐκεῖνος καὶ ἀφοῦ ἔβαλε τὴ βαλίτσα στὸ ἀμάξι, ἦλθε μαζί της ὡς τὴ θύρα τοῦ σπιτιοῦ γιὰ νὰ πάρουν καὶ ἄλλα διάφορα δέματα. Τότε ἐγὼ ἐπλησίασα καὶ ἐπῆρα κρυφὰ τὴ βαλίτσα. Ἐσκέφθηκα πῶς ἂν τοὺς ἔπιανα ἐπ' αὐτοφώρῳ θὰ ἐγίνετο φασαρία καὶ ἤθελα πάλι, κάθε θυσία νὰ ἀποφύγω ἕνα σκάνδαλον γύρω ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου μου.... Ὅσον ἀφορᾷ ἐκείνην καλύτερα ποὺ ἔφυγε ἀφοῦ ἦταν τέτοια. Νομίζω πὼς δὲν ἔκανα ἄσχημα.

— Δῶσε μου τὸ χέρι σου, Ἔξτον. Εἶσαι ἕνας ἐπιτήδειος καὶ ἔξυπνος κατεργάρης. Ἀπήλλαξες τὸν ἀδελφό μου ἀπὸ μιὰ παληογυναῖκα. Ἀλλὰ θὰ κάμῃ καλὰ νὰ μὴν τοῦ πῇς τὶ συνέβη. Θὰ τοῦ κακοφανῇ ἀσφαλῶς. Καὶ τώρα, δὲν πιστεύω νὰ μοῦ ἀρνηθῇς πάλι νὰ ἔλθῃς μαζί μου Ἔξτον, στὴν Ἀφρική. Αὐτὴ τὴ νύχτα ἔδειξες πὼς εἶσαι ὁ ἄνθρωπος ποὺ μοῦ χρειάζεται. Γιατὶ νομίζεις ὅτι τρέχω ἐγὼ ἐκεῖ κάτω ; Ἀπὸ ἰδιοτροπία ἢ γιὰ νὰ βλέπω τοὺς ἀνθρωποφάγους ; Ὄχι. Ἔξτον. Πηγαίνω γιὰ τὸν ἴδιο λόγο γιὰ τὸν ὁποῖο ἐσύ πήγαινες στὸ μέτωπο ἢ ἐγινόσουν κλέπτης ἢ ἔφευγες μὲ τὴν κοντράλτα. Πηγαίνω γιατὶ μοῦ χρειάζεται ζωή... κίνηση... ἀνησυχία. Θὰ πάω πάλι... ἑτοιμάζαμαι. Ἀλλὰ ἂν δὲν ἔχω ἕναν ἄνδρα πλάϊ μου θὰ φροντίσω νὰ μὴ συναντηθῶ μὲ τὸν Φοῦζι—Βί—Τί... γιατὶ δὲν τὸ ἔχει τίποτε νὰ μὲ παντρευτῇ μὲ τὸ σταυειό.

— Ἕνας λόγος περισσότερο γιὰ νὰ μὴν ἔλθω μαζί σας, Μυλαίδη, γιατὶ δὲν μποροῦμε νὰ πᾶμε στοὺς ἀγρίους σὰν δύο ἄνδρες. Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυό μας εἶναι γυναῖκα, καὶ ὁ ἄλλος... ὁ ἄλλος θὰ εἶναι τέτοιος σύντροφος ποὺ θὰ προτιμήσῃ νὰ πεθάνῃ παρὰ νὰ δῇ νὰ σᾶς παντρεύεται κανείς...

— Ἀλήθεια ; Καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγώ λοιπόν. Εἶσαι Ἔξτον, ὁ ἄνθρωπος ποὺ μοῦ χρειάζεται. Ἔλα... ἔλα... ἀσφαλῶς θὰ φύγωμε μαζί γιὰ τὴν Ἀφρική, ἐκτὸς ἂν προτιμᾷς — μολονότι δὲν εἶμαι κοντράλτα — νὰ παντρευτοῦμε πρῶτα !...

ΟΟΥΕΝ ΟΛΙΒΕΡ

ΕΝΑΣ ΠΡΟΓΟΝΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑΒΙΣΚΥ

ΚΟΛΛΕ : Ο ΑΣΣΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΤΕΩΝΩΝ

Ἡ καταπληκτικὴ σταδιοδρομία τοῦ ἐξυπνοτέρου μηχανορράφου τῶν αἰώνων

Τὸ ὄνομα τοῦ Κολλὲ ἂν καὶ ἔχει λησμονηθῆ ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια, ἐν τούτοις ὅσοι ἀκόμη τὸ θυμοῦνται φρίττουν μπρὸς στὰ πανοῦργα κατορθώματά του. Ὁ Ἀνθέλμιος Κολλὲ ἐγεννήθη τῷ 1786 στὸ Μπέλεϊ ἀπὸ γονεῖς πτωχούς, ἀλλὰ τιμίους. Ὁ πατέρας του ἦτο ξυλουργὸς καὶ ἡ μητέρα του ράπτρια. Δυστυχῶς ὅμως ὁ πατέρας του σκοτώθηκε σὲ μιὰ μάχη ὡς λοχίας καὶ τὸν μικρὸ Κολλὲ τὸν παρέλαβε ὁ πάππος του. Ἀπὸ ἡλικίας ὅμως δώδεκα ἐτῶν ἄρχισε νὰ δείχνῃ τί πράγματι θὰ γίνῃ. Κλέπτης καὶ ἀπατεών.

Ὁ πάππος του ἦτο ἀδύνατον νὰ τὸν κρατήσῃ περισσότερο καὶ τὸν ἔστειλε σ' ἕναν θεῖον του παπᾶ στὸ Σελόν. Αὐτὸς τὸν ἔβαλε σ' ἕνα μοναστῆρι. Σὲ λίγο ὅμως τὸν ἐπῆρε μαζί του στὸ Παρίσι, ἀλλὰ ἐκεῖ ὁ Ἀνθέλμιος βλέποντας τὴν πραγματικὴ ζωή, ἀρνήθηκε νὰ ἐπιστρέψῃ στὸ μοναστῆρι. Τότε κάποιος ἄλλος θεῖος του ταγματάρχης τοῦ πεζικοῦ τὸν εἰσήγαγε στὴ στρατιωτικὴ σχολὴ τοῦ Φονταινεμπλῶ. Ἕνα χρόνο κατόπιν ὁ Κολλὲ ὠνομάζετο ἀνθυπολοχαγός. Καὶ φυσικά, ὅπως ὅλοι οἱ ἀξιωματικοί, ὠνειροπολοῦσε κι' αὐτὸς τὴ στρατάρχικὴ ράβδο, πρωτίστως ὅμως ἔπρεπε νὰ πολεμήσῃ κι' ἔτσι μιὰ μέρα τὸ σύνταγμά του ἔφυγε γιὰ τὸ μέτωπο. Στὴν πρώτη μάχη ὅμως ἐπληγώθη καὶ ἐπῆγε στὸ νοσοκομεῖο. Ἀλλὰ μία πληγὴ σὲ ἡλικία 21 ἐτῶν εἶναι τὸ πρῶτο βῆμα γιὰ τὴ στρατάρχικὴ ράβδο.

Ὁ Κολλὲ ὅμως εἶχε βαρεθῆ τὴν στρατιωτικὴ ζωή, δὲν τοῦ ἄρεσαν καθόλου οἱ κίνδυνοι. Καὶ ἔτσι λοιπὸν φεύγοντας ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο ἐφρόντισε προηγουμένως νὰ ὑπεξαιρέσπ μερικὰ χρήματα καὶ κάτι γράμματα ποὺ τοῦ ἐνεπιστεύθη ἕνας ἑτοιμοθάνατος συνάδελφός του γιὰ νὰ τὰ στείλῃ στὴ γυναῖκα του. Καὶ βλέπομεν πάλι τὸν Κολλὲ στὸ Μοναστῆρι τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Ἐκεῖ ἔμεινε δυὸ χρόνια καὶ μαζὶ μὲ τὴ ζωὴ ποὺ ἄλλαξε, ἄλλαξε καὶ ὕφος ἔγινε ἕνας καλὸς ἱερομόναχος. Ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς τὸν συμπάθησε καὶ γρήγορα τὸν ὠνόμασε ἱερέα τοῦ Πουζὶ ! Ἐκεῖ ὅμως φαίνεται νὰ ξαναθυμήθηκε τὴν παληά του τέχνη καὶ κατώρθωσε νὰ συνάξῃ 2.000 φράγκα μὲ τὴν πρόθεση νὰ τὰ δώσῃ σὲ κάποια πτωχὴ οἰκογένεια, πράγματι ὅμως νὰ τὰ φυλάξῃ γι' αὐτόν.

Καὶ ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζει τὸ μεγάλο στάδιο τοῦ Κολλέ. Κατορθώνει καὶ πείθει τὸν ἡγούμενο τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Πέτρου ὅτι ἔχει ἕνα εἰσόδημα 20.000 φράγκων, τὰ ὁποῖα παραχωρεῖ πρὸς ὄφελος τῆς ἐνορίας του, ἀλλὰ ὅτι ἐπειδὴ ἔχει πολὺ καιρὸ νὰ τὰ εἰσπράξῃ, καλὸ θὰ ἦτο νὰ τὸν συνιστοῦσε αὐτὸς σὲ κανένα γνωστό του τραπεζίτη ὥστε νὰ μεσολαβήσῃ καὶ τοῦ δοθοῦν ἀμέσως. Ὁ ἡγούμενος ἀνύποπτος τοῦ δίδει ἕνα γράμμα γιὰ κάποιον φίλο του τραπεζίτη στὴ Νεάπολι καὶ ὁ Κολλὲ φεύγει πρὸς ἀνεύρεσίν του. Ἐκεῖ ὁ τραπεζίτης τὸν ὑποδέχεται μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας καὶ χωρὶς νὰ φέρῃ καμμίαν ἀντίρρησιν τοῦ ἐμέτρησε 20.000 φράγκα. Αὐτὸ ἦτο ἡ ἀρχὴ τῆς περιουσίας του.

Ὁ Κολλὲ τώρα πιὰ πλούσιος ἀρχίζει νὰ γλεντᾷ. Ἀγοράζει μιὰ πλουσία ἅμαξα καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα τοῦ μαρκησίου Ντάτα. Κάποτε ταξειδεύοντας μὲ τ' ἁμάξι του συνήντησε στὸ δρόμο κάποιον ἀξιωματικὸ καὶ τὸν ἐπῆρε μαζί του. Τοῦ εἶπε ὅτι λέγεται Τολοζὰν καὶ ὅτι εἶναι ἱππότης τοῦ τάγματος τῆς λεγεῶνος τῆς τιμῆς.

Περιττὸν νὰ ποῦμε ὅτι ὁ Κολλὲ ἐπωφελήθη μιᾶς περιστάσεως γιὰ νὰ ἐλαφρώσῃ τὸν ἀξιωματικὸ ἀπὸ τὸ πορτοφόλι του καὶ τὰ πιστοποιητικά του. Καὶ ἔτσι ὅταν σὲ λίγο ἔφθασε στὴ Ρώμη, τὸ ὄνομά του ἦτο Κάρολος Τολοζάν. Καὶ ἐπειδὴ οἱ λωποδύται ἔχουν στὴν ἀρχὴ μεγάλη τύχη, γι' αὐτὸ σὲ κάποια ἐπίσημη ἔκθεση ἔτυχε νὰ γνωρισθῇ μὲ κάποιον ἱερωμένο. Μόλις αὐτὸς ἄκουσε τὸ ὄνομα τοῦ ψευδο-Τολοζὰν ἐφάνηκε χαρούμενος.

—Πῶς ἐσεῖς ἐδῶ; Ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι εἶσθε ὁ γυναικάδελφος τοῦ κ. ντὲ Κουρτίν ;

—Μάλιστα.

—Ἔ! μὰ τότε δὲν μπορεῖτε νὰ μένετε σὲ ξενοδοχεῖο. Εἶμαι ὁ ἀββᾶς ὁ Φὼ γραμματεὺς τῆς Α.Α. τοῦ Καρδιναλίου Φεζὲ θείου τοῦ Αὐτοκράτορος. Θὰ ἔλθετε νὰ μείνετε στὸ Παλάτι μαζί μου.

Καὶ ἰδοὺ ὁ Κολλὲ στὸν ἀριστοκρατικώτερο κύκλο τῆς Ἰταλίας. Καὶ πραγματικῶς ὅμως ἡ θέσις του ἦτο πολὺ σοβαρά! Φίλος τοῦ θείου τοῦ Αὐτοκράτορος Ναπολέοντος. Ὅλες οἱ πόρτες ἄνοιξαν ἐμπρός του. Πρῶτος ὁ ράπτης τῆς Αὐλῆς τοῦ ἑτοίμασε ὁλόκληρη ντουλάπα χωρὶς φυσικὰ νὰ πάρῃ οὔτε πεντάρα. Ἕνας ἀδαμαντοπώλης τοῦ ἔδωσε κοσμήματα 16.000 φράγκων. Καὶ τέλος ὁ κάθε ἕνας ἔσπευδε νὰ τοῦ δώσῃ τὸ κάθε τί μὲ πίστωση νομίζοντας ὅτι κάποτε θὰ ἔπαιρναν διπλά! Αὐτὸ ὅμως τὸν Κολλὲ τὸν στεινοχωροῦσε καὶ γι' αὐτὸ μιὰ μέρα ἀφοῦ ἐφρόντισε προηγουμένως νὰ κλέψῃ ἀρκετὰ χρήματα καὶ ἀπ' τὸν Καρδινάλιο, τὸν ἀπεχαιρέτησε μὲ σεβασμὸ καὶ ἔφυγε γιὰ τὴν Βουλόνη...

Ὅταν ἔφθασε ἐκεῖ, ἔμαθε μ' ἔκπληξή του, ὅτι ἡ Ἰταλία ἔμαθε τ' ἀνδραγαθήματά του καὶ ὅσοι ἔχασαν τὰ χρήματά τους, ὡρκίσθηκαν νὰ ἐκδικηθοῦν. Ἡ θέσις του ἦτο ἐπικίνδυνος καὶ μὲ δυσκολία κατορθώνει καὶ φεύγει ἀπὸ τὴ Βουλόνη μετημφιεσμένος σὲ ναπολιτάνο ἱερωμένο, φθάνει στὸ Κάπ, μὲ μερικὰ γράμματα στὸ χέρι, ποὺ εἶχε κλέψει ἀπὸ τὸν ἀββᾶ Φὼ καὶ παρουσιάζεται στὸν ἐπίσκοπο τοῦ τόπου. Ἐκεῖ ἔμεινε δυὸ μῆνες. Ὅταν αἴφνης ἀπέθανε ὁ ἱερεὺς τοῦ Μονεστιὲ καὶ ὡς μόνον κατάλληλον ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Κὰπ στέλλει τὸν Κολλέ. Οἱ κάτοικοι τοῦ Μονεστιὲ τὸν ὑπεδέχθησαν μὲ χαρὰ κι' αὐτὸς εἰς ἀντάλλαγμα ἐφώναξε μία Κυριακὴ τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ἐμοίρασε χρήματα.

Ἄρχισε ἐκεῖ νὰ περνᾷ μία ζωὴ ὡραία καὶ ἥσυχη. Ἀλλὰ φυσικὰ αὐτὸ δὲν ἄρεσε στὸν Κολλέ, ἤθελε δόξες καὶ τιμές. Ἔφυγε λοιπὸν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀφοῦ προηγουμένως ἔκλεψε τὸ ταμεῖον τῆς ἐνορίας του.

Καὶ τώρα τὸν συναντοῦμε πάλιν καθ' ὁδὸν γιὰ τὴν Νὶς ντυμένο σ' Ἐπίσκοπο ὑπὸ τὸ ὄνομα Πανιερώτατος Πασχαλίνι.

Καὶ βέβαια ἡ ἄφιξις μιᾶς προσωπικότητος εἶναι ἕνα σπουδαῖο γεγονός. Καὶ ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Νὶς τὸν ὑποδέχεται ἐπισήμως. Ἔγινε δὲ καὶ ἐπίσημο γεῦμα πρὸς τιμήν του καὶ τέλος ἡ ὅλη ὑποδοχὴ ἦτο μεγαλειώδης ὅπως ἀκριβῶς τὴν ἐφαντάζετο. Μόνον ἕνα δὲν ἐφαντάζετο. Ὅτι δηλ. θὰ τοῦ ἐπρότειναν ἐπὶ τῇ ἀφίξει του νὰ χειροτονήσῃ εἴκοσι μαθητὰς τῆς ἐκεῖ ἱερατικῆς σχολῆς εἰς βοηθοὺς ἱερέων!! Τέλος ἔπειτα ἀπὸ πολλὰς παρακλήσεις ὁ Κολλὲ ἐδέχθη καὶ ἐκάθησε ἐπὶ δύο ἡμερονύχτια νὰ διαβάζῃ τὰ διάφορα βιβλία τῆς χειροτονίας.

Τὴν τρίτη μέρα ὁ Κολλὲ μὲ τὸ σταυρὸ στὸ χέρι καὶ τὴ μίτρα στὸ κεφάλι, χειροτονοῦσε τοὺς εἴκοσι μαθητὰς τῆς ἱερατικῆς σχολῆς. Κανεὶς δὲν ἐκατάλαβε τὴν κωμῳδία ποὺ ἐπαίζετο ἐκείνη τὴ στιγμή.

Ἀλλὰ μιὰ τέτοια κωμῳδία δὲν ἀπέφερε καὶ πολλὰ στὸν Κολλὲ καὶ ἔτσι αὐτὸς ἐπέστρεψε πάλι στὸ Παρίσι. Ἐκεῖ ἄρχισε νὰ σπαταλᾷ πολλὰ χρήματα σὲ ἀκολάστους διασκεδάσεις. Ἀλλὰ καὶ αὐτὲς τὶς βαρέθηκε γρήγορα. Ἡ ἀστυνομία ὅμως τὸν παρακολουθεῖ καὶ αὐτὸς τὸ καταλαβαίνει καὶ τὸ σκάζει γιὰ τὸ Λοριὰν ντυμένος μὲ στολὴν στρατηγοῦ. — Βρισκόμαστε στὸ ἔτος 1812, ὁ Ναπολέων εἶναι στὴ Ρωσσία μὲ ὅλον τὸν στρατό του καὶ στὴν Ἰσπανία ὁ πόλεμος ἐξακολουθεῖ. Ἡ Γαλλία εἶναι σχεδὸν χωρὶς στρατό. Ἐδῶ εἶναι λοιπὸν ποὺ ἐμφανίζεται ὁ Κολλὲ ὡς στρατηγὸς κόμης ντὲΜπορομέο καὶ μὲ δῆθεν ἐπίσημο ἀποστολὴ φθάνει στὴ Βαλέντσια, πόλη τῆς Ἱσπανίας γιὰ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸν ἐκεῖ γαλλικὸ στρατό. Ἐκεῖ ἀρχίζει ἄλλη κωμῳδία. Ἡ φρουρὰ τοῦ παρουσιάζει ὅπλα καὶ ὁ Κολλὲ ἐπιθεωρεῖ τὸ στράτευμα ποὺ παρελαύνει ἀπ' ἐμπρός του. Καὶ τέλος συγχαίρει τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας.

Ἔμεινε ἐδῶ γιὰ λίγες μέρες καὶ ἀφοῦ κατώρθωσε νὰ κλέψῃ ἀπὸ τὸ ταμεῖον τοῦ στρατοῦ 15.000 φράγκα, ἔφυγε στὴ Μασσαλία. Ἐκεῖ τοῦ γίνονται ἄλλες τιμὲς καὶ στὸ Μονπελιὲ ὁ Κολλὲ ἐπισκέπτεται τοὺς στρατῶνες καὶ τὶς σχολές. Ὅλοι τὸν νομίζουν γιὰ ἐπιθεωρητὴ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τοῦ κάμουν ἐπίσημα γεύματα. Ὁ ὑπουργὸς μόνον δὲν τὸ νομίζει καὶ ἐδῶ εἶναι τὸ ἄσχημο, γιατὶ ἕνα βράδυ ποὺ ἐγευμάτιζε ἐπισήμως στὸ σπίτι ἑνὸς συνταγματάρχου, ἕνας ἀλλόκοτος θόρυβος ἀκούστηκε στὸ διάδρομο καὶ ἀμέσως εἰσορμοῦν δέκα στρατιῶται καὶ τὸν συλλαμβάνουν.

Ὁ ὑπουργὸς διέταξε τὴν σύλληψί του. Ἔγινε ἡ δίκη, ὁ Κολλὲ ἀρνιότανε νὰ ὁμολογήσῃ τὸ ἐλάχιστον, καὶ ἡ κωμῳδία ἐξακολουθεῖ. Ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ ἔκανε θόρυβο καὶ καθ' ἕνας ζητοῦσε νὰ δῇ τὸν περίφημο Κολλέ. Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἀπεφάσισαν νὰ τὸν μεταφέρουν στὴν ἀστυνομία πρὸς κοινὴν θέαν. Στὸ δρόμο ὅμως κατορθώνει καὶ γελᾷ τοὺς ἀστυνομικοὺς ποὺ τὸν συνοδεύουν καὶ τὸ σκάζει. Ἡ ἀστυνομία ἀναγκάζεται νὰ τὸν προκηρύξῃ γιὰ ἕνα σεβαστὸ ποσόν. Ὁ Κολλὲ ὅμως καταφεύγει στὴ Τουλοὺζ στὸ μοναστῆρι τῶν Ἀδελφῶν τῆς Χριστιανικῆς Ἑνώσεως.

Ἐκεῖ δὲν ξεχνᾷ τὴν παληά του τέχνη καὶ κατορθώνει νὰ ἐπισύρῃ τὶς συμπάθειες ὅλων καὶ τοῦ ἀναθέτουν ν' ἀγοράσῃ ἕνα γήπεδον γιὰ ν' ἀνεγείρουν μιὰ ἐκκλησία. Αὐτὸς ὅμως φεύγει μαζὶ μὲ τὰ χρήματα 70.000 φράγκα καὶ φθάνει στὸ Μάνς, ἐκεῖ ἐνοικιάζει μία θαυμασία βίλλα καὶ παίρνει ὑπηρέτας, ἄλογα καὶ ἁμάξια. Δίδει στοὺς πτωχοὺς χρήματα καὶ τροφές. Ἀλλὰ ἔχει πιὰ μέσα του τὴν ἀσθένεια τῆς κλεψιᾶς κι' ἔτσι λοιπὸν ἀγοράζει ἕνα κτῆμα χωρὶς νὰ τὸ πληρώσῃ καὶ τὸ ἀνταλλάσσει μ' ἕναν ἀδαμαντοπώλην ἔναντι πολλῶν τιμαλφῶν. Αὐτές του οἱ ἀπάτες κάμουν τὸ ἄστρο του νὰ δύσῃ.

Καὶ ἕνα πρωῒ χωρὶς νὰ τὸ περιμένῃ, τὸν συλλαμβάνουν. Αὐτὴ τὴ φορὰ τὰ πράγματα δὲν εἶναι ἀστεῖα γιατὶ ὅλοι οἱ μάρτυρες ἕνας—ἕνας προσέρχονται καὶ τὸν κατηγοροῦν χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ πῇ αὐτὸς τίποτε. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ καταδικασθῇ σὲ εἴκοσι ἐτῶν καταναγκαστικὰ ἔργα. Στὰ κάτεργα οἱ συγκατάδικοί του τὸν ἐφώναζαν «κύριε ἐπίσκοπε», ἐν τούτοις καὶ στὴ φυλακὴ ἐξακολουθοῦσε νὰ λαμβάνῃ χρήματα ἀπ' ἔξω. Ποιὸς τοῦ τὰ ἔστελλε; αὐτὸ μόνο ἔμεινε μυστήριο γιὰ πάντα... Ἔπειτα ἀπὸ τέσσερα χρόνια ἀπεφάσισαν νὰ τὸν ἀφήσουν λίγο ἐλεύθερο μὲς τὴ φυλακὴ ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ τὸν εἶχαν περιωρισμένο. Ἐσκέφθηκε τότε αὐτὸς νὰ γράψῃ τ' ἀπομνημονεύματά του. Ἦταν μιὰ εὐκαιρία νὰ ξαναθυμηθῇ τὰ παληά. Καὶ ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ κελλιοῦ του ἐπούλησε τ' ἀπομνημονεύματά του σὲ δύο ἐκδότας συγχρόνως, τοὺς κ.κ. Μπουρντὲν καὶ Ρουανάκ. Τὸ δικαστήριον τῶν Παρισίων ποὺ ἀνεφέρθησαν οἱ δύο ἐκδόται ἀπεφάνθη ὅτι ὁ Κολλέ, ἤδη κατάδικος, δὲν μποροῦσε νὰ συνάψῃ συμβόλαιο οὔτε μὲ τὸν ἕνα οὔτε μὲ τὸν ἄλλον.

Καὶ ἔτσι τὰ ἀπομνημονεύματά του ἐξεδόθησαν ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ χρόνια τῷ 1839. Στὴν πρώτη σελίδα ποὺ ἀρχίζει ὁ Κολλὲ τὴ διήγησή του λέγει: «Δὲν εἶμαι οὔτε κακοῦργος, οὔτε δολοφόνος. Ἐδιψοῦσα μόνον ἀπὸ πλούτη, δόξες καὶ τιμές». Ἔπειτα ἀπὸ τρία χρόνια ὁ Κολλὲ ἀπελύθη ἀπὸ τὰς φυλακὰς κι' ἐσκέπτετο τώρα πιὰ στ' ἀλήθεια νὰ μπῇ σ' ἕνα μοναστῆρι νὰ τελειώσῃ τὴ ζωή του ἤρεμα. Ἀλλὰ ἡ φυλακὴ τὸν εἶχε ἀρρωστήσει καὶ ἐχρειάσθη νὰ τὸν μεταφέρουν στὸ νοσοκομεῖο. Ἐκεῖ ἀπέθανε σὲ ἡλικία 58 ἐτῶν, ὁ στρατηγός, ὁ ἀββᾶς καὶ ὁ ἐπίσκοπος, ἀφοῦ ἔκλεψε ἑκατοντάδας ἀνθρώπων, ὡς καὶ τὸ ταμεῖον τοῦ Κράτους.

ΘΡΥΛΟΙ ΛΑΩΝ

Ο ΧΡΟΝΟΣ

ΕΝΑ ΠΑΛΗΟ ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Σ' ἕνα μικρὸ χωριὸ ἐζοῦσαν δυὸ ἀδέλφια. Ὁ μεγαλύτερος ἦταν πλούσιος, ὁ μικρότερος φτωχός. Κάποτε ὁ φτωχός, ἡ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του πεινοῦσαν. Τότε ἐπῆγε στὸν ἀδελφό του καὶ τοῦ ζήτησε λίγο ψωμί. Μὰ ὁ πλούσιος τὸν ἔδιωξε λέγοντάς του:

Δὲν θὰ κάθουμαι ἐγὼ νὰ σᾶς συντηρῶ!

Ὁ φτωχὸς δὲν ἐτόλμησε νὰ γυρίσῃ εἰς τὸ σπίτι του καὶ ἄπρακτος πῆγε εἰς τὸ δάσος. Κάτω ἀπὸ μιὰ ἀγριοαχλαδιά, μάζεψε μερικοὺς ξυνοὺς καρποὺς καὶ τοὺς ἔφαγε, εὐχαριστημένος, ποὺ βρῆκε κάτι φαγώσιμο. Μὰ δὲν ἐχόρτασε μ' αὐτὸ τὸ φαΐ καὶ τουρτούριζε ἀπὸ τὸ κρύο, γιατὶ φυσοῦσε παγωμένος ἄνεμος ἀπὸ τὸ μέρος τῶν βουνῶν. Τότε θυμήθηκε ὅτι εἶχε κάποτε ἀκούσει, πὼς σ' ἕνα μεγάλο γυάλινο βουνό, ἔκαιε μιὰ αἰώνια φωτιά.

—Ἐκεῖ θὰ πάω — σκέφθηκε ὁ πτωχὸς— ἐκεῖ θὰ ζεσταθῶ.

Ἀπὸ μακρυὰ εἶδεν ἐπάνω στὸ γυάλινο βουνὸ νὰ καίῃ μιὰ μεγάλη φωτιά. Γύρω της ἐστέκοντο δώδεκα ἄνδρες. Στὴν ἀρχὴ τοὺς φοβήθηκε, ἀλλὰ σκέφθηκε ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι παντοῦ. Ἀνέβηκε λοιπὸν στὸ βουνὸ καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὴ φωτιά. Ἐκεῖ χαιρέτησε τοὺς δώδεκα καὶ παρεκάλεσε:

—Ἐπιτρέψετέ μου νὰ ζεσταθῶ ἐδῶ λιγάκι.

Οἱ ἄνδρες τὸν ἐκύτταξαν καὶ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τοῦ εἶπε μὲ σοβαρὴ φωνή:

—Παιδί μου, κάτσε ἐδῶ καὶ ζεστάσου στὴ φωτιά μας.

Εὐχαρίστησε καὶ κάθησε. Ἐπειδὴ ὅμως ὅλοι σιωποῦσαν, δὲν ἐτόλμησε καὶ αὐτὸς νὰ πῇ λέξη. Μὲ μεγάλη του ἔκπληξη εἶδεν ὅτι ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ἄλλαξε τὴ θέσι του μ' αὐτὴ τοῦ γείτονά του. Κατ' αὐτὸν τὸ τρόπο οἱ δώδεκα ἄνδρες ἔκαμαν σιγά-σιγὰ ὅλο τὸ κύκλο καὶ ὅταν εὑρέθηκαν πάλι ὅλοι εἰς τὴν ἀρχική τους θέσι, ξεπετάχθηκε ἔξαφνα μέσ' ἀπὸ τὴ φωτιὰ ἕνας γέροντας μὲ ἄσπρα μαλλιὰ καὶ γενειάδα καὶ εἶπε στὸ φτωχό:

—Ἄνθρωπε, μὴ χάνῃς τὸν καιρό σου ἄδικα! Ἔμεινες δώδεκα μῆνες ἐδῶ καὶ δυνάμωσες κοντὰ σ' αὐτὴ τὴ φωτιά. Τώρα πήγαινε σπίτι σου καὶ δούλεψε! Μπορεῖς νὰ πάρῃς μαζί σου ἀπ' αὐτὰ τὰ κάρβουνα. Ἐμεῖς δὲν τὰ χρειαζόμαστε ὅλα.

Ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, ὁ γέροντας ἐξαφανίσθηκε.

Οἱ δώδεκα ἄνδρες γέμισαν τὶς τσέπες τοῦ φτωχοῦ μὲ κάρβουνα καὶ τοῦ εἶπανε νὰ φύγῃ. Εὐχαρίστησε, συλλογίσθηκε ὅμως μήπως τ' ἀναμμένα κάρβουνα κάψουν τὶς τσέπες του καὶ δὲν μπορέσει νὰ τὰ φέρῃ ὣς τὸ σπίτι του. Ἀλλὰ δὲν αἰσθανόταν ζέστη καὶ τὸ βάρος ἦταν τόσο ἀλαφρύ, σὰν νὰ εἶχε πούπουλα στὶς τσέπες του.

Ἔτρεξε, ὅσο μποροῦσε πιὸ γρήγορα καὶ ἦταν γεμάτος χαρὰ ποὺ μποροῦσε νὰ φέρῃ στοὺς δικούς του λίγη ζέστη. Ὅταν ἔφθασε στὸ σπίτι ἄδειασε τὶς τσέπες του ἐπάνω στὴ γωνιά. Καί, ὢ τοῦ θαύματος, κάθε κομματάκι κάρβουνο εἶχε μεταβληθῆ σὲ χρυσὸ νόμισμα. Δὲν ἐπίστευε στὰ μάτια του καὶ μόλις μποροῦσε νὰ χωνέψῃ ὅτι ὅλος αὐτὸς ὁ θησαυρὸς ἦταν δικός του. Ἀπὸ μέσα του εὐχαριστοῦσε τοὺς καλοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους τοῦ βουνοῦ, ποὺ τὸν ἐγλύτωσαν ἀπὸ τὴ φτώχεια καὶ ἀποφάσισε εἰς τὸ ἑξῆς νὰ μὴ χάσῃ οὔτε μιὰ ὥρα ἀνώφελη ἀπὸ τὴ ζωή του. Ἀγόρασε λοιπὸν χωράφια, λειβάδια καὶ ζῶα καὶ ἄρχισε νὰ δουλεύῃ ἀκούραστα.

Ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς ἔβλεπε μὲ κακὸ μάτι αὐτὸν τὸν ξαφνικὸ πλοῦτο καὶ δὲν ἡσύχασε πρὶν μάθῃ ἀπὸ ποῦ εὕρῆκε ὁ φτωχὸς τὸ χρυσάφι. Εἶναι ἀλήθεια, πὼς ἦταν ἀρκετὰ πλούσιος, ἀλλ' ἡ ζήλεια του δὲν ἦταν λιγώτερη ἀπὸ τὰ λεφτά του. Ἔτσι λοιπὸν ἀπεφάσισε νὰ πάῃ κι' αὐτὸς νὰ εὕρῃ τὸ γυάλινο βουνό.

—Ὅ,τι κατώρθωσε ὁ μικρότερος, πρέπει νὰ τὸ κατορθώσω καὶ ἐγὼ—ἐσκέφθηκε καὶ πῆρε τὸ δρόμο.

Ἔφθασε πάνω στὸ γυάλινο βουνό, ὅπου ἔκαιγε ἡ αἰώνια φωτιὰ καὶ ἀμέσως ἄρχισε νὰ καλοπιάνῃ τοὺς δώδεκα ἄντρες ποὺ κάθονταν γύρω:

—Καλοί ἄνθρωποι, ἀφῆστε με καὶ μένα τὸ φτωχὸ νὰ κάτσω λίγο κοντὰ στὴ φωτιὰ νὰ ζεσταθῶ!

»Ἔχασα τὶς δυνάμεις μου ἀπὸ τὸ κρύο καὶ φοβᾶμαι μήπως ξεπαγιάσω.

—Γυιέ μου, σὺ γεννήθηκες σὲ καλὴ ὥρα καὶ ἔχεις πλούτη ἄφθονα. Ἐπειδὴ ὅμως εἶσαι ὅλο ζήλεια καὶ θέλησες νὰ μᾶς γελάσῃς, θὰ σὲ τιμωρήσωμε.

Τότε τὸν ἔπιασε ὁ φόβος τὸν πλούσιο καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ ξαναπῇ λέξη. Ἔβλεπε τοὺς δώδεκα ἄνδρες ν' ἀλλάζουν τὶς θέσεις τους, ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλον ἔπαιρνε τὴ θέση τοῦ γείτονά του, ὥσπου πάλι ὁ καθένας εὑρέθηκε στὴν ἀρχική του θέση.

Τώρα, σκέφθηκε ὁ πλούσιος, τώρα θὰ βγῇ ὁ γέρος μέσ, ἀπὸ τὴ φωτιὰ καὶ θὰ μοῦ δώσῃ ἀσφαλῶς κι' ἐμένα κάρβουνα.

Ἀλλὰ κανεὶς δὲν φάνηκε μέσα στὴ φωτιὰ καὶ οἱ δώδεκα ἄντρες ξανάρχισαν νὰ κάνουν τὸν κύκλο τους. Ὅλο καὶ πάλι σηκώνονταν καὶ κάθουνταν στὴ θέση τοῦ γείτονά τους, καὶ ὅλο καὶ ἔλπιζε ὁ πλούσιος πὼς θὰ παρουσιαζόταν ὁ γέροντας ἔπειτα ἀπὸ κάθε τους γύρο. Ἀδίκως ὅμως γιατὶ οἱ προσδοκίες του δὲν πραγματοποιοῦνταν.

Τότε σηκώθηκε μὲ κόπο καὶ ἔφυγε σιγά-σιγὰ ἀπὸ τὸν κύκλο, ἀπαρατήρητος ἀπὸ τοὺς δώδεκα. Μόλις μποροῦσε καὶ σερνόνταν στὸ δρόμο — γιατὶ εἶχε γεράσει πιά.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

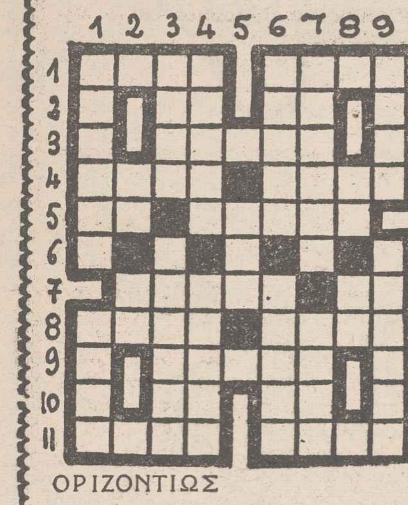

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Τὸ σύνολον τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς.— Τὸ σύνολον τῶν ἐπὶ τῶν ὑποζυγίων τιθεμένων ἐξαρτημάτων, εἴτε πρὸς ἵππευσιν, εἴτε πρὸς ζεῦξιν, εἴτε πρὸς φόρτωσιν αὐτῶν.

2. Μόριον ἐτυμολογούμενον ὡς προελθὸν κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τοῦ ἄφες.— Σύνδεσμος ὑποθετικὸς ἢ ἀοριστολογικός.

3. Μεγάλη λίμνη τῆς Β. Ἀβησσυνίας, τροφοδοτοῦσα τὸν Νεῖλον.

4. Δι' ἐξωτερικῆς ἐπενεργείας νεκρώνω, ἀλλοιώνω, καταστρέφω τὰ συστατικά τινος.—Βλῆμα πυροβόλου φέρον ἐσωτερικῶς ἐκρηκτικὴν ὕλην.

5. Ἄρθρον (πληθυντικός). — Τμῆμα ξηρᾶς περιβαλλόμενον πανταχόθεν ὑπὸ ὑδάτων.

7. Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ περιώνυμος διὰ τὴν διανοητικὴν ἀνισορροπίαν καὶ τὰς ἐγκληματικάς του πράξεις. — Γράμμα καὶ ἰδίᾳ σύμφωνον τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου.

8. Ἡ μέχρι ὡρισμένου βαθμοῦ βλαστήσασα κριθή, ἀποτελοῦσα τὴν πρώτην ὕλην ἐν τῇ κατασκευῇ τοῦ ζύθου. — Λέξις ἑβραϊκὴ χρησιμοποιουμένη ἐν ταῖς Γραφαῖς καὶ ἐν τῇ χριστιανικῇ λατρείᾳ ἐπιρρηματικῶς, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ «ναί», «ἀληθῶς».

9. Σκαπτικὸν ἐργαλεῖον ὀξὺ κατὰ τὸ ἓν ἄκρον καὶ πεπλατυμένον κατὰ τὸ ἕτερον.

10. Σύνδεσμος συμπλεκτικὸς ὅπως μετατρέπεται ὅταν εὑρεθῇ ἔμπροσθεν φωνήεντος. — Τὸ ὑπάρχον, τὸ ἔχον ὑπόστασιν, ζωήν.

11. Παρ' ἀρχαίοις, ἑτέρα ὀνομασία τοῦ θεοῦ Πλούτωνος. — Παράστασις εἰδικὴ ὡς σύμβολον ἐργοστασίου ἢ βιομηχανικῆς κ.λ.π. ἑταιρείας.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Ἕκαστος τῶν δακτυλίων (χιτώνων) τῶν σχηματιζομένων κατ' ἔτος εἰς τὸ ξύλον τοῦ κορμοῦ τῶν δένδρων. — Ἑκάστη τῶν παιδικῶν ὁμάδων ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Σπάρτῃ, διατελοῦσα ὑπὸ ἴδιον ἡγέτην.

2. Ἄρθρον (πληθυντικὸς).— Γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου καὶ ἰδίᾳ σύμφωνον.

3. Τὸ ὄργανον μιᾶς τῶν αἰσθήσεων. — Πρόσθετος τεχνητὴ κόμη, φερομένη ἐπὶ τοῦ κρανίου εἴτε πρὸς κάλυψιν φαλακρότητος, εἴτε πρὸς κόσμον.

4. Μικρότερος, ὀλιγώτερος, ὑποδεέστερος. — Ἔρις, διάστασις, διακοπὴ σχέσεων.

5. Ἐπανάληψις τῆς φωνῆς, ἐξ ἀντανακλάσεως τῶν ἠχητικῶν κυμάτων.

6. Τὰ πρὸ τῆς τελείας ὡριμάνσεως τῶν θεριζόμενα φυτά, ἅτινα ξηραινόμενα χρησιμοποιοῦνται ὡς τροφὴ τῶν κτηνῶν. — Ἄνθρωπος ἐλαχίστης ἀξίας, ἀσήμαντος (μεταφορικὴ σημασία).

7. Φωνάζω δυνατά, μεγαλοφώνως. — Ἡ σελήνη, ἰδίως κατὰ τὰς πρώτας ἢ τελευταίας ἡμέρας τῆς φάσεως αὐτῆς, ὡς καὶ τὸ γεωμετρικὸν δρεπανοειδὲς σχῆμα αὐτῆς.

8. Ἕκαστον τῶν λεπτοτάτων νημάτων ἐξ ὧν ἀποτελεῖται σῶμα τι ζωϊκόν, φυτικὸν ἢ ὀρυκτόν. — Μόριον ἀρνητικόν, τίθεται πρὸ τοῦ ρήματος.

9. Πᾶν ὅ,τι ἀντιλαμβάνεται διὰ τῆς ἀκοῆς. — Ἐπίρρημα, συγχρόνως.

Λ. ΔΕΠΟΛΛΑΣ

Τὸ «Ἄνω-Κάτω» Σταυρόλεξον

(ΠΡΟΒΛΗΜΑ 6ον)

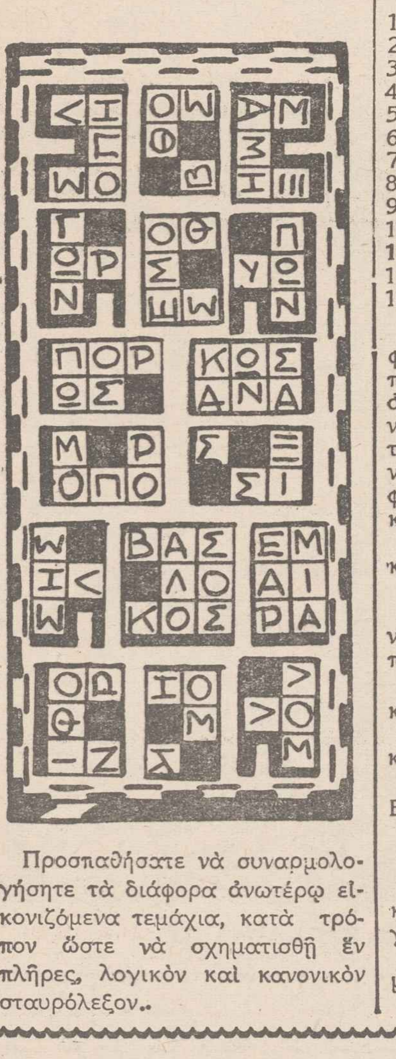

Προσπαθήσατε νὰ συναρμολογήσητε τὰ διάφορα ἀνωτέρω εἰκονιζόμενα τεμάχια, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ σχηματισθῇ ἓν πλῆρες, λογικὸν καὶ κανονικὸν σταυρόλεξον..

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΓΡΙΦΟΙ

Γεωγραφικὸς γρῖφος

ἀρ. 39

1. — 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.
2. — 2. 1. 8. 4. 5. 9. 7.
3. — 9. 2. 10. 2. 1. 2. 5.
4. — 11. 2. 12. 2. 1. 2. 13.
5. — 9. 2. 12. 2. 3. 2. 13.
6. — 8. 10. 14. 8. 6. 5. 2.
7. — 5. 13. 11. 2. 12. 5. 2.
8. — 13. 5. 9. 8. 10. 5. 2.
9. — 1. 2. 4. 15. 9. 15. 12.
10. —14. 15. 10. 5. 14. 5. 2.
11. —13. 8. 14. 5. 10. 10. 7.
12. —15. 14. 5. 8. 3. 15. 12.
13. —12. 2. 14. 2. 4. 4. 2.

Βοηθούμενος ἐκ τῶν 15 διαφόρων ἀριθμῶν, οἱ ὁποῖοι ἀντιπροσωπεύουν 15 γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου, καὶ ἐπαναλαμβάνονται ὁσάκις ἐπαναλαμβάνεται τὸ αὐτὸ γράμμα, προσπαθήσατε νὰ βρῆτε τὰ ὀνόματα τῶν διαφόρων ἡρώων καὶ πόλεων, τῶν κατωτέρω διασαφιζομένων :

1. — Πρωτεύουσα μεγάλου κράτους τῆς Δ. Εὐρώπης.
2. — Μεγάλη ἤπειρος.
3. — Πόλις τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας, πρωτεύουσα ὁμωνύμου ἐπαρχίας.
4. — Δημοκρατία τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς.
5. — Χώρα τῆς Β. Ἀμερικῆς, κτῆσις τῆς Μεγάλης Βρεττανίας.
6. — Μικρὸν ἀλλὰ σημαντικὸν Εὐρωπαϊκὸν κράτος.
7. — Κράτος τῆς Δ. Εὐρώπης.
8. — Νῆσος τῆς Ἰταλίας.
9. — Χώρα τῆς Β. Δ. Ἀφρικῆς, περιβρέχεται ὑπὸ τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ.
10. — Δημοκρατία τῆς Ν. Ἀμερικῆς, ἱδρυθεῖσα τῷ 1825 ὑπὸ
11. — Πρωτεύουσα ὁμωνύμου νομοῦ τῆς Ἱσπανίας ἐν Ἀνδαλουσίᾳ.
12. — Πόλις τῆς Ἱσπανίας, πρωτεύουσα ὁμωνύμου νομοῦ.
13. — Νομὸς τῆς Δ. Ἱσπανίας, ἄλλοτε βασίλειον, τὸ ὁποῖον περιελάμβανε καὶ μέρος τῆς Γαλλίας.

Γεωγραφικὸς γρῖφος

ἀρ. 40

1. — Μεγάλη χώρα τῆς Ἀσίας.
2. — Χώρα τῆς Β. Δ. Ἀφρικῆς ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ.
3. — Χώρα καταλαμβάνουσα τὴν Β. Δ. ἐσχατιὰν τῆς Ἀμερικανικῆς ἠπείρου.
4. — Ἐπίσημον ὄνομα τῆς ἰταλικῆς κτήσεως τῆς περιλαμβανούσης τὴν Τριπολίτιδα καὶ τὴν Κυρηναϊκήν.
5. — Ὁμοσπονδιακὴ δημοκρατία τῆς Ν. Ἀμερικῆς, ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ.
6. — Κράτος τῆς Ν. Δ. Εὐρώπης.
7. — Βασίλειον ἐν τῇ Β. Α. Ἀφρικῇ.
8. — Ἡ σημαντικωτέρα τῶν πέντε ἠπείρων.
9. — Μικρὸν ἀλλὰ σημαντικὸν κράτος τῆς Β. Εὐρώπης.
10. — Μικρὸν κράτος, ὀρεινόν, τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης.
11. — Χώρα τῆς Ν. Α. Εὐρώπης ἐκεῖ τοῦ Εὐξείνου πόντου.
12. — Μικρόν, ἀλλ' ἱστορικὸν Εὐρωπαϊκὸν κράτος.
13. — Χώρα τῆς Ρωσσίας, περιλαμβάνουσα τὸ Β. τμῆμα τῆς Ἀσίας.
14. — Δημοκρατία τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης· ἀνεκηρύχθη ἀνεξάρτητον κράτος τὴν 18ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1918.

Ἐὰν τώρα βρῆτε τὰ πραγματικὰ ὀνόματα ὅλων τῶν ἀνωτέρω διασαφιζομένων χωρῶν καὶ περιοχῶν τῆς ὑφηλίου, διὰ τοῦ ἀρχικοῦ γράμματος ἑκάστης λέξεως, πρέπει νὰ σχηματισθῇ καθέτως, ἡ ὀνομασία.

— Μεγάλης ὀροσειρᾶς τοῦ πλανήτου μας, καὶ τῆς ὑψηλοτέρας καρυφῆς αὐτῆς. (Δύο ὀνόματα).

Λ. ΔΕΠ.—

Μαγικὸν τετράγωνον

(ΑΡΙΘΜΟΣ 1)

30	33	18
15	27	39
36	21	24

Ἰδοὺ πῶς ἔπρεπε νὰ τοποθετηθοῦν οἱ ἀριθμοί, τοιουτοτρόπως, προσθέτοντες αὐτοὺς ὁριζοντίως, διαγωνίως καὶ καθέτως, θὰ βρίσκετε πάντα ὡς ἀποτέλεσμα : «81».

Ἕνα κινηματογραφικὸ ἀστέρι

Τὸ ὄνομα ποὺ ἔπρεπε νὰ βρῆτε, ἦτο τῆς περιφήμου :

«ΝΤΑΝΙΕΛ ΝΤΑΡΙΕ»

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
ὑπευθύνων συμφώνως τῷ Νόμῳ

Ὑπεύθυνος συντάκτης :
ΝΙΚ. Α. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ
Σπυρίδωνος Τρικούπη 34
Διευθυντὴς Τυπογραφείου :
ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ι. ΚΑΤΣΑΝΗΣ
Δαμάρεως ἀριθ. 4

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

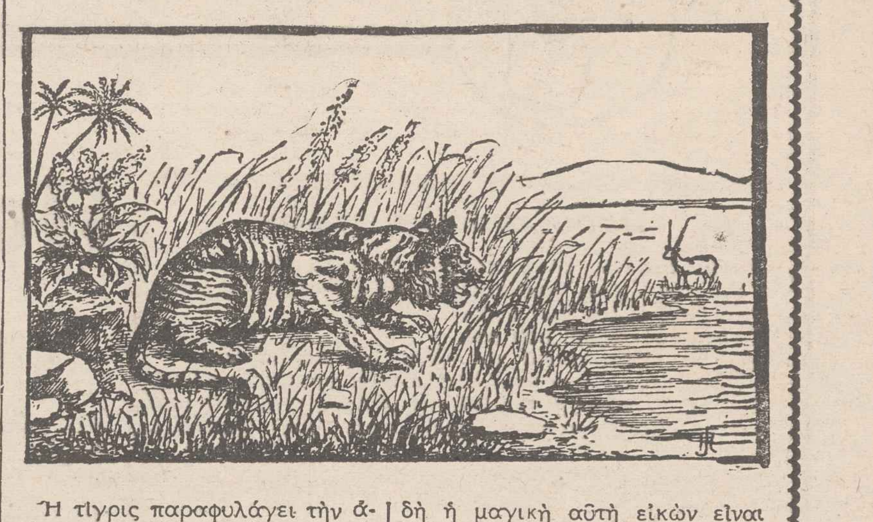

Ἡ τίγρις παραφυλάγει τὴν ἀμέριμνον ἀντιλόπην. Κάποιος ἰθαγενὴς ὅμως, παραφυλάγει καὶ αὐτὸς μὲ τὴν σειράν του τὴν τίγριν. Μήπως τὸν βλέπετε ; Ἐπειδὴ ἡ μαγικὴ αὐτὴ εἰκὼν εἶναι ὀλίγον δύσκολη, σᾶς λέγομεν ὅτι κρύπτεται πίσω ἀπὸ τὴν τίγριν, καὶ θὰ τὸν βρῆτε ἐὰν ἀντιστρέψετε τὴν εἰκόνα.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ

Γεωγραφικὸς γρῖφος

ἀρ. 37

1. — Κόρ — Ι — νθος.
2. — Αἰτ — Ω — λία.
3. — Ροδ — Α — νός.
4. — Δού — Ν — αβις.
5. — Ἰωάν — Ν — ινα.
6. — Τρο — Ι — ζηνία.
7. — Σού — Ν — ιον.
8. — Αρκ — Α — δία.

Καὶ τώρα, μὲ τὸ μὲν «ΠΡΩΤΟΝ» γράμμα ἑκάστου ὀνόματος, σχηματίζεται καθέτως ἡ ὀνομασία μεγάλης πόλεως τοῦ νομοῦ Τρικκάλων :

«ΚΑΡΔΙΤΣΑ»

Μὲ τὸ δὲ «ΤΕΤΑΡΤΟΝ» γράμμα ἑκάστου ἰδίου ὀνόματος, σχηματίζεται καθέτως πάντα, ἡ πόλις τῆς Ἠπείρου, πρωτεύουσα ὁμωνύμου νομοῦ :

«ΙΩΑΝΝΙΝΑ»

«Σκιτσόγριφος»

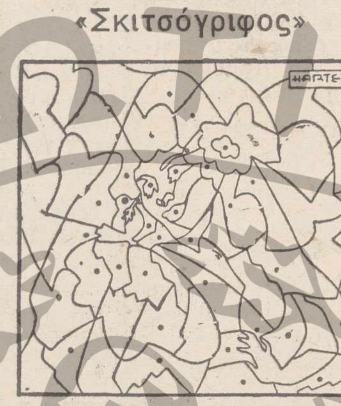

Μαυρίσατε μὲ μαῦρο μολύβι τὰ διάφορα μικρὰ σχήματα τὰ περιέχοντα μαύρην τελείαν, καὶ τότε θὰ ἐμφανισθῇ... ἀλλ' ὄχι δὲν σᾶς τὸ λέγω, νὰ τὸ βρῆτε μόνοι σας !

◆

«Μαγικὸν τετράγωνον»

(ΑΡΙΘΜΟΣ : 2)

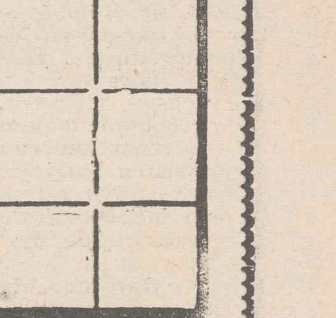

17 20 23
26 29 32
35 38 41

Τοποθετήσατε κάθε ἀριθμὸν ἐντὸς ἑκάστου τετραγωνιδίου τοῦ ἀνωτέρω δημοσιευομένου τετραγώνου, οὕτως ὥστε, προσθέτοντες τοὺς ἀριθμοὺς ὁριζοντίως, διαγωνίως καὶ καθέτως, νὰ εὑρίσκετε πάντα ὡς ἀποτέλεσμα : «87».

ΣΤΟΜΑΧΟΥ ΗΠΑΤΟΣ ΕΝΤΕΡΩΝ
Δρ Ι. Μ. ΚΑΔΑΒΙΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΕΥΘΕΙΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ
ΕΞΕΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙ' ΑΚΤΙΝΩΝ RÖNTGEN
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 19α
10-12 π.μ. 5-7 μ.μ. ΤΗΛ. 25-125

Ὁ ἔρως ἀρχίζει πάντα μ' ἕνα μειδίαμα...

Ὅταν τὸ μειδίαμα αὐτὸ ἀφίνει νὰ φαίνωνται τὰ ὡραῖα λευκά σας δόντια.

Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ μεταχειρίζεσθε τὸ DENTOL τὴ φημισμένη ὀδοντόπαστα, τὴν ἀπολύτως ἀντισηπτικὴ καὶ προικισμένη μὲ τὸ πειὸ εὐχάριστο ἄρωμα. Παρασκευασμένη σύμφωνα μὲ τὴν μέθοδον τοῦ Παστὲρ δυναμώνει τὰ οὖλα ἀποβάλλει τὴν κακοσμίαν τοῦ στόματος, συντηρεῖ τὰ δόντια καὶ τοὺς δίδει μιὰ ἀπαστράπτουσα λευκότητα.

Συγκεκριμένον παρὰ τῆς Ἰατρικῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων καὶ τοῦ ἐν Ἑλλάδι Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου.

Dentol

Πωλεῖται παντοῦ πρὸς δραχμὰς 18 τὸ σωληνάριον καὶ » 30 τὸ διπλοῦν.
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡ. Ζ. Μ. ΚΑΠΟΥΑΝΣ
ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 1 - ΑΘΗΝΑΙ

ΙΔΕΑ